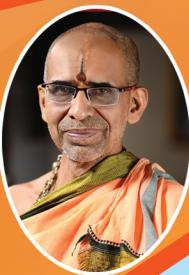
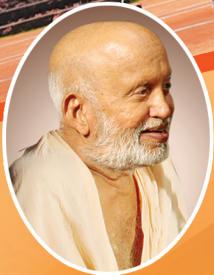

POORNAPRAJNA EDUCATION CENTRE ADAMARU

(Promoted and Managed by
Udupi Sri Adamaru Matha Education Council,
Bengaluru)

ಅಷ್ಟಣಂ

ANNUAL 2022 - 23

Poornaprajna Pre - University College Adamaru

Poornaprajna Kannada Medium High School Adamaru

Poornaprajna English Medium High School, Primary & Pre -primary Section Adamaru

Art By
Adhithi S. Gowda

POORNAPRAJNA PRE-UNIVERSITY COLLEGE

ADAMARU

(Promoted and Managed by Udupi Sri Adamaru Matha Education Council, Bengaluru)

ARPANA

ಅರ್ಪಣ

Annual 2022- 2023

POORNAPRAJNA EDUCATION CENTRE (R.), ADAMARU

Poornaprajna Pre-university College, Adamaru

Poornaprajna Kannada Medium High School, Adamaru

**Poornaprajna English Medium High School,
Primary & Pre-primary Section Adamaru**

ANNUAL 2022-23 : VOLUME 7

Published by : Poornaprajna Education Centre, Adamaru.

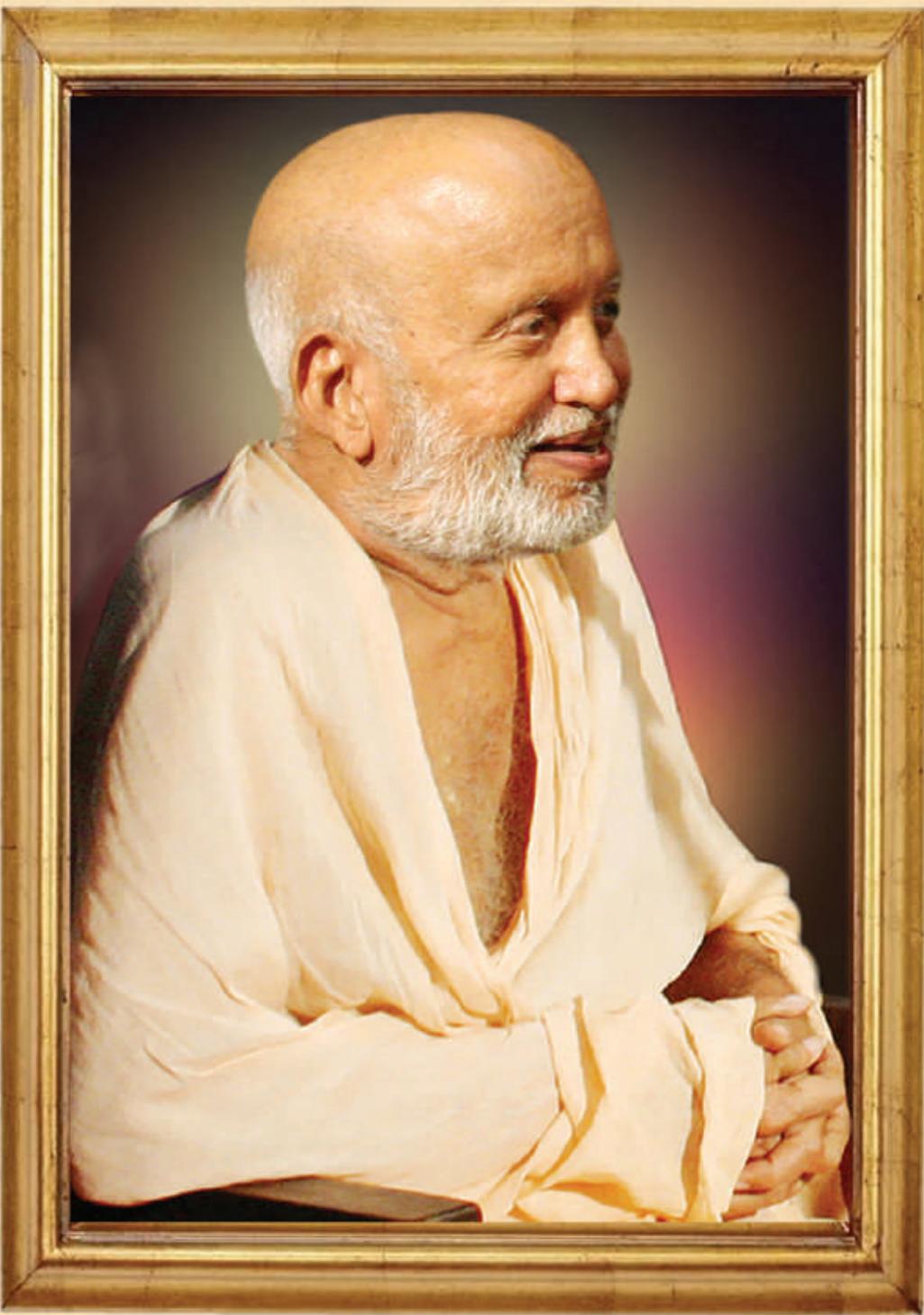
: Editorial Board :

Hon. Editor	:	Sri B. R. Nagaratna Retd. Principal, PPUC, Adamaru
Editor-in-Chief	:	Sri Sanjeeva Naik Principal, PPUC, Adamaru
Editor	:	Dr. Jayashankar Kangannar Lecturer in Sanskrit
Members	:	Sri R. Shrikanth Rao H.M. of K.M. High School, Adamaru Smt. Lakshmi R. Nayak H.M. of E.M. High School, Adamaru Dr. Olivita D'Souza Lecturer in Hindi Sri Deviprasad Lecturer in Kannada Smt. Jayashree Lecturer in English Kum. Shubhashree Lecturer in English Smt. Prathima Bhat Asst. Teacher in English Sri G. P. Prabhakar Asst. Teacher in Sanskrit Smt. Shakunthala Asst. Teacher in Kannada Smt. Radhika College Computer Lab Assistant Smt. Shalini High School Computer Instructor Smt. Ramya Office Clerk

Front Cover Design,

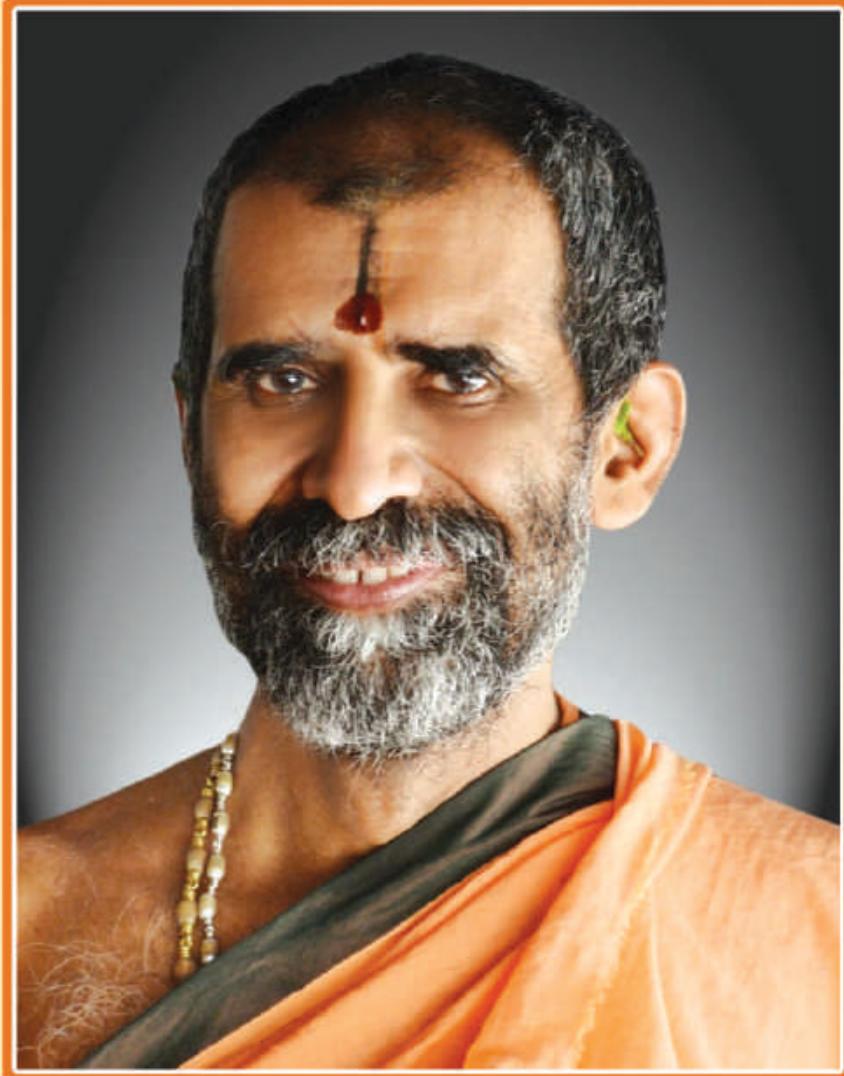
Printed & Designed @ : Print House, Kinnimulky, Udupi. Mob. : 9886342328

FOUNDER PRESIDENT

**His Holiness Sri Sri Vibudhesha Theertha Swamiji
Sri Adamaru Matha**

Immediate Past President

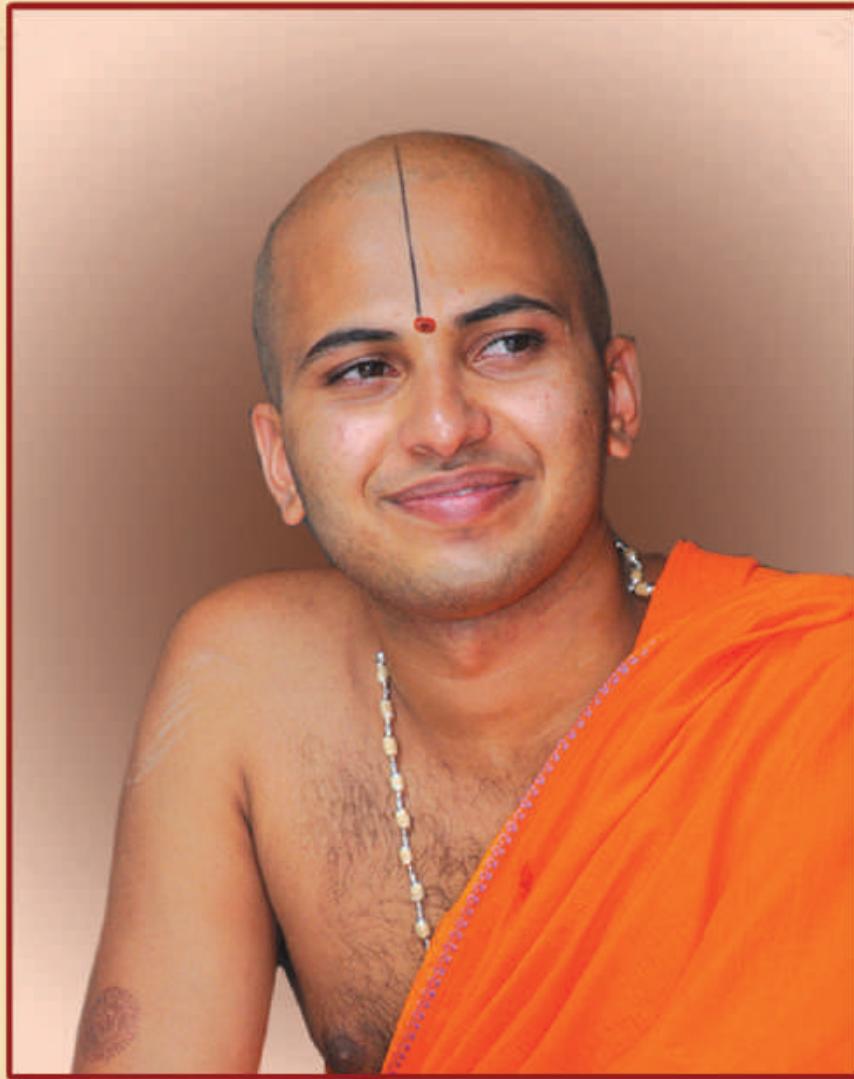
H.H. Sri Sri Vishwapriya Theertha Swamiji

Udupi Sri Adamaru Matha Education Council

ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಯಾವ ಮನುವೂ ವ್ಯಾಘರವಲ್ಲ. ಒಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿಭೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಹೊರ ತರುವ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ ಅದು ಅಲ್ಲೇ ಕರಣ ಹೇಳಬಹುದು. ಹಲಿಯರು ತಮ್ಮ ಶತಾಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಸ್ವಯಂ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ವೇದಿಕೆಯೇ ಈ ಸಂಜಿತೆ. ತನ್ನ ಸುಷ್ಟು ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಕಫಾ ಕಬಿತೆ, ಚುಟುಕ ಯಾವ ರಿಂಡಿಯಂದಲೂ ಹೊರ ಹಾಕಬಹುದು. ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಪ್ರಭಾ ಸರ್ವತ್ರ ಕರಡಳ.

ಇತಿ ನಾರಾಯಣ ಸ್ವರಂಗಳು

President

H. H. Sri Sri Eeshapriya Theertha Swamiji

Udupi Sri Adamaru Matha Education Council

ನ ಪ್ರಕೃಷ್ಟೇತಿಯಂ ಪ್ರಾಪ್ತ ನೋಂದ್ರಿಜೀಲತ್ಸ್ವಪ್ರ ಕಾಷಿಯಮ್
ಫ್ರಿರಬುಧಿರಸಂಮಳಣೆ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ ಬ್ರಹ್ಮಭಿ ಸ್ಥಿತಃ ॥

ಶ್ರೀಯವಾದನನ್ನ ಪಡೆದಾದ ಹಿನ್ನದೆ. ಅಷ್ಟಿಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನ ಪಡೆದು ದೊಂದಲಗೊಳ್ಳುದೆ. ಭಗವಂತ ರಕ್ಷಕನಿದ್ವಾನೆ ಎಂಬ ಶ್ರೀರವಾದ ಬುಧಿಯನ್ನ ಹೊಂದಿದವನಾರೆ ಶಾಂತಚಿತ್ತನಾಗಿದ್ದು ಜಿವನಾನುಭವಿಂದ ಪಾಲನನ್ನ ಕಲಯುತ್ತಾ ಮನಸ್ಸನ್ನ ಏಕಲಿತಿಯಲ್ಲಿಷ್ಟುಕೊಂಡು. ಅಶಾಶ್ವತವಾದ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೊಳೆಹರಿಸಿದೆ ಇದ್ದು. ಭಗವಂತನ ಅರಿವನ್ನ ತೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲ, ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲ ಮ್ಯಾನಾಗಿರುವವನು ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನ ಯಥಾತ್ಮಕ ತಿಳಿದವನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಂತಹ ತಿಳಿನಾಡಕೆಯನ್ನ ಪಡೆಯಲು ಭಗವಂತನು ನಮಗೆ ಈ ದೇಹವನ್ನ ತೊಣಿದಾಗ್ನಾನೆ. ಸಾಧ್ಯಕವಾಗಿಲ್ಲಿಲ್ಲ ಯತ್ತೆನೋಂಬಣ ಎಂಬ ಅರಿವಿನೊಂದಿಗೆ ಜಿವನ ಸಾಗಲ.

ಇತ್ಯನೇತ ನಾರಾಯಣ ಸೃಂಗಾರಗಳು,

MESSAGE

Sri Shridhar K. Rao

BE, MBA (PM), M.I.E
Director
General services, MAHE, Manipal.

I am extremely happy to know that our Poornaprajna Education Centre Adamaru, the maiden institution of our founder HH Sri Vibhutesha Theertha Swamji of Admaru Matha, is bringing out its seventh printed magazine "Arpana" with the continuation of vision and ideals of HH Swamiji and the able guidance of the present president of the institution HH Sri Eshapriya Theertha Swamiji of Udupi Sri Adamaru Matha.

A magazine is a platform to showcase the talents, tastes of the students, and their creative urges are reflected in this magazine through their writings, essays, poems, drawings etc. Our aim is to make our students, ideal citizens and good human beings who are capable of contributing in the development of the nation.

I congratulate the editorial board and all those who left no stone unturned in bringing out this magazine "Arpana".

Hon. Secretary

THE COLLEGE MANAGING COMMITTEE

Sri Shridhar K. Rao
Hon Secretary

Sri Ganesh Hebbar
Treasurer

Dr. A. P. Bhat
Administrative Officer

THE GOVERNING COUNCIL MEMBERS

Dr. Karunakar A. Kotegar

Dr. Sudhakar G.

Dr. M.R. Hegde

Prof. Nityananda
Management Representative

Yermal Sri Udaya K. Shetty

Sri Sanjeeva Naik

Dr. Jayashankar K.

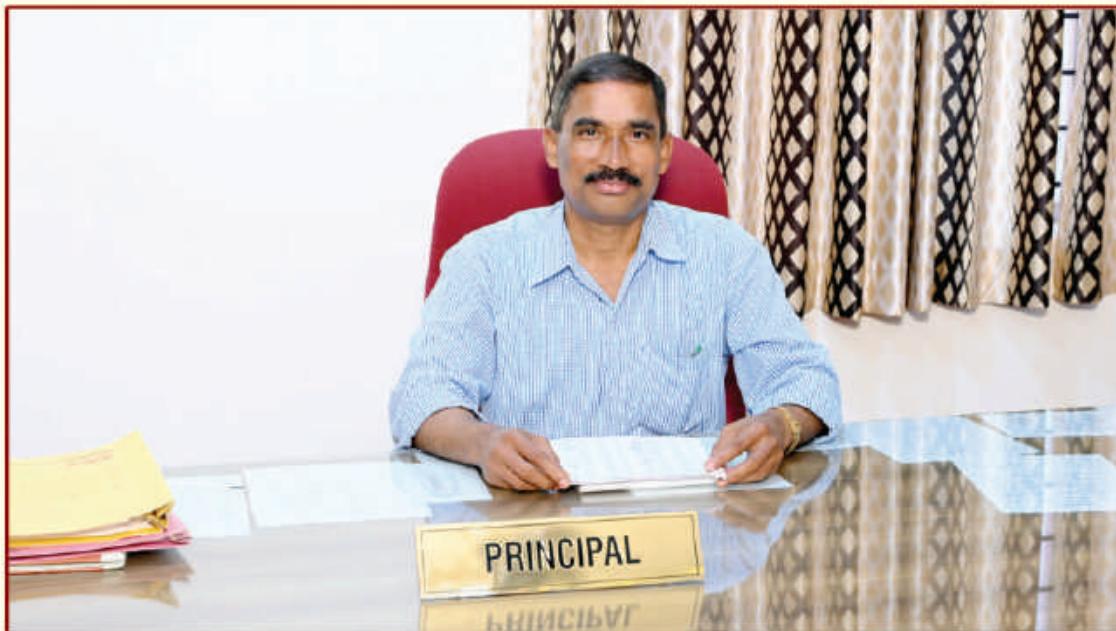
Sri R. Shrikanth Rao

Smt. Lakshmi R. Nayak

Smt. Nishmitha R. Shetty

PRINCIPAL SPEAKS

My humble Panams to His Holiness Sri Sri Vishwapriya theertha Swamiji and His Holiness Sri Sri Eeshapriya theertha swamiji,

I am also grateful to the Hon. Secretary Sri Shridhar K Rao and Hon Treasurer Sri Ganesh Hebbar for his support and encouragement in the development of the institution.

The college annual magazine “Arpana” is a mirror of talents and creativity of our students. I congratulate the students who have contributed their writings, poems, pictures and other collections to the magazine. I also congratulate all the members of the editorial board in bringing out this year’s magazine ....Arpana.

Sri Sanjeeva Naik
Principal
Poornaprajna P.U College, Adamaru

ENGLISH MEDIUM H. M. SPEAKS.....

My humble pranams to his holiness Sri Vibhudesha Theertha Swamiji, Sri Vishwapriya theertha Swamiji and Sri Eshapriya theertha Swamiji.

It is a milestone that marks our growth unfold. I sincerely thank our Honourable Secretary Sri Shridhar K. Rao for his Constant support and guidance in overall development of our institution.

I am pleased to pen down for the school magazine of Poornaprajna 'ARPANA'. Student days are memorable ones and they need to be cherished for life. The school magazine is a forum which could be used for recording events and fond memories.

I am glad to note that students of Poornaprajna are bringing out their annual college magazine that would reflect the campus life and student activities.

The hidden talent in every student has to be brought out and the editorial team has left no stone unturned to capture the same. I compliment the students and faculty for their wonderful work in bringing out the magazine in record time. I wish the students all the best in their endeavours. I am sure they will excel in their chosen professional career.

Lakshmi R. Nayak

**Headmistress
English Medium High School, Adamaru.**

Kannada Medium H. M. Speaks .....

ನಂದೀಶ

ಉಡುಪಿಯ ಅಷ್ಟಮಗಳಲ್ಲಿಂದಾದ ಅದ್ವಾರಿನ ಮೂಲ ಮತ್ತದ ಸ್ವಿಕರಿಸಿದೆ ತಿಳಿಂದ ಶ್ರೀಹಾದರು 1950ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮೊದಲ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆ ಪೂರ್ಣಪ್ರಜ್ಞ ಕನ್ನಡ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಹಾಲೀಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಪ್ರಿಯ ತಿಳಿಂದ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಚಲತ್ಪ್ರಿಯ ತಿಳಿಂದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಅನುಗ್ರಹದೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಧರ್ ಕೆ. ರಾವ್ ಮತ್ತು ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ್ ಹೆಚ್ಚಾರ್ ರವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಳನ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆ.

ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಕ್ಕಳ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ತಾಲುಕಿನಲ್ಲೀ ಮಾದರಿ ಕನ್ನಡ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರುವ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿದಾಂಥಿಗಳ ಸ್ವಜನ ಶೀಲತೆಯನ್ನು ಜಂಜನುವ ಈ ಕಿರು ಹೊತ್ತಿಗೆ “ಅಪರಣ” ಮಕ್ಕಳ ಸುಪ್ರಪ್ರತಿಭೀಗೆ ಹಿಡಿದ ಕೈಗನ್ನಡಿ. ಇದಕ್ಕಿರಲ ವಿದ್ಯಾಭಿರೂಪಗಳಲ್ಲಿರ ಲುಭ ಹಾರ್ಡ್‌ಕೆ.

ಇತ್ಯಾ,

ಆರ್. ಶ್ರೀಕಾಂತ್ ರಾವ್

ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು
ಕನ್ನಡ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ, ಅದ್ವಾರಿ.

Primary H.M. Speaks..

Humble pranams to his holiness Sri Vibhudesha Teertha Swamiji, His Holiness Sri Vishwarpriya Theertha Swamiji, His Holiness Sri, Eshapriya Theertha Swamiji and I Sincerely thank our Hon. Secretary Sri. Shridhar K Rao for his support and co-operation.

I feel honoured and privileged to be a part of an educational institution where every stakeholder is a learner and everyday is an opportunity to learn and discover.

Education plays an important role in enabling a person to face a real life situation with a adequate knowledge. School is a temple of learning and in Poornaprajna English medium school, Admar We are making our best effort to give quality education to our students.

(I extend my heartiest wishes to our students on the publication of the school magazine ARPANA). School magazine is a kind of platform extending valuable opportunities to young talents to express their creativity.

I congratulate the editorial board on its efforts in bringing out this publication of the school magazine. I also extend my sincere thanks to the persons who have contributed to this issues and enhance its perfection and beautification through their articles, short stories, poems comics, drawings etc....

Nishmitha R. Shetty
Headmistress
English Medium Primary School, Adamaru.

EDITORIAL BOARD

Sri B. R. Nagarathna
Hon. Editor

Sri Sanjeeva Naik
Editor in Chief

Dr. Jayashankar K.
Editor

Sri R. Shrikanth Rao

MEMBERS

Smt. Lakshmi R. Nayak

Smt. Nishmitha R. Shetty

Sri Deviprasad

Smt. Jayashree Jogi Kotwal

Kum. Shubhashree

Dr. Olivita D'Souza

Smt. Prathima Bhat

Sri G. P. Prabhakar

Smt. Shakuntala

Smt. Radhika Aithal

Smt. Shalini

Smt. Ramya

TEACHING STAFF OF COLLEGE SECTION

Dept. of English

Sri B. R. Nagarathna
Ex. Principal & Hon. Lecturer
in English

**Smt. Jayashree
Jogi Kotwal**

Kum. Shubhashree

Dept. of Sanskrit

Dr. Jayashankar K.

Dept. of Kannada

Sri Deviprasad

Dept. of Hindi

Dr. Olivita D'souza

Dept. of Physics

Sri Tejas Ballal

Sri Madhusudhan Gaonkar

Kum. Preethika

Kum. Pallavi

Dept. of Chemistry

Sri Radhakrishna Kini

Sri Subrahmanyam

Smt. Vanitha

Kum. Shwetha

Dept. of Mathematics

Sri Uttesh

Sri Mahabaleshwara Hegade

Kum. Charishma M.

TEACHING STAFF OF COLLEGE SECTION

Dept. of Biology

Smt. Prajna Shetty

Smt. Varsha

Kum. Rakshapoorni

Dept. of Economics

Sri M. Ramakrishna Pai
Ex. Principal

Smt. Shruthi R.

Dept. Com. Science

Smt. Rajeshwari

Sri Dilip Shetty

Smt. Radhika Aithal

Dept. of Sociology

Sri Vijayendra Kumar

Dept. of Commerce

Sri Sanjeeva Naik
Principal

Smt. Keerthi P.M.

Smt. Mangala

Dept. of Statistics

Smt. Neethukumari

Sri K. Gururaj

Dept. of Pol. Science

Sri Jyothindranath Rao

Dept. of History

Sri Madhuraj

Dept. of Phy. Education

Sri Chandrashekhar N.

TEACHING STAFF OF HIGH SCHOOL KANNADA & ENGLISH MEDIUM

Sri R. Shrikanth Rao
H.M. & Teacher in Mathematics

Smt. Prathima Bhat
Teacher in English

Smt. Navya
Teacher in Science

Sri Sandeep Kumar
Physical Education Teacher

Smt. Shakunthala
Teacher in Kannada

Sri Achutha Naik
Craft Teacher

Sri G. P. Prabhakar
Teacher in Sanskrit

Kum. Usha
Teacher in Hindi

Smt. Lakshmi R. Nayak
Headmistress
Teacher in Hindi

Smt. Madhavi
Teacher in Mathematics

Smt. Anusha
Teacher in Science

Smt. Sukeshini
Teacher in Social Science

Kum. Harshitha
Teacher in English

Smt. Shalini
Computer Instructor

Deepa N. Kotian
Teacher in Kannada

Smt. Divyashree
Teacher in Sanskrit

Sri Prasad
Physical Education Teacher

PRIMARY, PRE-PRIMARY & NURSERY SECTION

Smt. Nishmitha R. Shetty
Headmistress

Smt. Supreetha
Primary Teacher

Smt. Neesha
Primary Teacher

Smt. Sangeetha
Primary Teacher

Kum. Yashodha
Primary Teacher

Smt. Nishvitha
Pre-Primary Teacher

Smt. Shashikala
Pre-Primary Teacher

Smt. Radhika Bhat
Primary Teacher

Smt. Vidyashree
Pre-Primary Teacher

Smt. Veena Rao
Pre-Primary Teacher

Smt. VidyaTushar Anchan
Primary Teacher

Smt. Vanishree
Primary Teacher

Smt. Sandhya Acharya
Pre-Primary Teacher

Smt. Divya
Primary Teacher

Kum. Chaitra
Nursery Teacher

Smt. Prajna
Primary
Computer Teacher

Smt. Sujatha Balakrishna
Primary Teacher

Smt. M. Tejaswi
Pre-Primary Teacher

Navyathe
Pre-Primary Teacher

Smt. Manjushree B.
Pre-Primary Teacher

NON-TEACHING STAFF

Sri Satheesh Hande
Office Superintendent

Sri Devaraj Achar
SDA

Smt. Ramya
Clerk

Sri Y. Poornesh Rao
Clark

Smt. Sowmya R. Bhat
Clark

Smt. Ravikala Acharya
Clerk

Kum. Sahana
Clerk

Smt. Bhavya
Librarian

Smt. Chandana
Librarian Assistant

Sri Vasantha Moily
Lab Attender

Sri Sudhakar Poojary
Attender

Sri Sudhakar J. Amin
Lab Attender

Sri Anil S. Salian
Lab. Attender

Sri Sadashiva Acharya
Attender

Sri Dayananda
Electrician

Kum. Shwetha
Stationary Incharge

Smt. Kavitha
Attender

Harinakshi
Attender

Smt. Jyothi
Attender

Smt. Meenakshi
Attender

Smt. Bharathi
Attender

Smt. Usha
Attender

Prathima
Bus Attender

Smt. Vani
Bus Attender

Smt. Divya
Bus Attender

Smt. Pushpa
Bus Attender

Smt. Vidya
Bus Attender

Smt. Mamatha Acharya
Bus Attender

BUS DRIVERS

Sri Ravi Acharya

Sri Shankar

Sri Shankar Acharya

Sri Vishwanath

Sri Jagadeesh

Sri Pramod

Sri Vasanth Anchan

Sri Vidyanaanda

Sri Sudhakar

Sri Likith

HOSTEL STAFF

Sri Mahesh
Warden

Sri Vishwanath
Warden

Sri Sharath
Warden

Kum. Archana
Warden

Kum. Vidhya
Warden

Sri Harish
Cook

Sri Vasu Naik
Cook

Sri Anand
Cook

Sri Guruprasad
Watchman

Sri Roshan
Watchman

Sri Nagesh
Hostel Worker

Smt. Neelamma
Hostel Worker

Smt. Sundari
Hostel Worker

Smt. Veena
Hostel Worker

Smt. Geetha
Hostel Worker

Smt. Sujatha
Hostel Worker

Kum. Sudha
Hostel Worker

Smt. Suguna
Hostel Worker

STUDENT REPRESENTATIVES

ಅದಿತ್ಯ ಗುಮೇ
ಕಾಲೀಸು ವಿಭಾಗ

ವಿಶ್ವೇಶ ರಾವ್
E. M. ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ವಿಭಾಗ

ಹರಿಹರ್ತೆ ಪ್ರಭು
K. M. ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ವಿಭಾಗ

ಅಭಿನಂದನೆಗಳು

ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪದವಿ ಮೌರ್ವ ವಿಭಾಗದ
ಬಾಲಕಿಯರ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಫ್ರೋ ಬಾಲ್ ಪಂದ್ಯಾಟದಲ್ಲಿ ಉದ್ದಾ ಬಾಲಕಿಯರ ತಂಡ
ವಿಜೇತ ತಂಡವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಹೃತ್ಯೋವಾಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು

ಭಾಾಷ್ಣಾಂಜಲಿ

Prof. N.S. Adiga
Management Member
PPEC Adamaru

Sri K. Ramdas Arya
Former Principal
PPUC Adamaru

Sri Naveen Kotian
Watchman, PPEC Adamaru

SSLC Toppers in English Medium

VINITH
608

ADITHYA KUNDANTHAYA
602

JAGRUTHI
599

ADITHYA DESAI
598

DEEPAK
585

SRIVATSA BHAT
580

VISHWESH
579

TANVI
573

SUDHISH
573

AYESHA
562

VAISHNAVI
558

SHREYAS S GUNJAL
556

PRISHA
549

MANTHON
548

SRILATHA
548

RAHUL
547

NIHAL
535

MEGHANA
535

CHINTHANA KUMARI
535

SHRIBHARGAVI
534

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮಾಧ್ಯಮ ಪ್ರೋಥಾಲೆ, ಅದ್ವಾರಾ

ಸೆಯ್‌-584

ಕೃಷ್ಣ-565

ಹುತ್ತಿ-559

ವಿಶ್ವಾಸ-551

ಪ್ರಾಂತೀ-47

ಅಭಜೇಕ್-544

ಹೃನಿ ಕೃಷ್ಣ್-532

ಅಂತರ್-532

COLLEGE SECTION 2022-23 II PU RESULTS - SCIENCE

HALL OF FAME SCIENCE

COLLEGE SECTION 2022-23 II PU RESULTS - SCIENCE

HALL OF FAME SCIENCE

COLLEGE SECTION 2022-23 II PU RESULTS - SCIENCE

HALL OF FAME SCIENCE

ADVITHA G NAVADA
590
P-98, C-100, M-100, B-97

SAURABH R
583
P-99, C-95, M-100, CS-100

AKSHAY RAMAKRISHNA HEGDE
583
P-97, C-94, M-99, CS-100

PRARTHANA GURUPAD HEGDE
581
P-98, C-95, M-99, CS-99

ANANYA
581
P-98, C-94, M-99, CS-100

SRUJAN KASHYAP S
580
P-99, C-94, M-100, CS-98

YASHAS M N
580
P-97, C-96, M-98, CS-99

HARSHA GANESH
577
P-96, C-98, M-99, B-97

SHARANYA K UDUPA
576
P-97, M-100, CS-100

ROHIT PRASHANT BHAT
576
P-99, M-100, CS-99

KEERTHAN P V
575
P-96, C-95, M-98, B-97

DIVISH S ANCHAN
573
P-97, C-93, M-98, CS-100

SUJAY GOVIND BHAT
573
P-99, C-96, M-98, CS-100

ROSHNI S
572
P-97, C-92, M-98, B-96

NEVISH SUVIN AMMANA
572
P-98, C-98, M-99, CS-100

SWATHI
571
P-99, C-94, M-100, CS-99

NIKHITHA P SHETTY
571
P-99, C-95, M-97, B-91

GURU SRIVATSAV H K
570
P-98, C-97, M-97, B-96

COLLEGE SECTION 2022-23 II PU RESULTS - SCIENCE

HALL OF FAME SCIENCE

SINCHANA

554

B MILAN SHANKAR BHAT

553

PRACHI UDAYA SHETTY

552

SAGAR NAIK

552

NEONA DSOUZA

551

KRISHNA HEGDE

550

KRUTHIK K M

549

PUNYA SHETTY

549

VAISHNAVI

549

MANVITHA

548

MANVITHA B M

548

JENISHA DSOUZA

548

PRANAV PURUSHOTHAM NAYAK

545

NACHIKETH M

545

MANEESH S

544

VARUN RAVI HEGDE

544

ANIRUDHA JAYAPRAKASH

544

ADITHYA MANJUNATH NAIK

544

SUHAS M

543

WINSTON DSOUZA

543

KOTIAN PRIYANKA CHANDRABAS

542

SUVIDHA S SHETTY

542

DEVADIGA SUYASH SHEKHAR

541

MANJESH GOWDA C

540

HEMANTH R

540

SHAKILA THASNEEM

540

NISHMITHA

540

COLLEGE SECTION 2022-23 II PU RESULTS - COMMERCE

MAYUR P 589	ASHWITH 578	GAUTHAMI B KUNDAR 576	GOUTAM MOHAN BHAGWAT 576	SHAWN PRESTON PINTO 575	KARTHIK SHREEPAD HEGDE 572

GAYATHRI UPADHYA B.R 571	TEJASWI MOHAN BHAT 571	SINCHANA 568	DEEPA GANESH BHAT 567	PUTHRAN TANISHK ARUN 566	BHAVANA SALIAN 564

G VIKRAM REDDY 562	KELVIN NEIL MATHIAS 562	HEMANTH M 557	SHREYA 556	SHREYA 556	MANASA K O 555

G VIKRAM REDDY 562	KELVIN NEIL MATHIAS 562	HEMANTH M 557	SHREYA 556	SHREYA 556	MANASA K O 555

					HALL OF FAME ARTS 2022-2023
NAIK CHETAN NARASIMHA 555	ALISTER LIONEL DSOUZA 553	CHRISTON JAKI ALMEIDA 553	KISHAN D SALIAN 552	SUMAN S SHETTY 552	

					AMEENA 527
VAIBHAVI 551	DEENYA 549	SATHYASHRI 548	VAISHNAVI DEVADIGA 548	NIREEKSHA ACHARYA 547	

VARSHA S SHETTY 547	SANVI SHETTY 546	THANUSHREE 546	RAKSHA SHETTY 543	SNEHAL A SANIL 541

NEET TOPPERS - 2023

ADVITHA G. NAVADA
573/720

HARSHA GANESH
549/720

KCET TOPPERS - 2023

ADVITHA G. NAVADA
BNYS : 706
V. Science : 1000

SWATHI
Engineering : 1140

PRARTHANA G. HEGDE
Engineering : 2082

SAMARTHA K B
B.Sc Agri : 2423
Engineering : 2750

ANANYA N K
Engineering : 2581

ADITHYA N
Engineering : 2730

YASHAS M N
Engineering : 2992

GOKUL K C
Engineering : 3083

JAYESH M. KOTIAN
Engineering : 3145

SRUJAN KASHYAP S
Engineering : 3324

SHRIRAM T. HEGDE
Engineering : 3605

HARSHA GANESH
BNYS : 4417

NEVISH S. AMMANKA
Engineering : 4818

SAURABH R
Engineering : 5814

SUJAY GOVIND BHAT
Engineering : 5399

MONIKA G
BNYS : 6440
V. Science : 7969
Engineering : 8880

ANANYA
Engineering : 6343

RONITH S. BANGER
Engineering : 7069

B. MILAN SHANKAR BHAT
Engineering : 8369

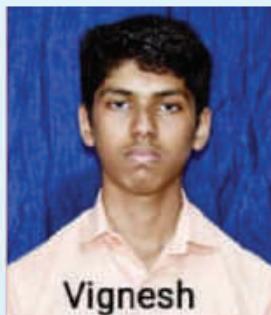
AKSHAY R. HEGDE
Engineering : 9589

CA FOUNDATION EXAM - QUALIFIED - 2022

Commerce Section

Disha shetty

Vignesh

Thanushri

264

264

263

Bharath.S

Dhanush Reddy

219

207

JEE - MAIINS -2023

Science Section

YASHAS M N

92 -1028 %

PRARTHANA GURUPAD HEGDE

91-98 %

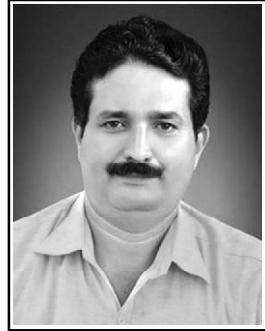
ADITHYA N

90-75%

“ಒಂ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಯ ನಮಃ” “ಒಂ ಶ್ರೀ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣಾಯ ನಮಃ”

ನಂಪಾದಕಿಲಯ.....

ಪರಮ ಪೂರ್ಜ್ಯ ಸ್ವಾಮಿಜಯವರಿಗೆ ಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಣಾಮಗಳು. “ಬೆಳೆವ ಸಿರಿ ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿ..... ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ” ಮಕ್ಕಳ್ಳಿ ಸೆಣ್ಣ ಪ್ರಾಯಿದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಭಾವ ಸಹಿತವಾದದ್ವೆ ಯಾವುದೋ ಅದುವೇ ಸಾಹಿತ್ಯ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಹಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇದಿಕೆ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯ ವೇದಿಕೆಯೇ ಈ ವಾಣಿಕ ಸಂಚಿಕೆ “ಅರ್ಪಣ” ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇಂದ ರಕ್ಖಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲಕೆಗೆ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರೌಢತ್ವಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಕ್ಕಳು ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಭೇಣ ಕೊಟ್ಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಮ ಪೂರ್ಜ್ಯ ಈಶ್ವರಿಯ ತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರ ಆಶಯದಂತೆ ಮಕ್ಕಳಂದಲ್ಲೇ ನಡೆಸಲ್ಪಡುವ “ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಿಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯ” ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳು ದಿನನಿತ್ಯ ಸಂಜೀ ಹೊತ್ತಿಲ್ಲ ಈ ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಬಂಧ, ಭಾಷಣ, ಲೇಖನ ಸ್ವರ್ಥಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ, ಹಿಂದಿ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ದ್ವಿತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗದ ಜಿ ಅನಿಶ್ಚಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ವಿಶ್ವವಾಣಿ, ವಿಜಯವಾಣಿ ಮೊದಲಾದ ನಿಯತಕಾಲಕ ಪ್ರತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ ಲೇಖನಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ. ಜಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಕನಾಂಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಪರಿಷತ್ತು ನಡೆಸಿದ ಪುನಿಷ್ಠ ಉಪಗ್ರಹ ಕುರಿತಾದ ಲೇಖನ ಸ್ವರ್ಥಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಬಹುಮಾನ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವನು ಬರೆದ “ಅರಿವಿನ ಹರಿವು” ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಕನಾಂಟಕ ಸರಕಾರದ ಬಾಲವಿಕಾನ ಅಕಾಡಮಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ರೂ 15,000/- ದ ನಗದು ಬಹುಮಾನ ದೊರಕಿರುತ್ತದೆ. “ಬೆಳೆವ ಸಿರಿ ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿ” ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದುವೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಹೀಗೆ ಪೂರ್ವಪ್ರಜ್ಞಾದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಸಕ್ತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೌಢತ್ವಾಹ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

“ಇಂದಿನ ಮಕ್ಕಳೇ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗ”ವಾಗಿರುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಬರೆಯುವ ಹವಾಸವನ್ನು ರೂಡಿಸಬೇಕು. ಈ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ “ಅರ್ಪಣ” ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಥ, ಕವನ, ಲೇಖನ, ನುಡಿ ಜಿತ್ರ, ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಗೂ ಅವಕಾಶ ಕ್ಳೆನಲಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ-ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮ ಹೈಡ್ರಾಂಗಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಹಗಳನ್ನು ನುಡಿ “ಅರ್ಪಣ” ಸುಂದರವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬರುವಂತೆ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪರಮಪೂರ್ಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಶ್ವರಿಯ ತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರು ಹಾಗೂ ನಿಕಟಪೂರ್ವ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪರಮ ಪೂರ್ಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಪ್ರಿಯ ತೀರ್ಥ ಶ್ರೀಪಾದರು ಅನುಗ್ರಹ ಸಂದೇಶ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಂದ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಣಾಮಗಳು. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಶ್ವರ್ ಕೆ. ರಾಂ ತಮ್ಮ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರೌಢತ್ವಾಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಲೇಜಿನ ಗೌರವ ಕೋಶಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ್ ಹೆಬ್ಬಾರ್ ಗೌರವ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ ಡಾ. ಎ.ಹಿ. ಭಟ್ ಇವರಿಗೂ ಅಭಿವಂದನೆಗಳು. ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾದ ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವ ನಾಯ್ಕ್, ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಹೈಡ್ರಾಂಗಿಕ ಮುಖ್ಯಮಾನಾಧ್ಯಾಯಿನಿ ಶೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾಯ್ಕ್, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯಮಾನಾಧ್ಯಾಯಿನಿ ಶೀಮತಿ ನಿಶ್ಚಯಿತಾ ಶೀಟ್ಟಿಯವರೂ ಸಂದೇಶ ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ನನ್ನ ಜೊತೆ ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಪೂರ್ವ ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಅಂದವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿ ಉಡುಪಿ ಕಿನ್ನಿಮೂಳ್ಯಾಯಿ “Print House” ನ ಮಾಲಕರಾದ ಶ್ರೀ ಮೋಹನ್ ರವರಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಮಕ್ಕಳು ಬರೆದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು “ಹಂಸಕ್ಷೇರನಾಗ್ಯಾಯ”ದಂತೆ ಸ್ವಿಕರಿಸಿ ದೋಷಗಳದ್ವಾರಾ ಅದನ್ನು ಮನ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿಸುತ್ತಾ ಈ ವಾಣಿಕ ಸಂಚಿಕೆ “ಅರ್ಪಣ”ವನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

॥ಕೃಷ್ಣಪ್ರಣಾಮಸ್ತು॥

ಡಾ॥ ಜಯಶಂಕರ ಕಂಗಣಾರು

ಸಂಪಾದಕರು

CONTENTS

ಸಂಸ್ಕृತ ವಿಭಾಗम्

Page No.

1. ಜಾನಮ् ವಿಜ್ಞಾನಸಹಿತಮ्	7
2. ಸಂಸ್ಕृತಸ್ಯ ವैಜ್ಞಾನಿಕಪರಮ्पರಾ ।	9
3. ಶ್ರೀ ಕृಷ್ಣ:	14

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

1. ಗುರುವಿನ ಮಹತ್ತ್ವ	17
2. ಅಮೃತಿಗೆ ಕವನ – ಅಮೃತ	17
3. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಂಡರೂ ಪ್ರಮಾಣಿಸಿ ನೋಡು	18
4. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ	19
5. ಸಮಯದ ಮಹತ್ತ್ವ	20
6. ಅಪ್ಪ	21
7. ತಾಯಿಬೇರು	21
8. ಬುದ್ಧಿವಂತ ನರಿಗೆ ನೆಗಡಿ	22
9. ಬಾಲ್ಯ	23
10. ಶೀಕ್ಷಕರು	23
11. ಮರೆಯಲಾಗದ ಮಾರ್ಕೋನಿ	24
12. ನಲುಮೆಯ ಗೆಳತಿಯೇ	26
13. ಭಾರತರತ್ನ ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶೇಷರಯ್ಯ	27
14. ಕವಡೆ ಕಟ್ಟಿಯ ರಹಸ್ಯ	31
15. ತಾಯಿ ಹಾಡಿದ ಜೋಗುಳದ ಗೀತೆ	32
16. ಹುಳು ಹುಪ್ಪಿಗಳಿಂಬ ವಿಸ್ಕಯ ಲೋಕ !	33
17. ಹಣ ಬರಹ	36
18. ಮಂದಾತೀರ್ಣ : ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕೇತ್ತ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ	37
19. ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿ	40
20. ಒಳ್ಳಿಯ ಪರಿಚಯ	41
21. ಆಡಳಿತದ ಭಾಷೆ ಅಂತರಂಗದ ಮಾತಾಗುವುದೇ !?	42
22. ಜೀವಾಮೃತ	44
23. ತಾಯಿ	45
24. ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತು	45
25. ಸೂರ್ಯ	45
26. ಮೂರ್ಖ ಕಾಗೆ	46
27. ಸಾಲು ಮರದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕನವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ	47
28. ಅಪ್ಪಾ	48
29. ಪಾತಗಿತ್ಯಿಯರೆಂಬ ಬಿನ್ನಾಣಗಿತ್ಯಿಯರು	49
30. ಅಮೃತ	52
31. ಅವಳೇ ಅಮೃತ	53
32. ಹೊರಗಜ್ಜ ದಂತಕಥೆ	54

33.	ಪ್ರಸನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೆ ಮುಖ ಸುಂದರ	55
34.	ಗೆಳೆತನ	56
35.	ಪ್ರಕೃತಿ	56
36.	ಅಂತಃಪ್ರಜನನವೆಂಬ ಅನನ್ಯತೆ !	57
37.	ಬ್ರಹ್ಮಾಣದ ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣ	60
38.	ಚೆಳಕು	61
39.	ಸ್ವೇಚ್ಚ	62
40.	ತಾಯಿ	62
41.	ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ	63
42.	ಉಪಾಯ ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ	64
43.	ಕನಾಂಟಿಕ ಕರಾವಳಿಯ ಅಳಿವಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳು	65
44.	ಅಮ್ಮೆ	66
45.	ಅಜ್ಞಾ	66
46.	ತುಳುನಾಡ ಸ್ಪೃಹಿ	67
47.	ವಿತಂಡವಾದಿ	68
48.	ದೇವ ಬಿಂಬ	68
49.	ಜಹಾ	69
50.	ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆ ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆ	70
51.	ಪಡುಬಿದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಧಕ್ಕೆ ಬಲಿ ನಿನಾದ	71
52.	ಮೊಲದ ಕಢೆ	72
53.	ಸುಗಮ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಭಾರತದ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದಿಂದ ಒದಗಿಸುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು	73
54.	ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಪನ್ಮೂಲ : ಎಲ್ಲ ಹಿತಮಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನೆ	76
55.	ನಮೂರ್ಕ ಸೊಬಗು	77
56.	ಜೀವ ವಿಕಾಸದ ಕೌಶಲ ಬೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಡಾರ್ವಿನ್	78
57.	ಉಡುಪಿಯ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಹುಲಿವೇಷದ ಫಜಿನೆ	82
58.	ತುಳುನಾಡು	83

English Section

1.	Classrooms	87
2.	The Foolish Donkey	87
3.	Ben's birthday present	88
4.	THE VALUE OF TIME...	88
5.	Life to Enjoy	88
6.	English as Global Language	89
7.	Story of Zero	90
8.	FOUR FRIENDS	91
9.	Swami Vivekananda (Motivations)	91
10.	LIFE	92
11.	Parents are the powerful models of life	93
12.	PLASTIC	94

13. STUDENT LIFE IS GOLDEN LIFE	95
14. Technology Boon or Curse	96
15. The Thing	96
16. THE HAUNTED LIBRARY	97
17. LIFE, HAPPINESS, MONEY	99
18. Tiny Bird	101
19. THE VALUE OF TIME...	101
20. Gender Discrimination	102
21. Nature	104
22. Master your Own fate	105
23. WINNERS AND LOSERS	106
24. Our Universe	107
25. A Poem by a....	109
26. TREE PLANTATION	110
27. Don't Skip, Read :	111
28. The Cracked Pot	114
29. LIFE IS...	116
30. Having A Best Friend	117
31. Beti Bachao Beti Padhao	118
32. Battle for Sanskrit	119

हिन्दी विभाग

1. जल ही जीवन कविता	123
2. हिन्दी दिवस	123
3. एक सवाल	124
4. स्कूल के वो दिन	125
5. यादें	126
6. प्रतिशोध	127
7. हिन्दी भाषा	128

తుళు విభాగ

1. అప్పే మంత్రదేవత ఇరువ్వో సూంత్రాది బక్సెగోబల ఉంగుష్ఠ దీతిన దిన	131
2. మంత్ర దేవత కథ	133
3. కన్నడికరణ ఆతిన ఈ ఉఱులేద తుళు పుదరులు	134
1. చెత్త లఙరి	135-140

संस्कृत विभाग

ज्ञानम् विज्ञानसहितम्

क्र. : दीक्षा - I Non CET- PCMCs

ज्ञानं विज्ञानसहितम् लोके धीर्जन्मन्यत्र विज्ञानं शिल्पशास्त्रयोः इत्यादय उक्तय विज्ञानस्य महत्त्वं प्रकटयन्ति । वैज्ञानिकयुगोऽयम्, तन्नज्ञानमत्यन्तमभिवृद्धमिति सम्पर्गजानीमो वयम् । किन्तु जनानां मनांसि धारणा एषा कोऽपि भ्रमः वरीवर्ति यत् पाश्चान्त्यदेशेऽस्तुलिते यावती अभिवृद्धिः प्रगतिः क्षेत्रेऽस्मिन् वर्तते तावतीमरमाकांदेशे दृष्टं न शक्यत इति सत्यनामस्याः परिशीलयामस्तावदिदानीम् ।

द्वादशशतमानपर्यन्तं विज्ञानप्रगतिरेषा अबाधिता अकुणिता चासीत् । वैदेशिकनामक्रमणैः, प्राकृतिकविकोपैः, वैयक्तिककारणेश्च नैके ग्रन्थाः ऋटङ्गलाबन्धाश्चाद्य नष्टाः । इदानीमस्माभिः न लभ्यत इति कारणात् भारतदेशे केवलमाहायात्मिक विचारस्य चिन्तनमभूतः न विज्ञानस्येति कथं वरुं शक्नुमः? प्राचीनभारते विज्ञानविषये प्रगतिः कथमासीदिति चिन्तयामस्तावदिदानीम् ।

वेदकालादेव भारते संस्कृतेः विकासं पश्यामः । काले तास्मिन् अनेके ग्रन्था अपि व्यरचि । खगोलशास्त्रे, गणितशास्त्रे, जीवशास्त्रे, परिसरविज्ञाने तेषां महत्तमसाधनानि ज्ञातुं प्रयतामहे ।

खगोलशास्त्रम् गणितशास्त्रम् च

खगोलशास्त्रे गणितशास्त्रे च वैचारिकमोन्नत्यं दृश्यते । वेदेष्वेव सौरमण्डले स्थितानां दशाग्रहेणाम् उल्लेखं पश्यामः । गुरुग्रहस्य रक्तवर्णाचिहोल्लेखनम् (Red Spot) अत्यन्तं विस्मयावहम् यच्चिह्नमाधुनिकालेखो (Modern Photograph) दृष्टुं शक्यं यत् बृहहूरदर्शकियन्नात् (Telescope)

स्वीकृतं भवति । मङ्गलग्रहात् उपग्रहदूयस्य भूमेश्च चन्द्रस्य वियोजनं, सूर्य परितः ग्रहणां परिभ्रमणं, भूमेः गूरुत्वाकर्षणशक्तिः इत्यादयो विचाराः ऋग्वेदकाले यदुकं तदाधुनिकविज्ञानप्रतिपादितामिति भ्रान्त्या विज्ञानिभिः परिगण्यते । ग्रहाः भ्रन्जशीलभ्रमरखमिव (Like a spinning top) परिभ्रमन्ति इत्यस्माकं प्राचीनमर्हष्यः सम्पर्गज्ञातवलः । दिन- रात्रि- मास-ऋतु- अयन- संवत्सराणाम् उल्लेखीऽन्न दृष्टुं शक्यते ।

अद्य अप्रापञ्चम् उपयुज्यमानाः सङ्ख्या? (Numbers) दशामानपद्धकतिश्च (Base ten system) भारतीययोगदानामिति अभिमानार्होऽयं विषयः । तदर्थं तैः विविधरेखागाणिताकृतयः (Geometrical figures), तासां क्षेत्रफलम् (Area) रूपान्तरम् (Transformation) इत्यादय वेदितव्य एवासीत् । अतः क्षेत्रमिदं तत्काल

एव प्रवृद्धम् । बीजगणिते (Algebra) समीकरणानाम् विश्लेषणे, विशेषतया एककालिक समीकरणानि अनेकाव्यक्तयुक्तानां समीकरणानां विश्लेषणे भारतीयाः अग्रेसरा आसन् । बीजगणिते रेखागणितस्योपयोगः, रेखागणितस्य बीजगणितद्वारा अभिव्यञ्जनं तेषामुत्कृष्टज्ञानस्य स्पष्टं निदर्शनम् । आर्यभट्-बृहगुप्त- महावीर-श्रीधर-भास्कराचार्यादिभिः क्षेत्रमिदं फलवत्ततां प्राप । एषु द्वितीयः भास्कराचार्याः विशिष्यते । तस्य वैशिष्टचमिदमस्ति यत् सः प्रकृतिरमणीयानि दृश्यानि वर्णयन् समस्यां प्रस्तौति, आधुनिक कालीन सुप्रसिद्धः गणितज्ञः श्रीनिवास रामनुजन् पर्यन्तं क्षेत्रमिदं विस्तृतम् । सर्वेषां योगदानैः विस्तारतां मधीरता चाप ।

जीवशास्त्रम् परिसरविज्ञानम् च

जीवशास्त्रेऽपि पूर्वजानां साधना अपूर्वा । सास्यानां प्रणिनां च वर्गीकरणं तेषां गुणमवलम्ब्य कृतं तैः । अश्वशास्त्राम्, गजशास्त्रम्, चोदिश्य स्वतन्त्रतया ग्रन्था विरचिताः । सर्पाणामध्ययने दल्वनो विशेषज्ञ इति ज्ञायते । सः त्रयोदशविधसपणिम् अध्येता इति उल्लेखो दृश्यते ।

परिसररक्षणम् आह्वां कर्तव्यं मन्यन्ते स्म ते । सूर्यः देवः, वृक्षोऽपि देवः, जलमपि देवः, वायुर्वेद्, भूमिः, देवता, एवं सर्वच दैवमपश्यन् ते । एषां प्रदूषणं नाशो वा पापमिति ते पर्यगणयत् । सस्यानां रक्षणं, प्रणिनां रक्षणं, तेषामुपयुक्ता, एतत्सर्वं सम्यग्ज्ञात्वेव व्यवहारमकुर्वन् । अत एव तैरुकं पञ्चाम्बरीपि नरकं न यति इति । वापीकुपतटाकानां निर्मणे न तेषां रक्षणीयपि बद्कादराः । एषु स्थलेषु ये मालिन्यं कुर्वन्ति तेषां कृते शिक्षा दण्डश्च विहितं तैः । तदर्थं, शासनान्यपि व्यरचि । अन्तर्जलसमतलं रक्षितमेवम् ।

आर्यभटविरचितम् आर्यभतीयम्, वराहमिहिरस्य पञ्चासिद्धान्तिका, बृहत्संहिता, रसशास्त्रसम्बद्धं नागार्जुनेन विरचितं कक्षापुटनन्त्रम् आयुर्वेदग्रन्थाः चरकसुश्रुतानां संहिते भास्कराचार्यस्य सिद्धान्तशिरोमणीः इत्यादयो ग्रन्थाः विज्ञानस्य नैकासु शाखासु प्राचीने काले भारतीयाः पण्डितप्रवरा विचक्षणाः व आसन्निति प्रतिपादयन्ति । एतेषां ग्रन्थानामध्ययने वयं सर्वे बद्धादरा भवेम ।

***

संस्कृतस्य वैज्ञानिकपरम्परा ।

कृ : सुजय जि ब
II PUC (Hostel) PCMCs

प्राचीने अस्माकं पूर्वजाः लौकिकेषु तान्त्रिकेषु च क्षेत्रेषु बहुधा चिन्तनम् कृतवन्तः आसन् । भारते प्रायः जगति अन्यत्र न प्रवृत्तं । अन्यत्र संस्कृतेः बीजावापः अपि यदा न जातः तदा भारते संस्कृति सुविकसिता आसीत् । किन्तु दौर्यायं नाम ताद्ग्रास्य उत्कृष्टचिन्तनस्य समग्रः भागः इदानीं न उपलभ्यते ।

संस्कृतभाषा एका वैज्ञानिकी भाषा अस्ति इत्यन्न नास्ति अत्र कोऽपि संशयः । प्राचीन कालात् एव अर्थात् वैदिककाले संस्कृतभाषा सविकसिता आसीत् । संस्कृतभाषायाः वैज्ञानिकता यावत् प्राचीनकाले आसीत् तावत् आधुनिक युगेऽपि अस्ति । वैदिककाले संस्कृत भाषायाम् न केवलम् शिक्षणम् भवति स्म अपितु चिकित्सा च । आयुर्वेदः, धनुर्वेदं, शिल्पवेदः ज्योतिष्यम्, व्याकरणम् इत्यादयः एवद् अतिरिक्त कर्मकाण्डमपि संस्कृतभाषायां भवति स्म । आधुनिक विषयेषु विज्ञानम्, अर्थशास्त्रम्, गणितम्, इतिहास, राजनीतिशास्त्रम् इत्यादयः सर्वे विषयाः वैदिककाले संस्कृतभाषायाम् एव भवति स्म् । वयं जानीयः अस्माकम् भारतदेशः विश्वगुरुः आसीत् । कालात् नन्तरम् अस्माकं देशः अनेकाः आक्रमणाः अभवत् ।

भारते मूगलानाम् आंग्लशासकाताम्, अधिकारः वभूव, येन कारणेन अस्माकम् देशे अनेकानि विकृतानि अभवत् । अस्माकं देशस्य संस्कृतिः अपि प्रभाविता अभवत् । अतः वयं अधुना संस्कृत भाषायाः वैज्ञानिकता का अस्ति तथा च प्राचीन काले का वैज्ञानिकता आसीत् इत्यास्मिन् विषये वयं ज्ञातुं प्रयासः करिष्यामः

भाषा मानवजीवनस्य प्राचीनतमा उपलब्धिरस्ति । भारतवर्षे भाषाया अध्ययनमपि चिरकालात् जायते । वेदेऽपि भाषासम्बन्धेऽनेके विचारा व्यक्ताः

वाग्वै पराच्यव्याकृता वदन्ते देवा इदमब्रुवान्निमां नो वाचं व्याकुर्विति सोऽब्रवीद्वरं वृणे मह्यम् चैवैष वायवे च सह गृणता इति तस्माद् ऐन्द्रवायवः सह गृहयते तामिन्द्रो मधतोऽवक्रम्य साकरोत्तस्मादियं स्पृकृता वागुद्यते ।

एवमेव

वाचं देवा उपजीवन्ति विश्वे वाचं गन्धर्वाः ।

पशवा मनुष्याः वाचीमा विश्वा भुवनान्यर्पिता सा तो हव्यं जुषतामिन्द्रपलीः । इति ।

संस्कृतभाषायाः वैज्ञानिकमहत्वम् प्राचीनैः रूषिभिः मुर्निभिः पण्डितेश्व मानवजीवनसुखमयं विधातुम् स्वानुभवेन स्व तपः शक्षतया च संपादितम कार्यं बहुविद्यं विज्ञानं संस्कृतभाषाया रचितं वर्तते । मानवानां स्वास्थयाय तेषां स्वास्थ्यसंरक्षणाय आयुर्वेधनाय— रोगाणांनिवारणाय च आयुर्वेदः नितराम् उपकारकः भवति । गृह निर्माणाय, भवन निर्माणाय, दुर्ग निर्भाणाय, वास्तुशास्त्रं यज्ञयागादिनां सम्पादनाय वा विवाहादिना शुभ कार्याणाम् अनुष्ठानय, मानवस्य भूत भविष्यत वर्तमानानां ज्ञानाय च ज्योतिष शास्त्रम् मानवस्य उत्तमव्यक्तित्वस्य निर्माणाय संस्काराणां च प्रतिपादनाय धर्म शास्त्रम्, अर्यव्यवस्थायाः संरक्षणेन प्रजानां हितस्य परिक्षणायं अर्थशास्त्रम्, इत्यादिना अनेकशास्त्राणि संस्कृतेन रचितानि समुपलभ्यन्ते ।

अनेकानि वैज्ञानिकतत्वानि भारतीयैः विद्वद्विधिः इदं प्रथम तथा प्रतिपादिनानि सम्पूर्णविश्वे जनाः अपरिचितानि एव सन्ति ।

1. भूगोलविज्ञानस्य भूविज्ञानस्य वा खगोलविज्ञानस्य च विद्वांसाः आर्यभटः भास्कराचार्यः वराहमिहिरश्च प्रख्याताः आसत् । एतैः स्वकीर्येषु ग्रन्थेषु, गुरुत्वाकर्षणं, सूर्यग्रहणं चन्द्रग्रहणं उल्कापातः, धुमकेतु, ग्रहाणां चलनं, नक्षत्राणां गतिः भूकम्पनम् इत्यादीनाम् विषये बहवो आंशाः सप्रमाणं निरूपिताः सन्ति ।

2. चिकित्सा विज्ञाने आयुर्वेदविषयकाः बहवः ग्रन्थाः समुपलभ्यन्ते तेषु प्रमुखाचार्येषु भारद्वाजः, पुनर्वसः चरकः, सुश्रुतः वाग्भटः भावमिशाश्र प्रमुखाः आँसन् । जीवविज्ज्ञाने चरकसंहिता, सुश्रुतसंहिता, अष्टाङ्गसङ्ग्रहः, भावप्रकाशः इत्यादयः प्रमुख ग्रन्थाः । एतेषु ग्रन्थेषु शास्त्रचिकित्सा, प्रतिरोधचिकित्सा, रक्तसंचारः रोगाणां उपशमने उक्ताः चिकित्साः इत्यादयः सविस्तारम् निसपिताः सन्ति ।

3. भौतिकविज्ञाने महर्षि कणादस्य महत्वपूर्णाम् योगदानम् अस्ति । एते महोदयाः अणुसिद्धान्तस्य मुख्य प्रवर्तकाः अन्येश्व उदयनाचार्यः वाचस्पतिमिश्रश्च प्रकाशविषये उष्णताविषये च स्वप्रतिपाटनं कृतवन्तः । तस्मि त्रैव काले दिशाबोधनार्थ मत्स्यय न्नस्य दिशासूचकयन्नस्य आविष्कारः व्यवहः च ते कृतवन्तः ।

4. गणितम्— भारतीयगणितज्ञानस्य आरम्भः अस्माभि द्रश्वव्यः चेत् वेदकालात् अनुवादम् करणीयम् । वेदेषु तत्कालिकेषु अन्यग्रन्थेषु च गणितीयानाम् समग्र विषयः वर्तन्ते । विश्वे पण्डिमण्डले एषा मान्यता अस्ति यत् बहूनां गणितीयांशानाम् आरम्भः भारते एव जातः इति । जनाः बहूनां गणितीयविषयाणां ज्ञानं भारतात् एव प्राप्तवन्तः दृश्यन्ते । तत्रापि अङ्गगणित क्षेत्रे, बीजगणितक्षेत्रे, भूमितिक्षेत्रे, त्रिकोणमितिक्षेत्रे च बहूनि अपूर्वाणि मुलभूतानि अनुसन्धानानि भारते एव कृतानि आसन् ।

इदानीम् दशामाङ्कपद्धतिः लोके व्यवहारे अस्ति । एषा दशामाङ्क पद्धति द्विसहस्राधिकवर्षेभ्यः पूर्वम् एव भारते आसीत् । क्रि. श. 100 पर्यंतम् एषा अङ्कपद्धतिः अरबीजनैः युरोपीजनैः वा न ज्ञाता आसीत् । अरबदेशाण्यः गणीतविद्वान् अल्खवारिस्मी एदम्प्रायम्येन स्वकीये पुस्तके एतान् हिन्दु अङ्कान् एतदाधरितान् अन्यान् बहून् गणितप्रक्रियामूशान् च उपयुक्तवतः दृश्यते ।

वर्गमूलम् धनमूलं च अपेक्षितसंख्यायाः वर्गमूलस्य धनमूलस्य च प्राप्त्यर्थम् आधुनिके गणिते काचित् पद्धतिः अनुस्त्रियते । वस्तुतः एषा पद्धतिः पञ्चमशतकीयेन (477 ए.द.) आर्यभटेन अन्विष्टः आसीत् आर्यभटीयः नियमः एवम् आसीत्—

भाग् हरेद्वर्गान्त्रित्यं द्विगुणेन वर्गमूलेन।

वर्गागद्वर्गे शुद्धे लब्धं स्थानान्तरे मूलम् ॥ इति ।

एषा पद्धति 1623 वर्षपर्यंतम् ग्रोपीयजनैः अज्ञातपूर्वा एव आसीत् । एवम् सर्वप्रथमं बहुभ्यः वर्षेभ्यः पूर्वम् एव भारतीयेन अन्विष्टायाः एतस्याः पच्छते विषये इदानीय अपि एवम् बोहाते यत् एषा पद्धतिः विदेशीर्यः अन्विष्टा इति । वस्तस्थितिं जानद्विः अपि अस्माथिः तत्र विश्वासः क्रियते ! वस्तस्थितिं जानद्विः अपि अस्माभिः तत्र विश्वासः क्रियते !

अहां अभिमानसून्यता अस्माकम् !

बीजगणितस्य आरम्भः वेदाढभूतेषु हुल्बसूत्रेषु एव अस्ति इते ज्ञायते । बह्यागुप्तकाले बीजगणितम्

गणितक्षेत्रे स्वतंत्रविषयरूपेण प्रवृद्धम् अथवत् । तत् च कु कगणितम्, बीजगणितम्, अव्यक्ताणितम् इत्यादिभिः नामाथिः सर्वाहृते स्म ।

ज्यामितिः वेदकाले विभिन्नानां यज्ञवेदीनां निर्माणे कश्चित् समस्याः उत्पद्यन्ते स्म । तात्काले समस्यानिवारणार्थम् ज्यामितेः उपयोगः क्रियते स्म । तत्कार्णतः बहवः ज्यामिति क्षेत्रसम्बन्दाः विषयाः निरूपिताः भवन्ति स्म ।

बोधायनसूत्रम् – पैथागोरससिद्धात्तनान्मा इदानीं यः नियमः व्यवांहयते स च पैथागोरसात् सहस्राधिकवर्षेभ्यः पूर्वम् एव भारतीयैः निमितः आसीत्, महामुनिः बोधायनः कात्यायनश्च एवं नियमं प्रतिपाद्य यथायोग्यम् विवरम् अपि दत्तवन्तौ दृश्यते ।

बोधायनः एवम् वदति–

दीर्घचतुरस्त्रस्याक्षणाया रज्जुः पार्श्वमानी तिर्थर्यग्मानी यत्पुयग्भूतै कुरुतः तदुभयं करोति । इति ।

विभिन्नकारीणां यज्ञवंदीनां निर्माणे एतस्य सिद्धानास्य उपयोगः कृतः दृश्यते । चतुरस्त्रवेदी, समकोणवेदी समद्विभुजाकृतवेदां, विषमचतुर्भुजाकृतवेदो इत्यादीनां निर्माण क्रियन्ते स्म अस्मत्पूर्वजैः ।

मूल्यम् – पै ( ) इत्यतेन नामा निर्दिश्यमानस्यय मूल्यं प्रथमेन आर्यभटेन विर्णितम् आसीत् । तेन निर्णितम् मूल्यं

3. 1426 अस्ति । आधुनिकं मूल्यं तावत् = 3.142857 भवति ।

चतुराधिकं शतम् अष्टगुण द्वाष्टिस्त्यथा सहस्राणाम् ।

आयुगद्वयविष्कम्भस्यासन्नो वृलपरिणाहः ।

त्रिकोणमिति– भारतेन विश्वाय दत्तेषु विषयेषु अन्यतमः अपूर्वः विषयः नम त्रिकोणीतिः । त्रिकोणामितिक्षेत्र भारतीयैः ज्याकोचिज्या इति शब्दद्वयं यत् उपयुज्यते स्म तदेव युगेपीयभाषायां सैन कोसैन इति निर्देश्यमानं सत् व्यवहारक्षेत्रे इदानीं दृश्यते । प्रथमेन आर्यभटेन ज्याकोष्टकं रचितम् आसीत् यत् च 0-10-3 परिमितेः क्षेत्रे विद्यमानस्य गोलसण्डस्य रेखाः निर्दिष्टाः आसन् ।

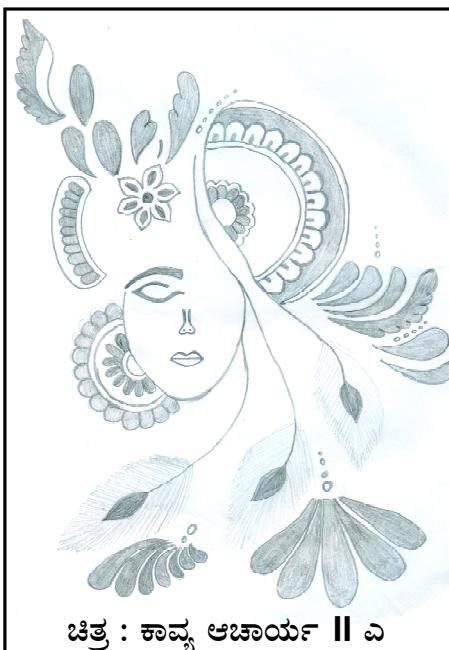

श्री कृष्णः

कृ : प्रियाङ्का – II BASCs

भारतीयसंस्कृत्याः अयम् एकः ऐतिहासिकः महापुरुषः अस्ति । यदुकुले जातः श्रीकृष्णः वासुदेवदेवक्योः पुत्रः । वसुदेवस्य पुत्रः अतः अयं वासुदेवः इत्यापि कथ्यते । देवक्याः अयम् अष्टमः पुत्रः आसीत् । यदा अयं भाद्रपदमासस्य कृष्णपक्षे अष्टम्यां तिर्थो मथुरायां कारगारे जात, तदा तस्य पिता वासुदेवः रात्रौ एनम् आदाय यमुनाम् उत्तीर्य गोकुलम् अगच्छत् । तदैव गोकुले नन्दस्य धर्मपत्नी यशोदा एकाम् कन्याम् अजननत् । वसुदेवः स्वपुत्रं नन्दाय दत्त्वा तस्य कन्यां गृहीत्वा कारगारं प्रत्यगच्छत् । गोकुले यशोदानन्दौ श्रीकृष्णाम् अतिस्नेहेन अपालयत् ।

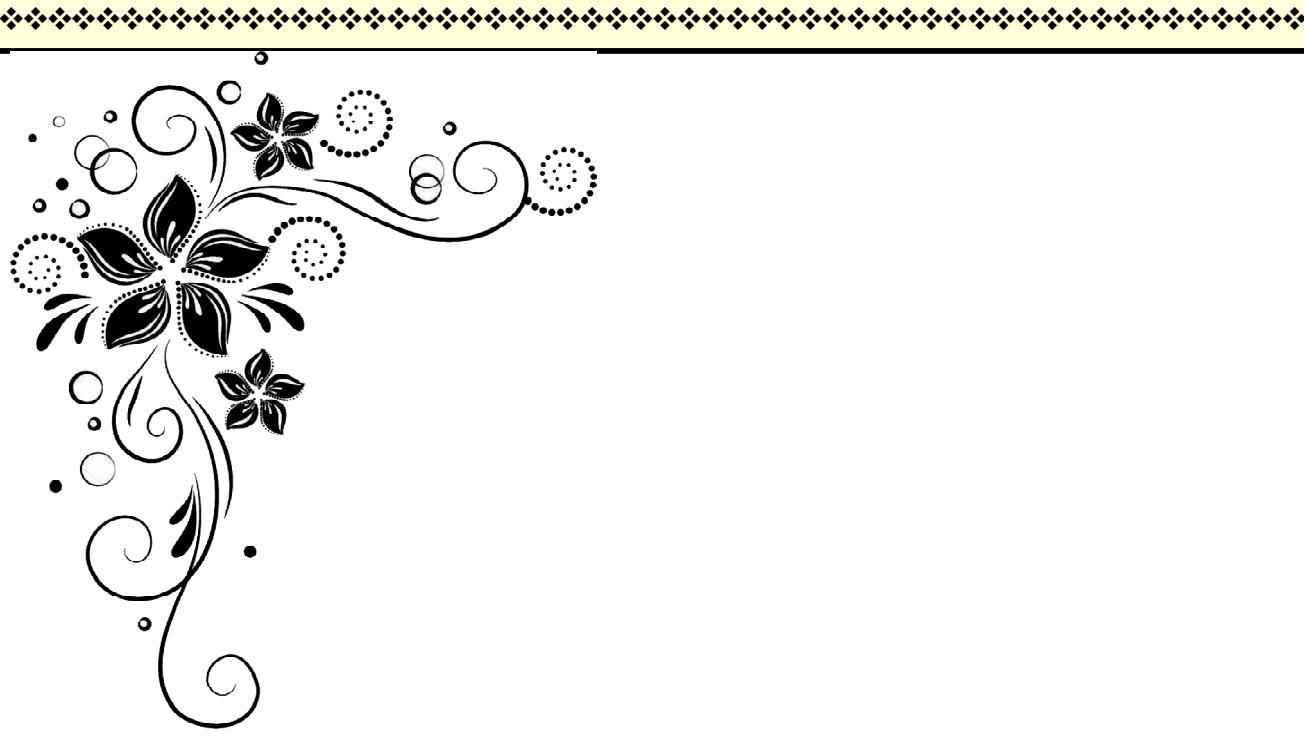
श्रीकृष्णाय दुर्घां क्षीरं, दधि, नवनीतं च अतीव रोचते स्म । सः बाल्यकालात् एव पराक्रमी आसीत् । यमुनायाः जलं कालिया नाम कृष्णसर्पेन विषयुक्तं कृतम् । तं हत्वा श्रीकृष्णोन जलं निर्मलं कृतम् । तस्य पराक्रमस्य अद्भुतानि कार्याणि प्रसिद्धानि सन्ति । तेन एकस्याम् अङ्गुल्यां गोवर्धनपर्वतः धृतः इति कथ्यते । सः स्वमानुलं कंसं हत्वा स्वपितरौ महाभारते, पुराणे च एतत्कथितं यत् आसीत् तथा सः रणनीतिज्ञः च आसीत् । महाभारत युद्धे अस्य कौरवपाण्डव्योः मध्ये अनेन पाण्डवानां विजयः जातः । युद्धसमये विषादप्राप्ते उपादिशत् । कर्मण्येव अधिकारस्ते निधनं श्रेयः परधर्मो भयावहः इत्यं अर्जुनः अन्ते युद्धाय सज्जः च बभूवः । श्रीकृष्णस्य उपदेशः भगवद् गीता भगवद्गीता भारतीयानाम् अमूल्यः गीतोपदेशम् अनुसरन्ति । श्रीकृष्णः पूर्णपुरुषः मन्यते । युद्धकला प्रवीणः स्वगुणसंपन्नः कृष्णः सर्वेषाम् आदर्शः भवनि ।

चैतुः क्षेत्रे अच्छायम् ॥ १

कारागृहात् अमुञ्चताम् ।
श्रीकृष्णः शक्तिशाली, योद्धा
शासनकुशलः विविधकलाभिज्ञः
महत्वपूर्ण योगदानम् आसीत् ।
नेतृत्वं कृतम् । युद्धे पाण्डवानां
अज्जुने श्रीकृष्णः कर्मयोगम्
मा फलेषु कदाचन, स्वधर्मे
श्रीकृष्णोन अर्जुनः उपदिष्टः ।
। श्रीकृष्णः तस्य सारथिः अभवत्
नाम ग्रन्थरूपेण प्रसिद्धः । नूनं
निधिः वर्तते । अद्यत्वे अपि जनाः
आदर्शः भवनि ।

***

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ಗುರುವಿನ ಮಹತ್ವ

ಶ್ರೀ : ಅಖಿಲೇಶ್ ಕುಮಾರ್
8ನೇ ತರಗತಿ

ಗುರು ಬ್ರಹ್ಮ, ಗುರು ವಿಷ್ಣು, ಗುರು ದೇವೋ ಮಹಂತ್ಯರಃ ಗುರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರಭ್ರಹ್ಮ ತಸ್ಸೈ ಶ್ರೀ ಗುರವೇ ನಮಃ, ಎಂದು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಗುರುಗಳನ್ನು ದೇವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಗುರು ಎಂದಾಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ದ್ಯುವರ್ತದ ಶಕ್ತಿ ಬಂದಂತೆ. ಗುರುಗಳು ನಮಗೆ ಜ್ಞಾನದ ಬೆಳಕು ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಪಾರ ವಿಚಾರ, ಪ್ರಿಯ ವಿಶ್ವಾಸ, ಗೌರವ, ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತ ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನ ಮಾಡಿ ಅದರೊಂದಿಗೆ ವಾಸ್ತವ ಜಗತ್ತಿನ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಗುರಿ ಅರಿತು ಅಥವಾ ಗುರಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಸೂಕ್ತ ನೀಡಿ ಅವರು ಪ್ರಪಂಚದ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಮಾಡಲು ಸ್ವ - ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಾರೆ.

‘ಗುರು ಶಿಷ್ಯರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ’ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಬೇಕಿದ್ದರೆ ಗುರುಗಳನ್ನು ಅರಸಿ ಹೋಗಬೇಕಿತ್ತು. ಮನೆಯನ್ನು ಕೆಲಕಾಲ ದೂರವಿರಿಸಿ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಕಾಲವಿತ್ತು. ಆಗಿನ ಕಾಲದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಪೂರ್ಜ ಭಾವದಿಂದ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ, ಅವರು ಬಹುಬೇಗ ಗುರುಗಳ ಪಾಠವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗುರುಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಿಲ್ಲದೆ, ಕೇವಲ ಗುರುವಿನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನೇ ತನ್ನ ಗುರುಗಳಿಂದ ಭಾವಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ನಿದರ್ಶನ ಇದೆ. ಒಟ್ಟನ್ನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಡುವೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುರು-ಶಿಷ್ಯ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆದು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಾರಣವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

***

ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಕವನ

ಅಮ್ಮೆ

ಶ್ರೀ : ಸ್ವಾತಿಕ್
6ನೇ ತರಗತಿ

ನಾನು ನಿನ್ನೊಳಗಿದ್ದರೆ ಚಂದ,
ನೀನು ನನ್ನೊಳಗಿದ್ದರೆ ಅಂದ,
ನಿನ್ನ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಕಂದ,
ನಿನ್ನ ಜೊತೆ ಬಾಳಿದರೆ ಅನುಬಂಧ.

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಂಡರೂ ಪ್ರಮಾಣಿಸಿ ನೋಡು

ಶ್ರೀರಂಗ ಭಾರದ್ವಜ್
ಪ್ರಥಮ ಪಿಯಸಿ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದಿರು ನಿಕ್ಷೇಪ ಇರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ರಾಜನೊಬ್ಬ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಆರಂಭಿಸಿದ. ಆ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಆತನಿಗೆ ವಹಿಸಿದ. ನಾಯಕನ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸರಾಗವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಒಬ್ಬ ಕೆಲಸಗಾರ ಒಂದು ‘ನನಗೆ ಇವತ್ತು ರಜೆ ಬೇಕು.’ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ, ನಾಯಕ ಅರ್ಥ ದಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಹೋಗಬಹುದಾ? ಎಂದನು. ಈ ಸೂಚನೆಯಿಂದ ಬೇಸರಗೊಂಡ ಕೆಲಸಗಾರ ನಾಯಕನನ್ನು ಶಪಿಸುತ್ತಾ ಮನೆಗೆ ಹೋದ. ಅಂದು ಹಗಲು ಕಳೆದು ಕತ್ತಲಾದರೂ ಉಳಿದ ಕೆಲಸಗಾರರು ಮನೆಗೆ ಬರದೇ ಇದ್ದಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡ. ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಮನೆ ಸೇರಿದ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರ ಬಳಿ ‘ಏಕೆ ತಡವಾಯಿತು?’ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ನಾಳೆಯಿಂದ ಜೋರು ಮಳೆಯಂತೆ, ಆಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಜೀವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ತರಬಹುದೆಂದು ನಮ್ಮ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಕರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ನಾಳೆ ರಜೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ಒಬ್ಬ ನಾವು ಇವತ್ತು ತಡರಾತ್ರಿಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆವು.

ನಮ್ಮ ಜೀವದ ಮೇಲೆ ಕಾಳಜಿ ತೋರುವ ನಮ್ಮ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಕರು ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯವರು .....ಎಂದು ಹೊಗಳಿದರು. ಆಗ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡ ಕೆಲಸಗಾರ? ಇಂತಹ ತುತ್ತು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಕಾರಣ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥ ದಿನ ರಜೆ ನೀಡಿದರು? ಎಂದು ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಕರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿದಾಗ, “ರಾಜರು ಯಾರಿಗೂ ರಜೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ” ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ಅಕಾಲಿಕ ಮಳೆಯಿಂದ ಇಷ್ಟು ದಿನದ ಪರಿಶ್ರಮ ವೃಥಾವಾಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ನಮ್ಮದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಿತ್ಯವೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ನೀನು ಅಪರಾಪಕ್ಕೆ ರಜೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅರ್ಥ ದಿನವಾದರೂ ನೀಡಲೇಬೇಕು ಎಂದೆನಿಸಿತು’ ಎಂದನು. ಆಗ ಆ ಕೆಲಸಗಾರನಿಗೆ ತನ್ನ ನಾಯಕನ ಕುರಿತಾಗಿ ಮೋದಲು ಇದ್ದ ಅಸಮಧಾನ, ಕೋಪ ಕರಗಿ ಗೌರವ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು.

ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ನಮ್ಮ ಹಿತ್ಯೇಷಿಗಳೇ ನಮಗೆ ಕೆಟ್ಟವರಾಗಿ ಕಾಣುವಂತಹ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ. ಎಷ್ಟೇ ಆಪ್ತತ ಇದ್ದರೂ ನಡುವೆ ಅನುಮಾನದ ಹೊಗೆ ಎದ್ದು ಮನಸ್ಸು ಕುಟಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಆ ಸನ್ನಿಹಿತವನ್ನು ವಿವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿಂದು ಸಮಾಧಾನದ ಗಾಳಿ ಖಂಡಿತ ಬೀಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಂಡರೂ ಪ್ರಮಾಣಿಸಿ ನೋಡು ಎಂಬಂತೆ ಸಹ್ಯವಲ್ಲದ ಸಾದೃಶ್ಯ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿದ್ದ ಅದೃಶ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳ ಕುರಿತಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಲೇಸು.

ಮನವೇ ದುಡುಕಿ ನೋಯದಿರು
ಸತ್ಯ ಶೋಧನೆಯ ಮರೆಯದಿರು
ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಶಾಶ್ವತ ನೆಮ್ಮಡಿ
ಶಮನವಾಗುವುದು ಎದೆಯ ಬೇಗುದಿ.

***

ಖ್ರಿಷ್ಟಾಂಶು

ಅ : ದಿವ್ಯಾ ದೇವಾಡಿಗ
9ನೇ ತರಗತಿ

ಒಂದು ಸಲ ಸಂತ ಇಬ್ರಾಹಿಮನು ದೇಶಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋರಟನು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ಒಬ್ಬ ಧನಿಕನ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಆ ಧನಿಕನು ಸಂತ ಇಬ್ರಾಹಿಮನ ಸಾಧಾರಣ ಉಡುಪನ್ನ ಕಂಡು ಅವನನ್ನು ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನೆಂದು ಭಾವಿಸಿದನು. ಆ ಧನಿಕನಿಗೆ ಅವನ ತೋಟಕಾಯಲು ಒಬ್ಬ ಆಳು ಬೇಕಾಗಿದ್ದನು. ‘ನೀನು ನನ್ನ ತೋಟದ ಕಾವಲು ಕಾಯುವೆಯಾ’ ಎಂದು ಧನಿಕನು ಇಬ್ರಾಹಿಮನನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ಇಬ್ರಾಹಿಮನಿಗೆ ಆ ತೋಟದ ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣ ತುಂಬಾ ಹಿಡಿಸಿತು. ಪಕಾಂತದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಲು ಅವನಿಗೆ ಅದು ಸೂಕ್ತವಾದ ಸ್ಥಳವನಿಸಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಧನಿಕನ ಮಾತನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಒಫ್ಫಿಕೊಂಡನು.

ಒಂದು ದಿನ ಆ ಧನಿಕನು ತನ್ನ ಕೆಲವು ಮಿಶ್ರರೋಂದಿಗೆ ತನ್ನ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಮಾವಿನ ಮರದಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣುಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಧನಿಕ ಇಬ್ರಾಹಿಮನಿಗೆ ಕೆಲವು ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ತರುವಂತೆ ಹೇಳಿದನು. ಇಬ್ರಾಹಿಮನು ಒಂದು ಮರದಿಂದ ಕೆಲವು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ತಂದನು. ಆದರೆ ಅವನು ಕಿತ್ತು ತಂದ ಹಣ್ಣುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹುಳಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಆಗ ಧನಿಕನು ಇಬ್ರಾಹಿಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಹಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ನನ್ನ ತೋಟದ ಕಾವಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ, ಆದರೆ ಯಾವ ಮರದ ಹಣ್ಣು ಹುಳಿಯಾಗಿದೆ ಯಾವ ಮರದ ಹಣ್ಣು ಸಿಹಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಧನಿಕನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಇಬ್ರಾಹಿಮನು ನಗರೋಡಗಿದನು. ಅವನು ಯಾಕೆ ನಗುತ್ತಿರುವೆಂದು ಧನಿಕನಿಗೆ ತಿಳಿಯಲ್ಲಿ.

‘ನೀನು ಏಕೆ ನಗುತ್ತಿರುವೆ’ ಎಂದು ಧನಿಕನು ಇಬ್ರಾಹಿಮನಿಗೆ ಕೇಳಿದನು. ಆಗ ಇಬ್ರಾಹಿಮನು ಒಡೆಯರೇ, ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವುದು ತೋಟವನ್ನು ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆಯೇ ಹೋರತು ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಾನು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ನಾನು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿಂದೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಯಾವ ಮರದ ಹಣ್ಣು ಮಳಿ, ಯಾವ ಮರದ ಹಣ್ಣು ಸಿಹಿ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾದೀರೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಇಬ್ರಾಹಿಮನ ಪ್ರಾಮಾಣೀಕರೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಧನಿಕನು ತಲೆದೂಗಿದನು ಮತ್ತು ತನ್ನ ನಡವಳಿಕೆಗಾಗಿ ಇಬ್ರಾಹಿಮನಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮೆ ಯಾಚಿಸಿದನು.

***

ಸಮಯದ ಮಹತ್ವ

ಶ: ವಿಜಯ
9ನೇ ತರಗತಿ

ಸಮಯ ಎಷ್ಟೂಂದು ಅಮೂಲ್ಯವಾದದ್ದು ಅಲ್ಲ? ಒಡೆದು ಹೋದ ಕನ್ನಡಿ, ಕಳೆದು ಹೋದ ಸಮಯ ಎಂದೂ ಪಡೆಯಲಾಗದ್ದು. ಮಾನವ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣಿಪೂ ಅಶ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಈ ಕ್ಷಣಿಕ್ಕೆ, ಮರುಕ್ಷಣಿಕ್ಕೆ ಅದರ ಹತ್ತರಷ್ಟು ದೊರೆತರೂ ಅದರ ಅಗತ್ಯ ನಮಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಮಯದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ, ಅರಿವು ನಮಗೆ ಮೊದಲಿಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವೆಲ್ಲದರ ಅರಿವಾಗುವುದು ನಮಗೆ ಕಳೆದು ಹೋದ ಸಮಯಕ್ಕೂ ಬೆಲೆ ಇದೆ ಅನ್ನೋದು ತಿಳಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ನೋಕೆ ಅದೇಷ್ಟೇ ದೂರ ಸಾಗಿ ಬಿಟ್ಟರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆಲ್ಲೋ ದಡ ಸೇರುವ ಕಾತರ ಹಂಬಲ.

ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣಿವನ್ನು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತಾ ಯಶಸ್ವಿ ಇದೆ. ನಿನ್ನ ನಾಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಇಂದಿನ ಅಮೂಲ್ಯ ಕ್ಷಣಿಗಳನ್ನು ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನ ನಾಳೆಯ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸುವ ಬದಲು ಇಂದು, ಈಗ, ಈ ಕ್ಷಣಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಬರೀ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಕೂರುವುದಲ್ಲ. ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ, ಉಪಯುಕ್ತ, ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಸಮಯದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವಿದ್ದು ಮಾಡಲು ಏನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ ನಮಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ ಏನೇನೋ ಕೆಟ್ಟ ಆಲೋಚನೆಗಳು ಮನವನ್ನು ಆವರಿಸುತ್ತವೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮುಳ್ಳಾಗಬಹುದು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದರೆ ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಅದು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಆತನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಗುಣಗಳಿದ್ದರೂ, ಆತನ ಬದುಕು ನಿರರ್ಥಕ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದುದನ್ನು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಕಾರ್ಯ ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗಡಿಯಾರದ ಮುಳ್ಳು ಹೇಗೆ ದಿನದ 24 ಗಂಟೆಯೂ ಸುತ್ತುತ್ತಾ ನಮಗೆ ಸಮಯದ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಳಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಬಾಳದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಾ ದಿನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷಣಿವನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗಡಿಯಾರಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಆಯಸ್ಸು ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಬೇಸರವಿಲ್ಲದೆ ಸುತ್ತುವ ರೀತಿ ನಾವು ಬಾಳದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಸರ, ದುಃಖ ಕಪ್ಪ, ನೋವು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮರೆತು ಸಮಯದ ಜೊತೆ ಹೆಚ್ಚೆಯಿಡುತ್ತಾ ಮುನ್ನಡೆದರೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಜೀವನ ನಮ್ಮದಾಗುತ್ತದೆ.

***

ಅಪ್ಪ

ಶ್ರಾ: ಪ್ರತೀಕ್ಷ್ಯಾ
9 ನೇತರಗತಿ

ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ
ಬೆಳಕಿನೆಡೆಗೆ ಕರೆತಂದೆ
ನೋವೆಂಬ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ
ನಗುವೆಂಬ ಅಲೆಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿಸಿದೆ
ದಿಕ್ಕು ತೋಚದೆ ನಿಂತಿದ್ದಾಗ
ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದೆ
ನಾಸೋತು ಅತ್ತಾಗ
ಗೆಲುವೆಂಬ ಗುರಿ ತೋರಿಸಿದೆ
ಕತ್ತಲಿಗೆ ಬೆಳಕಾಗಿ
ನೋವಿಗೆ ಸುಖವಾಗಿ
ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕನಸಾಗಿ
ದೇವರಂತೆ ಬಂದೆ ನನ್ನ ಬದುಕಲ್ಲಿ
ಅಪ್ಪಾ?..
ನಿನ್ನ ಮುಣವನಾ ಹೇಗೆ ತೀರಿಸಲಿ
ಇನೊಂದು ಜನುಮವಿದ್ದರೆ
ನಾ ಹುಟ್ಟುವೆ ನಿನ್ನ ಮಗಳಾಗಿ
ತೀರಿಸುವೆ ನಿನ್ನೇ ಮುಣವ

ತಾಯಿಬೇರು

ಶ್ರಾ: ಸುಮುಖಿ
8ನೇ ತರಗತಿ

ಅಮ್ಮಾ ನಿನ್ನ ಲಾಲಿ ಹಾಡು
ಎನ್ನ ಮನವ ತಟ್ಟಿದೆ
ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಪವಡಿಸಿರಲು
ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖವ ಕೊಟ್ಟಿದೆ
ಜೋಜೋ ಎಂಬ ಪದದ ಹಿಂದೆ
ನೂರು ಭಾವ ತುಂಬಿದೆ
ಚಿನ್ನ ರನ್ನ ಮುದ್ದು ಎನುವ
ಜೀನಹನಿಯ ಸವಿಯಿದೆ
ಹಗಲು ಇರುಳು ನನ್ನ ಚಿಂತೆ
ನಿನ್ನ ಏಡಿವ ಮನಸ್ಸಿಗೆ
ತಿದ್ದಿ ತೀಡಿ ಬುದ್ಧಿಕಲಿಸಿ
ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸೊ ಕನಸಿಗೆ
ಬಾನ ಮನುಗು ಚುಕ್ಕಿಯನ್ನು
ಹಕ್ಕಿತಂದು ಮುಡಿಸಿದೆ
ರೆಕ್ಕೆ ಬಿಡಿಸಿ ಹಕ್ಕಿದೂರ
ಹಾರಲೆಂದು ಬಯಸಿದೆ
ಅಮ್ಮಾ ನಿನಗೆ ಸಾಟಿಯಾರು
ಮರಕೆ ನೀನೆ ತಾಯಿಬೇರು
ಇರದು ಸ್ವಾಧ್ರ ಒಂದು ಜೊರು
ಬಾಳು ನೀನು ವರುಷ ನೂರು

***

***

ಬುದ್ಧಿವಂತ ನಲಗೆ ನೆಗಡಿ

ಸಂಗ್ರಹ : ಸಾಕ್ಷಿ
9ನೇ ತರಗತಿ

ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಗೆ, ಉಪಾಯಗಾರಿಕೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು ನರಿ. ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬುದ್ಧಿ ತುಂಬಾ ಚುರುಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಒಂದು ಅರಣ್ಯ ಗುಡ್ಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗವಿಯಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಯ ವನರಾಜನಾದ ಸಿಂಹವು ತನ್ನ ದೂತ ಕಾಗೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಒಂದು ಹೋತೆ, ಒಂದು ಮಂಗ ಹಾಗೂ ಒಂದು ನರಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡಿತು. ಸಿಂಹ ತನ್ನ ಬೇಟೆಯನ್ನು ತಿಂದು, ಮೀಸೆಗೆ ಹತ್ತಿದ ರಕ್ತಮಾಂಸವನ್ನು ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ನೆಕ್ಕಿ ನೆಕ್ಕಿ ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಗವಿಯ ತುಂಬಾ ಸತ್ತಪ್ರಾಣಿಗಳ ದುನಾರ್ತ ತುಂಬಿತ್ತು. ತಲೆತಿರುಗುವ ಗಬ್ಬಿನಾತದ ನಡುವೆಯೇ ಆ ಮೂರು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಗವಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದವು. ಮೊದಲೇ ಹುಲ್ಲುಕಾಳು ತಿನ್ನುವ ಹೋತೆ ಮಾತ್ರ ಆ ದುವಾಸಸನೆಯಿಂದ ವಾಂತಿ ಆದಿತೆಂಬ ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಮೂಗು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಸಿಂಹದ ಎದುರು ಬಂದಿತು. ಹೋತನ ನಡವಳಿಕೆ ಸಿಂಹಕ್ಕೆ ಹಿಡಿಸದಾಯಿತು. ನನ್ನ ವೈಖವವನ್ನು ಈ ಹೋತೆ ವರ್ಣಿಸುವುದು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಮೂಗು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ನನ್ನೆಂದುರೇ ನಿಂತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ ಎಂದು ಹಿಡಿದು ತಿಂದಿತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಮಂಗ ಮತ್ತು ನರಿಗಳು ಗಡಗಡ ನಡುಗಿದವು. ಸಿಂಹ ಕಪಿಯನ್ನು ಕೇಳಿತು? ‘ಏನಪ್ಪು ಕಪಿರಾಜಾ ಈ ಅರಮನೆ ಹೇಗಿದೆ?’ ದುನಾರ್ತವಿದೆಯೇ? ಮಂಗ ಹೇಳಿತು, ‘ಇಲ್ಲ’, ಘಮ ಘಮ ಸುವಾಸನೆಯಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಇಂಥ ವಾಸನೆಯನ್ನು ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಕಂಡಿಲ್ಲ? ಎಂದು ಮಂಗವು ತನ್ನ ಜೀವ್ಯೇಯಂತೆ ಅತಿತ್ತಾ ಜಿಗಿದಾಡುತ್ತಾ ಕುಣಿದಾಡಿತು. ಈ ಮಂಗ ತನ್ನೆಂದುರೇ ಜೀವ್ಯೇ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದ ಸಿಂಹ ಅದರ ಕಾಲನ್ನು ಎತ್ತಿ ಪಂಜದಿಂದ ಮಂಗನ ಮುಖಕ್ಕೆ ಬಡಿಯಿತು. ಮಂಗ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿತು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದ ನರಿಯು ಹೆದರಿಕೊಂಡರೂ ತನ್ನ ಗತ್ತು ಬಿಡದೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹುಳಿತ್ತು. ನಿವೇನಂತಿರಿ ನರಿ ರಾಯರೇ, ಈ ವಾಸನೆ, ಅರಮನೆ ನಿಮಗೆ ಹಿಡಿಸಿತೇ? ಎಂದು ಕೇಳಿತು. ವನರಾಜ, “ಈ ಅರಮನೆಯಂತೂ ಉಳಿದ ಅರಮನೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ, ಸುಂದರವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೋಲುವ ಅರಮನೆ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಾಸನೆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಹೇಳಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆಯ ಸತತ ಮಳೆಯ ಕಾರಣ ನನಗೆ ನೆಗಡಿ ಆಗಿದೆ. ನನ್ನ ಮೂಗಿಗೆ ಬೇಟೆಯ ವಾಸನೆ ಸಹ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಮೆಸು ವನರಾಜ” ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಸಿಂಹ ಗಹಗಹಿಸಿ ನಗುತ್ತಾ ಗವಿಯ ಒಳಗೆ ಹೋಯಿತು. ನರಿಯು ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಜೀವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಡಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿತು.

ನೀತಿ : ‘ಉಪಾಯ ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ’

***

ಬಾಲ್ಯ

ಶಿಕ್ಷಕರು

ಶ್ರೀ : ಶಾಸ್ತ್ರಿ
1st PCMB

ಶ್ರೀ : ದೀಕ್ಷಾ ಬಂಗೇರ
1st SEBA

ಕಣ್ಣರೆದಾಗ ಕಳೆದು ಹೋಗಿತ್ತು
ನನ್ನದೆಯ ಸವಿ ನೆನಪೊಂದು
ತಿರುಗಿ ಬರದ ಸೊತ್ತಾಗಿದೆ
ಹುಡುಕಿದರೂ ಸಿಗದ ಮುತ್ತಾಗಿದೆ.
ಎರಡು ಅಕ್ಷರದ ಪದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ
ನಗು ಮೋಗವ ಕೊಟ್ಟಿ ದಿನವದು
ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳ ಪರಿವಿಲ್ಲದ ಕಾಲ
ಗೊತ್ತು ಗುರಿಯಿಲ್ಲದ ಪಯಣ
ಆಟ ಪಾಠಗಳ ಸಮೀಲನ
ದಿನಗಳು ಕಳೆದಿದೆ.
ಬಾಲ್ಯವೆಂಬ ಬೆಳ್ಳನೆ ಕವಚ ತರೆದಿದೆ
ಯೋವನದ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಏರುತ್ತಿದೆ.
ಗುರಿ ಇಡುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ
ಜಯ ಅಪಜಯದ ಭಯ ಹತ್ತಿದೆ
ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ನೆನಪಾಗಿದೆ
ಅದೇ ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯ.

***

ಲಾಯರ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲ....
ಡಾಕ್ಟರ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆರೋಗ್ಯವಿಲ್ಲ...
ಪೋಲೀಸ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಭದ್ರತೆಯಿಲ್ಲ....
ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಇಲ್ಲ...
ಆದರೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ .....ಮೇಲಿನ ಯಾರು ಇಲ್ಲ¹
ಪ್ರಕೃತಿ ಗುರು
ತಾಯಿ ಜೀವದ ಗುರು
ಅಕ್ಷರ ಗುರು
ತಿದ್ದಿ ತೀಡಿ ಕಲೆಸಿ
ಸನ್ಯಾಗ್ರಹ ಹಿಡಿಸಿದ
ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ಜ್ಯೇ
ಎದೆಯ ಹಣತೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರದ ದೀಪ
ಹೊತ್ತಿಸಿ ಅಗಣಿತ ಮಂದಿಯ ಬಾಳಿಗೆ
ಭವ್ಯ ಬೆಳಕು ನೀಡಿದ ಪರಮ
ಗುರುಗಳಿಗೆ ನಮನ.....
ಮುಗ್ಧ ಮನದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರವ ಬಿತ್ತಿ,
ಮುಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ,
ಸುಂದರ ನಾಡ ಕಟ್ಟುವ
ಶಿಲ್ಪಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಕರು...

***

ಮರೆಯಲಾಗದ ಮಾರ್ಕೋಣಿ

ಶ್ರೀ : ಅನೀಶ್. ಬಿ, ಕೊಪ್ಪ
ಪಿಯಸಿ, ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ

ಮುಂಜಾನೆಯ ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಿ ಇಳಿಕುವ ಮೊದಲೇ ಬೆಳಗಿನ ನಷ್ಟೋಲ್ಲಾಸಕ್ಕೆ, ಕೆಲಸಗಳ ನಡುವೆ ಗಂಟೆಯನ್ನೂ ನೋಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ಗಂಟೆಯ ನೆಂಟನಾಗಿ, ಕೊರ್ ಮಧುರವಾಗಿ ಉಲಿಯುವ ರೇಡಿಯೋ ಹಲವರ ಆಪ್ತಮಿತ್ರ. ವಿಭಿನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಎಷ್ಟೋ ಮನೆಗಳ ಮನೆಮಾತಾಗಿರುವ ರೇಡಿಯೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಯೋಮಾನದವರಿಗೆ ಮನಮುಟ್ಟಿತ್ತವೆ. ವಂದನ, ಚಿಂತನ, ರೈತರಿಗೆ ಸಲಹೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ವಾರ್ತೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿವರ, ಪ್ರದೇಶ ಸಮಾಚಾರ, ಚಿತ್ರಗೀತೆ... ಹಿಂಗೆ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಕರಾರುವಕ್ಕಾಗಿ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಶಿಸ್ತಿನ ಸಿಪಾಯಿ ರೇಡಿಯೋ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನವನವೀನ ದೃಶ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಬಂದರೂ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ರೇಡಿಯೋ ಅನೇಕ ಕುಟುಂಬಗಳ ಒಡನಾಡಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಒಡನಾಡಿಯನ್ನು ಮನೆಮನಗಳಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಶೇತ್ರ ಮಾರ್ಕೋಣಿಯವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿತ್ತದೆ.

1874ರ ಎಪ್ರಿಲ್ 25 ರಂದು ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಮಾರ್ಕೋಣಿಯವರು, ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದರು. ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಫಟನೆಯ ವಿವರ ನಮಗೆ ಇಂದು ಒಡನೆಯೇ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮಾರ್ಕೋಣಿಯವರ ಈ ಬಾನುಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮುದುಕರವರೆಗೂ ಉತ್ತಾಸಿಸ್ಟೋನ ಬಟನ್ ತಿರುವಿ ಬಾನುಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಶ್ವದ್ವಾತ ಸಾಧನೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿಯೇ ಗುಗ್ಗಿಯೆಲ್ಲೂ ಮಾರ್ಕೋಣಿ.

ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿನ ಬೆರಗಿನ ಮೇಲೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಮಾರ್ಕೋಣಿ, ಸದಾ ಪ್ರಯೋಗ ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈತನ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಅವನ ತಂಡೆಗೆ ಹಿಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತನ ತಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರೌತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳಾದರೂ, ಈತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಮಹತ್ವ ಆಕೆಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಂತಿಯ ತರಂಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಈತನಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿ, ಪ್ರೌತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದ್ದೇ ಅವನ ಸೋದರ ಅಲ್ಬಾಂಗೋ. ಮಾರ್ಕೋಣಿ 1884ರಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಿಯ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಸಂದೇಶ (ವ್ಯೋ ಲೆಸ್ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್) ರವಾನಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ಅರಿತರು. 1885ರಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲನೆಯ ತಂತ್ರಿರಹಿತ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ರವಾನಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಫಲರಾದರು.

ಯೋವನದಿಂದಲೂ ಮಾರ್ಕೋಣಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಬಗೆಗಿನ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದರು. 1890ರ ದಶಕದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ಅವರು ವ್ಯೋ ಲೆಸ್ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಅಂದರೆ, ಎಲ್ಕ್ರಿಕ್ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಬಳಸಿದಂತೆ ತಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸದೆಯೇ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಸಂದೇಶಗಳ ಪ್ರಸರಣದ ಕಲ್ಪನೆಯ ಮೇಲೆ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಆದರೆ ಇವರ ಈ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಹೇಳಿಟ್ ಕೊಡಲು ಇಟಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಇವರ ತಾಯಿಯೇ ಕೊನೆಗೆ ಮಾರ್ಕೋಣಿಯ ನೆರವಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆಕೆಗೆ ತನ್ನ ಮಗನ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಎಷ್ಟು ಅದ್ಭುತವಾದದ್ದೆಂಬುದು ಆಕೆಯ ಅರಿವಿಗೆ ಬಂದಾಗಿತ್ತು. ಆಕೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮಾರ್ಕೋಣಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಗಶ್ಯವಾದಪ್ಪು ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಕಂಪನಿಯೊಂದನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಆ

ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೋಸ್ರೆ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ರವಾನಿಸಲು ತಂತಿಯ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವರ ತಂತಿಯ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಸಂದೇಶ ರವಾನಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದದ್ದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸುದ್ದಿಯಾಯಿತು. ಇವರು ಸಂಶೋಧಿಸಿದ ತಂತಿರಹಿತ ಟೆಲೆಗ್ರಾಫ್ ಮುಂದೆ ಕರ್ನಾಟಕ್ ಹಿತ ನೀಡುವ ರೇಡಿಯೋವಾಗಿ ತಿರುಗಿತು. ರೇಡಿಯೋ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಮಾರ್ಕೋನಿಯವರಿಗೆ 1919ರಲ್ಲಿ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ನೋಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ಲಭಿಸಿತು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ದೃಕ್-ಶ್ರವಣ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಆಕರ್ಷಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ನಡುವೆಯೂ ರೇಡಿಯೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಜನಮನ್ವನ್ನಾಂ ಪಡೆದಿರುವುದು ರೇಡಿಯೋದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ರೇಡಿಯೋದ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೂ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಿವ ಆಶಯವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇಟ್ಟಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಬೇಕಿದೆ. ರೇಡಿಯೋವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿವ ಮೂಲಕ ವಿಜ್ಞಾನದ ನಭದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ, ನಾಕ್ಕುದಂತ ಮಿನುಗಿದ ಮಾರ್ಕೋನಿ, 1937ರ ಜುಲೈ 20ರಂದು ಮರೆಯಾದರು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರೇಡಿಯೋ : ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾನುಲಿ ಕೇಂದ್ರ 1935ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ರೇಡಿಯೋ ಭಾರತದ ಒಂದು ಜನಪ್ರಿಯ ಮಾಧ್ಯಮ. 2014ರಿಂದ ದೇಶದ ಪ್ರಥಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಮನ್ಯ ಕಿ ಬಾತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ರೇಡಿಯೋದ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಈಗ ಬ್ರಾಡ್ ಬ್ಯಾಂಡ್, ಮೋಬೈಲ್ ಮತ್ತು ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್ ಮೂಲಕವೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ರೇಡಿಯೋ, ಬದಲಾದ ಕಾಲಫಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಆಧುನಿಕ ಸ್ವರ್ಚ ಪಡೆದಿದೆ.

ರೇಡಿಯೋ ಎಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆರಂಭದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಜನರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಪರಿಶ್ರಮವಿದೆ. ರೇಡಿಯೋ ಪ್ರಸಾರದಲ್ಲಿ ವೈರೋಲೆಸ್ ಕಮ್ನಿನೆಂಜನ್ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ್ದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಜಗದೀಶ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್ ಎಂಬುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಕಾರ.

ಸುಮಾರು 60–70ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ದ್ಯುನಂದಿನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಕೆಗಳ ಆರಂಭದೊಂದಿಗೆ ರೇಡಿಯೋ ಸಂಗಾತಿಯಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಹೊಲ-ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ರೇಡಿಯೋವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊಗಿ ದಾಖಿವರಿಯದ ದುಡಿಮೆಗೆ ಸಮಯ ತೀಳಿಸುವ ಗಡಿಯಾರದಂತೆ ಕೂಡ ಈ ರೇಡಿಯೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಕೇಳುಬರುತ್ತಿದ್ದವು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕರೋನ ತಂದಿಟ್ಟ ಲಾಕ್ ಡೋನ್ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಭರಾಟೆಯ ನಡುವೆಯೂ ಒಂದಪ್ಪು ಜನರು ರೇಡಿಯೋವನ್ನು ಆಪ್ತವಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಗುಲ್ಬಗಾರ್ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಕೇಂದ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಆರಂಭಗೊಂಡು ಸಂಚಲನ ಮೂಡಿಸಿದ್ದವು. ರಾಜ್ಯದಾಢಂತ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕೇಳಿಕಲಿ, ಬುಕ್ಕಿ-ಚಿನ್ನಾ, ಬಿಣ್ಣಿರ ಬುಕ್ಕೆ ಎಂಬ ಶೈಕ್ಷಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾದ ರೇಡಿಯೋ ಪಾಠಗಳು ಶಾಲಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕದಲ್ಲಿ ಹೊಸತನವನ್ನು ತಂದಿದ್ದವು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತ್ರಿಲ್. ಲಾಕ್ ಡೋನ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ 1ರಿಂದ 4ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಕಲಿಯತ್ತಾ ನಲಿಯೋಣ ಎಂಬ ರೇಡಿಯೋ ಪಾಠಗಳು ಕೆಲ ದಿನಗಳು ಪ್ರಸಾರವಾಗಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸದುಪಯೋಗ ಆಗಿರುವುದು ರೇಡಿಯೋದ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ತೀಳಿಸುತ್ತದೆ.

ರೇಡಿಯೋ ದಿನ : ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರುವ ಯುನೆಸ್ಕೋ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಫೆಬ್ರವರಿ 13ರಂದು ವಿಶ್ವ ರೇಡಿಯೋ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತದೆ. 1946ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 13ರಂದು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಶನಲ್ ಬ್ರಾಯಿಂಡ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಆರಂಭವಾಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ದಿನವನ್ನೇ ರೇಡಿಯೋ ದಿನವನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. 20 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2010ರಂದು ಸ್ವಾನಿಷ್ ರೇಡಿಯೋ ಅಕಾಡಮಿಯ ಹೋರಿಕೆಯ ನಂತರ, ಸ್ವೇನ್ ಯುನೆಸ್ಕೋ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರೇಡಿಯೋ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಚಿಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿತು. 29 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2011 ರಂದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಚಿ ತರಲಾಯಿತು. 2012ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಅನುಮೋದನೆಯ ನಂತರ ವಿಶ್ವ ರೇಡಿಯೋ ದಿನವನ್ನು 2012ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 13ರಿಂದ ಆಚರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ವಿಶ್ವ ರೇಡಿಯೋ ದಿನವನ್ನು ಯುನೆಸ್ಕೋ ಒಂದೊಂದು ಧೀಮ್ಮೆ ನೋಂದಿಗೆ ಆಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ “Yes to Radio, Yes to trust” ಎಂಬ ಧೀಮ್ಮೆನೋಂದಿಗೆ ಈ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

***

ನಲುಮೆಯ ಗೆಳತಿಯೇ

ಶ್ರೀ ಚಿರಾಗ್. ಎನ್. ಸಾಲಿಯಾನ್

BASCs (I B2)

ನೀ ಬರಲು ತ್ರೀತಿ ಸಲುವಾಗಿ
ಬೇಸರ ಬಂತು ಅಳುವಾಗಿ...

ಸ್ವೇಹವೆಂಬ ಮರಳಿನಲ್ಲಿ
ತ್ರೀತಿ ಹೆಸರು ಬರೆಯಬೇಕೇ...
ನಗುತ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅವಶು
ನಡುವೆ ಈಗ ಅಂತರವೇಕೇ...

ಆಕೆ ಕ್ಷಣಿದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮರೆಯದಿರು
ಗೆಳಿತನದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಜೊತೆಯಾಗಿರು...

ಸ್ವೇಹದ ದೋಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿರಲು ನಾವು
ಯಾಕೆ ಬೇಕು ಗೆಳತಿ ನಡುವೆ ತ್ರೀತಿಯೆಂಬ ಬೇವು...
ಸ್ವೇಹಕೆ ಯಾಕೆ ತ್ರೀತಿಯ ಮುನ್ನಡಿ
ಇರಲಿ ಕೊನೆವರೆಗು ಗೆಳಿತನದ ಕನ್ನಡಿ.....!

ಚಿತ್ರ : ಹರ್ಷ ದಿ

***

ಭಾರತರತ್ನ ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶೇಶರಯ್ಯ

ಶ್ರೀ : ಧನ್ಯ

II B2 HEBA

ಈ ನಾಡಿನ ಮಹತ್ವದ ಚಿಂತನೆಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ಪ್ರೇರಕಶಕ್ತಿ ಭಾರತರತ್ನ ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶೇಶರಯ್ಯನವರು. ಅವರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೂಲಕಾರಣ ಕರ್ತೃರೂ ಹೋದು. ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಕೇಳಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಕೆಲಸ ಈ ರಸ್ತೆಯ ಕಸ ಗುಡಿಸುವುದಾಗಿದ್ದರೆ, ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಜ್ಞ ರಸ್ತೆಯಾಗುವಂತೆ ಗುಡಿಸು. ಅದ್ವಷ್ಟ ಎನ್ನಾವುದು ದೇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕೀಯವಾಗಿರುವ ಸಾಧನವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಡೆಸ್ಪ್ರಿನಿ, ನಮ್ಮ ಏಡಿ “ಮನುಷ್ಯನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಧನ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನೂರಾ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ತುಂಬು ಬದುಕಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಾಳಿದವರು ಭಾರತರತ್ನ ಮೋಕ್ಷಗುಂಡಂ ವಿಶೇಶರಯ್ಯ. ಬದುಕಿದೇ ನಾಡಿಗೆ ದುಡಿದು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಮ್ಮ ನೆಲದ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಈ ಭಾರತೀಯ ತಮ್ಮ ಜೀವಿತಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ದಂತಕರೆಯಾದರು, ಜಗತ್ಸ್ವಿದ್ಧರಾದರು. ಇಂದು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡದ ನೆಲ, ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ತವರಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬುನಾದಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಶರಯ್ಯನವರ ಆಗಾಧ ಪರಿಶ್ರಮ, ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಸಮಾಜಮುಖಿ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಅವರ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ಅವರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿದ, ಅವರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರು, ದಿವಾನರುಗಳ ಸಹಯೋಗವೂ ಇದೆ. ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಶರಯ್ಯ ಮೈಸೂರು ಸಂಸಾಧನದ ಭಾಗ್ಯವಿಧಾತ, ಆಧುನಿಕ ಮೈಸೂರಿನ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರು.

1908ರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಟ್ಟಿ ಪ್ರವಾಹ ಏರಿ ಬಂದು, ಹೈದರಾಬಾದಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಹಾನಿಯಾಯಿತು. ವಿದೇಶ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಶೇಶರಯ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ನಿಜಾಮರಿಂದ ತುರ್ತು ಕರೆ ಹೋಯಿತು. ತಮ್ಮ ವಿದೇಶಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಂಗಣಗೊಳಿಸದೆಯೇ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದ ವಿಶೇಶರಯ್ಯನವರು, ಅಂದಿನ ಹೈದರಾಬಾದನ್ನು ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅಂದಿನ ಹೈದರಾಬಾದ್ ನಗರದಿಂದ ಹದಿನಾರು ಮೈಲಿಗಳಾಚೆ ಓಸ್ಕಾನಾಗರ ಹಿಮಾಯತ್ನಾಗರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕಾರಣರಾದರು. ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ವಿಶೇಶರಯ್ಯನವರು ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂದು ಜನ ಆಪ್ತವಾಗಿ ಕತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬೆಳೆದವರು ನಾವು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕಾಗಲೇ ವಿಶೇಶರಯ್ಯ ದಂತಕರೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಕಟ್ಟಿಯ ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಗೆ ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲುಗಳಿಂದ ಭೋಗರೆದು ಹರಿಯುವ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಒಂದು ಅಧ್ಬೂತ ಅನುಭವವಾಗಿತ್ತು.

ವಿಶೇಶರಯ್ಯನವರ ಸಮಯಪ್ರಕ್ಷಯ ಬಗ್ಗೆ ಅದೆಷ್ಟೋ ಕತೆಗಳಿದ್ದವು. ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಮೋಂಬತ್ತಿಯ ಕಫ್ಯಯಂತೂ ಜನಜನಿತವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಲ್ಲದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಮೋಂಬತ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಶೇಶರಯ್ಯನವರು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವತನಕ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕೊಟ್ಟ ಮೋಂಬತ್ತಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಮುಗಿದೊಡನೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಿಚಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡ ಮೋಂಬತ್ತಿ ಹತ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕತೆಯನ್ನು ಅದೆಷ್ಟೋ ಜನರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವು.

ವಿಶೇಷರಯ್ಯನವರು 1961 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 15 ರಂದು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುದ್ದೇನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶಾಸ್ತ್ರಿ; ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಂಸರು. ತಾಯಿ ವೆಂಕಟಲಕ್ಷ್ಮಯನವರು. ಬಿಕ್ಷುಭಾಷ್ಯಪುರದ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷರಯ್ಯನವರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ವಿಶೇಷರಯ್ಯನವರಿಗೆ ಹದಿನ್ಯೇಮು ವರ್ಷವಾಗಿದ್ದಾಗ ತಂದೆ ತೀರ್ಥಕೊಂಡರು. ದಟ್ಟ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಬದುಕು. ತಲೆ ಬೋಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಂಪು ಸೀರೆಯುಟ್ಟ ತಾಯಿ ಅವರಿವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತ ಮಗನನ್ನು ಸಾಕಿ ಸಲುಹಿಡರು. ಸೋದರ ಮಾವ ಎಚ್. ರಾಮಯ್ಯನವರ ಸಹಾಯದಿಂದ 1825ರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷರಯ್ಯ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ವೆಸ್ತಿಮಿಶನ್ಸ್‌ಸ್ಕೂಲ್ಸ್‌ರಿದರು. ಒಮ್ಮೆಯಂತು ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂರಲು ಹಣದ ತೀವ್ರ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಮುದ್ದೇನ ಹಳ್ಳಿಗೆ 35 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ನಡೆದುಕೊಂಡೇ ಹೋದರು. ಮನೆಯ ಪಾತ್ರೆ ಅಡವಿಟ್ಟು ಆ ತಾಯಿ ಹಣ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಬಡತನಕ್ಕೂ ಬಗ್ಗೆ ಜೀವನೋತ್ಸಾಹವಿತ್ತು. ಬದುಕನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ದಿಟ್ಟತನವಿತ್ತು. ಭವಿಷ್ಯದ ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪಗಳಿದ್ದವು. ವಿಶೇಷರಯ್ಯ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ ಓದತೊಡಗಿದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ ವಿಜಾಳನದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಸುಲಭವಿರಲ್ಲ. ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳ ನಡುವೆಯೇ ಮುಂದುವರೆದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ದ್ಯುನಂದಿನ ವಿಚಿಗೆ ಹಣವಿಲ್ಲದೆ, ಬಂದು ಕೌರ್ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಹಣ ಹೊಂದಿಸಿದರು.

1880ರಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟಿಂಕ್ಟ್‌ ಪಡೆದು ಬಿ.ಎ ಪಾಸು ಮಾಡಿದ ವಿಶೇಷರಯ್ಯನವರಿಗೆ ಪ್ರಣಯಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ವೇತನ ಲಭಿಸಿತು. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸೇರಿದ ವಿಶೇಷರಯ್ಯ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಕೋಸರ್‌ನ್ನು ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮುಗಿಸಿದರು. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮೇಧಾವಿತನ ಪ್ರತ್ಯುಂಟಿಸಿತು. ಜೇಮ್ಸ್‌ಪ್ರಿಟ್‌ ಬಹುಮಾನ ದೂರೆತುದಲ್ಲದೆ, ಬಾಂಬೆ ಪಿ.ಡಬ್ಲೂ.ಡಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ನೋಕರಿ ದೂರೆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಣೆಗೆ ವರ್ಗವಾಯಿತು.

ಪ್ರಣಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷರಯ್ಯನವರ ಅನೇಕ ಅನ್ವೇಷಣೆಗಳು ಅವರ ಮೇಧಾವಿತನವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿದವು. ವಿಶೇಷರಯ್ಯ ಅಂಕೋರ್‌ಮಾಟಿಕ್‌ಲ್ಯಾಸ್‌ಗ್ಲೈಚ್‌ ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಪ್ರಣೆ ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸರೋವರದಿಂದ ನೀರಿನ ಪೂರ್ಯಕೆಯಾಗಿತ್ತು ಸರೋವರ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳು ಉಕ್ಕೆ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬತ್ತಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಶೇಷರಯ್ಯನವರು ಸರೋವರದ ಅಡ್ಡಕಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಜಾರು ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ನೆಟ್ಟರು. ನೀರು ಪ್ರವಾಹದ ಮಟ್ಟ ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಜಾರು ಬಾಗಿಲುಗಳು ಸ್ವಯಂ ಚಾಲಿತವಾಗಿ ತೆರೆದು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನೀರನ್ನು ಹೊರ ಹೋಗಲು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದೇ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾಗ, ಈ ದ್ವಾರಗಳು ಮುಖ್ಯಿಸೊಂಡು ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿದುತ್ತಿದ್ದವು. ವಿಶೇಷರಯ್ಯ ತಮ್ಮ ಈ ಆವಿಷ್ಯಕತ್ವಕ್ಕೆ ಪೇಟೆಂಟ್ ಪಡೆದರು. ಆದರೆ ಆ ಪೇಟೆಂಟಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಭಾವನೆ ಪಡೆಯಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ದ್ವಾರಗಳನ್ನು ಅವರು 1910ರಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಲವತ್ತೇಕ್ಕೆ ವರ್ಷಗಳ ಅನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷರಯ್ಯ ನೋಡಿದಾಗಲೂ ಅವು ಶೈಲಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. 1904ರಲ್ಲಿ ಬಾಂಬೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವಾಧಿಕಾರಿ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ವಿಶೇಷರಯ್ಯ ನೇಮಕಗೊಂಡರು. ಅವರು ಈ ಮದ್ದೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯರಾಗಿದ್ದರು.

1906ರಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟೀಷರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದ ಯೆಮೆನ್ ದೇಶದ ಏಡನ್ ನಗರದ ಕುಡಿಯವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು. ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆದ ಏಡನ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ಸುರಿದ ಮಳೆ, ಮರಳು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಆ ಭೂಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರು. ದೂರದ ಗುಡ್ಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಮಳೆ ಹರಿದು ಇಂಗುವ ಜಾಗ, ಏಡನ್ ನಗರದಿಂದ 18 ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ನೆಲದಾಳದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಜಲಾಶಯವಿರುವುದನ್ನು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಗುರುತಿಸಿದರು. ಕುಡಿಯವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯೋಚಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಏಡನ್ ನಗರ ಇಂದೂ ನೆನಪಿಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಈ ಅನುಪಮ ಸೇವೆಗೆ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಗೆ “ಕೈಸರ್ ಎ ಹಿಂಡ್” ಬಿರುದು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿತು.

1908ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾಂಬ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ವಿದೇಶ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹಗಳಿಂದ ದುಸ್ಸಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹೃದರಾಬಾದಿಗೆ ನೆರವಾಗಲು ಹೃದರಾಬಾದಿನ ನಿಜಾಮರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ವಿದೇಶ ಪ್ರವಾಸದಿಂದ ಅಧ್ಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದ ಅವರು, 1909ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷ ಸಲಹಾ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆದರು. ಮೈಸೂರಿನವರೇ ಆದ ಅವರ ಪ್ರತಿಭೆ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯರವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಿಲ್ಲದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವ ಇಚ್ಛೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬಾನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಭಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ತಾವು ಬರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಮುಸಿ ನದಿಯ ಪ್ರವಾಹ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಹೃದರಾಬಾದಿನಿಂದ ಬೀಳೊಂದು ಮಹಾರಾಜ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಒತ್ತಾಯಿದ ಆಹ್ವಾನದ ಮೇಲೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದರು.

ನವೆಂಬರ್ 1909ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಮೈಸೂರು ಸಂಸಾನದ ಜೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಸೇರಿದೊಡನೆ ಅವರಿಗೆ ಪಿ.ಡಬ್ಲೂ.ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡ ಜನರ ಹೆಸರುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು. ಹೊಸದಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಅರ್ಹತೆ ಎಂದರೆ, ಅವರೆಲ್ಲ ದೂಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಬಂಧಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ, ಕೇವಲ ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥತೆ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪಟ್ಟಿ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದರು. ತಮಗೆ ಇಂತಹ ನಡೆಗಳಿಂದ ಬಂದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ, ತಾವು ಹಿಡಿದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರನ್ನು ನಡೆಸಿದರು.

ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು 1911ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಪದಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಾಜ (ಮೈಸೂರು ಇಕನಾಮಿಕಾನ್‌ರೆನ್ಸ್) ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಮಹಾರಾಜರು ಅದನ್ಮೂಲಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ 3 ಸಮಿತಿಗಳು ಏರ್ಪಟ್ಟವು.

1. ಕಾರ್ಯಾನುಗಳ ಕ್ಯಾರಿಕೆ ಸಮಿತಿ

2. ವಿದ್ಯಾಸಮಿತಿ

3. ಭೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಮಿತಿ

ಈ ವಿದ್ಯಾಸಮಿತಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಲಾಯಿತು.

1. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸಾಫ್ಟ್‌ಪನೆ

2. ಕನ್ನಡ ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಇಂದಿನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು

ಒಂದೇ ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮೂಲ ಪ್ರೀರಕ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗಿದ್ದರೆ.

ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕ ರೋಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೇ ಮದ್ದ ಎಂದು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಬಿಂಬಿಸಿದ್ದರು.

ಕನ್ನಡಾದಿ ಅಣಕಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಅವರನ್ನು ನೈಟ್ರಾಂಪಾಂಡರ್‌ಆಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿ ಸರ್ ಪದವಿಯನ್ನು ನೀಡಿತು. ಆದಳಿತದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷರಾದ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು 1912ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಏಳನೆ ದಿವಾನರಾದರು. ದಿವಾನರಾಗುವ ಮೊದಲು ತನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ನೀನು ಯಾರ ಶಿಫಾರಸ್‌ನ್ನು ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ದಿವಾನ ಪದವಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳುವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ! ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಶಿಕ್ಷಣ, ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಕ್ಯಾರಿಕೆ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಭದ್ರಭೂತಾದಿ ಹಾಕಿದರು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾರಾಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಹಲವಾರು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಹಾಸ್ಪಿಲ್ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಕ್ಯಾರಿಕೆಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಇವೆಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಸಮಗ್ರ ಕೊಡುಗೆಗಳು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗು ಆ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡಿಗರ ಒಕ್ಕೂಟ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಬೆಂಬಲ ಪ್ರಮುಖವಾದ್ದು.

ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಕೊಡುಗೆ ಅಗಾಧವಾದದ್ದು. 1955ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರಿಗೆ ದೇಶದ ಅತ್ಯಾನ್ತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾದ ಭಾರತರತ್ನ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಬಾರತಕ್ಕ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿಂದ ಒಂದು ಮೌಲ್ಯ ಬಂತು ಎಂಬುದು ಇಂದಿಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸುಳಳಿಲ್ಲ. ಅವರ ನೂರನೇ ಹುಟ್ಟಿಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನಿ ನೆಹರೂರವರು ಬಂದರು.

ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯರವರಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಿಗಲಾರರು. ಸರ್.ಎಂ.ವಿ ಅವರ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಜನ ಅರಿತಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಎಳೆಯ ಪೀಠಿಗಿಯ ಎದುರು ಆದರ್ಶದ ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದು ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಲಂಚಕೋರಣ, ಲಾಭಕೋರಣದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ನಿಸ್ವಾಧನ ದುಡಿಮೆ ನಮಗೆ ದಾರಿದೇಪವಾಗಬಲ್ಲದು. ಈ ಮಹಾನ್ಯೇರಕ ಶಕ್ತಿ, ಆದರ್ಶ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಸಾಮಧ್ಯ, ಚೇತನಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮಗಳು.

***

ಕವಡ ಕಟ್ಟಿಯ ರಹಸ್ಯ

ಶ: ಗಾಯತ್ರಿ ಬಿ. ಆರ್

II BASCs

ನಮ್ಮ ಉರು ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಶವರೂರು ಶಿವಮೋಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ತಾಲೂಕು. ಬೇಸಿಗೆಯ ರಚನೆಗೆ ಅಧವಾ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಾಗಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ನನ್ನ ಭೇಟಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೋದಾಗ ರಾತ್ರಿ ಆಗಿತ್ತು, ಅತ್ಯಂತ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ದೊಡ್ಡಮ್ಮೆ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಅನ್ನ ಅದರ ಜೊತೆ ಮೆಂತೆ ತಂಬುಳಿ ಮಾಡಿ ಬಡಿಸಿದರು. ಅತ್ಯಂತ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಒಂದೇ ಸಲ ಅಮೃತ ಸಿಕ್ಕಂತಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಉಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನನ್ನ ದೊಡ್ಡಮ್ಮೆ ಈ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಆ ದಾರಿಯನ್ನು ದಾಟಿಕೊಂಡು ಬಂದ್ರು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದು ಆಗ ನನ್ನ ಅಣ್ಣ ಅಜ್ಞರಿಯಿಂದ ಯಾಕೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಆಗ ಅವರು ಆ ಉರಿಗೆ “ಕವಡ ಕಟ್ಟೆ” ಎಂದು ಯಾಕೆ ಕರಿತಾರೆ ಗೊತ್ತಾ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಥೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಏನೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವು. ಆಗ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಶಾಂತ ಭಟ್ಟ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ಪೂಜಾರಿ ಇದ್ದ ಅವನು ಅಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ದೇವಿ ಗುಡಿಗೆ ದಿನಾಲು ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವನು ಒಂದು ದಿನ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹಾದು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಯಾರೋ ಕವಡೆಯ ಶಬ್ದ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕೇಳಿತು. ಕಡೆಗೆ ಆ ಕಟ್ಟೆಯ ಬಳಿ ಒಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಕವಡೆಗಳು ತಾವಾಗೆ ಅಲ್ಲಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಯಾರೋ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣತೋಡಿತು. ಆಗ ಅವನು ಮರಳಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಪೂಜಾ ಸಾಮಾಗ್ರಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಟ್ಟೆಯ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಆ ಕವಡೆಯನ್ನು ತನ್ನ ದೇವಿ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿ ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಆ ದಿನದಿಂದ ಅವನಿಗೆ ದೆವ್ವದ ಕಾಟ ಶುರುವಾಯಿತು. ಆ ದೆವ್ವಗಳು ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ನಮಗೆ ಬೇಜಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮಾಡಲು ಆಗಲ್ಲ, ಕವಡೆಯನ್ನು ಮರಳಿ ಕೊಡು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಉರಿನವರು ಇವರು ರಾತ್ರಿ ಆ ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಕವಡ ಆಡುವುದರಿಂದ ಉರಿನ ಜನರು ಭಯಬೀತರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಇವನು ಉರಿನಿಂದ ಬೇರೆ ಉರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯ ಬಳಿ “ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಯಾರು ಬಂದರು ಈ ಕವಡೆಯನ್ನು ಹೊಡಬೇಡ.” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಮಾರ್ಗ ಮಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಾನ್ ಮಾಡಲು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಯವಾಗ ಅವನು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಹೇಗೆಂದು ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಹೆಂಡತಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಗಿದ್ದು ಈ ಕವಡೆಯಿಂದ ಎಂದು ಆ ಕವಡೆಯನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಎಸೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಆಗ ಮತ್ತೆ ಆ ದೆವ್ವಗಳು ಆ ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಕವಡ ಆಡುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದ ಉರಿನ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಆ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒಡೆದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಆ ಉರಿಗೆ ಕವಡ ಕಟ್ಟೆ ಎಂದು ಹೆಸರು ಬಂತಂತೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದು ಇಷ್ಟೇ! ಇದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಯಾವುದೂ ಸುಖ್ಯ ಯಾವುದೂ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ.

***

ತಾಯಿ ಹಾಡಿದ ಜೋಗುಳದ ಗೀತೆ

ಶ್ರಿ : ಬೇಬಿ ಜ್ಯೋ

9ನೇ ತರಗತಿ

ತಾಯಿ ಹಾಡಿದ ಜೋಗುಳದ ಗೀತೆ

ತಾಯಿ ಶ್ರೀತಿಯ ಮುಗಿಯದ ಕವಿತೆ

ಅಮ್ಮೆ ನಾ ಭೂಮಿಗೆ ಬರುವಾಗ ನೀ ಕೊಟ್ಟೆ ಉಸಿರು

ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನೀ ಇಟ್ಟೆ ಹೆಸರು

ಅಳುವಾಗ ನೀ ನನಗೆ ತುತ್ತು ಇಟ್ಟೆ

ನಗುವಾಗ ನೀ ನನಗೆ ಮುತ್ತು ಕೊಟ್ಟೆ

ನನ್ನಿಂದಾಗದೆಂದು ನೀ ಅಂಜಿ ಕುಳಿತಾಗ

ನಾ ನೆನೆದೆ ನೀ ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟ ನಿನ್ನ ಜೀವನದಾಗ

ನಾ ಆಡಬಹುದು ನಿನ್ನ ಕೂಡ ಸಾವಿರ ಜಗಳ

ಅದರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ತಪ್ಪುಗಳು ಬಹಳ ವಿರಳ

ಬ್ಯಾದರೂ ಮುದ್ದಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ

ಹಸಿವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ

ನನ್ನ ಆಸೆಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಕನಸೆನ್ನುತ್ತಾಳೆ

ನನಗೆ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಟ್ಟುಕ್ಕು

ಅವಳು ಹರಕು ಸೀರೆ ತೊಟ್ಟುಕ್ಕು

ಅಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವರು ನನಗೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ ನೀನು

ಅವರಿಗೇನು ಗೊತ್ತು ನಿನ್ನ ಮಗಳು ನಾನು

ಅದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಬುತ್ತಿ ನೀನು

ನಾ ಎಲ್ಲಿರಲಿ ಹೇಗೆರಲಿ ನೆನೆಯುವೆ ನಿನ್ನನ್ನೆ ಅಮ್ಮೆ

ನೋವಿರಲಿ ನಲಿವಿರಲಿ ಜೀವನದ ಪುಟ ಪುಟದಲಿ

ನಿನ್ನ ಬಯಸುವೆ ಅಮ್ಮೆ

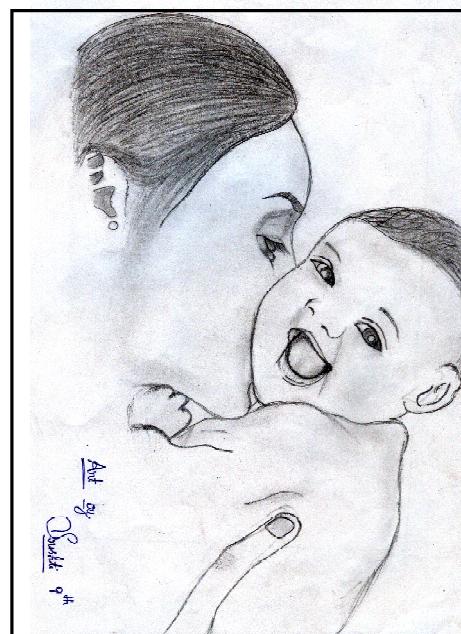
ಅಮ್ಮೆ ನೀ ಇರದ ಈ ಜೀವನ

ಎಂದಿಗೂ ಆಗದು ಪಾವನ

ಇರಬಹುದು ನೀನು ಎಲ್ಲರಂತೊಬ್ಬಳು ಈ ಜಗಕೆ

ಅದರೆ ನನ್ನ ಬಾಳಿಗೆ ನೀನೇ ಬೆಳಕು

***

ಚಿತ್ರ : ಸೃಜಿ 9ನೇ ತರಗತಿ

ಹುಳು ಹುಪ್ಪಟಿಗಳಿಂಬ ವಿಸ್ತೃಯ ಲೋಕ !

ಶ್ರೀ: ಅನೀಶ್ ಬಿ.,
ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ

ಪಟಪಟ ಮಳೆಹನಿಗಳು ಭೂರಮೆಯನಪ್ಪವುದು, ಅಪ್ಪಿದಾಗ ಗೊಪ್ಪೆ ಅಥವಾ ಗೊರಬನ್ನ ಹೊಡ್ಡು ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು, ವರ್ಷಧಾರೆಯೊಂದಿಗಿನ ಹರ್ಷದಲ್ಲಿ ಗದ್ದೆಯ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಇದಲ್ಲದೇ ಎಷ್ಟೂ ದಿನಗಳಿಂದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸದ ಹುಳ ಹಪ್ಪಟಿಗಳು ಮಳೆಗಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಲೆನಾಡಿಗರಿಗೆ ಕಣ್ಣಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ನಾವು ಆ ವಿಶೇಷ ಅತಿಧಿಗಳತ್ತ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ವಿರಳ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆಯಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಲಷ್ಟೇ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ನಾವು ಪ್ರಾಯಿಂ, ಖಿಗ ಹಾಗೂ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಿಂತಹ ಆಕರ್ಷಕ ಕೀಟಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವಷ್ಟು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಕಿಂಚಿತ್ತಾದರೂ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀಡಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಈ ಪುಟ್ಟಪುಟ್ಟ ಹುಳ ಹಪ್ಪಟಿಗಳ ಅದ್ಭುತ ಲೋಕದ ವಿಸ್ತೃಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತೇನೋ ! ಆದರೆ ನಾವು ಅವುಗಳ ಸೋಡಿದರೂ ಸೋಡದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಕೀಟಗಳ ಅದ್ಭುತ ಲೋಕದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯದೇ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದವುಗಳಂತೆ ಸೋಡುತ್ತಿರುವುದು ಬೇಸರದ ಸಂಗತಿ.

ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡ ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ್ದ ವಿಶೇಷ ಕೀಟಗಳಿಗೇನು ಬರವೇ? ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಮಳೆಗಾಲದ ಈ ವಿಶೇಷ ಅತಿಧಿಗಳನ್ನು ಸೋಡಬೇಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗಲೇಬೇಕಿಲ್ಲ. ಮನೆಯೊಳಗೆ, ತೋಟದಲ್ಲಿನ ಗಿಡಮರಗಳ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ, ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ, ದಟ್ಟಡವಿಗಳಲ್ಲಿ, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಯೇ ಮಳೆಗಾಲದ ಈ ವಿಶೇಷ ಅತಿಧಿಗಳು ಇಳಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಜಾಗವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತೀತಿಯನ್ನು ಅವುಗಳನ್ನು ಕಂಡಕೊಡಲೇ ಹೊಲ್ಲುವುದು ಅಥಾವ್ ನಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದನ್ನಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಹುಳುಹಪ್ಪಟಿಗಳು, ಬೆಳೆದ ಫಸಲನ್ನು ತಿಂದು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿಯನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾ, ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು ನಾವಲ್ಲವೇ? ಹಾಗಾಗಿ ನಾವು ಹೋಲ್ ಸೇಲ್ ಆಗಿ ಇಡೀ ಕೀಟಗಳ ಸಮುದಾಯವನ್ನೇ ದ್ವೇಷಮಾಡುವುದು ಹೊಸತೇನಲ್ಲ, ಮತ್ತುದು ಸಹಜ ಕೂಡ.

ಇನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಕೆಲವು ಕೀಟಗಳ ಜೀವ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ವಿಶೇಷ ಜ್ಯೋತಿಕ ಸಂರಚನೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಕೆಲವು ಕೀಟಗಳು ಜೀವ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಎಲೆಯ ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸುವಾಗ ಅದರ ಬಣ್ಣ ತಳೆದರೆ, ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಕೆಲ ಹುಳಹಪ್ಪಟಿಗಳು ಮಣ್ಣಿನ ಬಣ್ಣವನ್ನೇ ತಳೆದಿರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲ ಹುಳುಗಳಿಂತೂ ಚಿತ್ರಾಕರ್ಷಕ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಬಣ್ಣದಿಂದಲೇ ಸರ್ವರ ಗಮನವನ್ನು ತಮ್ಮುದೆ ಸೇಳಿಯುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಾಕರ್ಷಕ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಒಂದು ಹುಳು ಎಂದರೆ ಅದು ಕೆಂಪು ವೆಳ್ಳಿಟ್ ಬಟ್ಟೆಯಂತೆ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಮೃದುತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಹುಳು.

ವೆಳ್ಟೊ ಕೋಟಿಗೂ ಅನ್ನ ಹೊಂದಿರುವ ಈ ರೀತಿಯ ಹುಳುವನ್ನು ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಹುಳು ಎಂದೂ, ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ”ಸೂರ್ಯನ ಎಂಜಲು” ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ರೈನ್ ಬಗ್ ಎಂದು ಆಂಗ್ಲದಲ್ಲಿ ಕರೆವ ಇದರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು ಟೋಂಬಿಡಿಯಂ ಹೋಲೋ ಸೆರಿಸಂ. ಇದು ಉಲ್ಲಾಗಿನ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯ ಸಿಂಚನದೊಂದಿಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ವಾರಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು, ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಮರಳ ಮಣಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ನೋಡಲು ಅತ್ಯಾರೆಕರ್ವಕವಾದ ಈ ಪ್ರಟ್ಟಿ ಜೀವಿಯೇ ಪ್ರಟ್ಟಿ ಜೀವಿಗಳ ಜಗದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಜ ಎಂದೆನ್ನಬಹುದು! ಆದರೆ ಮಣಿನ ಒಡನಾಡಿ, ಮಳೆಯ ಗಳಿಯನಾದ ಈ ಹುಳುವಿನ ಸಂತತಿಯು ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿನತ್ತು ತಲುಪ್ತಿರುವುದು ಬೇಸರದ ಸಂಗತಿ.

ಅಂತೆಯೇ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಕಾಶದ ಬೆಳಕನ್ನು ಸೂಸುವ ಮಿಂಚು ಹುಳುಗಳ ಜಗವೇ ಬಲು ಸೋಚಿಗ. ಬೆಂಕಿ ಹುಳು, ದೀಪದ ಹುಳು, ಮಿಂಚು ಹುಳ ಅಥವಾ ಮಿಳುಕು ಹುಳು ಎಂದೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಇದನ್ನು ಕಾಣಿಸಿ ವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ವಿರಳವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಕಾಣಿಸಿ ಗುವ ಇವುಗಳು, ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಹನಿಗಳು ಧರಣಿಗಳಿವ ಮೊದಲು ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾಗಿ ಕತ್ತಲಾಗಸದ ಮಧ್ಯ ಹೊಳೆವ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಮಿನುಗು ತಾರೆಯಾಗಿ ಮಿನುಗುತ್ತಾ, ಕಗ್ಗತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುವ ಇವುಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಭೇಯನ್ನು ಹೊರಹೊಮ್ಮೆಸಬಲ್ಲ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಹುಳು ಅಥವಾ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಂಚು ಹುಳುವಿನ ಜಾತಿಯೂ ಒಂದು. ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪ್ರಭೇ ಎಂದರೆ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಇಂಥನವನ್ನೂ ಬಳಸದೆಯೇ, ತಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲೇ ಉತ್ತಿಯಾಗುವ ಎನ್ನೇಮ್ಮೆ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳಿಂದ ಬೆಳಕನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಇಮ್ಮೀಂದು ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಹುಳುವು ನಿಶಾಚಾರಿ ಶೀಟ ಎಂದೆನ್ನಬಹುದು. ಇವು ಬರೀ ಸ್ನೇಚ್ ಶೀಫ್ ಕೆಲಸವನ್ನಷ್ಟೇ ಮಾಡುತ್ತವೆಯೇ ವಿನಃ, ಬೆಳಗಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೊಗಳೋ, ಮರದ ಹೊಗಟೆಯ ಮೇಲೋ ಅಥವಾ ಗಿಡಗಳ ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆಗೆ ಜಾರಿ ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಮಲೆನಾಡಿಗರಿಗೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ “ರಕ್ತ” ಸಂಬಂಧಿಯಂತೆ ಕಾಡುವ ಮತ್ತು ಕಾಣುವ ಹುಳವೇ ಇಂಬಳ. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಡೋ ಮೆಡಿಸಿನಾಲಿಸ್ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವ ಇದರ ರಕ್ತ ಹೀರುವ ಗುಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದು ಕೇವಲ ರಕ್ತ ಹೀರುವುದಷ್ಟೇಯಲ್ಲದೆಯೇ, ರಕ್ತಸ್ತಾವ, ಗಾಯವನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಶಸ್ತರಿಕೆಗಳಿಂದ ನಂತರದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತದ ಹರಿವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಈ ಜಿಗಣೆಯಲ್ಲಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬೈಷಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ವ್ಯೇದ್ಯಕ್ಷೇಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಮಳೆರಾಯನೊಂದಿಗೆಯೇ ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ, ವಿವೇಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮನುಜನ ರಕ್ತವನ್ನು ಅವನಿಗರಿವಿಲ್ಲದಂತೆಯೇ ತೆಗೆಯುವ ಜಿಗಣೆಗಳ ಚಾಕಚಕ್ಕೆಯು ಸ್ವಷ್ಟಿಯ ವೈಚಿತ್ರ್ಯವೇ ಸರಿ !

ಇನ್ನು ಹುಳಹಪ್ಪದಿಗಳ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಪದಿಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವ ಒಬ್ಬ ಅದ್ಭುತ ನಟನಿದ್ದಾನೆ. ಆತನ ನಟನೆಯನ್ನು ಸವಿಯುವುದೇ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರಂಥಾನೆಗಳಿಗೊಂಡು ಮಜ. ಈ ಅದ್ಭುತ ರಚನೆಯುಳ್ಳ ಜೀವಿಯು ಆಡು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ “ಚರಟೆ ಹುಳು” ಅಥವಾ “ಚಕ್ಕಲಿ ಹುಳು” ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಸುರುಳಿಯಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು, ಸತ್ತಂತೆ ನಟಿಸಿ, ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಹಸ್ರಪದಿಯ ಪ್ರಬೇಧಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಸ್ರ ಕಾಲುಗಳಿಲ್ಲ. 400ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ 750ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಜಿತ್ರವಿಚಿತ್ರ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು. ತೋಟ, ಮನೆಯಂಗಳ, ರಸ್ತೆ, ಕೌಂಪೊಂಡ್ ಹಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ನೂರೆಂಟು ಕಾಲುಳಿಂದ ಓಡಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಉದ್ದವಾದ ಮತ್ತು ಕೊಳಪೆಯಾಕಾರದ ದೇಹ ರಚನೆ ಹೊಂದಿವೆ. ತಲೆ ಮತ್ತು ಹಿಂಭಾಗದ ತುದಿಯನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ದೇಹದ ಒಂದೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೂ ಎರಡು ಜತೆ ಕಾಲುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಕಾಲುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನಡಿಗೆ ನಿಧಾನ. ಸಹಸ್ರಪದಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಸುಮಾರು 10 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಪ್ರಜಾತಿಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಚಕ್ಕಲಿ ಹುಳವೂ ಒಂದು. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾನವರಿಗಿಂತ ನೂರಾರು ಮಿಲಿಯನ್ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೇ ಇವು ಬದುಕಿವೆ ಎಂಬುದು ಕೆಲವು ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲಿಗೆ ಒಂದಿನಿತು ವಿಸ್ತೃಯಕಾರಿಯಾಗುವ ಈ ಹುಳು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವ ಭಯವನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ದಿಟ.

ಇವಿಷ್ಟೇಯಲ್ಲದೆಯೇ, ಈವರೆಗೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಗುರುತಿಸಿ, ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿರುವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಹುಳಹಪ್ಪಟಿ ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿಯೂ ಅಸಂಖ್ಯೆ ಈ ರೀತಿಯ ಜೀವಿಗಳು ಈ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಇಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಕೌಶಲಕದ ಲೋಕವನ್ನೇ ತೆರದಿಡುವ ಅಪರೂಪದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳನ್ನೂ ಆಯಾಯ ಖತ್ತಮಾನಗಳಿಗನುಗೂಣವಾಗಿ ಅವುಗಳ ದರ್ಶನವಾದಾಗ ಪರಿಚಯಿಸಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ವಿಸ್ತೃಯವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಬೇಕಿದೆ. ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಲವು ಪ್ರಬೇಧಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವತ್ತೆ ಜಿತ್ರ ಬೆಳೆಸಬೇಕಿದೆ. ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸಮರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಜೀವಿಗೂ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಸಾಫ್ತನಮಾನವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮನಗಾಣಬೇಕಿದೆ.

***

ಹಣೆ ಬರಹ

ಶ್ರೀ ವಿಷಣು

ಪ್ರಥಮ ವಾಸೀಜ್ಯ ವಿಭಾಗ

ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುವಣ್ಣಗಿರಿ ಎಂಬ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಸೇನನೆಂಬ ರಾಜನು ಆಟುತ್ತಿದ್ದನು. ಆತನು ದಾನ, ಧರ್ಮ, ಮೂರ್ಚಿ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನಾತನಾಗಿದ್ದನು. ನನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಇರಬಾರರದು. ಎಲ್ಲರೂ ಸುಖ ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಹೊಂದಿ ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಹೇಳುವಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗಾಗ ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆ ಮಂತ್ರಿ ಸುಗುಣಾನಂದನೆಂದನೆ ವಾಯು ವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು.

ಒಂದು ದಿನ ಹೀಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಸಂಚೆ ಮುಗಿದು ಕತ್ತಲಾಗುತ್ತ ಬಂತು. ‘ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಬೇಗ ರಾಜಧಾನಿ ಸೇರೋಣ. ಕುದುರೆಯನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ ಓಡಿಸಿ’ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದನು. ಹೊಂಚ ದೂರ ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ರಾಜನು ಕುದುರೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ‘ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಕತ್ತಲಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕುಟೀರದ ಮುಂದೆ ತೋಟದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿಷ್ಟು ಯಾರು? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ಮಂತ್ರಿಯು ಆತ ಶೇಷ ಶರ್ಮನೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನಿಂದ ಪಂಡಿತ. ಶ್ರೀಮಜೀವಿ ಎಂದರು. ‘ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆತ ಏಕೆ ಇಷ್ಟ ಕಷ್ಟ ಪಡಬೇಕು? ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆಸಿ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಹೊಡಿ’ ಎಂದನು.

ಕ್ಷಮಿಸಿ ಮಹಾರಾಜ ಆತ ಮಹಾ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಯಾರಿಂದ ಏನೂ ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಯಕ ಮಾಡಿ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದನು ಮಂತ್ರಿ. “ಸರಿ ನಡೆಯಿರ ಇದಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಮಾಡೋಣ” ಎಂದು ಇಬ್ಬರೂ ಹೋರಬಂತು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಶೇಷ ಶರ್ಮನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೀಲ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅದರ ತುಂಬಾ ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳಿದ್ದವು. ಕೂಡಲೇ ಆತ ಅದನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ರಾಜ ದಭಾರಿಗೆ ನಡೆದ ‘ಮಹಾಪ್ರಭು ನನ್ನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳಿರುವ ಈ ಜೀಲ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಯಾರದೋ ಏನೋ! ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಅವರಿಗೆ ತಲುಪಿಸಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೋರಡಲನುವಾದ.

ಆಗ ರಾಜನು ‘ಅದು ಯಾರದೇ ಆಗಲಿ ನಿಮ್ಮ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ನೀವೇ ಅನುಭವಿಸಿ ಎಂದನು. ಆಗ ಶೇಷ ಶರ್ಮ, “ಕ್ಷಮಿಸಿ ಮಹಾಪ್ರಭು. ನಿತ್ಯ ನಿನ್ನ ತೋಟಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ನವಿಲು, ಜಿಂಕೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅವು ನಮ್ಮದೆಂದರೆ ದ್ಯೂಹವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅನೇಕ ಮಂದಿ ದಾರಿ ಹೋಕರು ನಮ್ಮ ತೋಟದ ಹಣ್ಣ ಹಂಪಲು ತಿಂದು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ನಮ್ಮವರಾಗುತ್ತಾರೋ? ಕ್ಷಮಿಸಿ ಆ ಹಣ ಯಾರದೋ ಅವರಿಗೆ ಹೊಡಿ” ಎಂದನು.

ನಮ್ಮ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವಷ್ಟು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ನಾನು ಅದರಿಂದ ಸುಖವಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ವಂದಿಸಿ ಕುಟೀರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದನು. ಮಂತ್ರಿ, “ಪ್ರಭು ಹಣೆಬರಹ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಬರೆದ ಆ ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ” ಎಂದನು.

***

ಮಂದಾತ್ರ : ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕ್ಷೇತ್ರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ

ಅ : ಲಿಖಿತ ಜ.
I BASCs

ಮಂದಾತ್ರ ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಇವತ್ತಾರು ಕೆಲೋಮೇಟರ್ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ. ಮಂದಾತ್ರ ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಇತಿಹಾಸ ಸುಮಾರು ಒಂಭತ್ತನೇಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಇತಿಹಾಸಿಕ ಪಟ್ಟಣ ಬಾರಕೂರಿನಿಂದ ಏಳು ಕೆಲೋಮೇಟರ್ ಹೊರಣದಲ್ಲಿ ಮಂದಾತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರವಿದೆ. ಹಂದಾಪರದ ಕಡೆಯಿಂದ ತೋಟ ಸಾಯಂಬುಕಟ್ಟಿ ಮೂಲಕ ಮಂದಾತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರ ತಲುಪಬಹುದು. ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣ ಆಗುಂಬೆಯ ಹದಿಮೂರು ಸುತ್ತಿನ ಫಾಟಿ ರಸ್ತೆಯ ಮೂಲಕ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಹಾಲಾಡಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮಂದಾತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಬಹುದು.

ಮಂದಾತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಹೊವಾಭಿಮುಖವಾಗಿರುವ ಸುಮಾರು ಎಂಭತ್ತು ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರ ಅಮೃತವರ ಭವ್ಯವಾದ ಗೋಮರ ದೂರದಿಂದಲೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಎತ್ತರದ ಗೋಮರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ದೇವಾಲಯ ಮಂದಾತ್ರ ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರ ಅಮೃತವರು ಎಂಬ ಖ್ಯಾತಿ ಇದೆ. ಈ ಗೋಮರ ವಿವಿಧ ಮೂರ್ತಿಗಳು, ತಿಳ್ಳಕಲೆಯ ಕುಸುರಿ ಕೆಲಸಗಳು, ಹೂವಿನ ಬಳಿಗಗಳ ಪ್ರತಿರೂಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಅತ್ಯಂತ ಭವ್ಯ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ.

ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆರಾಧ್ಯ ದೇವಿ ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರ ಅಮೃತವರ ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರಶಾಂತ ಮಂದಹಾಸದ ಮುಖ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಭಕ್ತರನ್ನು ಮಂತ್ರ ಮುಗ್ದಗೋಳಿಸುತ್ತದೆ. ಶಕ್ತಿ ಸ್ವರೂಪಿಣಿ ದೇವಿಯ ಮೂರ್ತಿಯು ಸುಮಾರು ಮೂರು ಅಡಿ ಎತ್ತರವಿದ್ದು ಶೋಭಾಯಮಾನವಾಗಿದೆ. ರುಂಡ ಮಾಲಾ, ಕರೀಟ ಧಾರಿಯೂ, ಅಭಯ ವರದ ಹಸ್ತಳು, ಶಾಲಚಕ್ರಧಾರಿಣಿಯೂ ಆಗಿರುವ ಅಮೃತವರ ವಿಗ್ರಹವು ಸುಂದರ ಕೆತ್ತನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ದೇವಿಯ ಈ ವಿಗ್ರಹವು ವಿಜಯನಗರದ ಅರಸರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಲಿಟ್ಟಿರಬೇಕು ಎಂದು ಇತಿಹಾಸ ಶೋಧಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಳ ಮರಾಣವು ಇದು ಪ್ರಥಮತಃ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿತ್ತೇಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ದೇವಿಯ ಆರಾಧನೆಯ ಪ್ರಥಾನವಾಗಿ ಶಕ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಗಭಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಹೊಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಮೂರ್ತಿಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾದ ಹುತ್ತಪೋಂದಿತ್ತು. ಆ ಹುತ್ತದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಒಂದಿದೆ. ಮೊದಲು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿತ್ತೇಂದು ನಂಬ ಬಹುದಾದ ಮಹಿಸಾಸುರ ಮಧ್ಯನಿಯ ಶಿಲಾವಿಗ್ರಹವೊಂದು ಇಲ್ಲಿನ ತುಳಿಸಿಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ತುಳಿಸಿಕಟ್ಟಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಿಲುಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರ ಲಿಂಗ ಮತ್ತು ಮುಷಿಯೊಬ್ಬರ ಕೆತ್ತನೆ ಇದೆ.

ನಾಗಲೋಕವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಶಂಕ ಚೂಡನಿಗೆ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳಾಗದೇ ಶಿವನ ಮೌರೆ ಹೋದಾಗ, ಅವನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಇವರು ಮಕ್ಕಳ ಜನಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ದೇವರ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಜನಿಸಿದ ಕಾರಣ ಬಹಳ ಮುದ್ದಿನಿಂದ ಸಾಕಿ ಬೆಳೆಸಿ, ದೇವರು, ನಾಗರತಿ, ಚಾರುರತಿ, ಮಂದರತಿ ಹಾಗೂ ನೀಲರತಿ ಎಂದು ಅವರ ರೂಪಕ್ಷನುಗುಣವಾಗಿ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿನು. ಶಂಖಚೂಡನು ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆಯನ್ನು ಶಿವನ ಕುಮಾರ ತಮ್ಮಕನೊಂದಿಗೆ ಮಾಡುವ ಇಳ್ಳಿಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ವೈಶಿಷ್ಟಿಕ, ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಹೃದಯಾಫಾತದಿಂದ

ಮರಣಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಹೆಣ್ಣಿ ಮಕ್ಕಳೇ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ತಂದೆಯ ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಿರಿಯವಳಾದ ದೇವರತಿಯೇ ನಾಡಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ತಂಗಿಯರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ತಂದೆಯ ಆಸೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಲಾಸಗಿರಿಯನ್ನು ಸೇರಿ ಷಣ್ಣುಕನೊಂದಿಗೆ ಮದುವೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಗಿರಿಯ ಬುಡದಲ್ಲಿ ನಂದಿ ತಡೆದು, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿವನನ್ನು ಸಂಧಿಸುವ ಅವಕಾಶ ನೀಡದೇ ವಾದ-ವಿವಾದಗಳಾಗಿ ಕ್ಷೋಧಗೊಂಡ ನಾಗಕನ್ಯೆಯರು ಇಂಥ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕೈಲಾಸಚೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೀವಿರಲು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ ಅಸುರಗುಣಗಳು.

ತಾಂಡವಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನೀನು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ನರಭಕ್ಷಕನಾಗಿ ಜನಿಸು ಎಂದು ಶಾಪವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ನದಿಯು ಕ್ಷೋಧಗೊಂಡು ನೀವು ಯಾವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೋ ಅದು ಘಲಿಸದೇ ಹೋಗಲಿ ಮತ್ತು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಧರೆಯಲ್ಲಿ ಮುನಿಯಿಂದ ಮತ್ತೆ ಶಾಪವನ್ನು ಪಡೆದು ದೇವಮೂರ್ತಿ ಎನ್ನುವ ರಾಜನಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವನ ಉತ್ತರೀಯದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ನಾಡಿನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಹಿರಿಯವಳಾದ ದೇವರತಿ ನೆಲೆನಿಂತ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅರಸನಕಾನು ಈಗ ಅರಸಮೃಕಾನು ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಪಡೆದಿದೆ. ನಾಗರತ್ತಿಯು ನಾಗೇತ್ರಿಯಲ್ಲಿ, ಚೌರುರತ್ತಿ ಜೋರಾಡಿಯಲ್ಲಿ, ಮಂದಗಮನೆ ಮಂದರತಿಯು ಮಂದಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನೀಲರತಿಯು ನೀಲಾವರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ದೇವಮೂರ್ತಿ ವಾರಾಹಿ ನದಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೇವಿಯ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ತಂದು ಸುಂದರ ಗುಡಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಾಗನನ್ನು ಕೊಂಡ ಪಾಪದಿಂದ ಕುಪ್ಪರೋಗದಿಂದ ನರಭೂತಿದ್ದ ಸುಶಮ್ಮ ಮಂದಾತ್ರಿಗೆ ಒಂದು ಪವಿತ್ರ ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಫಾನ ಮಾಡಿದಾಗ ರೋಗವೆಲ್ಲಾ ವಾಸಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆನಿಂತು ಮೂಜೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅನೇಕ ರಕ್ಷಸರ ಮಧ್ಯನ ಮಾಡಿ, ಭಕ್ತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಶ್ರೀ ದೇವಿಯು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾಳೆ, ಸೂರೋಽಳಿ ಅಂತು ಎನ್ನುವ ಕಳ್ಳು ಶ್ರೀಮಂತರ ಹಾಗೂ ದೇವಸಾಫಾನದ ಕಳ್ಳತನವನ್ನು ಮಾಡಲು ತಂಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಆನೆಗುಡ್ಡೆಯ ವಿನಾಯಕ ದೇವಸಾಫಾನಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡೆದರು. ಒಳಗಡೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಾಗ ಅಶರೀಕ ವಾಣಿಯಂತೆ ಒಳಗಡೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದಾಗ ಯಾವ ವಸ್ತು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು ಎನ್ನುವ ನುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಬೆತ್ತದ ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ತರುತ್ತಾನೆ. ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಭಾರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಬಂಡೆಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆದು, ಪುನಃ ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಂಬಿ ನೋಡುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಗಣಪತಿ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ, ಭಾರವಾಗಿ ಇಳಿಸಿದ ಕಾರಣ ಭಾರಾಳಿ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆಯಿತು. ಉಳಿದ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಗೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮಂದಾತ್ರಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಗೆಜ್ಜೆ ಹಿಡಿದವರು ನರ್ಮಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ದೇವರ ನುಡಿಯಂತೆ ಸಾರೋಽಳಿ ಅಂತುವಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಗೆಜ್ಜೆಸೇವೆ ಅಥವಾ ಬೆಳಕಿನ ಸೇವೆ ಇಂದು ಭಕ್ತರ ಹರಕೆಯನ್ನು ತೀರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಸುದೇವ ಎಂಬ ಮುನಿಯೊಬ್ಬನು ದೇವಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿ, ಒಲಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂಬ ಐತಿಹ್ಯವಿದೆ. ಅಂದಿನಿಂದಲೇ ಶಕ್ತಿಯ ಆರಾಧನೆ ಇಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಉಳಿಸಬಹುದು. ಗಭರ್ಗಸುಡಿಯ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ವೀರಭದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಸುಮಾರು ಒಂಭತ್ತು ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಶೀಲ್ಪದ ಮೂರ್ತಿ ಇದೆ. ಈ ವಿಗ್ರಹದ ಚತುಭಾಗಹುಗಳಲ್ಲಿ ಡಮರು, ವಿಡ್, ಶೂಲಾಯುಥಗಳು, ರುಂಡವೂ ಇದೆ. ಇದು ರುಂಡ ಮಾಲೆಯಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿದೆ.

ಒಳ ಪೋಳಿಯ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಮಹಾಗಣಪತಿ ದೇವರಮೂರ್ತಿ ಇದ್ದು ಉಪಸಥಿನದಲ್ಲಿ ಮಾಜಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬಬ್ಬಿಯ್, ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಯ್ಗಳಿ ಮತ್ತು ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಕುಟಿಕ ದೈವಗಳ ಗುಡಿಯಿದೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮೂರ್ತಿ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಮಹಾಲಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

ದೇವರ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಿ ರಚಿಸುವಾಗ ಈ ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ಅಮೃತವರ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಹರಕೆಯ ಕಾಯಿಅಕ್ಕೆ ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲಿದೆ. ದೇವತಾ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಂಕುಮಾಚನೆ, ಹರಿವಾಣ ನೈವೇದ್ಯ, ಮಂಗಳಾರತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಕುಂಭ ಸಂಕ್ರಮಣದಂದು ಮಂದಾತ್ಮ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಾಟಿಕ ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಸಂಕ್ರಮಣದ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ದ್ರಾವಿಡ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಕೆಂಡೋಶ್ವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಯ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಳೆ ಭಕ್ತರು ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುತ್ತೆದೆ ಗೃಹಿಣೆಯರು ಕೆಂಡ ತುಳಿಯುವ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮರುದಿನ ಬೇಳಿಗೆ ನಡೆಯುವ ನಾಗದರ್ಶನ, ಧಕ್ಕೆಬಲಿ ಎಂಬ ಡಮರು ಸೇವೆ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು. ಅದೇ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ರಥೋಶ್ವವ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಜರಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನವರಾತ್ರಿಯ ಒಂಭತ್ತು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಮಾಜಿ, ತುಲಾಭಾರ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೇವೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮಂದಾತ್ಮ ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ಅಮೃತವರ ಯಕ್ಷಗಾನ ಮೇಳಗಳು ಬಡಗುತ್ತಿಟ್ಟಿನ ಅಶ್ವಂತ ಹಳೆಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಮೇಳ ಎಂಬ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದೆ. ಈ ಮೇಳಗಳ ಹರಕೆಯ ಆಟ ಆಡಿಸುವವರು ಎರಡು-ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಮೊದಲೆ ಹೆಸರು ನೋಂದಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇಂದು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈಗ 5 ಮೇಳಗಳು ಹರಕೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತ ಇದೆ. ಮಂದಾತ್ಮ ಮೇಳದ ಹರಕೆಯ ಆಟ ಆಡಿಸುವವರು ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ಅಮೃತವರಿಗೆ ಬೆಳಕಿನ ಸೇವೆ ಎಂದು ಹರಕೆ ಹೊತ್ತು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಷವಿಡಿ ಹಲವು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಜರಗುತ್ತವೆ. ಈ ದೇವಾಲಯದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಷಿ.ಯು. ಕಾಲೀಜು ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಂದಾತ್ಮ ಅಮೃತವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಮತ್ತು ಸಂಕ್ರಮಣದಂದು ಏರಭದ್ರ ಮತ್ತು ಸಂಕ್ರಮಣದಂದು ಏರಭದ್ರ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲುಡ ಗಣಗಳ ದರ್ಶನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಾಗಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಈ ಶಕ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಜನರೆಲ್ಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶೈಧ್ಯಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತಾ ಆಸ್ತಿಕರನ್ನು ತನ್ನಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತರು ದೇವಿಯ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಕ್ಷೇತ್ರದ ದೇವರುಗಳಷ್ಟು ಆರಾಧಿಸಿ ಭಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿ ಹೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಭಕ್ತಾಧಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ತಾಯಿ ಅನ್ನ ಮೊಕ್ಕೆಶ್ವರಿಯಾಗಿ ಸದಾ ಅನ್ನದಾತಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ನಿತ್ಯವೂ ಅನ್ನದಾಯಕಿಯಾಗಿ ಭಕ್ತರ ಮೊರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಮಹಾತಾಯಿ ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ದೇವಿಗೆ ಅನಂತ ನಮನಗಳು.

ದಾರಿಯ ವಿವರ:

ಉಡುಪಿಯ ಮೂಲಕ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಾದರೆ ಉಡುಪಿಯಿಂದ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೇರ ಬಸ್ಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾವರ -ಬಾಕೋರು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಕುಂದಾಪುರ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಕೋಟ ಮೂರುಕ್ಕೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಪ್ರಕಟಿಸಿ ಮೂಲಕ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು.

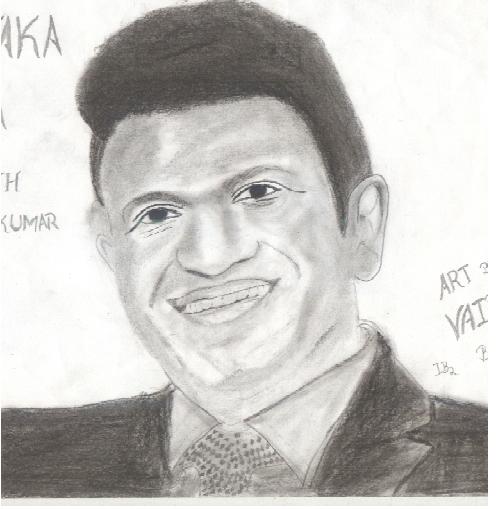
ವಿಳಾಸ : ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಂದಾತ್ಮ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ಅಮೃತವರ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಂದಾತ್ಮ, ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆ. ಕನಾಕಟಕ.

***

ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿ

ಅ : ನಿಶಾ. ಬಿ.
1B1, HEBA

ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯು 2000 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಕದಂಬರ ಕಾಲದ ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಕಾಲದ ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ರನ್ನ ಪಂಪರಿಂದ ಫೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿ ಮಾರ್ವರ ಹಳೆಗನ್ನಡ ನಡುಗನ್ನಡವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತಗೊಂಡ 18 ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ 8 ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ವಿಶಾಲ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದೆ.

ರನ್ನ, ಪಂಪ ಜನಿಸಿದ ಮಣ್ಣಬೀಳು, ಈ ಕನಾಟಕ ಹೊಯ್ಸಳ, ಚಾಲುಕ್ಯ, ಕದಂಬರು ಅಳಿದು ತ್ಯಾಗ ಭೂಮಿ ಈ ಕನಾಟಕ ಈ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀತಿ ಇದೆ. ತ್ಯಾಗವಿದೆ, ಪರೋಪಕಾರ ಶೌರ್ಯವಿದೆ, ಕರುಣೆಯಿದೆ ಇಂತಹ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಗಳು.

ಕರುನಾಡನ್ನು ಹಲವು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ರಾಜವಂಶದವರು ಶಿಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡದ ವೋದಲು ರಾಜವಂಶ ಬನವಾಸಿಯ ಕದಂಬರು, ಶ್ರೀಕಲ್ಯಾಂಕಿನ್ಯನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಹಾಕಿದ ಹೊಯ್ಸಳರು ಜರಿತ್ತೇಯ ಮಟಗಳಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣಾಯುಗವನ್ನು ಬರೆದು ಹೊಗಿರುವ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅರಸರು, ಕನ್ನಡದ ವೈಭವೋಪೇಠ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತ ಶಿಲ್ಪಕಲೆ, ಮಂಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ತಮ್ಮಿಗೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಕರುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ನಾವೇ ಧನ್ಯರು.

ಕನ್ನಡ ತಾಯಿ ಬದುಕಿದರೆ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಬದುಕಬೇಕು. ಬೆಳೆದರೆ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಅಂತಹ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಹಾಗೂ ಕನಾಟಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಮೈಗೂಡಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯೋಣ. ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸೋಣ.

ನವೆಂಬರ್ 1 ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆಲ್ಲ ಸಂಭ್ರಮ ಮತ್ತು ಸಡಗರದ ದಿನ. ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸುವ ದಿನವೂ ಆಗಿದೆ.

ಸರಿಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಕನ್ನಡ ನಾಡನ್ನು ಶಾತವಾಹನ, ರಂಗ, ಕದಂಬ, ಚಾಲುಕ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಹೊಯ್ಸಳ ಮುಂತಾದ ರಾಜವಂಶದವರು ಆಳುವುದಲ್ಲದೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೇರಿಗಾಢಿಯನ್ನು ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರಗಳಿಂದ ದಾಖಿಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನಾಟಕದಪ್ಪೇ ಪ್ರಾಚೀನತೆ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಂತ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹದ್ದು ನಮ್ಮ ತಾಯ್ಯಾಡಿ ಕನ್ನಡ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಟ ಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವ ಕನ್ನಡವು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಶಾಸ್ತೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಪಡೆದ ಮೃದು - ಮಧುರ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ.

***

ಒಳ್ಳೆಯ ಹಲಿಜಯ

ಶ: ರಕ್ಷಾ

7ನೇ ತರಗತಿ

ಒಂದು ಉರಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸೈಹಿತರು ಅಕ್ಷಪಕ್ಷದ ಮನೆಯವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಹೆಸರು ಲೀಲಾ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಿ. ಅವರಿಬ್ಬರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅನೋನ್ಯತೆಯಿಂದ ಇದ್ದರು. ಲೀಲಾಳಿಗೆ ಸಾನ್ನಿ ಎಂಬ ಮಗಳು ಹಾಗೂ ಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ರಾಧಿಕ ಎಂಬ ಮಗಳಿದ್ದಳು. ಅವರಿಬ್ಬರು ಒಂದೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಧಿಕಾಳಿಗೆ ಕಳ್ಳತನ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಬುದ್ಧಿಗಳು ಹಾಗು ಓದುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಾನ್ನಿ ರಾಧಿಕಾಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಅವರ ತರಗತಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಹೊಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಂದರು. ಅವರಿಬ್ಬರ ಹೆಸರು ಪೂಜಾ ಮತ್ತು ಆದ್ಯಾ. ಪೂಜಾಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿಯಿತ್ತು ಮತ್ತು ಓದುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಳು. ಆದ್ಯಾ ಒಬ್ಬಳು ಕೆಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಓದುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ರಾಧಿಕಾಳಿಗೆ ಯಾರು ಒಳ್ಳೆಯ ಗೆಳತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸೈಹವನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವಳ ತಾಯಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ನೆನಪಾಯಿತು. ರಾಧಿಕ ಪೂಜಾಳಿಗೆ ಇದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅವಳ ಸೈಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ್ದಳು. ರಾಧಿಕಾ ಮತ್ತು ಪೂಜಾ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಧಿಕಾ ತಪ್ಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವಳನ್ನು ತಡೆದು ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು ಹಾಗು ಅವಳಿಗೆ ಓದುವುದರಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಕಾಲ ಉರುಳಿದಂತೆ ರಾಧಿಕಾಳಿಗೆ ಓದುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿತು ಹಾಗು ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡಳು. ಅವರಿಬ್ಬರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೈಹಿತರಾದರು. ಸಾನ್ನಿ ಆದ್ಯಾಳ ಸೈಹಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಕೆಟ್ಟ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡು ಹಾಗು ಓದುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಾನ್ನಿಗಿಂತ ರಾಧಿಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಕಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈ ಕಢೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸುವೇನೆಂದರೆ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸೈಹ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಕೊಡ ಅವರ ಜೊತೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ನಾವು ಕೆಟ್ಟವರ ಸೈಹವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಂತೆ ಕೆಟ್ಟಬುದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೇಂದು ವೇಳೆ ನಾವು ಕೆಟ್ಟವರ ಸೈಹವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕೇ ಹೋರತು ನಾವೇ ಅವರ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಾರದು.

***

ಅಡಳಿತದ ಭಾಷೆ ಅಂತರಂಗದ ಮಾತಾಗುವುದೆಲ್ ?

ಶ್ರೀ: ಅನೇಕ್ ಬಿ.

ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ (ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ)

ತಾಯ್ದಾಡಿ ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ವರ್ಣ ಮಾಲೆಗಳ ಜೋಡಣೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪದಪುಂಜಗಳಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯು ನಮ್ಮ ಹೃದಯದ ಭಾಷೆ, ರ್ಹಕ್ತಿಗತ ಭಾಷೆ. ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಇತಿಹಾಸ, ನೆಲ, ಜಲ, ಸಂಪತ್ತು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಅಸ್ತಿತ್ವ.

ನಮ್ಮ ಅವಿಂಡ ಕಣಾರ್ಟಿಕವೆಂಬುದು ತಾಯಿ ಸರಸ್ವತಿಯೇ ರಚಿಸಿದ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ರೂಪಕ ಎಂಬ ಕುವೆಂಪುರವರ ಕವನವೋಂದರ ಸಾಲು ಬಹು ಪ್ರೇರಕವಾದದ್ದು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ನಮಗೆ ರಾಜಕಾರಣದ ಆಯುಥ ಅಲ್ಲ, ಇದು ನಮ್ಮ ಜೀವದ ಉಸಿರು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಹಿಂದಿ ಮತ್ತೆಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಗೌರವವಿರಬೇಕು. ದೈನಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಈ ಭಾಷೆಗಳು ಅಗತ್ಯವೂ ಹೋದು. ಈ ಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಿದು ಬರುವ ಜ್ಞಾನದ ಅಮೃತವೂ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಜೀವನಾಡಿಯಂತೆ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ ಬೇಕು, ಮಾತೃಭಾಷೆಗೆ ಮೊದಲ ಪೂರ್ಜ ಸಲ್ಲಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಭಾರತವು ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದೇಶ. ರಾಜ್ಯಗಳು ಭಾಷಾವಾರು ವಿಂಗಡಣೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿವೆ. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡವು ನಮಗೆ ಮಾತೃಭಾಷೆಯೂ ಹೋದು ಅಂತೆಯೇ ನಿಸರ್ಗದ ಭಾಷೆಯೂ ಹೋದು. ಹಿಂದಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯೂ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ, ಈ ನೆಲದ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಭಾಷೆ. ಇದನ್ನೂ ಸಂವಿಧಾನವೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ.

ಹಿಂದಿ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಎಂಬ ಕುರುಡು ಭಾವನೆ ಹಲವರಲ್ಲಿದೆ. ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಧೋರಣೆ ಎದ್ದು ಕಾಣಲ್ಪಡೆ. ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಭಾರತದ ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಒಪ್ಪಿವಂತಹ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ, ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವು ಹಿಂದಿಯನ್ನು “ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಎಂದಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ, ದೇಶದ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಗಳಿಂದು ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿರುವ ಇತರ 22 ಭಾಷೆಗಳಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಫ್ತನಮಾನವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಂದಾಗಿರುವ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ವಾಸ್ತವ.

ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೋರ್ಟನಲ್ಲಿ ವಾದ ಪ್ರತಿವಾದಗಳೂ ನಡೆದಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಂಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವಾರು ಚರ್ಚೆಗಳಾಗಿವೆ. 2010ರ ಜನವರಿ 25ರಂದು ಗುಜರಾತ್ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನೀಡಿದ್ದ ತೀಪ್ರ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದ ಕೆರೆ ಕೋರ್ಟ್ ನೀಡಿದ್ದ ತೀಪ್ರ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ತನ್ನಗಳ ಮೇಲೆ ಅದರ ಬೆಲೆ, ಶ್ರೀ, ತಯಾರಾದ ದಿನ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಸಾಮಗ್ರಿ ಮುಂತಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಸುರೇಶ್ ಕಥಾಡಿಯಾ ಎಂಬುವವರೊಬ್ಬರು ಗುಜರಾತ್ ನ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸ್ತಕ್ತ ಅಜ್ಞಯೋಂದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಳಕೆ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು

ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಅರ್ಜಿಯ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿದ್ದ ಗುಜರಾತ್ ಹೈಕೋರ್ಟ್, ದೇಶದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಒಪ್ಪಿರಬಹುದು, ಹಿಂದಿಯನ್ನೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು, ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಅದನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಫೋಟಿಂಗ್ ರೂಪ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ದಾಖಿಲೆಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತನ್ನ ತೀರ್ಮೀನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿತ್ತು.

ಅದೇ ವರ್ಷದ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಸದರೊಬ್ಬರು, ಹಿಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಲು ಯಾವುದಾದರೂ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೇ? ಎಂದು ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರವು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಿತ್ತು.

2017ರ ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯ ವೇಳೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಕರಣ್ ರಿಚೆಸ್, ನಾವು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಹೇರುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಎಂದು ಕರೆದಿಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಗಳೂ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಗಳೇ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದೂ ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಾರ್ಥ.

ಬಹುಭಾಷೆ, ಬಹು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಬೀಡಾಗಿರುವಂತಹ ಈ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಕಾರರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ಇರುವ ಗೊಂದಲಗಳು, ಧೋರಣೆಗಳು ಸಂವಿಧಾನದ ರಚನೆಯ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದ್ದವು. ಅವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಿತಿಯು ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿತ್ತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ ದಾಖಿಲೆಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ. ಸುದೀರ್ಘ ಚರ್ಚೆಯ ನಂತರ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಸಮಾನ ಗೌರವ ನೀಡಬಲ್ಲಂಥ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೂ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜಡಿಗೆ ಹಿಂದಿಗೂ ಸ್ಥಾನ ಲಭಿಸಿದೆ ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಹಿಂದಿಯ ಹೆಗ್ಲಿಗೆಯಾಗಿ ಉಳಿಯಿತು ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿ.

ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾಗುವ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಸಂವಿಧಾನದ 343(1) ವಿಧಿಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ. 343 (2)ನೇ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ರೂಪಿಸಿದ 15 ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನ್ನು ಆಡಳಿತಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬಳಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಯನ್ನೂ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ಹದಿನ್ಯೇ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನ್ನು ಆಡಳಿತಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸುವ ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸಲು ಸಂವಿಧಾನದ 343 (3)ನೇ ವಿಧಿ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿತ್ತು.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು 1966ರಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿದ ಕಾನೂನಿನನ್ನು ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಎರಡೂ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಗಳು? ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದ 344, 346 ಮತ್ತು 351ನೇ ವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದ ಕೆಲವು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಯಿತು. ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅನ್ನು ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಗಳಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಜಡಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಬಳಸಲು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯ ಹಿಂದಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಆಯೋಗವೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿ ಶಿಥಾರಸುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಸಂವಿಧಾನದ 344 ನೇ ವಿಧಿಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ರಾಜ್ಯಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬದರೆ 346 ನೇ ವಿಧಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವರದಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು ದಕ್ಷಿಣದ ರಾಜ್ಯಗಳು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದು, ಹಿಂದಿ ವಿರೋಧಿ ಹೋರಾಟಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿ.

ಆಧ್ಯರಿಂದ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕೃತಿ, ಹೇರಿಕೆ ಎಂಬೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ನಾವು ಗುದಾಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ತಮ್ಮ ನೆಲದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಬೆಳೆಸುವುತ್ತ ಚಿಕ್ಕ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಭಾಷೆ ಅಂತರಂಗದ ಭಾಷೆಯಾಗಲು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂತರಂಗದ ಹೃದಯಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಡೇ ಮಾತ್ರಭಾಷೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಪೂರ್ಣಿಸಿ, ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ, ಬೆಳೆಸಿ, ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಈ ನೆಲದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಕೊಂಡೊಯ್ದಬೇಕಾದ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಾಳಬೇಕಿದೆ.

***

ಜೀವಾಮೃತ

ಶ: ಧನ್ಯ

2nd B1 HEBA

ಹುಟ್ಟಿ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಲ್ಲ
ನಾವು ಒಂದು ಪಾತ್ರಧಾರಿ
ಜೀವವೆಂಬ ಅಮೃತ ಕೊಡುವನು
ಕಾಣದ ಪರಮಾತ್ಮ
ತಾಯ ಒಡಲಿನ ಪಾತ್ರೇಯಲ್ಲಿ
ಜೀವಾಮೃತವನ್ನು ತುಂಬುವನು
ಕಾಣದ ಪರಮಾತ್ಮ
ನಾವು ಒಂದು ಕಾರಣ ಮಾತ್ರ
ಅಮೃತವೆಂಬ ಮಗುವನ್ನು
ಹೆತ್ತು ಅಮೃತ ಸವಿ ಕೆಡದಂತೆ ಕಾಪಾಡುವುದು
ತಾಯಿಯೆಂಬ ಹೃದಯದ
ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಪಾತ್ರ
ಹುಟ್ಟಿ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಲ್ಲ
ನಾವು ಒಂದು ಪಾತ್ರಧಾರಿ

***

ತಾಯಿ

ಶ್ರೀ: ಬೇಬಿ ಜ್ಯೋತಿ
9 ನೇ ತರಗತಿ

ತಾಯಿ ಹಾಡಿದ ಜೋಗುಳದ ಗೀತೆ
ತಾಯಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಮುಗಿಯದ ಕವಿತೆ
ಅಮ್ಮಾ ನಾ ಭೂಮಿಗೆ ಬರುವಾಗ ನೀ ಕೊಟ್ಟೆ ಉಸಿರು
ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನೀ ಇಟ್ಟೆ ಹೆಸರು
ಅಳುವಾಗ ನೀ ನನಗೆ ತುತ್ತು ಇಟ್ಟೆ
ನಗುವಾಗ ನೀ ನನಗೆ ಮುತ್ತು ಕೊಟ್ಟೆ
ನನ್ನಿಂದಾಗದೆಂದು ನಾ ಅಂಜಿ ಕುಳಿತಾಗ
ನಾ ನೆನೆವೆ ನೀ ಪಟ್ಟ ಕವ್ವ ನಿನ ಜೀವನದಾಗ
ನಾ ಆಡಬಹುದು ನಿನ್ನ ಕೂಡ ಸಾವಿರ ಜಗಳ
ಅದರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ತಪ್ಪುಗಳು ಬಹಳ ವಿರಳ
ಬೃದ್ಧರೂ ಮುಧಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ
ಹಸಿವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ
ನನ್ನ ಆಸೆಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಕನಸೆನ್ನುತ್ತಾಳೆ
ನನಗೆ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಟ್ಟಳು
ಅವಳು ಹರಕು ಸೀರೆ ತೊಟ್ಟಳು
ಅಮ್ಮಾ.. ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುವರು ನನಗೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ ನೀನು
ಅವರಿಗೇನು ಗೊತ್ತು ನಿನ್ನ ಮಗಳು ನಾನು
ಆದ್ವರಿಂದ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಬುಕ್ತಿ ನೀನು
ನಾ ಎಲ್ಲಿರಲಿ ಹೇಗಿರಲಿ ನೆನೆಯುವೆ ನಿನ್ನನೆ ಅಮ್ಮಾ
ನೋವಿರಲಿ ನಲಿವಿರಲಿ ಜೀವನದ ಪ್ರಯ ಪ್ರಯದಲಿ
ನಿನ್ನ ಬಯಸುವೆ ಅಮ್ಮಾ
ಅಮ್ಮಾ ನೀ ಇರದ ಈ ಜೀವನ
ಎಂದಿಗೂ ಆಗದು ಪಾವನ
ಇರಬಹುದು ನೀನು ಎಲ್ಲರಂತೊಬ್ಬಳು ಈ ಜಗತ್
ಆದರೆ ನನ್ನ ಭಾಳಿಗೆ ನೀನೇ ಬೆಳಕು

***

ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತು

ಶ್ರೀ: ಧೃತಿ
6th Std.

ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತು
ಬೆಳಕಿನ ಹೊತ್ತು
ಹಕ್ಕಿಗಳ ಬೆಲಿಪಿಲೆ ಸದ್ಯ,
ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತು
ಬೇಗ ಎದ್ದು
ದೇವರಿಗೆ ಕ್ಯು ಮುಗಿದು

ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತು
ಕತ್ತಲು ಕಲೆದ ಹೊತ್ತು
ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತು
ಸುಂದರ ಹೊತ್ತು.

ರುಡಿಯುವವರಿಗೆ
ಬೆಳಕೆ ಸಂಪತ್ತು
ಆಡುವ ಕುಸೀಯುವ
ಮಕ್ಕಳ ಕಸರತ್ತು.

“ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಳಕೆ ಮುತ್ತು”

***

ಸೂರ್ಯ

ಶ್ರೀ: ತ್ರಿಶಾ
4ನೇ ತರಗತಿ

ಮೂಡುವನು ಸೂರ್ಯನು ಮೂಡುವನು
ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡುವನು
ಜನರ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕವನು
ಬದಿಗೆ ಹೊದರೆ ಸುಡುವವನು
ಬೆಂಕಿಯ ಚೆಂಡಿನ ಅಂಗಗಳು
ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆಯ ಬೆಳಗಿಸಲು

***

ಮೂಲಿಕ ಕಾಗೆ

ಶ್ರೀ : ಅಂಜಲಿ
9ನೇ ತರಗತಿ

ಕೆರೆದಂಡಯ ಮೇಲೆ ಮೊಸಳೆಯೋಂದು ಹಾಯಾಗಿ ಮಲಗಿತ್ತು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೊಸಳೆಯ ಬಾಯಿಯೋಳಗೆ ಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೊಡಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಮೊಸಳೆಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತ್ತು. ಅದು ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ನೋಡಿತ್ತು. ಈ ಹಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಹಲ್ಲುಗಳ ನಡುವೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಮಾಂಸದ ತುಳುಕುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಬಂದಿದೆಯೆಂಬುದು ಮೊಸಳೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತ್ತು. ಅದು ಕೂಡಲೇ ತನ್ನ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಅಗಲವಾಗಿ ತೆಗಿಯಿತ್ತು. ಪುಟ್ಟಹಕ್ಕೆ ಮೊಸಳೆಯ ಬಾಯಿಯೋಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅದರ ಹಲ್ಲುಗಳ ನಡುವೆ ಸಿಕ್ಕ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿಂದು ಹೊರಟು ಹೋಯಿತ್ತು. ಈಗ ಮೊಸಳೆಯ ಹಲ್ಲು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹಾಯಿನಿಸಿತ್ತು. ಅದು ಮತ್ತೆ ಮಲಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನೇಲ್ಲ ಬಂದು ಕಾಗೆ ದೂರದಿಂದ ನೋಡಿತ್ತು, ಅದಕ್ಕೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತ್ತು. ಅರೆ ಇಷ್ಟು ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ ಮೊಸಳೆಯ ಬಾಯಿಯೋಳಗೆ ಹೋಗಿಬಂತಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಾನೇಕೆ ಹೆದರಬೇಕು? ನಾನು ಮೊಸಳೆಯ ಬಾಯಿಯೋಳಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿತ್ತು. ಕೂಡಲೇ ಅದು ತನ್ನ ಬಳಗದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಗೆಗಳನ್ನು ಕರೆಯಿತ್ತು. ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಬಂದು “ಏನು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದವು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಮೊಸಳೆಯ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಬರುವ ಧೈರ್ಯವಿದೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿತ್ತು. “ಯಾರು ಇಲ್ಲ” ಎಂದವು ಬಳಗದ ಕಾಗೆಗಳು “ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಮೊಸಳೆಯ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನೋಡುತ್ತಿರಿ ನನ್ನ ಧೈರ್ಯವನ್ನು” ಎಂದು ಕಾಗೆ ಕೂಡಲೇ ಮೊಸಳೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂತು. ಮೊಸಳೆಯ ಬಾಯಿಯೋಳಗೆ ಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡ ತೋಡಗಿತ್ತು. ಮೊಸಳೆಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತ್ತು. ಕಾಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮೊಸಳೆ, “ಅರೆ! ಈ ಕಾಗೆ ಏಕೆ ನನ್ನ ಬಾಯಿಯೋಳಗೆ ಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ?” ಇದು ಕೂಡ ಆ ಪುಟ್ಟ ಪಕ್ಷಿಯಂತೆ ನನ್ನ ಹಲ್ಲುಗಳ ಮದ್ದೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಆಹಾರದ ಕಣಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಬಂದಿರಬಹುದು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ ತನ್ನ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಅಗಲವಾಗಿ ತೆರೆಯಿತ್ತು. ಮೊಸಳೆ ಬಾಯಿ ತೆರೆದ ಕೂಡಲೇ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಕಾಗೆ ತನ್ನ ಬಳಗದವರಿಗೆ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿತ್ತು, “ನೋಡಿದಿರಾ ನನ್ನ ಧೈರ್ಯವನ್ನು? ನಾನು ಮೊಸಳೆಯ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಲ್ಲ”. ಈಗ ಮೊಸಳೆಗೆ ಕಾಗೆ ನನ್ನ ಹಲ್ಲುಗಳ ಮದ್ದೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಆಹಾರ ತಿನ್ನಲು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದು ತನ್ನ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರುದರ್ಶಿಸಲು ಬಂದಿದೆ. ಎಂದು ತಿಳಿದು ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು. ಅದು ಕೂಡಲೇ ಬಾಯಿಮುಜ್ಜೀ ಕಾಗೆಯನ್ನು ನುಂಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಅದರ ಬಳಗದ ಕಾಗೆಗಳು ಮೊಸಳೆಯ ಬಾಯಿಯೋಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಕೂಗಿದರೆ ಸಾವು ತಪ್ಪುತ್ತದೆಯೇ? ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೊರಟವು.

***

ನಾಲು ಮರದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕನವರ ಜೀವನ ಜಿಲತ್ತೆ

ಶ್ರೀ : ಖುಸಿ
I HEBA

ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯೇ ನನ್ನ ಬದುಕಿನ ದಾರಿ. ಆ ದಾರಿಯ ಅರಸಿ ಬರುವ ನಾವಿಕರಿಗೆ ನನ್ನ ಮರಗಳು ಮಂದಹಾಸದ ನಗೆಯೋಂದಿಗೆ ತಂಪನು ಉಣಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾಲಿನ್ಯ ರಹಿತ, ಮನುಷ್ಯ ನಿಮಿಟ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಂತಹ ಸೊಗಸಾದ ಸಾವಿರ ಸಾಲುಗಳ ಪಯಣಕ್ಕೆ ತಿಮ್ಮಕ್ಕನ ಮರಗಳ ನೇರಳೇ ನವೀನ.

ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಕೊರತೆಯ ಕಾರಣವಾಗದೆ ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಆಲದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನೇ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಭಾವಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಈಕೆ ಪರಿಯೇ ನಿಮ್ಮಲ, ಸ್ವಜ್ಞ, ಗಾಳಿ, ತಂಪಾದ ನೇರಳಿನ ವಾತಾವರಣ, ಇವೆಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಗಿಡಗಳ ತಾಯಾಗಿ, ವೃಕ್ಷಗಳ ಹೆಮ್ಮೆಯ ನಾಯಕಯಾಗಿ, ಬದುಕೇ ಹಸುರಿನ ಹೊದಿಕೆಯಾಗಿ, ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಮಾದರಿಯಾಗಿ, ಎಲೆಮರೆಯ ಕಾಯಿಯಿಂದ ಹೆಮ್ಮೆರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಈ ಮಾತೆಯೇ ಸಾಲುಮರದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ. ಸಾವಿರ ಮುತ್ತಗಳ ಒಡತಿ.

ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಕೃಣದ ಗಂಥವೇ ತಿಳಿಯದ ಇವರು, ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಕಲ್ಲು ಗಣಿಯಲ್ಲಿ ದಿನಗೂಲಿ ನೌಕರರಾಗಿ ತಮ್ಮ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆದರು. ಸಂದರ್ಭಗಳ ಅಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಚೆಲುಮೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಚಿಕ್ಕಯ್ಯ ಎಂಬ ಒಬ್ಬ ದನಕಾಯುವವರನ್ನು ಮದುವೆಯಾದರು. ವರ್ಷಗಳು ಉರುಳಿದರೂ ಮಕ್ಕಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಮೆಗೆ ಮಕ್ಕಳಿರದ ದುಃಖಿವನ್ನು ಮರೆಯಲು ಮೊದಲಿಗೆ ಆಲದ ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಖುಷಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ತಿಮ್ಮಕ್ಕನ ಭಾವಗಳಿಗೆ ಬೇಳಕಾದ ಮಕ್ಕಳೇ ಈ ಸಸಿಗಳು ಇಂದು ಬೆಳೆದಿರುವ ಪರಿಸರದ ಆಶಾಕಿರಣಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಾದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡಲು, ಬೆಳೆಸಲು, ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ದಿನದ ಆದಾಯವನ್ನೇ ಬಳಸಿದರು.

ಮಕ್ಕಳ ಹೊಟ್ಟೆಯೇ ಮೊದಲು ಎಂಬುದು ತಾಯಿಗೂ ಬಿಸಿಲು ಹಾಗೆಯೇ ಸಸಿಗಳ ಬಾಯಾರಿಕೆ ಹಸಿವನ್ನು ತಣಿಸಲು ಬಂದಾಗ ಕೊಳಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು, ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತುಂಬಿ ನಾಲ್ಕು ಕಿ.ಮೀ. ದೂರ ಕಾಲ್ವಡಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೂ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಲು ಅವುಗಳ ಸುತ್ತ ಮುಳ್ಳು ಮೊದೆಗಳನ್ನು ಹೊದಿಸಿದರು. ಸಸಿಗಳು ಬೆಳೆಯಲು ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆಡಲಾಯಿತು. ತಿಮ್ಮಕ್ಕನ ಪ್ರೀತಿಯ ಸಲುಗೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಮದ ಘಲವಾಗಿ ಬರುವ ಮುಂಗಾರಿನ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಸಿಗಳು ಚಿಗುರಿ ಬೆಳೆದವು.

ಸಾವಿರಾರು ಸಸಿಗಳು ಗಿಡಮರ ಬಳಿಗಳು ತಿಮ್ಮಕ್ಕನ ಹೃದಯ ವೃತ್ತಾಲ್ಯಾದ ಆಗ್ರಹದಿ ಬೆಳೆದು, ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ವಾತಾವರಣ ನಿಮಿಸಿ, ಹೊಳಪಿನ ದಾರಿಯ ಕಸಿಮಾಡಿದ ಅವರ ತಾಳ್ಳಿಗೆ, ಸಹನೆಗೆ ಭವಿಷ್ಯ ತಂಪಾದ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೀರಿಯತ್ತಿದೆ. ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಇಂತಹ ಉತ್ತಮ ಪರಿಸರಸ್ವೇಹಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಮರಗಳ ನಿವಾಹಕೆಯನ್ನು ಈಗ ಕನಾರ್ಟಿಕ ಸರ್ಕಾರವು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮಹತ್ವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಲಭಿಸಿದೆ. ಅವರ ಈ ಬಹುಮುಖೀ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ಸಮ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಮೇರಿಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸಾಧನದ ಲಾಸ್ ಎಂಜಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಓಕ್ಲ್ಯಾಂಡ್ ಕ್ಯಾಲಿಪೋನ್ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವ ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ತಿಷ್ಯಕ್ಕರವರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಎಂಬ ಪರಿಸರವಾದ ಸಂಘಟನೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ತಿಷ್ಯಕ್ಕ ಅಧರಿಸಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ.

***

ಅಷ್ಟ್ವಾ

ಶಿ : ಗಾನ

ಪ್ರಥಮ ಪಿಯಸಿ, ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ

ನನ್ನ ರಕ್ಷಕನೀ
ನನ್ನ ದೇವರು ನೀ
ನನ್ನ ಕಣಕಣ ನೀನಪ್ಪಾ, ಅಪ್ಪಾ, ಅಪ್ಪಾ,
ನನ್ನ ಮನಸಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಕನಸಲ್ಲಿ.

ನಿನ್ನದೇ ಚಿತ್ರ ಮೂಡಿ
ನಿನ್ನ ಹೆಗಲೇರಿ, ನಿನ್ನ ಕೈ ಜೋಡಿ
ಆಡೋ ಆಸೆ ಕಾಡಿ.

ನಿನ್ನ ಬೆವರಿಂದ ನಿನ್ನ ಕಷ್ಟದಿಂದಾ
ಈ ಸುಃಖಿ ದಿನವು ನೀ ತಂದಾ
ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ನಿನ್ನ ಕಾಳಜಿಯು
ವರೀಕರಿಸಲಾಗದು ಏನಂದಾ

ನಿನ್ನ ಮಾತಿನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ನಾ
ನಿನ್ನ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಲಗ್ಗೆಯೂ ನಾ
ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಗಳು ನಾ, ಅಪ್ಪಾ, ಅಪ್ಪಾ

***

ಪಾತರಗಿತ್ತಿಯರೆಂಬ ಜನ್ಮಣಿತ್ತಿಯರು

ಶ: ಅನೀಶ್ ಬಿ.

ದ್ವಿತೀಯ ಪ.ಯು.ಸಿ(ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ)

“ಪಾತರಗಿತ್ತಿ ಪಕ್ಕ ನೋಡಿದೇನಾ ಅಕ್ಕಾ?” ಎಂದು ಪದ್ಯ ಕಟ್ಟಲು ಬೇಂದ್ರೆಯವರಂತಹ ಕವಿಗಳಿಗೂ ಸೂರ್ಯಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಪಾತರಗಿತ್ತಿಗಳ ಲೋಕವೇ ಬಲು ಸೊಗಸು. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ನಮ್ಮದೇ ಬಣ್ಣದ ಲೋಕದಂತೆ ಹಾರಾಡುತ್ತ ಮಾವಿಂದ ಹೂವಿಗೆ ಮೆಲುವಾಗಿ ಏರಿಳಿಯುತ್ತ ಇರುವ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಚಿತ್ರಾಕರ್ಷಕವಾದ ವಣ ಸಂಯೋಜನೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ವಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪದಗಳೇ ಸಾಲದು. ನಯನ ಮನೋಹರ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಮಶೋಲನಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮಪಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.

ಪರಾಗಸ್ವರ್ಶ ಪಾತರಗಿತ್ತಿಗಳು : ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಜಗದಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟೆ, ಪತಂಗ ಹಾಗೂ ಜೀನು ನೊಣಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಬದುಕೇ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತೇನೋ ! ಏಕೆಂದರೆ ಬಹಳಪ್ಪು ಪರಾಗಸ್ವರ್ಶ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಡೆಯುವುದು ಇವುಗಳ ಮುಖಾಂತರವೇ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾವುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತರಗಿತ್ತಿಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಪರಾಗಸ್ವರ್ಶ (Pollination)ಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಮಾವಿನ ಮಕರಂದವನ್ನು ಹೀರುವ ಮೂಲಕ ಪರಾಗಸ್ವರ್ಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪರಾಗಸ್ವರ್ಶಿಗಳೂ (Pollinating agents) ಹೌದು. ಪರಾಗಸ್ವರ್ಶವು ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿ, ಹಣ್ಣಗಳಾಗಲು ಸಹಕಾರಿ.

ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಚಿಟ್ಟೆಯಾಗುವ ಬಗೆ : ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಜೀವನ ಚಕ್ರವು ಒಟ್ಟು 4 ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಅವು ಮೊಟ್ಟೆ, ಲಾವಾನ (ಅಥವಾ ಕ್ಯಾಟಲಿಫಲ್‌ರ್/ಕಂಬಳಹುಳು), ಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ವಯಸ್ಸು. ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲೆಗಳ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಸಸ್ಯದ ಕಾಂಡಗಳ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಒಮ್ಮೆ ಮೊಟ್ಟೆಯೋಳಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ, ಮರಿಹುಳುಗಳು ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು, ಲಾವಾನ ಹಂತಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನೇ ನಾವು ಕಂಬಳಹುಳುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಬಾಕನಂತೆ ತನ್ನದೇ ಚಿಪ್ಪು ಹಾಗೂ ಸಸ್ಯಗಳ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಅಗತ್ಯವಾದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಂತರದ ಪೂರ್ಣ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯನು ನಾಟಕಿಯನು ರೂಪಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿಶ್ರಾಂತಿಯ ಹಂತವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಪಡೆಯದೆಯೇ, ಚಲಿಸಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆಯೇ ವಿಶ್ರಾಂತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯ ಹಂತವಾದ ವಯಸ್ಸು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಉದಿಕೊಂಡ ಹೊಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಸುಕ್ಕಿಗಟ್ಟಿದ ರೆಕ್ಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಹೊರಪೋರೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ

ಚಿತ್ರ : ಭಾವನ ಜಿ. ಜಿ 1

ವಯಸ್ಕ ಜೀವನದ ಮೊದಲ ಕೆಲವು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಚಿಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಲು ಹಲವು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ದಾಟಿ, ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಳಗಿಸಿ, ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ನಂತರ ವಯಸ್ಕ ಚಿಟ್ಟೆಯಾಗಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು : 17ರಿಂದ 20ಸಾವಿರ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿವಿಧ ಪ್ರಭೇದ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ವರ್ಣಮಂಯ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿವೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೂ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ 1502 ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕನಾರಟಕದಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿ, ಮಲೆನಾಡು, ಅರೆ ಮಲೆನಾಡು ಮತ್ತು ಬಯಲು ಸೀಮೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಿಂತ ಜೀವಿಸುವ ಸುಮಾರು 318 ಬಗೆಯ ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಜೀವತಾವಧಿ ಅದರ ದೇಹ ರಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಗಾತ್ರದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಆಯಸ್ಸು ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಜೀವಿತಾವಧಿ 2 ಮತ್ತು 4 ವಾರಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರೂ ಕೆಲವೊಂದು ಚಿಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ 8 ಶಿಂಗಳುಗಳವರೆಗೆ ಬದುಕುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ.

ವಿಸ್ತೃಯಕಾರಿ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು : ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸೆಂ. ಮೀ ನಿಂದ 25 ಸೆಂ. ಮೀ ಉದ್ದ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಚಿಟ್ಟೆಯಾದ ಕ್ಷೀನ್ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡ್ರಾ ಬಡ್‌ ಎಂಗ್ (Queen Alexandra Birdwing) 25ರಿಂದ 28 ಸೆಂ. ಮೀ ತನಕ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾನ ದ್ವೀಪಗಳಾದ ಪಾಪುವಾನ್‌ಗಿನಿ ಹಾಗೂ ಸೋಲೋಮನ್‌ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಅಂತಹೀ ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಟ್ಟೆಯಾದ ಅಪ್ಪಿಕ್ನ್ ಗ್ರಾಸ್ ಜ್ಯಾವೆಲ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಪ್ಪಿಕ್ಕಾ, ಅರೇಬಿಯಾ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಯುರೋಪ್‌ನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟದ ಬಣ್ಣವಾದ ಹಳದಿ ಮತ್ತು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ “ಸದರನ್ ಬಡ್‌ ಎಂಗ್” ಅಥವಾ “ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಬಡ್‌ ಎಂಗ್” ಚಿಟ್ಟೆಯು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಚಿಟ್ಟೆಯಾಗಿದೆ. ಆರೆಂಜ್ ಟಿಲ್ಲಿಫ್ ಚಿಟ್ಟೆಯು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಿಟ್ಟೆಯಾಗಿದೆ.

ಚಿಟ್ಟೆಗಳಿಗೂ ಇವೆ ಪಾಕ್‌ !

ನಿಸರ್ಗದ ರಮಣೀಯ ಸೃಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿಂದಾದ ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಂತಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಚಿಟ್ಟೆಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಪಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿವೆ. ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಚಿಟ್ಟೆ ಪಾಕ್‌ಗಳಿಂದರೆ,

- ◆ ಬನ್ನೇರುಫಟ್ಟಿ ಜ್ಯೇವಿಕ ಉದ್ಯಾನವನ, ಬೆಂಗಳೂರು (ದೇಶದ ಮೊದಲ ಚಿಟ್ಟೆ ಉದ್ಯಾನ).
- ◆ ಬಟಫೆಣ್ಟ್ ಗಾಡೆನ್, ಶಿಮ್ಲಾ.
- ◆ ಒವಲೇಕರ್ ವಾಡಿ (Ovalekar Wadi) ಬಟಫೆಣ್ಟ್ ಗಾಡೆನ್, ಧಾಣೆ.
- ◆ ಬಟಫೆಣ್ಟ್ ರಿಸರ್ವ್ ಪಾಕ್‌, ಸಿಕ್ಕಿಂ.
- ◆ ಬಟಫೆಣ್ಟ್ ಪಾಕ್‌, ಚಂದೀಗಢ.

ಕನಾಟಕದ ಚಂದದ ಚಿಟ್ಟೆ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳು :

ನಮ್ಮ ಕನಾಟಕದ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಚಿಟ್ಟೆಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ. ಬನ್ನೀರುಫಟ್ಟಿದ ಚಿಟ್ಟೆ ಉದ್ಯಾನವು ದೇಶದ ಮೊದಲ ಚಿಟ್ಟೆ ಉದ್ಯಾನವಾಗಿದ್ದು, 2006ರ ನವೆಂಬರ್ 25ರಂದು ಸಾಫ್ತಿಪ್ನೋಡಿತು. ಈ ಪಾರ್ಕ್ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದೇಯಲ್ಲದೇ ಮೈಸೂರಿನ ಕಾರಂಜಿಕರೆ, ಕಾರವಾರ ತಾಲೂಕಿನ ಗೋಟೆಗಳಿ, ಜೋಯಿಡಾದ ಸಾಲು ಮರದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತೀದ್ವಾನದಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟೆ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ತ್ಯಾವರೆಕೊಪ್ಪದ ಮಲಿ ಮತ್ತು ಸಿಂಹಧಾಮದಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟೆ ಪಾರ್ಕ್‌ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂಗಳೂರು ಹೊರವಲಯದ ಬೆಳವಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡಿರುವ ಸಮ್ಮುಲನ್ ಶೆಟ್ಟೀಸ್ ಚಿಟ್ಟೆ ಪಾರ್ಕ್ ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣಗೊಂಡ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಥಮ ಚಿಟ್ಟೆ ಪಾರ್ಕ್ ಆಗಿದೆ.

ಚಿಟ್ಟೆ ಅರಣ್ಯ : ಕನಾಟಕದ ಕೊಡಗು, ಮಲೆನಾಡು ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರೆಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಕಲೇಶಪುರದ ಬಿಸ್ಕೇ ಘಾಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಕಾಣಸಿಗುತ್ತವೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಗುವ ಸಾವಿರಾರು ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹಸಿರನ್ನು ಕಣ್ಣಂಬಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಲೈನ್ ಬ್ಲೂ, ಕಾಮನ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ರ್, ಕಾಮನ್ ಗ್ರಾಸೆಲ್‌ಬ್ಲೌ, ಕಾಮನ್ ಜೇ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರದ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಕಾಣಸಿಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕನಾಟಕದ ಚಿಟ್ಟೆ ಅರಣ್ಯ ಎಂತೆಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಿಟ್ಟೆ ಹಬ್ಬ : ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕನಾಟಕದ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಹಬ್ಬವನ್ನೇ ಆಯೋಜಿಸಿತ್ತು. ಬಟ್ಟಫೆಲ್ಲ್‌ ಥಾಯಾಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನ, ಪೋಟೋ ಸ್ಟ್ರೆಚ್, ಕ್ರಿಜ್‌ ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ಟ್ರೆಚ್‌ಗಳನ್ನೂ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ವಿಸ್ತೃಯ ಲೋಕದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಭಿನ್ನ ದೇಹ ರಚನೆಯಿಂದ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತನ್ನತ್ತ ಸೆಳೆಯುವ ಚಿಟ್ಟೆಗಳಿಗೂ, ಹಾವಿಗೂ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಹೂಗಳ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ಮೂಲಕ ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಷ್ಟಗಳತ್ತ ಸೆಳೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಪುಟ್ಟ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಉಳಿವಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಪುಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಗಳನ್ನಿಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಚಿಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವಾಗ ಅವುಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಹಿಂಸೆ ನೀಡದೆ, ಅವುಗಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಣ್ಣಂಬಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕ್ಯಂಕರ್ಯವಾಗಬೇಕಿದೆ.

***

ಅಮ್ಮೆ

ಶ್ರ : ನಿಶಾ. ಬಿ.
1B1, HEBA

ತಾಯಿ ವಾಶ್ಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿಮೆ ತಾಯಿಯ ಮಡಿಲು ಮಗುವಿನ ಮೊದಲ ಜಗತ್ತು ಅವಳ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಕೂಡು ಪ್ರಪಂಚದ ಹೊಸ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿಗೆ ತಾಯಿ ಬಹಳ ವಿಶೇಷ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅವಳು ಯಾರಿಗಾದರೂ ದೇವರ ಅತ್ಯಂತ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆ. ಮಗು ಅವಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಜಗತ್ತನ್ನು ನೋಡುತ್ತದೆ. ಅವಳು ತನ್ನ ಮಗುವಿಗೆ ಸ್ನೇಹಿತ, ಮೋಷಕರು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕಿ. ಅವಳು ಇಡೀ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಮನೆಯನ್ನು ಸುಂದರವಾದ ಮನೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕಾಳಜಿ, ಸಹಾನುಭೂತಿ ಮತ್ತು ತ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಉಪಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಸೈಲ್ವಾನಿಂದ ಬೆಳೆಗಿಸುತ್ತಾಳೆ. ತಾಯಿ ಎಂಬ ಪದವು ನಮಗೆ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಮಗುವೂ ತನ್ನ ತಾಯಿಂದಿರೂಂದಿಗೆ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಲಗತ್ತಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಮಗುವು ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು. ನನಗೆ, ನನ್ನ ತಾಯಿ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತ್ರೀತಿ, ಪ್ರಮಾಣೀಕರೆ, ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ತಾಯಿಯೇ ನನಗೆ ಸ್ವಾತಿತ್ರ. ಅವಳು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಮಹಿಳೆ. ಅವಳು ಮಹಿಳೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮೆಚ್ಚುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನನ್ನ ದಿನವನ್ನು ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ನಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವಳಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತರುತ್ತಾಳೆ.

ನಮ್ಮ ಜನನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಅಸಹನೀಯ ನೋವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ನಮಗಾಗಿ ಅವಳ ನೋವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ನಮಗೆ ಜೀವ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ.

ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ನಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಾಳೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಒದ್ದೆಯಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಣಗಿ ಮಲಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.

ತಾಯಿಯು ಮೊದಲ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಮೊದಲ ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಮಗು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಮೊದಲ ಪದವೂ ಸಹ ಅಮ್ಮೆ ಅಥವಾ ಮಾ. ಅವಳು ನಮ್ಮ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಡೆಯಲು ಕಲಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ತನ್ನ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ತಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಇಡೀ ಜೀವನವನ್ನು ಅರ್ಥಸುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಮರೆತು ನಮ್ಮ ಸಂತೋಷದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ನಮಗೆ ಒಳ್ಳಿಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಜೀವನವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಅವಳು ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಸಮಾಜದ ಕೆಡುಕುಗಳು ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ಕಲಿಸುತ್ತಾಳೆ. ನಾವು ಸಂತೋಷವಾಗಿರುವಾಗ ಅವಳು ಸಂತೋಷವಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ತಾಯಿಯಂತೆ ಯಾರೂ ನಿಭಿರ್ತಿಯಿಂದ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಏರಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮೊದಲು ನಿಂತು ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾಳೆ. ತಾಯಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಕಾರದ ಭಾವನೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವಳು ಎಂದಿಗೂ ನಮ್ಮಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳದೆ ನಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಮೂರ್ಖಿಸುತ್ತಾಳೆ. ತಾಯಿ ನಮ್ಮ

ಬದುಕುವ ವಿದಾಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಒಳ್ಳಿಯದು ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟದ್ದರ ನಡುವೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಅವರು ನಮಗೆ ಕಲಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಜನರನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು ಕಲಿಸುತ್ತಾಳೆ. ನಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯಲು ಕಲಿಸುತ್ತಾಳೆ. ತಾಯಿ ತನ್ನ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಾಳೆ. ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಾಯಾದಾಗ ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಾಗ ನಾವು ಜಿಂತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅವಳು ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ನಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.

ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯಪ್ಪ ಧ್ಯೇಯಶಾಲಿ, ತಾಳ್ಳಿ, ನಿಖಿಲತ ತಪಸ್ಸಿ, ಪರೋಪಕಾರಿ, ಜೀವನ ನೀಡುವವವರು ಯಾರೂ ಇರಲಾರು. ತಾಯಿ ನಮಗೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಜೀವ ನೀಡಿದ ದೇವರ ಮತ್ತೊಂದು ರೂಪ. ಈ ಅಮೂಲ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಎಂದಿಗೂ ಖೂಣವನ್ನು ತೀರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ತಾಯಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಶ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಮುದಿಪಾಗಿಟ್ಟು ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಶೋಷಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು.

***

ಅವಳೇ ಅಮ್ಮೆ

ಉಸಿರು, ಹೆಸರು, ಬದುಕು ಕೊಡುವವರು..

ಶಃ ನಂದಿನಿ

ಹಸಿದಾಗ ಹಸಿವ ನೀಗಿಸುವವರು.....

Ist PUC, BASCS

ತನಗಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಬಯಸದವರು....

ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸಹಿಸಿ ಸಲಹುವವರು....

ತಮ್ಮ ಮಾಡಿದಾಗ ತಿದ್ದಿ ತೀಡುವವರು....

ಬ್ಯಾಗುಳದಲ್ಲಿ ತ್ರೀತಿ ಕೊಡುವವರು...

ಬದುಕಿನ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳ ಕಲಿಸುವವರು...

ಪ್ರತೀ ಹೆಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವವರು...

ನಾವು ಗೆದ್ದಾಗ ತಾನೇ ಗೆದ್ದಂತೆ ಸಂಭ್ರಮಿಸುವವರು...

ನಾವು ಸೋತಾಗ ಆತ್ಮಸ್ಥಿರ್ಯ ಯ್ಯ ತುಂಬುವವರು...

ನೋವಿನಲ್ಲಿ ನಗು ಹಂಚುವವರು...

ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಶವಿಲ್ಲದವರು...

ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಯುವವರು...

ನಮಗಾಗಿಯೇ ಇಡೀ ಜೀವನ ಮೀಸಲಿಟ್ಟುವರು...

ಅವಳೇ... ಅಮ್ಮೆ

***

ಕೊರಗಜ್ಜ ದಂತಕಥ

ಶ್ರೀಯ
7ನೇ ತರಗತಿ

ಕೊರಗಜ್ಜ ತನಿಯ ದೈವವಾದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನಂಬಿಕೆಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಈ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಥೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕೊರಗ ತನಿಯನು 30 ದಿನಗಳ ಶಿಶುವಿದ್ದಾಗ ತಾಯಿ ಮೃರೆಯನ್ನು ಕೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೂ ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಭಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಕೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ಮೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರು ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೊರಗ ತನಿಯ ಒಂಟಿಯಾದಾಗ ಮೃರಕ್ಕೆ ಎಂಬಾಕೆ ಆತನನ್ನು ದತ್ತ ಪಡೆದು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಮಗನಂತೆ ಮೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಕೊರಗ ತನಿಯನ ಆಗಮನದಿಂದ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಮೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ವ್ಯಾಪಾರವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿತು. ತನಿಯ ಕೂಡ ಕುಟುಂಬದ ಇತರ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಮನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಬುಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕ್ರೀ, ಬಿದಿರಿನಿಂದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತರು.

ಒಂದು ದಿನ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದೈವಗಳಿಗೆ ನೇಮವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಯಿತು. ಮೃರಕ್ಕೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬವು ದೈವಸಾಫಾನಕ್ಕೆ ತಂಗಿನಕಾಯಿ, ಬಾಳಿ ಗಿಡಗಳು, ತಂಗಿನ ಎಲೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಕನಿಷ್ಠ ಏಳು ಮಂದಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಪುರುಷರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಇದು ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಕೆಲಸವಾದ್ದರಿಂದ ತನಿಯನಿಗೆ ಇದನ್ನು ದೇವಸಾಫಾನಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವಂತೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದರು. ಏಳು ಜನರಿಗೆ ನೀಡುವ ಆಹಾರವನ್ನು ತನಗೆ ನೀಡಬೇಕು, ಆದರೆ ಮಾತ್ರ ನಾನು ಈ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂಬ ಷರತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ತನಿಯನು ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾಗ್ರಿಯನ್ನು ದೇವಸಾಫಾನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನೇ ತಲುಪಿಸಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾನೆ.

ತನಿಯನು ನೇಮಕ್ಕಾಗಿ ದೇವಾಲಯದ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒಯ್ಯಿತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅವನು ಕೆಳಜಾತಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಮುಖ್ಯ ದೇವಾಲಯದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಹೋಪಗೊಂಡ ತನಿಯನು ನಿಮ್ಮ ದೇವರಿಗೆ ನಾವು ನೀಡುವ ವಸ್ತುಗಳು ಬೇಕು ಆದರೆ ನಾವು ಬೇಡ. ಇದ್ದಾವ ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ತನಿಯನ ಮಾತಿಗೆ ಯಾರೂ ಹೂಂ, ಹಾಂ ಅನ್ನದೇ ಅವನ ಮಾತನ್ನು ಅಲ್ಲಾಗಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಸಿಗದೇ ಮೌನವಾಗಿ ದೇವಸಾಫಾನದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಬಳಿ ನಿಂತ ತನಿಯನ ಕಣ್ಣು ಅಲ್ಲೇ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದ ಉಪಿಸ್ತನಕಾಯಿ ಮಾಡಲು ಬಳಸುವ ಒಂದು ಹಣ್ಣಿನ ಮರದ ಮೇಲೆ ಬಿಡ್ಡಿತು.

ಮೃರಕ್ಕೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಉಪಿಸ್ತನಕಾಯಿ ಖಾಲಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದ ನೆನಪಾಗಿ, ಅದರ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ಲಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ಅವನಿಗೆ ಎಟುಕದ ಕಾರಣ ತನ್ನ ಒಂದು ಕಾಲನ್ನು ದೇವಸಾಫಾನದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಮೇಲೆ

ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗಲೂ ಅವನಿಗೆ ಮರದ ಕೊಂಬೆಗಳು ಎಟಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತನ್ನ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಲನ್ನು ದೇವಾಲಯದ ಕಲಶದ ಮೇಲೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ದೇವಾಲಯದೊಳಗಿಂದ ದೃವಪು ಕೋಪದಿಂದ ಮಾಯಾಯಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ತನಿಯ ದೃವಶ್ವನ್ನು ಪಡೆದನು ಎಂದು ಕೆಲವು ಕಥೆಗಳು ಹೇಳಿದರೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಥೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಮೇಲೆ ತನಿಯನು ಕಾಲಿಟ್ಟಿ ಕಾರಣ ಹೋಪಗೊಂಡ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಕೊಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿಗೂ ಹೋರಗಜ್ಜ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಹೋರಗ ತನಿಯನ ಮರಣದ ಕುರಿತು ಯಾವುದೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮಾಹಿತಿಯಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ ಹೋರಗಜ್ಜನ ಆದಿಸ್ಥಳ ಕುತ್ತಾರ್ಥಪದವು

* * *

ತನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಇಧ್ಯರೆ ಮುಖ ನುಂದರ

ಅ : ಚಿರಾಗ್ ಎನ್. ಸಾಲಿಯಾನ್
BASCs (I B2)

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಥಮ ಪರಿಚಯ ನಿಮ್ಮ ಮುಖದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮುಖವು ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಿಯಂತೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದರ ಮೊದಲ ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ನೀವು ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ನೀವು ಜೀವಂತವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾದರೂ ಏನು?

ನೀವು ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಜಿಂತೆಗೊಳಗಾಗಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಡಿ, ವಿಷಯವನ್ನು ಬದಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡಿ ಏಕೆಂದರೆ ಭಾವನೆಗಳ ಅಭ್ಯರದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾಣಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ತಡೆದ ನಂತರ ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅಸಫಲತೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ದೃಢಗೊಳಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಹವ್ಯಾಸಗಳತ್ತ ಗಮನ ಕೊಡಿ.

ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹಾಡಿ, ನತ್ಯಿಸಿ, ಸುತ್ತಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಇತರರಿಗೂ ಸಮಯ ಕೊಡಿ ಇವೆಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಸಂತೋಷ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

* * *

ಗಳಿಂತನ

ಶ : ಗಾನ

ಪ್ರಥಮ ಪಿಯಸಿ, ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ಒಬ್ಬ ಗೆಳೆಯ ಅಥವಾ ಗೆಳತಿ ಇರಲೇಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯ ತಾನು ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಅದು ಅಸಾಧ್ಯ.

ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ನೋವು-ನಲಿವು, ಕಷ್ಟ-ಸುಖ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಗೆಳೆಯರು ಇರಲೇಬೇಕು. ಗೆಳಿತತನ ಎಂಬುದು ಕಷ್ಟ ಬಂದಾಗ ದೂರ ಹೋಗುವುದು ಸುಖ ಸಂಪತ್ತು ಬಂದಾಗ ಹತ್ತಿರವಾಗುವುದಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡ ಕಷ್ಟ ಬರಲಿ ನಿನ್ನೊಡನೆ ತಾನು ಇರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ದೂರ ಮಾಡುವುದೇ ಗೆಳಿತನ. ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯರೊಡನೆ ಗೆಳಿತನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಕೆಟ್ಟವರೊಡನೆ ಗೆಳಿತನ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರೊಡನೆ ನಾವು ಕೂಡ ಕೆಟ್ಟ ಹವ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಸಬಾರದು. ಸಾಧ್ಯವಾದಪ್ಪು ಅವರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಂದ ಆಗದ ಕೆಲಸ ಗೆಳೆಯರಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರ ಗೆಳಿತನವನ್ನು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮುರಿಯಬಾರದು. ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೆಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯವರ ಕಡೆಗೆ ತರುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಗೆಳಿತನು. ಗೆಳಿತನ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥದಲ್ಲೀ ಮುರಿದು ಹೋಗಬಾರದು. ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಇರುವವರೇ ನಿಜವಾದ ಗೆಳೆಯರು.

***

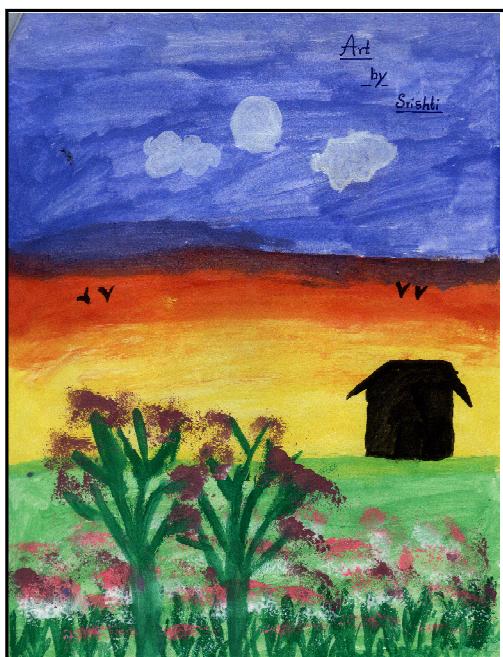
ಪ್ರಕೃತಿ

ಶ: ಸಾನಿಕ

9ನೇ ಶರಗತಿ

ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ
ಮರಗಿಡಗಳೆಲೆಗಳಲ್ಲಾ ಉದುರಿ
ಸಾಯುತ್ತಿದೆ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ
ನದಿಗಳು ಹೊಳಗಳು ಮುಚ್ಚಿತ್ವ
ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದವೆ.
ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ
ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿರುವ ಅರಣ್ಯಗಳು ಮುಚ್ಚಿ
ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಹೊಸ ನಗರಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ
ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ.

***

ಚಿತ್ರ : ಸೃಜಿ

ಅಂತೆಪ್ರಜನನವೆಂಬ ಅನ್ವಯತೆ !

ಶ್ರೀ ಅನೇಶ್ ಬಿ.

ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ (ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ)

ಇತ್ತೀಚಿಗಷ್ಟೇ ತೆರೆಕಂಡು, ಜನರ ಮನಗೆದ್ದ ಚಲನಾಚಿತ್ರ “ಚಾರ್ಫ್ 777”. ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಬಂಧದಿಂದ ಜನರ ಮನಗೆದ್ದ ಚಾರ್ಫ್ಯಾಯ ಮುಖ್ಯ ಕಥಾ ವಸ್ತುವೇ ಲ್ಯಾಬ್ಯೂಡಾರ್ ರಿಟ್ರೈವರ್ ಎಂಬ ತಣಿಯ ನಾಯಿ. ಅದರ ಮುಗ್ಧತೆ, ಪ್ರೀತಿ, ಚುರುಕುತನ, ಚಾಲಾಕಿತನ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಲೆಬಾಗುವಂತಹದ್ದು. ನಾಯಿ ಎಂದರೆ ಕಾವಲುಗಾರನಾಗಿ, ಅನುಮಾನ ಬಂದವರನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕಚ್ಚುವ ಪ್ರಾಣಿ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವ ಜನರು, ಇಂತಹ ಮುಗ್ಧವಾದ ಮುದ್ದು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಚಾರ್ಫ್ಯಾಯ ಚುರುಕುತಕ್ಕ ಕಾರಣವೇನುಗೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಲವರಲ್ಲಿ ಬಂದಿರಬಹುದು.

ನಿಯತ್ತಿಗೆ ಹೆಸರಾದ ನಾಯಿಯನ್ನು ಜನ ಕಾವಲಿಗಾಗಿ, ಸಹಚೀವಿಯಾಗಿ, ಅದರ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಸಾಕುತ್ತಾರೆ. ಸೋಜಿಗದ ಒಡಲಾದ ಈ ಜಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಜೀವಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ದೇಹರಚನೆ, ಗುಣ ಲಕ್ಷಣ, ಬಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಸ್ವಭಾವಗಳಿವೆ. ಅಂತೆಯೇ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 195 ಅಧಿಕೃತ ತಳಿ ಮತ್ತು 79 ಉಪತಳಿಗಳ ಶ್ವಾಸಗಳಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೊದಲೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕಂಡುಬರುವ ಜೊಪು ಮುಖಿದ ಕಂದುಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ತೆಳುವಾದ ನಾಯಿ ಮುಢೋಳಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಉದ್ದ ಕೊದಲಿನ ಬಿಳಿ, ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಇಂಡಿಯನ್ ಸ್ಪಿಟ್ ತಳಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ವಭಾವದ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕವಾದ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಪ್ರಬೇಧಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಪೈಕಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಉಪಜಾತಿಗಳಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ ಸರಿ !

ಇಷ್ಟೊಂದು ತಳಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಪೃಥ್ವಿಯು ರಚನೆಯಾಗಿ, ಜೀವಿಗಳಿನಿಂದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಪ್ರಪಂಚದ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಿತ್ಯಕಾಗಿ ಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿ, ತನ್ನ ವಾರಿಜ್ಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೂ ಅಥವಾ ತನ್ನ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳುಳ್ಳ ತಳಿಗಳನ್ನು ಮನುಜನು ವಿಕಸನಗಳಿನಕೊಂಡ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಜರ್ಮನ್ ಶ್ವಾಸ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಾಟಿಯನ್ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಈ ತಳಿಯನ್ನು ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಾನ್ ಸ್ಪೆಫನಿಟ್ ಅವರು ವಿವಿಧ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜರ್ಮನ್ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದೇ ಅಂತೆಪ್ರಜನನ (Inbreeding) ನಿಂದ.

ಇನ್ ಬ್ರೈಡಿಂಗ್ ಎಂದರೇನು ? :

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಾನವರಲ್ಲಿ ರಕ್ತಸಂಬಂಧಿಗಳು, ಒಂದೇ ಕೌಟಿಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಳಗೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವವರು ವಿವಾಹವಾದರೆ, ಹುಟ್ಟುವ ಮನು ತಂದೆ ಅಥವಾ ತಾಯಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಗ ಹೊಂದಿ, ಸಂತತಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವನ್ನೇ ಅಂತೆಪ್ರಜನನ ಅಥವಾ (Inbreeding) ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಅಂತೆಪ್ರಜನನದಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ಮನುವಿನಲ್ಲಿ ಅನುವಂಶೀಯವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನ್ಯಾನಕೆ ಇರುವ ವಣಿತಂತುಗಳು ದೋಷಪೂರಿತವಾದ ಸಂತಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ಅಂದೇ ಮಾನವನಿಗಿತ್ತು ಅಂತಃಪ್ರಜನನದ ಅರಿವು :

ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ಇತಿಹಾಸದ ಪ್ರಱಗಳನ್ನು ತೆರೆದಾಗ ಅಂತಃಪ್ರಜನನವು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಾಜಮನೆತನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ “ರಾಯಲ್ ಬ್ರೆಡ್”ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಅರಿವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಈಚೆಪ್ಪು ನ ಫೆರೋ ರಾಜಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ಅಂತಃಪ್ರಜನನ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತಂತೆ. ಇದು ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಅನುವಂಶೀಯ ಬಗೆಯ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಅಂತಃಪ್ರಜನನದ ಮೂಲಕ ಹುಟ್ಟಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಸಾಮಾನ್ಯರಂತಿರದೆಯೇ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಯೋ, ವಿರೂಪಗೊಂಡ ಭಾಯಿ, ದವಡೆಗಳಿಂದಲೋ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೂಂದು ಉತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನವೇ ಸ್ವೇನ್, ಹಂಗೇರಿ ದೇಶವನ್ನಾಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಬ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಅಂತಃಸಂಬಂಧಿಯ ಮದುವೆಗಳಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರವರು ಬಹಳಪ್ಪು ಜನ ಅನುವಂಶೀಯ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಜನನದೊಂದಿಗೆಯೇ ಬಳಿವಳಿಯಾಗಿ ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಮಾತು ಕಲಿಯುವುದು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಮೂಳೆ ಸಮಸ್ಯೆ, ಚರ್ಮರೋಗ, ದೃಷ್ಟಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮಧ್ಯಗಳು ಕುಗ್ಗಿತ್ತಿದ್ದವು ಹೀಗೆ ಅವರು ಅನುವಂಶೀಯ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಂದ ಕಂಗಟಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿಯ ಅಂತಃಪ್ರಜನನದಿಂದಲೇ ಸ್ವೇನಿನ ಹ್ಯಾಬ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮನೆತನದ ರಾಜ ಎರಡನೆಯ ಚಾಲ್ಸ್ ಟನ್ಟ್ವಿಡ್ ಜೀವನವನ್ನು ವಿರೂಪಗೊಂಡ ದವಡೆಯೊಂದಿಗೆ ಕಳೆದ. ಅಂತೆಯೇ ಈಚೆಪ್ಪಿನ ಫೆರೋ ರಾಜನ ದೇಹವೈರೂಪ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂತಃಪ್ರಜನನವೇ ಕಾರಣವೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಇದೆ.

ಇನ್ ಬ್ರೇಡಿಂಗ್ ನಿಂದಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು :

ಜಗತ್ತಿನ ಮೇಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಯ ತಳಿಯು ವಿಕಸನ ಹೊಂದಿದ್ದು ಈ ಇನ್ ಬ್ರೇಡಿಂಗ್‌ನ ಮುಖಾಂತರವೇ ಎಂಬುದು ಒಂದು ದಿಸೆಯಿಂದಾಗುವ ಉಪಯೋಗವಾದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕು, ನಾಯಿಗಳಂತಹ ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಾಕಣೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿರುವುದೇ ಈ ಇನ್ ಬ್ರೇಡಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ತಳಿಯ ಬಳಿ ಇರುವಂತಹ ಒಳ್ಳಿಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಜನಿಸುವ ಮರಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಹೊಂದಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಇನ್ ಬ್ರೇಡಿಂಗ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋಮೋಜೆನ್ಸಿಟಿ (Homozigosity) ಎಂದರೆ ಆ ತಳಿಯ ಕೆಲ ನಿಶ್ಚಿತ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಲೈನ್ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಅಂತಃಪ್ರಜನನವು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ. ಆದರೆ ಅತಿಯಾದ ಅಂತಃಪ್ರಜನನದಿಂದ ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಅನುವಂಶೀಯವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ನೂನೆತೆ ಇರುವ ವರ್ಣತಂತ್ರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ದೋಷಪೂರಿತ ಸಂತಾನಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿಡಬೇಕಿದೆ.

ಮುಷಿಮುನಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತಃಪ್ರಜನನದ ಕಲ್ಪನೆ !

ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಜೊತೆಗೂಡಿಸುವಾಗ ಜಾತಕವನ್ನು ನೋಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಜಾತಕದ ಪ್ರಕಾರ ಸಗೋತ್ರಮೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಬಸೆಯುವುದು ನಿಷಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಸಗೋತ್ರಮೊಡನೆ ವಿವಾಹವಾದರೆ ನ್ಯಾನತೆಯುಳ್ಳ

ಮಕ್ಕಳು ಜನಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಇತ್ತು. ಅಂದರೆ, ಅಂತಃಪ್ರಜನನದ ಕಲ್ಪನೆ ಇವರ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿತ್ತು. ಇತರ ಗೋತ್ತುದೊಡನೆ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸಿದರು ಅದು “ಹೈಬ್ರಿಡ್” ವಿಗರಾಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ, ಜನಿಸುವ ಸಂತಾನವು ನ್ಯಾನ್ತೆ ರಹಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅಂದಿನಿಂದಲೂ ಬಂದ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಲ್ಪನೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಚಿಂತನೆಯೂ ಬೆಸೆದಿರುವುದು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಯೋಚನೆಯ ದ್ಯೂತಕವೇ ಸರಿ.

ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಃಪ್ರಜನನದ ಉಪಯೋಗ :

ಇನ್ನು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಇನ್ ಬ್ರೈಡಿಂಗ್ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳು ನಡೆಯುವುದು ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಗಳ ಇಲಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೇ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇ ವಂಶವಾಹಿಗಳು) ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಇಲಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲಿಗಳ ಇನ್ ಬ್ರೈಡಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇದರಂತೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಹಸುಗಳ ಇನ್ ಬ್ರೈಡಿಂಗ್, ಹೆಚ್ಚು ಉಣಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕುರಿಗಳ ಇನ್ ಬ್ರೈಡಿಂಗ್ ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯ. ಆದರೆ ಇದರ ಮುಖಾಂತರ ಹುಟ್ಟಿ ಬರುವ ಮುಂದಿನ ಪೀಠಿಗೆಗಳು ಹಿಂದಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದೃಷ್ಟಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಖೇದಕರ ಸಂಗತಿ. ನಿರಂತರವಾದ ಇನ್ ಬ್ರೈಡಿಂಗ್ (Continuous inbreeding)ನಿಂದಾಗಿ ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕುಸಿತ್ತಾ ಬಂದು ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಆ ಜೀವಿಪ್ರಭೇದ ನಶಿಸಿಯೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಇದೇ ಇನ್ ಬ್ರೈಡಿಂಗ್ ಡಿಪ್ರೆಷನ್ (Inbreeding depression).

ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲೇ ಇದೆ ಇನ್ ಬ್ರೈಡಿಂಗ್ :

ಈ ಧರೆಯ ಕೆಲವು ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ ಬ್ರೈಡಿಂಗ್ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದೂ ಉಂಟು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗುಂಗರು (Common fruit fly)ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಗಂಡುಗಳಿಗಿಂತ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಸಹೋದರರೊಂದಿಗೆ ಸಂಗಾತಿಯಾಗಲು ಬಯಸುತ್ತವೆ. ಅಷ್ಟೇಯಲ್ಲದೇ ಈ ಬಿಳಿ ಹಲಿ (White tiger) ತಳಿಯು ಉದಿಸಿದ್ದೇ ಈ ಅಂತಃಪ್ರಜನನದಿಂದ ಎಂಬುದು ಅಚ್ಚರಿಪಡುವ ವಿಚಾರಪೆಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಸಂಕುಲದ ಹಲವು ವೈದ್ಯಕ್ಯಮಂಯ ಸಂರಚನೆ ಹಾಗೂ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಃಪ್ರಜನನವೂ ವಿಶೇಷವಾದದ್ವಾಗಿದೆ. ಕೌಶಲಕದ ಬೆರಗುಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಜೀವವೈದ್ಯಕ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಹೊರಟವರಿಗೆ ಅಂತಃಪ್ರಜನನದ ವಿಶೇಷ ವಿಸ್ತಯಗಳು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬೆರಗು ಮೂಡಿಸಬಲ್ಲದ್ವಾಗಿದೆ.

***

ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣ

ಅಃ ಶ್ರಿಯಾಂಕ

II BASCS

ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ತುಳುನಾಡು ಹಲವಾರು ದೇವಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನಾದಿಗಳೊಡನೆ ಹಿರಿಮೆಯಿಂದ ಮರೆಯುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪಡುಬಿದ್ರಿಯ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನವು ಒಂದಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀಪ್ತ ಪ್ರಸಾದಿಗಳಿಗೆ ಕಾಮಧೇನು, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳಂತೆ ಭಕ್ತಾಧಿಗಳ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿ ಭಕ್ತವ್ಯಂದವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಇರುವ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದರೆ ದುರ್ಗಾದೇವಿ ಮತ್ತು ವಿನಾಯಕ ಪಡುಬಿದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆಚೆ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಿಂಗೇಶ್ವರನೋಂದಿಗೆ ನೆಲೆಸಿರುವ ಶ್ರೀ ಮಹಾಗೋಪತಿಯ ಶೀಷ್ಯವಾಗಿ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮೂರ್ಯೇಸುವಲ್ಲಿ ಮಹಾಶಕ್ತಿಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವನು. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಉತ್ತರಕ್ಕೂ ಅರಜ್ಬಿಸಮುದ್ರದ ಮೂರ್ವಕ್ಕಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನ ಎಂಬ ಕದಂಬ ವನದಲ್ಲಿ ಆಲಯ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯಪೂಜೆ ಇಲ್ಲದೆ ಭಕ್ತಿ, ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಪೂಜಿಸುವ ಭಕ್ತರ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾಗಭ್ರಹಾದಿಗಳೊಡನೆ 'ಶ್ರೀ ಖಿಡ್ಗೇಶ್ವರೀ' ದೇವಿಯ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಘಾಟನಾದ್ವಾರೆ. ಶ್ರೀ ಖಿಡ್ಗೇಶ್ವರಿಯ ಪಾದಪ್ರಸ್ತಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಾದ ಪುರಾಣವು ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದು.

ಹಿಂದೊಂದು ಕಾಲ ಪಾತಾಳ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಾಗಾದಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತೀ ದಿನ ವೈನತೇಯನಿಂದ ನಡೆಯುವ ಅನಾಹತದಿಂದ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಹಾಗೂ ಗರುಡನಿಂದಾಗುವ ಕುಲನಾಶವನ್ನು ತಡೆಯಲು ದಾರಿತೋರದೇ ನಾಗರಾಜನು ಚಿಂತಾಮಗ್ನಾಗಿರುವಾಗ ಅದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಾರದ ಶಂಕಿಗಳ ಆಗಮನವಾಯಿತು. ನಾಗರಾಜನು ಅವರಿಗೆ ಸತ್ಯಾರಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಶ್ರೀಕಾಲ ಜ್ಞಾನಿಯಾದ ನಾರದರಲ್ಲಿ ನಾಗರಾಜನು ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಸೂಚಿಸಲು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ನಾರದರು ಹಿಂದೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಪೀಠವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದ ಪಾದಪ್ರಸ್ತಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತಪಸನ್ನಾಚರಿಸಲು ಹೇಳಿದರು. ಪಾದಪ್ರಸ್ತಾರಣ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾಗರಾಜನು ಆ ಸ್ಥಳದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ನಾರದರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡನು. ನಾರದರು ಹಿಂದೆ ದಕ್ಷಪ್ರಜಾಪತಿಯ ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ಸತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಳಿಯನಾದ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸದೆ ಒಂದು ಮಹಾಯಾಗವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದ ಸತಿಯ ಶಿವನ ಜೊತೆ ತಂದೆಯ ಯಾಗಶಾಲೆಗೆ ಹೋದಳು. ದಕ್ಷನು ಮಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಶಿವನನ್ನು ದೂಶಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಶಿವನನ್ನು ದೂಶಿಸಿ ನಿಂದಿಸುವುದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿರಲಾರೆನು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಸತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ದಕ್ಷನು ಹೋಪದಿಂದ ಸತಿಪತಿಗಳಿಬ್ಬರನ್ನು ತುಂಬಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂದಿಸಿದನು. ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ದೂಶಿಸಿ ನಡೆಯುವ ಯಾಗವು ನಾಶವಾಗಲೆಂದು ಶಪಿಸಿ ಸತಿಯ ಯಜ್ಞಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಹಾರಿಬಿದ್ದು ಆಶ್ವತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದ ಶಿವನು ದುಃಖ ಕ್ರೋಧಾಧಿಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಜಡೆಯಿಂದ ಬ್ಯಾರವನನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಗಣಗಳೊಡನೆ ಯಾಗಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸತಿಯ ಕಳೇಬರ (ಸುಟ್ಟದೇಹ)ವನ್ನು ತನ್ನ ಭುಜದಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ಬ್ಯಾರವನಿಗೆ ದಕ್ಷಾದಿಗಳನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಡಲು ಆಜಾಳಾಳಿಸಿ, ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ ರುದ್ರತಾಂಡವ ಮಾಡಲಾಂಭಿಸಿದನು. ಇದನ್ನು ಕಂಡ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿಗಳು ಶಿವನನ್ನು ಸಂತ್ತುಸ್ತಿಸಲು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮೋರೆಹೋದರು. ಆಗ ವಿಷ್ಣುವು ಸತಿಯ ಮೃತಕಲೇ ಬರದ ಹೋರೆಯ ಕಳಚಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಶಿವನು ಶಾಂತನಾಗಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ತನ್ನ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರದಿಂದ ಅದನ್ನು ಭೇದಿಸಿದನು. ಆ ಕಳೇಬರವು

51 ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಭರತವಿಂಡದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಶಕ್ತಿಪೀಠಗಳಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾದಭಾಗವು ಭರತವಿಂಡದ ಪ್ರಶ್ನಿಮುದ್ದಿಗಳಾಗಿವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪಾದಪ್ರಸ್ತಾಪುರ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿತು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ‘ಪಾದಬಿಧ್ಯಮರ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಪಾದಬಿಧ್ಯಮರವು ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿ ಪದಬಿಧ್ಯಮರವಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ‘ಪಡುಬಿಧಿ’ ಎಂದಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಥಿಂಡಿಸಿ ‘ಪಣ್ಣೆದ್ರ’ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ಚರಣವು ಬಿಧ್ಯ ಸ್ಥಳವು ದೊಡ್ಡ ಕಾಡಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ದೇವಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸನ್ನಾಚರಿಸಿ ಎಂದು ನಾರರದರು ನಾಗರಾಜನಿಗೆ ಹೇಳಿ ಹೊರಟರು. ನಾಗಗಳು ನಾರದರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಶಕ್ತಿಪೀಠದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿಪೀಠಕ್ಕೆ ಹೊರಟವು. ಒಂದು ದಿನ ನಾಗಗಳು ಶಕ್ತಿಪೀಠದಲ್ಲಿ ತಮೋನಿರರತನಾಗಿರುವಾಗ ಓರ್ವ ರಾಕ್ಷಸನ ರುಂಡವು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿತು. ರೌದ್ರರೂಪದಿಂದ ಹಾರಿಬಂದು ಆ ರುಂಡವನ್ನು ಹಿಡಿದ ದೇವಿಯನ್ನು ಕಂಡು ನಾಗಗಳು ಕರಾಳರೂಪಿಯಾಗಿ ಬೃಹದಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಗಂಭೀರಳಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣೇಶ್ವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಎಂದು ನಾನಾ ವಿಧವಾಗಿ ಸ್ಮೋತ್ತ ಮಾಡಿದವು. ದೇವಿಯು ಶಾಂತಳಾಗಿ ಯಾತಕಾಗಿ ತಪಸನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಂದು ನಾಗಗಳಿಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ನಾಗರಾಜ ನಾರದರ ಹಿತೋಪದೇಶದಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ದೇವಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸನ್ನಾಚರಿಸಿದರೆ ದೇವಿಯು ಶೀಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸನ್ನಾಳಾಗುತ್ತಾಳೆಂದು ಬಂದಿರುವೆವು ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ನಾಗಗಳು ಬೇಡಿಕೊಂಡಂತೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಲು ದೇವಿಯು ತನ್ನ ಗಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ದೇವಿಯು ಪಾದಪ್ರಸ್ತಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಗಗಳ ಸ್ಮೋತ್ತಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಂತೆ “ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣೇಶ್ವರಿ” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನೆಲೆಯಾಗುವಳು.

ಇಂದಿಗೂ ಆಲಯವಿಲ್ಲದೇ, ನಿತ್ಯಪೂಜೆಯಿಲ್ಲದೇ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ 2 ವರ್ಷಕ್ಕೂಮ್ಯೇ ನಡೆಯುವ ಮಂಡಳ ಬಲಿಡಮರೋತ್ಸವ (ಫಳೆಬಲಿ)ದಂದು ಭಕ್ತರು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಮರ್ಪಿಸುವ ಹೂ, ಸಿಂಗಾರ, ಎಳನೀರು ಮೊದಲಾದ ಹರಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಸಾಧನ (ಪಾದಪ್ರಸ್ತಾರಣ್ಯ)ದ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣೇಶ್ವರಿ ದೇವಿಯು ಭಕ್ತರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿರುವಳು.

***

ಬೆಳೆತು

ನೋವೆಲ್ಲ ಕತ್ತಲ ಹಿಂದಿವೆ
ಸಂತಸವೆಲ್ಲ ಬೆಳಕಿನತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ
ನೋಡು ದೀಪಾವಳಿ ಹೊಸಬೆಳಕು ತರುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣೇಶ್ವರಿ
PCMCS, 1st Non CET

ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಳು ತಾಯಿ
ವಿವಿಧ ತಿನಿಸುಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದಳು ಕಾಯಿ
ತಿಂಡಿಗಳಿಂದ ನೀರೊರಿತು ಬಾಯಿ
ಬರಡಾದ ಹೃದಯಕೆ ತಂದಿತು ಹರುಷ
ಇದಕಾಗಿ ಕಾಯುವೆವು ನಾವು ವರುಷ
ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದಾಗ ನಮಗಾಗುವುದು ಸಂತೋಷ...

***

ನ್ನೇಹ

ಶಃ ದೀಕ್ಷಾ

PCMCS 1st Non CET

ಸ್ನೇಹವೆಂಬುದು ಮರೆತು ಹೋಗುವ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲ
ಸ್ನೇಹವೆಂಬುದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಗಣಿತವಲ್ಲ.
ಸ್ನೇಹವೆಂಬುದು ಕಲಿಯಬಹುದಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲ
ಸ್ನೇಹವೆಂಬುದು ಅರಿಯುವ ವಿಜ್ಞಾನವೂ ಅಲ್ಲ.
ಸ್ನೇಹವೆಂಬುದು ಸಂವೇದನೆಯ ಮನೋಭಾವವಯ್ಯ.
ಸ್ನೇಹವೆಂಬುದು ಫಲಿತಾಂಶ ಬರುವ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲ.
ಸ್ನೇಹವೆಂಬುದು ಸೋಲು ಗೆಲುವುಗಳ ಸ್ವರ್ಥಯಲ್ಲ.
ಸ್ನೇಹವೆಂಬುದು ಮನವನ್ನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ದರ್ಶಣ
ಸ್ನೇಹವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸರಿಸಾಟಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವಯ್ಯ.

***

ತಾಯಿ

ಶಃ ದೀಕ್ಷಾ

PCMCS 1st Non CET

ತಿಳಿವು ತುಂಬಿದ ಕಣ್ಣ
ಒಲವು ತುಂಬಿದ ಎದೆ
ಭಲವನರಿತು ಬದುಕುವ ಬದುಕು
ಜೀವಕೆ ಜೀವ ಕೊಡುವಂತ ಮನಸ್ಸು.

ಬೀಸೋ ಗಾಳಿಗಿಂತ ತಂಪಿದಳು
ಜೀವನದಿ ಕಾವೇರಿಗಿಂತ ಪಾವನಳು
ಜಗಕೆ ಇವಳು ಶ್ರೀತಿ ನೀಡುವಳು
ಜಗವನ್ನೋ ತೂಗುವಳು, ನಕ್ಕು ನಲಿಸುವಳು.

ತಾಯಿಯ ಶ್ರೀತಿಯೆಂಬ ಬೆಳಕು
ಬೆಳಗುತ್ತಿದೆ ನಡೆಸಲು ಬದುಕು
ಆಕೆಯ ಶ್ರೀತಿಯಲ್ಲದ ಬದುಕು
ಆಗುವುದು ಬಾಳೆಲ್ಲಾ ಹರಕು - ಮುರುಕು

***

ನಮ್ಮ ಜಿವನದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ

ಶ್ರೀ : ಬೇಬಿ ಜ್ಯೋತಿ
9ನೇ ತರಗತಿ

“ಮನೆಯೆ ಮೊದಲ ಪಾಠ ಶಾಲೆ, ಜನನಿ ತಾನೇ ಮೊದಲ ಗುರು” ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ “ಶಾಲೆಯೇ ಎರಡನೇ ಮನೆ, ಶಿಕ್ಷಕರೇ ಎರಡನೇ ತಾಯಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಮಗುವು ತನ್ನ 6 ವರ್ಷದವರೆಗೂ ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. 6 ವರ್ಷದವರೆಗೂ ಆ ಮಗುವಿಗೆ ತಾಯಿಯ ಪ್ರೀತಿಯ ಅಗತ್ಯವೂ ಇರುತ್ತದೆ. 6 ವರ್ಷ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಆ ಮಗುವಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಗು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಂದ ಕಲಿಯಲು ಆಗದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಗು ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಆಡುತ್ತದೆ, ಓದುತ್ತದೆ, ಕಲಿಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ನೋವಾದಾಗ ಆ ಮಗುವು ತಾನೂ ನೋವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮಗು ಸಮಾನತೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕುಳಿತು ಪಾಠ ಕೇಳುವಾಗ, ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕುಳಿತು ಉಂಟ ಮಾಡುವಾಗ ಜಾತಿ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಒಟ್ಟಾಗಿಯೇ ಇರುವಾಗ, ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮಗುವು ಸಮಾನತೆ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ/ಸ್ನೇಹಿತೆಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾದಾಗ ಆ ಮಗುವು ತಾಳ್ಳಿಯಿಂದ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮಗುವು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮಗುವು ಏನೇ ನೋವಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಅದನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತದೆ. ಅಂತಹೇ ಹಿಂದೆ ಗುರು, ಮುಂದೆ ಗುರಿ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರತೀ ಮಗುವು ತನ್ನ ಗುರಿಯ ಮುಟ್ಟಲು ಶಿಕ್ಷಕರ ಭೋದನೆಗಳು, ಸಲಹೆಗಳು, ಅತೀ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಗುವು ತನ್ನಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕಲಿತು ತನ್ನ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕುಗ್ಗಿದಾಗ ಶಿಕ್ಷಕರು ಧ್ಯೇಯ ತುಂಬಿ ಮಗುವಿನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಮಗುವು ತನ್ನ ಸಾಧನೆಯ ಮೊದಲನೇ ಮೆಟ್ಟಲು ಹತ್ತಿದಂತೆ ಭಾವಿಸಿ ನಾನು ಸಹ ನನ್ನ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮಗುವಿಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಲಹೆಗಳೂ ಸಹ ಅಗತ್ಯ. ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮಾಡಿದಾಗ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿದ್ದಾಗ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೂ ತಿಳಿಯಿದಿದ್ದಾಗ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಗತ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮಗುವಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಲಹೆ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಮಗುವು ತಮ್ಮ ಮಾಡಿದಾಗ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪೆಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ತಿದ್ದುತ್ತಾರೆ. ಮಗುವು ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದು ಅಳುವಾಗ ಅದೇ ಶಿಕ್ಷಕರು ಬಂದು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ಪ್ರೀತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲದರಿಂದ ಮಗುವು ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಅರಿತು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಮಗುವು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮೊಬೈಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಕೇಳುವುದರಿಂದ ಮಗುವು ತನ್ನ ತಪ್ಪಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುವ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಇರುವ ಮನೋಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಗುವು ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಪ್ರೀತಿ, ಮಮತೆ, ಕರುಣೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತರಿಂದ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ನಾನು ಪೂರ್ವಾಪ್ರಜ್ಞ ಶಾಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಚಾರ. ಇಲ್ಲಿಯ ಮಗವಿನ ಮನಸ್ಸಿನ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಾನು ಮಣ್ಣ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತು ನನ್ನೀ ಲೇಖನಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಾವಿರಾಮ ವಿಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

***

ಉತ್ಸಾಹ ಬಿಳ್ಳಪನಿಗೆ ಅಜಾಯವಿಲ್ಲ

ಶ್ರೀ : ಚೃತ್ತ
9ನೇ ತರಗತಿ

ಒಂದು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆನೆಯೊಂದು ಸಿಕ್ಕಿದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕಂಡ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಆ ಅನೆಗೆ ಸಿಕ್ಕು ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸತ್ತುಹೋದವು. ಆಗ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಆನೆಯ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಒಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಯೋಚಿಸಿದವು. ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದಾಗಿ ಆನೆಯ ಬಳಿ ಒಂದು “ನೀನೇ ಕಾಡಿನ ರಾಜನಾಗಬೇಕು” ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡವು. ಆನೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಬೀಗಿತು.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಮೊದಲೇ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕೆಸರಿನ ಹೊಂಡವನ್ನು ಸಿಧ್ಯಾಮಾಡಿದ್ದವು. ಆ ಹೊಂಡದ ಮೇಲೆ ಮರದ ರೆಂಬೆ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಕಿ ಮರೆ ಮಾಡಿದ್ದವು. ಮರದಿಂದ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟು ಆನೆಯನ್ನು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆತೆಂದವು.

ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಈ ತಂತ್ರ ಅರಿಯದ ಆನೆಯು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನಡೆಯಿತು. ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ ಕೆಸರ ಹೊಂಡದಲ್ಲಿ ಆನೆಯು ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸೇರಿ ಆನೆಯು ಹೊಂಡದಿಂದ ಬರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡವು. ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಆನೆಯು ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರಲಾಗದೆ ನೋವಿನಿಂದ ಒದ್ದಾಡಿ ಸತ್ತು ಹೋಯಿತು.

ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಆನೆಯ ಸಾವಿನಿಂದ ಸಂತಸಗೊಂಡವು ಅಪಾಯ ಬಂದಾಗ ಉಪಾಯದಿಂದ ಪಾರಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಗುಣಪಾಠವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡವು.

***

ಕನಾಟಕ ಕರಾವಳಿಯ ಅಳಿವಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಕಿಗಳು

ಶ್ರೀ : ನವ್ಯ
ಪ್ರಥಮ ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಸುಮಾರು 18,000 ಪಕ್ಕಿ ಪ್ರಭೇದಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ದುರದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ, ಈ ಪಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಅಳಿವಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ ಮತ್ತು ಉಳಿಸದಿದ್ದರೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ. ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ನಷ್ಟ ಕಾಡಿನ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಮಾಂಸಕ್ಕಾಗಿ ತೀವ್ರವಾದ ಬೇಟೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೆಲವು ಭಾರತೀಯ ಪಕ್ಕಿಗಳು ಅಳಿವಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ. ಬೇಟೆಯಾಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಬೇಟೆಯು ಈ ಸುಂದರ ಪಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಕಿಗಳ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿದೆ.

ಗ್ರೇಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಬಸ್ಟ್ರೋನ್, ಭಾರತೀಯ ರಣಹಡ್ಡ, ಹಿಮಾಲಯನ್ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಸೈಬೀರಿಯನ್ ಕ್ರೇನ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಭಾರತೀಯ ಪಕ್ಕಿಗಳು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ. ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಕಿಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಸರು ಗೂಬೆಗಳು, ಗಳಿಗಳು, ಗುಬ್ಬಿಜ್ಜೆ ಕಡುಗೆಂಪು ಮತ್ತಾದ್ದು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ 41 ಗಳಿಜಾತಿಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜಾತಿಗಳಿವೆ.

1. ಕಾಕಪೋ ಜಾತಿಗಳು - ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೆಯಾ

2. ಕಾಕಟೋನ್ - ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾ : ಬಿಳಿ ಕಾಕಟೋ

3. ಸಿಟ್ಟಿಸಿಡ್ಗಳು - ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾ : ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣಿದ ಅಮೆಜಾನ್

ಕಡುಗೆಂಪು ಮತ್ತಾದ್ದು:

ಈ ಹಕ್ಕಿ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ 80 ರಿಂದ 100 ಸೆಂಟಿಮೀಟರ್‌ಗಳವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅದರ ಹೆಸರೇ ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣಿದಾಗಿದೆ. ರೆಕ್ಕೆಗಳ ಮುಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಯೋಂದಿಗೆ, ನಂತರ ನೀಲಿ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಹಾರಣದ ಗರಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ : ಪ್ರಭ್ರಿ ಆರ್. ಪೂಜಾರಿ, 4ನೇ ತರಗತಿ ಎ

***

ಅಮೃ

ಶ್ರಾವಣಿ
9ನೇ ತರಗತಿ

ಜಲದಲ್ಲಿರುವ ಕಮಲದ ಬೇರು ತಾಯಿಯೇ
 ತಾ ಮುಳುಗಿ ಸುಡಿಗೆ ಜಗವ ಶೋರ್ವಾಂಶ್ ಅವಕ್ಷೇಯೇ
 ದುಡಿಮೆಯು ಹೊಟ್ಟಿಗೆ ನಡತೆಯು ಬದುಕಿಗೆ
 ನಡತೆಯೆಂಬ ಮಹಾ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸಿದವಳು ಅವಕ್ಷೇಯೇ

 ಚಂದಿರನು ಕಾಣುವನು ಇರುವಳಲ್ಲಿ
 ಹೊಳದಂತೆ ತುಂಬುವುದು ಮಳೆಯಲ್ಲಿ
 ಅಸರೆಯಿಲ್ಲದ ಮನೆಗೆ ಆಧಾರಾವಾದವಳು ನೀನೆಯೇ

 ನಾ ಎಡವಿದ ಹಾದಿಯಲಿ ಇರುವಳಲ್ಲಿ
 ನನ್ನ ಸುತ್ತಲಾ ಮುಳ್ಳನ್ನು ಕಿತ್ತವಳು
 ಕತ್ತಲಾ ದಾರಿಯಲಿ ಬೆಳಕನ್ನು
 ನಾ ನಡವಾಗ ತಂಪನ್ನು ನೀಡಿದವಳು ನೀನೆಯೇ

 ನನ್ನ ಬದುಕಿನ ಸೂತ್ರವೂ ನೀನೆಯೇ
 ಸಾವಿಲ್ಲಾದ ಮನೆಯ ಹಾಸುವೆಯು ನೀನೆಯೇ
 ನನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನದ ಪ್ರೇರಣೆಯು ನೀನೆಯೇ
 ನಿನ್ನಯ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಜಿರಿಯಂಥಿ ನಾನೆಯೇ...

ಅಜ್ಞಿ

ಶ್ರಾವಣಿ ದೇವಾಂಗಿ
9ನೇ ತರಗತಿ

ಅಜ್ಞಿ ಕಟ್ಟುವ ಎಲೆಯಡಿಕೆ ಸದ್ಗಿನು
 ಅಜ್ಞಿನ ಕೆಮ್ಮಿಗೂ ತಾಳಮೇಳವಂತೆ
 ಮನೆಯೆದುರಿನ ಹಳೆಯ ಹೂಣಸೆಮರ
 ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೂವಾಗಿ ಕಾಯಿಬಿಟ್ಟಿದೆಯಂತೆ

 ನೆರೆಮನೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯುವರಂತೆ
 ಅದನೋಡಿ ಅಜ್ಞಿ ಅಜ್ಞಿಗೆ ಖಿಷಿಯಂತೆ
 ಒಳಗೊಳಗೆ ನೋವಂತೆ, ಬಾರದ ಕಣ್ಣೀರಂತೆ
 ಮಕ್ಕಳು ಹೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಮನೆ ಸೆರೆಮನೆಯಂತೆ

ಚೆವರು ಸುರಿಸಿ ಸೊಂಟ ಮುರಿದು ಸಾಕಿದರಂತೆ
 ಒಂದಿಪ್ಪು ನೋವಾಗದಂತೆ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸಿದರಂತೆ
 ನೌಕರಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಮಕ್ಕಳು ಉರ ಮರೆತು ಹಾರಿದರಂತೆ
 ಕೊನೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಿ ಅಜ್ಞಿಗೆ ಕೋತಿ ಆಸರೆಯಂತೆ

***

***

ತುಳುನಾಡ ಸೃಜಿ

ಶಃ ವರ್ಷಣೆ
9ನೇ ತರಗತಿ

ತುಳುನಾಡಿನ ಸೃಜಿಗೆ ಕಾರಣ ಪರಶುರಾಮ ಎಂದು ಮರಾಠಾದಲ್ಲಿದೆ. ತಂದೆ ಸಾವಿನ ಸೇಡಿಗೆ 21 ಬಾರಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ನಾಶ ಮಾಡಿದ ಪರಶುರಾಮ ಮತ್ತು ಕ್ಷತ್ರಿಯರಾದ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನಿಗೂ ಆಗಿ ಬರಾತ್ ಇಲ್ಲಿ. ಅದರೆ ಪರಶುರಾಮ ಇಲ್ಲದ ಸಮಯ ನೋಡ್ಲೋಂಡು ಆಶಮಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿದ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನ ಮಕ್ಕಳ ಪರಶುರಾಮನ ತಂದೆ ಜಮದಗ್ನಿಯನ್ನ ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದರ ದೇಹದಲ್ಲಿ 21 ಗಾಯದ ಗುರುತುಗಳಿದ್ದವು. ಇದರಿಂದ ಸಿದಿದ ಪರಶುರಾಮ ಬರೋಬ್ಬರಿ 21 ಬಾರಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ನಾಶ ಮಾಡಿದ್ದರು. 5 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಬದಲು ರಕ್ತ ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು ಅಂತ ಮರಾಠ ಹೇಳುತ್ತೇ. ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ತಪ್ಪಲಿಗೆ ಬಂದ ಪರಶುರಾಮ! ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ರಕ್ತ ದೋಕುಳಿ ಹರಿಸಿದ ಪರಶುರಾಮ ಮಲೆನಾಡಿನ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ತಪ್ಪಲಿಗೆ ಬಂದರು. ಈ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ತಾವು ಮಾಡಿದ ಹತ್ಯೆಯಿಂದಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಬೇಸರಗೊಂಡಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಬೇಸರದಿಂದ ಆಯುಧ ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು, ಅನ್ನೋ ನಿಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತುಳುನಾಡು ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಜಾಗ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳಿಗಿತ್ತು ಅಂತ ಮರಾಠ ಹೇಳುತ್ತೇ. ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಂದೊಂದು ಬೆಟ್ಟಗಳು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಿಂತಿದ್ದವು ಅಷ್ಟೆ. ಹೀಗೆ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಪರಶುರಾಮ ತನ್ನ ಪರಶು ಅಂದ್ರೆ ಕೊಡಲಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಸಮುದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಎಸೆದರು. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕೊಡಲಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೀಳುತ್ತೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಭೂಮಿ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಬೇಕು. ಅಷ್ಟು ಜಾಗವನ್ನು ತನಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಸಮುದ್ರ ದೇವನಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ಪರಶುರಾಮರೋ ಮೊದಲೇ ಕೊಱಿಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಅಂದ್ರೆ ಎಲ್ಲಿ ಗಲಾಟ ಮಾಡಿ ಬಿಡ್ಡಾರೋ ಅಂತ ಸಮುದ್ರದೇವ ಮರುಮಾತಾಡದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು. ಸಮುದ್ರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇ ತುಳುನಾಡು! ಉಪ್ಪು ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತುಳುನಾಡ ಸೃಜಿ! ಸಮುದ್ರ ದೇವನೇನ್ನೋ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋದ. ಆದರೆ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನ ಈ ಮರುಭೂಮಿ ಮನುಷ್ಯರು ಅಥವಾ ಇತರೆ ಜೀವಿಗಳ ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಮುದ್ರ ದೇವ ಪರಶುರಾಮರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹಲ್ಲು ಕಡ್ಡಿಯೂ ಬೆಳೆಯೋಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಪರಶುರಾಮರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಬೇಜಾರಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಸರ್ವಗಳ ರಾಜ ವಾಸುಕಿಯನ್ನು ತಪಸ್ಸಿನ ಮೂಲಕ ಒಲಿಸಿಕೊಂಡರು. ಜೊತೆಗೆ ಭೂಮಿಗೆ ಸರ್ವಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡರು. ಅದರಂತೆ ವಾಸುಕಿ ನಾಗಲೋಕದಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಯ ಸರ್ವಗಳನ್ನು ಭೂಮಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ತುಳುನಾಡಿನ ಭೂಮಿಗೆ ಇಳಿದ ಸರ್ವಗಳು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಪಾತಾಳ ಲೋಕಕ್ಕೆ ರಂದ್ರ ಕೊರೆದು ಸಿಹಿ ನೀರನ್ನು ಬರಿಸಿದವು. ಭೂಗಭದ ಮಣಿನ್ನು ಮೇಲೆ ತಂದು ಹುತ್ತ ಕಟ್ಟಿದವು. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಮರುಭೂಮಿಯಂತಿದ್ದ ನಾಡು ಮಣಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸುಂದರ ನಾಡಾಗಿ ಬದಲಾಯಿತು. ನೀರು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳಿಯ ಮಣಿ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಗಿಡಮರಗಳ ಸೃಜಿಯಾಯಿತು. ನಂತರದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಯಾರೂ ಹಾಲೆರೆದು ಮಾಜಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಂತವರಿಗೆ ನಾಗಗಳು ತಮ್ಮ ಜಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದವು ಅನ್ನೋ ನಂಬಿಕೆ ಕೂಡಾ ಇದೆ. ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಇಂದಿಗೂ ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಾಗದೇವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸಾಫಾನ ಮಾನ ಇದೆ.

***

ವಿತಂಡವಾರಿ

ಶ : ಐಶ್ವರ್ಯ
೨ನೇ ತರಗತಿ

ಒಮ್ಮೆ ವಿತಂಡವಾದಿಯೊಬ್ಬ ಗುರುವಿನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ವಿಷಯ ಒಂದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನವಶ್ಯಕ ವಾದಕ್ಕಿಳಿದ. ಗುರು ಸಾವಧಾನ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಎಷ್ಟೇ ಸರಳವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವನು ಒಪ್ಪದೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿತಂಡವಾಗಿ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಗುರುಗಳು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಚಹಾ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ತಂದು ಅವನ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಖಾಲಿ ಲೋಟವನ್ನಿಷ್ಟು ಅದರೊಳಗೆ ಚಹಾ ಸುರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಲೋಟ ತುಂಬಿ ಚಹಾ ಹೊರಗೆ ಚೆಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರೂ ಗುರುಗಳು ಮಾತ್ರ ಚಹಾವನ್ನು ಲೋಟಕ್ಕೆ ಸುರಿಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಗಲಿಬಿಲಿಗೊಂಡ ವಿತಂಡವಾಗಿ ಇದೇನು ಗುರುಗಳೇ ಲೋಟ ತುಂಬಿದ್ದರೂ ಸುರಿಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಿರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ. ಆಗ ಗುರು ಅದರಲ್ಲೇನು ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂದು ಮರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ವಿತಂಡವಾದಿಯ ತುಂಬಿರುವ ಲೋಟ ಖಾಲಿ ಮಾಡದ ಹೊರತು ಚಹಾ ಹೇಗೆ ಮನಃ ಲೋಟದೊಳಗೆ ಹೋದಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಗುರು ನೀನೂ ಅಷ್ಟೇ ಈ ಚಹಾ ಲೋಟದಂತೆಯೇ ಆಗಿದ್ದೀರು. ನಿನ್ನದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿದ್ದೀರು. ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ನಿನ್ನ ತಲೆಯೊಳಗೆ ಇಂದ್ರಿಯತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಬೇಡವಾದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊರಹಾಕು. ನಂತರ ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತು ನಿನ್ನ ತಲೆಯ ಒಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದರು. ತನ್ನ ತಪ್ಪಿನ ಅರಿವಾದ ವಿತಂಡವಾದಿಯ ಅಂದಿನಿಂದ ವಾದ ಮಾಡುವುದನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ.

***

ದೇವ ಜಿಂಬ

ಬಿಂಬದಲ್ಲಿ ದೇವರಿಲ್ಲ ಅಂದವರಾರು
ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಿ, ಕೆವಿಕೊಟ್ಟು ಕೇಳಿ
ಅವನು ನಗುತ್ತಾನೆ, ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ.

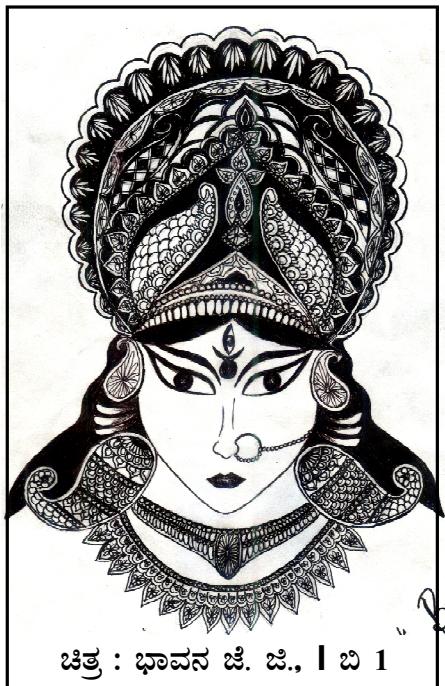
ಶ : ದೀಪ್ತಿ ದೇವಾಡಿಗ
೨ನೇ ತರಗತಿ

ಅವನಿಗೆ ದೇಹವಿಲ್ಲ
ಹಾಗಾಗಿ ಮುಖವಿಲ್ಲ, ತುಟಿಯಿಲ್ಲ,
ನಾಲಗೆ ಇಲ್ಲ ಶಬ್ದವಿಲ್ಲ.

ಅವನ ನಗು ಕಾಣಬೇಕೆಂದರೆ
ಕುರುಡನಾಗಬೇಕು
ಮಾತು ಕೇಳಬೇಕೆಂದರೆ
ಕಿವೃಡನಾಗಬೇಕು...

ಅವನ ಬಿಂಬ, ನಿನ್ನ ಬಿಂಬ
ಒಡೆಯುವ ಸಾಧನವಷ್ಟೇ...
ಇಬ್ಬರೊಳಗಿನ ಜ್ಯೇಶ್ವರ ಅನಾವರಣಗೊಂಡಾಗ
ನೀನೇ ಅವನಲ್ಲಿ ನಗುತ್ತೀರು, ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರು...!

***

ಚಿತ್ರ : ಭಾವನ ಜೆ. ಜಿ., | ಬ 1

ಚಹಾ

ಶ್ರೀ : ಸಂಜನಾ
೨೫೧ ತರಗತಿ

ಚಾ ಎನ್ನುವ ಮಾಯಾಲೋಕ, ಚಾಗೊಂದು ಡೇ ಟೀ ಡೇ ಇರಬಹುದು. ಚಾ ಕುಡಿಲಿಕ್ಕೆ ಇಂತದ್ದೇ ದಿನ ಅಂತಂಟೇ... ಚಾಯಿ.. ಭಾಯಿ ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ ಚಾ ಪ್ರಿಯರಿಗಂತೂ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಚಹಾದ ಭಾಪೇ ಬೇರೆ.

ಚಹಾಕ್ಕೂ ನನಗೂ ಅಪ್ಪಕ್ಕೆಷ್ಠೇ. ಆದರೆ ಒಂದು ದಿನ ಎನೋ ತುಂಬಾ ತಲೆನೋವು ಮದ್ದು ಇಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಯಾರೋ ಹೇಳಿದ ನೆನಪು, ಹೋಗಿ ಬಂದು ಲೋಟ ಚಹಾ ಮಾಡಿ ಗಟ ಗಟ ಹೀರಿದೆ. ಕುಡಿದ ಹೊಡಿತಕ್ಕ ತಲೆನೋವು ಹೆದರಿ ಓಡಿ ಎಲ್ಲೋಂತ್ರು ಅಂತಾನೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಂದಿನಿಂದ ಏನೋ ಪ್ರೀತಿ. ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಬಾರಿ ಚಾ ಕುಡಿಲಿಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದವರು ಇನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಚಾ ಲೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಗದ ‘ಮಾರಿ ಬಿಸ್ತು’ ಹೊಕ್ಕರೆ ಹೊರಗೆ ಬಾರದೆ ಪಾಲೆಂಜಿ ಬಿಸ್ತು’ ಇದಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡ ಜೋಡಿ ಹಾಗೆ ಚಾ ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಪಾನೀಯವಾಗಿರದೆ ಸಂಬಂಧ ಬಸೆಯುವ ಕೊಂಡಿ ಅಗಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನಾವು ಯಾರು ಮನೆಗ್ಗೂ ಹೋಗ್ಗಿ ಯಾರು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಿಲ್ರೆ ಚಾ ಇಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಣೆ ಶುರುವಾಗಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ನಾವು ಎಂತದೆ ಚಾ ಕುಡಿಲಿ ಆದರೆ ಹಾಲಿನ್ ಚಾದ ಸ್ವಾದನೇ ಬ್ಯಾರೇ. ದಪ್ಪ ಹಾಲಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಸೇಸಿನ, ಚಾ ಮುಡಿ, ಸರ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಸ್ಣಾ ಶುಂತಿ ಶುಂತಿ ಹಾಕಿ ಕುದ್ದಿ ಕುಡಿದ್ದೆ ಏನಂತ್ರೀ? ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮೂರೇ ಗೇಣಿ, ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಗೋ ಮಾಡಿದ್ದು ಚಾ ಇಷ್ಟಾನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಂಗ್ ಮಾತ್ರ ಬಾಲ ಇಷ್ಟು ಕೆಲವೊಂದ್ದಲ್ಲ ಒಂದು ಚಾ ಅಂಗಡಿ ಹಾಕ್ಕಿ ಇತ್ತೇನೋ ಅನ್ನಿದ್ದ್ವು ಉಂಟು. ವಿಚೋ ಕಮ್ಮಿ ಲಾಭ ಜಾಸ್ತಿ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಥಾನಿ ಮೋದಿಯವರು ಕೂಡ ಮೊದ್ದು ಚಾ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಂತೆ. ನಾವು ಬರಿ ಚಾ ಅಂತ ಆದ್ದೆ ಇದ್ದೆ ಇಂಟರ್ನಾಷನಲ್ ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೈಟ್‌ನ್ ಉಂಟು. ಆದೆ ಒಂದು ದಿನಾನೂ ಆಚರಿಸುದು ಹಿಂಗೇ ಹೇಳುಕೆ ಹೋದ್ದೆ ನಮ್ಮ ಚಾ ಕತೆ ಒಂದಾ, ಎರಡಾ, ಈ ಚಾದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಒಡೆದ ಪ್ರೀತಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಓದಿ ಆದ್ದೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದೆ ನೀವೋ ನಿಮ್ಮ ಕ್ಯಾಯಾರೆ ಒಂದು ಕಪ್ ಚಾ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿ ಪಾತ್ರರಿಗೆ ಕೊಡಿ.

ಹ್ಯಾಪಿ ಚಾ ಡೇ.

***

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆ ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆ

ಶ್ರೀ: ವರ್ಷಿಣಿ, ಸಾಕ್ಷಿ, ಸೃಜಿ, ತೃತ್ಯಾ

9ನೇ ತರಗತಿ

ವಿಭುದೇಶ ತೀರ್ಥರ ಸಾಫಿತ ಮೊದಲ ಸಂಸ್ಥೆ

ಸಿದ್ಧಿಯೇ ಸ್ಯಾದಿ ಯತ್ನ: ಎಂದ ವಿಶ್ವಾಸಿಯ ತೀರ್ಥರ ಮೆಚ್ಚಿದ ಸಂಸ್ಥೆ. ಈಶತ್ತಿಯತೀರ್ಥರ ಆದರ್ಶದ ಸಂಸ್ಥೆ.

ಇದುವೇ ನಮ್ಮ ಅದಮಾರು ಪೂರ್ವ ಪ್ರಜ್ಞ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ

ಮಕ್ಕಳ ಸುಪ್ತ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಹಿಡಿದ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾಗಿ

ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ, ಗಣತ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿರುವವರು

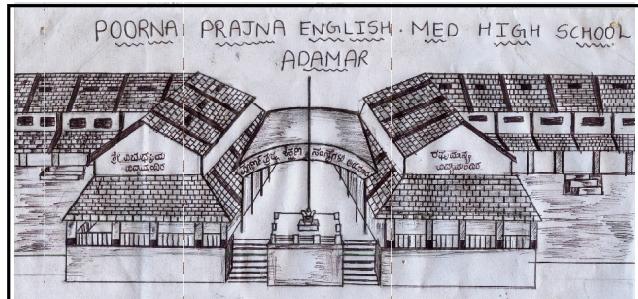
ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಶಿಕ್ಷಕರು

ಶ್ರೀಕಾಂತ ರಾಯರು.

ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ಮೂಡಿಸಿದ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಾ

ಗೆದ್ದ ಪ್ರತಿಭೆ ನಮ್ಮ ತ್ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿಮಾ ಮೇಡಂ.

ಚಿತ್ರ : ದಿವಾಕರ ಇಬಿ, 10ನೇ ತರಗತಿ

ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗದ ಶಿಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ತ್ರೀತಿ ಮೂಡಿಸಿ

ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿರುವ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಮನೋಭಿಲಾಷೆಯ ತಿಳಿದು

ಮೂರ್ಯಸುವ ನಾವು ಮೆಚ್ಚಿದ ಶಿಕ್ಷಕಿ ನವ್ಯ ಮೇಡಂ.

ಶೋಟಗಾರಿಕೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರಿವರು, ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹುರಿದುಂಬಿಸುವವರು

ನಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ

ಅಚ್ಯುತ ನಾಯಕ ಸರ್.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿವರು, ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದವರು,

ನಮ್ಮ ತ್ರೀತಿಯ ಜಿ.ಎ. ಪ್ರಭಾಕರ ಸರ್.

ಕೋಗಿಲೆ ದ್ವನಿಯಂತೆ ಇವರ ರಾಗ, ಕನ್ನಡವೇ ಸತ್ಯ, ಕನ್ನಡವೇ ನಿತ್ಯ ಎಂದು ಒಂದೊಂದು ಪದದ ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವವರು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಲವಿನ ಶಿಕ್ಷಕಿ ಶಕುಂಠಲಾ ಮೇಡಂ.

ಹಿಂದಿ ಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ, ಮರಾಠಿ ಕಥೆಯ ಹೇಳುವರಿವರು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪ್ರೇರಕರು, ಇವೇ ನಮ್ಮ ಉಪಾ ಮೇಡಂ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ ಶಾಲೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಂತೆ, ಶ್ರೀದೇಗಳಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ತುಂಬಿಸುವವರು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ತ್ರೀತಿ, ಕಾಳಜಿ ಶೋರಿಸುವವರು ಇವರೇ ಸಂಸ್ಥೆಯ ದೃಂಡಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರು ನಮ್ಮ ನೆಚ್ಚಿನ ಸಂದೀಪ್ ಸರ್.

ಕಲಿಕೆ, ಶ್ರೀಡೆ, ಶೋಟಗಾರಿಕೆ, ಇನ್ನು ಹತ್ತು ಹಲವು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಆಗಿದೆ ಬುನಾದಿ ಸವಾರಂಗೀಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನಕ್ಕೆ ಓ ಶಿಕ್ಷಕರೇ, ನಿಮಗಿದು ನಮ್ಮ ಆಭಾರಗಳು.

***

ಪಡುಬಿದ್ರಿಯಲ್ಲ ಡಕ್ಟೆ ಬಲ ನಿನಾದ

ಶ್ರೀ: ಕಾರ್ತಿಕ್ ಅಚಾರ್ಯರ್
ಪ್ರಧಾನ ಕಲಾ ವಿಭಾಗ

ರಹಸ್ಯ ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಮೈಮೆತ್ತೆ ತಾಣ.

ಪಡುಬಿದ್ರಿಯ ಬಯಲು ಆಲಯ ಶ್ರೀ ವಿಂಡೇಶ್ವರಿ ಬ್ರಹ್ಮಸಾಫ.

ಕಟ್ಟಡಗಳು ಪ್ರಧಾನವಾಗದೆ ಕಟ್ಟಳೆಗಳೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಆದಿಯ ಆಚರಣೆಯ ಸತ್ತಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಬಢ್ಣ ಆಚರಣೆಗಳ ವೈವಿಧ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಪಡುಬಿದ್ರಿಯ ಬ್ರಹ್ಮಸಾಫ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ, ಆಸ್ತಿಕರು, ಚಿಂತಕರು, ವಾಸ್ತವವಾದಿಗಳು, ಸಂಶೋಧಕರ ಗಮನ ಸೇರಿದೆ.

ಬಯಲು ಆಲಯ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡೆದ ಪಡುಬಿದ್ರಿ ಬ್ರಹ್ಮಸಾಫನದಲ್ಲಿ ದೃವಾಷಿಕವಾಗಿ ಉಡುಪಿ ಪರ್ಯಾಯ ಇಲ್ಲದ ವರ್ಷ 2 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಅದ್ವೀರಿಯಾಗಿ ಡಕ್ಟೆ ಬಲ ಸೇವೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಪಡುಬಿದ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ದೇವರಾದ ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಮಹಾಗಣಪತಿಯು ಪ್ರಧಾನ ದೇವರಾದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀ ವಿಂಡೇಶ್ವರಿ ಬ್ರಹ್ಮಸಾಫನವು ಜಗತ್ತಿಸಿದ್ದ ಪದೆದಿದೆ. ಭಕ್ತರೆಲ್ಲರೂ ಬಯಲು ಆಲಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆದಲ್ಲೇ ಪವಾಡಿಸಿ ಶ್ರೀ ವನದುರ್ಗೆಯ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಡಕ್ಟೆ ಬಲ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಭಕ್ತರು ಹಲವು ವರ್ಷ ಕಾಯಬೇಕಿರುವುದು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಹಿಮೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಪಡುಬಿದ್ರಿ ಶ್ರೀ ವಿಂಡೇಶ್ವರಿ ಬ್ರಹ್ಮಸಾಫನವು ದಟ್ಟ ಕಾನನದ ನಡುವೆ ಗುಡಿ ಗೋಪುರಗಳಿಲ್ಲದ ಕೇವಲ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸೌಭಗ್ಯ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ದುರ್ಗೆಯ ಉದ್ಘಾವ ಸ್ಥಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಣಿಕೆ ಭಂಡಾರಗಳು ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ವರ್ವ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಗೆ ಇಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಕರ್ಮಾರ, ಎಣ್ಣೆ ದೀಪ, ದೊಂದಿ ಬೆಳಕು, ಈಗಿಗ ಗ್ರಾಸ್ ಲೈಟ್‌ಗಳಿಂದ ವನವು ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷ್ಯಂತರ ಭಕ್ತರು ಸೇರಬಹುದಾದ ತಾಣದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರರು, ಮಕ್ಕಳು ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯೂ ಯಾವುದೇ ಭಯ ಪಡದೆ ಸಂದರ್ಶಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕಟ್ಟಿ ಪಾಡು ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಮರಳೇ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾದ :

ಬ್ರಹ್ಮಸಾಫನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾಣಿಕೆಗಳು ನೀಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಗಂಧ ಪ್ರಸಾದ ನೀಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಕುಳಿತು ಮರಳೇ ಪ್ರಸಾದ ಭಾಯಜಿತ್ ವಿಡಿಯೋ ತೆಗೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಷ ವಿಡಿ ತಂಬಿಲ ಸೇವೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹಗಲು ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿಯೂ ತಂಬಿಲ ಸೇವೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಪಂಚಾಮ್ಯತ ಅಭಿಪ್ರೇಕ ಸೇವೆಯೂ ಇದೆ. ತುಳು ತಿಂಗಳ ಆಟಯಲ್ಲಿ 16ನೇ ದಿನ ‘ಅಜ್ಞಕಾಯಿ’ ಎಂಬ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಡೆಯುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇವೆಯಿದು. ಸಮುದ್ರಾಳದಿಂದ ತೆಗೆದು ತಂದ ಮರಳನ್ನು ಸನ್ನಿಧಿಯೋಳಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ವರ್ಷವಿಡಿ ಅದನ್ನೇ ಪ್ರಸಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ದೃವಾಷಿಕವಾಗಿ ಆಗುವಂತಹ ಡಕ್ಟೆ ಬಲ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಲ ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಅಲಿಖಿತ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಅವು ಏನೆಂದರೆ.

ಉರಿನಲ್ಲಿ ಅಲಿಖಿತ ಸಂಪ್ರದಾಯ:

* ಡಕ್ಟೆ ಬಲಿಯ ವೇಳೆ ಉರಿನ ಜನರು ಕೆಲವು ಅಲಿಖಿತ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

- * ಈ ಸಂದರ್ಭ ಯಾವುದೇ ಶುಭ ಸಮಾರಂಭಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂತಿಲ್ಲ.
- * ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡುವಂತಿಲ್ಲ.
- * ದ್ವಾನಿವರ್ಧಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಂತಿಲ್ಲ.
- * ಗ್ರಾಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಶವಸಂಸ್ಕರಣನ್ನು ನಡೆಸುವಂತಿಲ್ಲ.

***

ಮೊಲದ ಶಫೆ

ಶ್ರೀಯ
9ನೇ ತರಗತಿ

ಒಂದು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುದ್ದಾದ ಮೊಲದ ಮರಿ ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ವಾಸವಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಮೈ ಅಜ್ಞ ಬಿಳಿಯ ರೇಷ್ಯೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದಂತೆ ಶುಭ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಕಣ್ಣಗಳು ಮೋಡಿ ಮಾಡುವಂತಿದ್ದವು. ಅದರ ನಡಿಗೆ, ಆಟ ಎಲ್ಲವೂ ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದವು. ಆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿದ್ದರೂ ಒಂದು ಮುದ್ದು ಮರಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಸೇರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೋಗೋ, ನಿನಗೆ ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದೇನೆಂದು ಬಹಳ ಜಂಬ. ನಮೋಡನೆ ಆಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಡ ಎಂದು ದೂರ ತಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಮುದ್ದು ಮರಿಗೆ ಅಳು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಸುಂದರವಾಗಿರುವುದು ನನ್ನ ತಪ್ಪಾ? ನನಗೆ ಯಾರೂ ಸ್ವೇಹಿತರಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಬೇಸರ ಪಟ್ಟಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೂ ತನ್ನ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿರುವ ಗಿಡಮರಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಾ ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಸಂಕೋಷಪಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಹೀಗೆ ಆಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಕೋತಿ ಕಿರುಚಿಕೊಂಡ ಸದ್ದು ಕೇಳಿಸಿತು. ವೇಗದಿಂದ ಸದ್ದು ಬಂದ ಕಡೆ ಓಡಿ ಬಂದ ಮರಿ ಕಂಡಿದ್ದೇನು? ಕೆಸರು ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಕೋತಿಯ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಅದರ ಕ್ಯಾಗಳು. ಏಹಂದು ಅರಿವಾದ ಮೊಲದ ಮರಿ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೋತಿಯನ್ನು ಎಳಿದೇ ತಂದಿತು. ಅದು ಈ ಕೋತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೊರಗೆಳಿಯಿತು. ಈ ವಿಷಯ ಕಾಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಮೊಲದ ಮರಿ ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅದರ ಹೃದಯವೂ ಸುಂದರವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ನಾಚಿ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿದ್ದವು. ಅಂದಿನಿಂದ ಮೊಲ ಎಂದೂ ಒಂಟಿಯಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ನೀತಿ: ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಅವರನ್ನು ನೋಯಿಸಬಾರದು.

ಚಿತ್ರ : ಅನಘ ಎಸ್. || ೨

***

ಸುಗಮ ಚುನಾವಣೆಗಳಾಗಿ ಭಾರತದ ಚುನಾವಣಾ ಅಂಯೋಗದಿಂದ ಒದಗಿಸುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

ಶ್ರೀ ಅನೀಶ್. ಬಿ.
ದೀಪೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಪೀಠಿಕೆ:

ಭಾರತ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಸಾರ್ವಭೌಮ ರಾಷ್ಟ್ರ. ಇದೊಂದು ಸಮಾಜವಾದಿ, ಜಾತ್ಯತೀತ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ಯಾತ್ಮಕವಾದ ಗಣರಾಜ್ಯ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನವು ಹೊಂದಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಎಡೆಯಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳೇ ಪ್ರಭುಗಳು, ಚುನಾವಣೆ ಎಂಬ ಜೈವಚಾರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ. ಚುನಾವಣೆ ಒಂದು ಅಭಿಭಾವಕ ಪ್ರಯೋಗ. ಭಾರತವು ವಿಶ್ವದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಅತೀ ಬೃಹತ್ ಗಾತ್ರದ ಚುನಾವಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಮತ್ತು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ವಿಶ್ವ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಚುನಾವಣೆಗಳೆಂಬ ಐಕ್ಯಮತದ ಹಬ್ಬಗಳು ಸಂಭೂತ, ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ದೇಶವಾಸಿಗಳಿಲ್ಲರ ಕಳಕಳಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸುಗಮ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗಾಗಿ ಭಾರತದ ಚುನಾಣಾ ಆಯೋಗವು ಹಲವು ಮಹತ್ವರ ಹೆಚ್ಚೆಳ್ಳನ್ನಿಟ್ಟಿದೆ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲಾಷ:

ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಶಾಸನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗಾದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ತಿಂಗಳು. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗಾದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದಿನಗಳಧ್ವನಿಗೆ. ಮತದಾರರ ಅಧಿಕೃತ ಪಟ್ಟಗಳ ಪ್ರಕಟಿಸುವಿಕೆಯು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕನಾಗಿರುವ ಮತ್ತು 18 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಓರ್ವ ಮತದಾರನಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ನಾಮಪತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸುವ ದಿನಾಂಕ, ಮತದಾನದ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಎಣಿಕೆಯ ದಿನಾಂಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ದಿನಾಂಕ ಪ್ರಕಟವಾದೊಡನೆ ಮಾದರಿ ನೀತಿ ಸಂಹಿತೆಯು ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತದಾರರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಜನವರಿ 25ರಂದು ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗದಿಂದ ಮತದಾರರ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. 2011ರಲ್ಲಿ ಇದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು.

ಸುಗಮ ಚುನಾವಣೆ ಮತ್ತು ಮತದಾನದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮತದಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮತದಾರರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (SVEEP)ವನ್ನು 2019 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ಸ್ವೀಪ್ ಸಮಿತಿಯು ಜಾಧ್ವ, ಬೀದಿ ನಾಟಕ, ಮೊಂಬತ್ತಿ ಮೆರವಣಿಗೆ, ರಸಪ್ರಶ್ನೆ, ಪ್ರಬಂಧ ಸ್ವಧೀ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅರ್ಹರನ್ನೆಲ್ಲರನ್ನು ಮತದಾನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಷಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮತದಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ನೀಡುವುದರಿಂದ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ಮಾಹಿತಿ ರವಾನೆಯಾಗಿ ಸುಗಮ ಮತದಾನಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

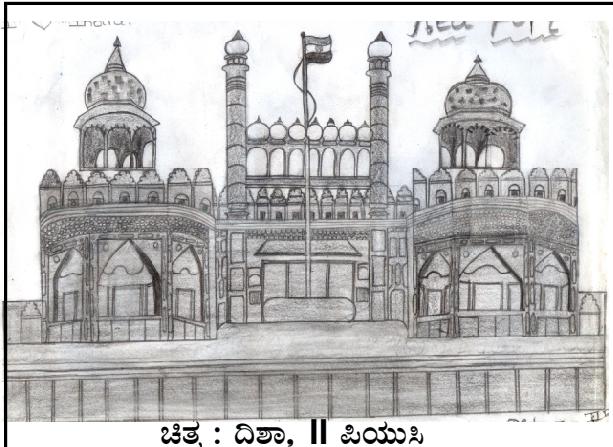
ಚುನಾವಣಾ ದಿನದಂದು ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರದ ಮುಂದೆ ಉದ್ದನೆಯ ಸರದಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ವೃದ್ಧರು ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷ ಚೇತನರು ಮತ ಜಲಾಯಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಸಹಜ. ಹಾಗಾಗಿ ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಸುಗಮ ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ಕನಾಟಕರ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ ಹಾಗೂ ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ದೂರ ಸಂವೇದ ಅನ್ವಯಿಕ ಕೇಂದ್ರ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಆಪ್ತಾ ಕೂಡ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿತ್ತು. ಬೂತ್ ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟು ಕ್ರಾ ಇದೆ. ನನ್ನ ಮತಗಟ್ಟಿ ಇರುವುದೆಲ್ಲಿ? ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೊಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಯಾರೂ? ಹೀಗೆ ಚುನಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಲಿಂಕಾನ ಮುಖಾಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕನಾಟಕ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಇನ್‌ಮೇಷನ್ ಆಪ್ತಾಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ವೋಟರ್ ಇಡಿ ನಂಬರ್ ನಮೂದಿಸಿದರೆ, ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಹಿತಿ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಸುಗಮ ಚುನಾವಣೆಯ ಮಹತ್ವರ ಹೇಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ.

ಸುಗಮ ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಚೇತನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯರಿಗಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ. ಬೂತ್‌ಗೆ ತೆರಳಲು ಏಲ್ ಚೇರ್ ಸೌಲಭ್ಯ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು,

ಶೊಚಾಲಯ ಸೇರಿದಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿವೆ. ಕನಾಟಕ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಇನ್‌ಮೇಷನ್ ಆಪ್ತಾಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರ್ ಫಾರ್ ಏಲ್ ಚೇರ್‌ಗೆ ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿ, ವೋಟರ್ ಇಡಿ, ಮೊಬೈಲ್ ನಂಬರ್ ಮತ್ತು ಕೆ-ಮೇಲ್ ವಿಳಾಸವನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದರೆ ಒಟ್ಟಿಟಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಳಿಕ ಏಲ್ ಚೇರ್ ಬುಕಿಂಗ್ ಮತ್ತಿತರ ಮಾಹಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. 2018ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಗಮ ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.

ಚುನಾವಣೆಯ ಸುಗಮವಾಗಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮತಗಟ್ಟಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಮನಸ್ಸಿತಿಯೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗುತ್ತದೆ. ದೂರದ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟಕರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮತಗಟ್ಟಿಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಕಳೆದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಮತಗಟ್ಟಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏಕರೂಪಿತ ಸಂಭಾವನೆ ಇತ್ತು.

ಮಹಿಳೆಯರ ಸುಗಮ ಮತದಾನಕ್ಕಾಗಿ 2018ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರೇ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ‘ಸಶಿ ಪಿಂಕ್ ಬೂತ್’ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಪಂಜಾಬ್, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಗುಜರಾತ್ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತ್ತು. ಪಿಂಕ್ ಬೂತ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತಗಟ್ಟಿಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಮತ್ತು ಭದ್ರತಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಮಹಿಳೆಯರೇ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪಿಂಕ್ ಬೂತ್‌ನ ಮತಗಟ್ಟಿಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಪಿಂಕ್ ಬಣ್ಣದ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಡೀ ಮತಗಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪಿಂಕ್ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡಿರಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಿತ್ರ : ದಿಶಾ, || ಪಿಯಸಿ

ಸುಗಮ ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾರ್ಮಿನ್ಯಾಯತ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. 2020ರ ದೇಹಲಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾದರಿ ಮತಗಟ್ಟಿಗಳಿಂದ ಗುಲಾಬಿ ಬೂತ್ತನವರೆಗೆ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ದೇಹಲಿಯ ಅನೇಕ ಮತಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು 'ಆದರ್ಶ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರ'ಗಳಿಂದು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ರೆಡ್ ಕಾರ್ಫೆಟ್, ಹೊಗಳ ಅಲಂಕಾರ, ವೈದ್ಯರ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅನೇಕ ಮತದಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಸೇಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಮತದಾರರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಗೊಂದಲ ಉಂಟಾಗದಿರುವಲ್ಲಿ ಪೋಟೆರ್ ಸ್ಟಿಪ್‌ಗಳು ಬಹುಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಬೂತ್ತಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮನೆಮನೆಗೆ ತೆರಳಿ ಎಪಿಕ್ ಕಾರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಮತದಾರರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮತದಾನ ಮಾಡಲು ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಆಯೋಗ ಸೂಚಿಸಿರುವ 11 ಪರ್ಯಾಯ ದಾಖಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮತದಾನವು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮತದಾನ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. 1998 ಮತ್ತು 2001ರ ನಡುವಿನ ಭಾರತೀಯ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಾಗಳನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಕಾಗದದ ಮತಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇವಿಂಗಳ ಇತ್ತೀಚಿಗಿನ M3 ಆವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ VVPAT ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. VVPAT ಮತದಾನವನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವ ಯಂತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ : ಒಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಸುಗಮ ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ಹಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಅತಿಸೂಕ್ತ ಮತಗಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅಗತ್ಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಬಂದೋಬಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡಾ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣಾ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವಾಹನಗಳು, ಅಗತ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ಕರಾರರುವಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮತದಾನದ ದಿನದಂದು ಅಣಕು ಮತದಾನವನ್ನು ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಪರ ಏಜಂಟರುಗಳ ಮುಂದೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಪಾರದರ್ಶಕ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಥ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣಾ ಸಂಬಂಧ ದೂರ ಹಾಗೂ ಸಲಹೆಗಳಾಗಿ ಏಕೆಕ್ಕತ ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಜನಸ್ಸೇಷಿ ಮತದಾನ ಅಭಿಯಾನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಸ್ಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಡಿಮಸ್ಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ, ಸುಗಮ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮತದಾರನ ಎಡಗ್ನೆ ತೋರುಬೆರಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಲಾಗುವ ಅಳಿಸಲಾಗದ ಶಾಯಿಯ ಅಕ್ರಮ ಮತದಾನವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳು ಕಲ್ಯಾಣಿತವಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆಂಬ ವ್ಯಕ್ತ ಬೆಳೆಯಲಾಗದು ಮತ್ತು ಉಳಿಯಲಾಗದು. ಈ ವ್ಯಕ್ತವು ಇನ್ನೂ ಹೆಮ್ಮೆರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ನಾಗರಿಕ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗವು ನೀಡಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯಕ್ತಕ್ಕೆ ಅಮೃತ ಸದ್ಯಶಾದ ನೀರನ್ನು ಉಣಿಸಿ, ಬೆಳೆಸುವ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಾವು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

***

ತಂತ್ರಜ್ಞನ ನಂಜನ್ : ಎಲ್ಲ ಹಿತಮಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ಜೆನ್ಸ್

ಶಃ ಧನ್ಯ

II B2 HEBA

ಯಂತ್ರಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಪೇದನೆಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಸೃಜನಶೀಲ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಕುಂತಿಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ರಮಬಧತೆ, ಏಕರೂಪತೆ ಮತ್ತು ಬೇಸರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೇರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆಸೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥ, ದುರಾಸೆಯ ಮತ್ತು ಕ್ಷಾರರನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ನಾವು ಪ್ರತಿದಿನ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞನದ ಯುಗದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞನದ ಅನುಕೂಲಗಳು ಇರುವಂತೆ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಸಹಾ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ದೂರವಿರುವುದು ಮೂಲಿಕತನವೇ ಸರಿ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹಿತಮಿತವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಜೆನ್ಸಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ವಿಜ್ಞಾನವು ಹಲವಾರು ಮಾರಕ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ತಂದಿದೆ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅಗಾಧ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ನಮ್ಮ ಜೀವಿತಾವಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಶಿಶು ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನವು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘವಾಗಿದೆ.

ಆಧುನಿಕ ಜೈವಧ ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಾತ್ಮಿಸುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯದ ಸಂಶೋಷವನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಶಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಒಂದು ದೇಶದ ಮುನ್ನಡೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಹಾಗೂ ಬಾಣಂತಿ ಮಗುವಿನ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಮುಂಚೆ ಅನೇಕ ತಾಯಂದಿರು ಮಗುವನ್ನು ಹೆತ್ತು ಕೊಳ್ಳು ಮುಚ್ಚಿದ್ದರು. ಈಗ ಆ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸ್ನೇಹಿತ್ಯಕವಾಗಿ ಮಗುವನ್ನು ಹಡೆಯಲು ಬಹುತೇಕ ಜನರು ಇಷ್ಟ ಪಡದೆ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಮೌರೆ ಹೊಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನವಜಾತ ಶಿಶುವಿನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಅನೇಕ ರಾಸಾಯನಗಳು ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ತಾಯಿಗೆ ಚೆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯ ಜಾಸ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

ಯಾಂತ್ರಿಕರಣ ಉತ್ತಮ ಬೀಜಗಳು, ಉತ್ತಮ ನೀರಾವರಿ ತಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಟ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಅವಿಷ್ಯಾರವು ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಮೊದಲಿನಂತೆ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗಿ ರ್ಯಾತರು ಕಷ್ಟ ಪಡುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಲ್ಫ್ರೆಡ್, ಆಧುನಿಕ ಸಾಗರ ಲ್ಯಾನರ್, ಜೆಟ್ ಪ್ಲೇನ್ ಮತ್ತು ಮೋಟಾರ್ ವಾಹನಗಳು ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆರಾಮದಾಯಕವಾಗಿಸಿವೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ವಾಣಿಜ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಾರಿಕೆರಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಸಾದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿವೆ. ಆದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಕಲುಷಿತ ನೀರು, ಗಾಳಿ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಹದಗೆಸಿಸಿದೆ. ಶಬ್ದ, ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಬಿನ್‌ನೆಗಳು ಕೊಳ್ಳಿಗೇರಿಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞನವು ಸಂವಹನವಯ್ಯಾ. ತಂತ್ರಜ್ಞನವನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನು ಬಹಳಷ್ಟು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಯಂತ್ರಗಳು ನಿರುದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಯಂತ್ರಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿಸುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಪೇದನೆಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಸೃಜನಶೀಲ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಕುಂತಿಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ರಮಬಧತೆ,

ಏಕರೂಪತೆ ಮತ್ತು ಬೇಸರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೇರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆಸೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ, ದುರಾಸೆಯ ಮತ್ತು ಕ್ರಾರಣಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

***

ನಮ್ಮೊರ ಸೊಬಗು

ಶ್ರೀ: ಮಹೇಶ್ ಕೆ.ಆರ್.
II PUC, SEBA

ನನ್ನ ಉರು ನಿಟ್ಟಾರು. ನನ್ನ ಮನೆ ನಿಟ್ಟಾರಿನಿಂದ ಎರಡುವರೆ ಕೆಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ನನ್ನ ಮನೆಯು ಸುತ್ತಲು ಗುಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟ ಹಚ್ಚ ಹಸಿರು ಮರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಣಿ ನಿಸರ್ಗ ವಿಹಾರ ಧಾಮವಿದೆ. ಆಟವಾಡಲು ತುಂಬ ದೊಡ್ಡದಾದ ಮೈದಾನ. ಆ ಮೈದಾನದಿಂದ ಒಂದುವರೆ ಕೆಲೋಮೀಟರ್ ಚಲಿಸಿದರೆ ಒಂದು ತೊಗು ಸೇತುವೆ ಕಾಣಲು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರಿಸುಮಾರು ಮುಕ್ಕಾಲು ಕೆಲೋಮೀಟರ್‌ನಷ್ಟು ಉದ್ದವಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ನಿಂತು ನೀರನ್ನು ನೋಡುವ ಮಜವೇ ಬೇರೆ. ಗಾಳಿ ಒಂದರೆ ಸಾಕು ಅದು ನಿಥಾನವಾಗಿ ತೊಗತೊಡಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಮನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಕೆಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ‘ಪಾಂಡವರ ತಳ್ಳ’ ಎಂಬ ಜಾಗವಿದೆ. ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮುರಾತನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರು ಅಜ್ಞಾತ ವಾಸದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರು ವಾಸಿಸಿದ ಜಾಗ ಎಂದು ಮೂರ್ಚಜರಿಂದ ಬಂದ ವಾಡಿಕೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಆಕಾದ ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡದಾದ ಹೆಚ್ಚಿಯ ಗುರುತು ಇದೆ. ಅದು ಭೀಮನ ಪಾದದ ಗೆಜ್ಜೆ ಎಂದು ಮಾತಿದೆ. ಮತ್ತು ಕುಂತಿಯು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಗುಂಡು ಕಲ್ಲುಗಗಳು, ಬೃಹದಾಕಾರ ಬಂಡೆಯಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಂಚವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಿಟ್ಟಾರಿನಿಂದ 25 ರಿಂದ 30 ಕೆಲೋಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಚಾದ್ದಿ ಬೆಟ್ಟವಿದೆ. ಇದು ತುಂಬಾ ಸೋಗಸಾದ ಜಾಗ. ಇದನ್ನು ನೋಡಲು ಕಣ್ಣುಗಳೇ ಸಾಲದು, ನಿಟ್ಟಾರಿನಿಂದ ಕೊಡಚಾದ್ದಿಗೆ ಹೋಗಲು ಹಲವಾರು ಜೀವೋಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಾಹನಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಡೆದುಕೊಂಡು ಸಹ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗವಹುದು. ಕೊಡಚಾದ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಗುಹೆಯೋಳಗೆ ಗಣಪತಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಮತ್ತು ಗುಹೆ ತುಂಬಾ ಉದ್ದವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಹೋದಂತೆ ಜಾಗ ಸಣ್ಣಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೊಡಚಾದ್ದಿಯ ತುತ್ತ ತುದಿಯಲ್ಲಿ “ಸರ್ವಜ್ಞ ಪೀಠ” ವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಜಗದ್ಗುರು ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಸಾಫಿಸಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಹೋದರೆ ಬಂಡೆಯ ಮಧ್ಯ ಗುಹೆಯಂತೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಂಡೆಯಿಂದ ನೀರು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಯಾವಾಗಲೂ ತುಂಬಾ ಸಣ್ಣಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ಪಂಪಾಸೆಚೋಗಳು ಸಹ ಬೇಡ. ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ನೀರು ಹರಿದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಇವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಬಿದನೂರು ಕೋಟಿ, ಸಿಗಂದೂರು ದೇವಸ್ಥಾನ, ಹಿಡ್ಲುಮನೆ ಘಾಲ್ನ, ಜೋಗ ಘಾಲ್ನ ಮುಂತಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಹಾಗೂ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೊಣೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

***

ಜಿವ ವಿಕಾಸದ ಕೌರುಕ ಬೆನ್ನುತ್ತಿದ ಡಾರ್ವಿನ್

ಶ್ರೀ : ಅನೀಶ್
ದ್ವಿತೀಯ ಪಿ.ಯು.ಸಿ.

ಜಾಣಿನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಿಂತ ನೀರಲ್ಲ. ಅವು ಸದಾ ಹರಿದು ಜೀವಸಂಕುಲಗಳಿಗೆ ಹಸಿರು ನೀಡುವ ನದಿಯಂತೆ ನಿತ್ಯ ನಿರಂತರ. ಅಂತಹೀ ವಿಜಾಣಿವೂ ಕೂಡಾ ಜಾಣುವದ ಮಹಾಶಾಖೆ. ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕಣಜ, ಸಂಶೋಧನೆ ಎಂಬ ಒತ್ತಲಾರದ ಜಿಲ್ಲಾಮೆಗೆ ಹೊಸ ಹರಿವನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರು ಅನೇಕರು. ಧಾರ್ವಿನ್ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸೆಡ್ಡು ಹೊಡೆದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಗೂಢತೆಯನ್ನು ಭೇದಿಸಲು ಹೋರಟು, ಅದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಕಂಡ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿಬ್ಬ ಚಾಲ್ಸ್ ಡಾರ್ವಿನ್.

ಜನನ ಮತ್ತು ಬಾಲ್ಯ :

1809ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 12 ರಂದು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಶೈಸ್ ಬರಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಚಾಲ್ಸ್ ರಬಟ್ರ್ ಡಾರ್ವಿನ್ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರೇಮಿ. ಸಸ್ಯ, ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣ, ಖನಿಜ, ಕೀಟ, ಮರದ ರೆಂಬೆ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಮನೆಯೊಳಗೆ ತಂದು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಪುಗಲ ಬಗಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸುಕನಾಗಿದ್ದ ಅವನ ಈ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿಯೇ ಮುಂದೆ ಅವನನ್ನು “ಡಾರ್ವಿನ್” ಎಂಬ ಹೆಗ್ಡುರುತ್ವಿನಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪರಿಚಿತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿತು.

ಅಸಮಧಿ..

ಎಳೆಯರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರುಚಿಸುವ ಕರ್ಮಟಕಗಳು

ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂಬುದು ಕೇವಲ ಹಿರಿಯರ ಅಭಿರುಚಿಯಲ್ಲ. ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಮನದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಭಾವನೆ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪುಟ್ಟ ಮಗು ಉಲಿಯುವ ಶಿಶುಗಳೇ, ತೊದಲು ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಪುಟ್ಟ ಕಥೆಗಳು ಕೂಡಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ದತ್ತ ಬಲವು ಮೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದಿಕ್ಕುಚಕಗಳಿಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೇರನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸಲು, ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷತೆ ಸಾಧಿಸಲು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕರ್ಮಟ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.

ಕರ್ಮಟ ಎಂಬ ಚಿಣ್ಣರ ಲೋಕ :

ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳಾದ ಕಾವ್ಯ, ಕಥೆ, ನಾಟಕ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು, ಮೂರರಿಂದ ಏದು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಆಯಾಯಾ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನುರಿತವರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇನಿತು ತರಬೇತಿಗೊಳಿಸುವುದೇ ಕರ್ಮಟದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿಯ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡು, ನುರಿತ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ತೋಚಿದನ್ನು ಗೇಚು..

ಪಾಠಗಿತ್ಯಿಯರೆಂಬ ಬಿನ್ನಾಣಿಗಿತ್ಯಿಯರು

‘ಪಾಠರಗಿತ್ಯಿ ಪಕ್ಷ ಸೋಡಿದೇನಾ ಅಕ್ಕಾ’ ಎಂದು ಪದ್ಯ ಕಟ್ಟಲು ಬೇಂದ್ರೆಯವರಂತಹ ಕವಿಗಳಿಗೂ ಸೂರ್ಯಾಸ್ಯಾಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಪಾಠರಗಿತ್ಯಿಗಳ ಲೋಕವೇ ಬಲು ಸೋಗಸು. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ನಮ್ಮದೇ ಬಣ್ಣಿದ ಲೋಕದಂತೆ ಹಾರಾಡುತ್ತ ಹೂವಿಂದ ಹೂವಿಗೆ ಮೆಲುವಾಗಿ ಏರಿಳಿಯತ್ತ ಇರುವ ಚಿಟ್ಟೆಗಳ ಚಿತ್ರಾಕಷ್ಟಕವಾದ ವರ್ಣಸಂಯೋಜನೆಯ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ಪದಳೇ ಸಾಲದು. ನಯನ ಮನೋಹರ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಕ ಸಮರ್ಪಣೆನಕ್ಕೆ ಬಹುಪಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಪರಾಗಸ್ವರ್ಚ ಪಾತರಗಿತ್ತಿಗಳು :

ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಜಗದಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟೆ, ಪತಂಗ ಹಾಗೂ ಜೀನು ನೊಣಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಬದುಕೇ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತೇನೋ! ಏಕೆಂದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಪರಾಗಸ್ವರ್ಚ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಡೆಯುವುದು ಇವುಗಳ ಮುಖಾಂತರವೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೂವುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾತರಗಿತ್ತಿಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಪರಾಗಸ್ವರ್ಚಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಹೂವಿನ ಮರಕಂದವನ್ನು ಹೀರುವ ಮೂಲಕ ಪರಾಗಸ್ವರ್ಚವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಚಿಟ್ಟೆಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪರಾಗಸ್ವರ್ಚಿಗಳು.

ಮರೆಯಲಾಗದ ಮಾರ್ಕೋಎನಿ :

ಮುಂಜಾನೆಯ ಸೂರ್ಯರಶ್ಮಿ ಇಳಿಕುವ ಮೊದಲೇ ಬೆಳಗಿನ ನಫೋಲ್ನಾಸಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಗಳ ನಡುವೆ ಗಂಟೆಯನ್ನೂ ನೋಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ಗಂಟೆಯ ನೆಂಟನಾಗಿ, ಕೊರ್ ಮಧುರವಾಗಿ ಉಲ್ಲಿಯುವ ರೇಡಿಯೋ ಹಲವರ ಆಪ್ತಮಿತ್ರ. ವಿಭಿನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಎಷ್ಟೋ ಮನೆಗಳ ಮನಮಾತಾಗಿರುವ ರೇಡಿಯೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಯೋಮಾನದವರಿಗೆ ಮನಮುಟ್ಟಿತವೆ. ವಂದನ, ಚಿಂತನ, ರ್ಯಾತರಿಗೆ ಸಲಹೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ವಾರ್ತೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿವರ, ಪ್ರದೇಶ ಸಮಾಜಾರ, ಚಿತ್ರಗೀತೆ ಹೀಗೆ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ಕರಾರುವಕ್ಕಾಗಿ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಶಿಸ್ತಿನ ಸಿಪಾಯಿ ರೇಡಿಯೋ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲಘಟದಲ್ಲಿ ನವನವೀನ ದೃಶ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಬಂದರೂ, ಗ್ರಾಮೀನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ರೇಡಿಯೋ ಅನೇಕ ಕುಟುಂಬಗಳ ಒಡನಾಡಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಒಡನಾಡಿಯನ್ನು ಮನಮನಗಳಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಕೇರ್ತಿಕ ಮಕೋಎನಿಯವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ.

1984ರ ಎಪ್ರೀಲ್ 25 ರಂದು ಇಟಲಲೀಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಮಾರ್ಕೋಎನಿಯವರು, ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದರು. ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು.

ಅಂತಃಪ್ರಜನನವೆಂಬ ಅನ್ನತೆ :

ಇತ್ತೀಚಿಗಷ್ಟೇ ತೆರೆಕಂಡು, ಜನರ ಮನಗೆದೂದ ಚಲನಚಿತ್ರ ‘ಚಾಲ್ಫ್ 777’ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಬಂಧದಿಂದ ಜನರ ಮನಗೆದ್ದ ಚಾಲ್ಫ್ಯಾಯ ಮುಖ್ಯ ಕಥಾ ವಸ್ತುವೇ ಲ್ಯಾಬ್ಲಿಡಾರ್ ರಿಟ್ರೈವರ್ ಎಂಬ ತಳಿಯ ನಾಯಿ. ಅದರ ಮುಗ್ದತೆ, ಪ್ರೀತಿ, ಜುರುಕುತನ, ಚಾಲಾಕಿತನ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಲೆಬಾಗುವಂತಹದ್ದು. ನಾಯಿ ಎಂದರೆ ಕಾವಲುಗಾರರಾಗಿ, ಅನುಮಾನ ಬಂದವರನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕಚ್ಚುವ ಪ್ರಾಣಿ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವ ಜನರು, ಇಂತಹ ಮುಗ್ದವಾದ ಮುದ್ದು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಚಾಲ್ಫ್ಯಾಯ ಜುರುಕುತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನುಗೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಲವರಲ್ಲಿ ಬಂದಿರಬಹುದು.

ನಿಯತೀಗೆ ಹೆಸರಾದ ನಾಯಿಯನ್ನು ಜನ ಕಾವಲಿಗಾಗಿ, ಸಹಚೇವಿಯಾಗಿ, ಅದರ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಸಾಕುತ್ತಾರೆ. ಸೋಜಿಗದ ಒಡಲಾದ ಈ ಜಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಜೀವಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ದೇಹರಚನೆ, ಗುಣ ಲಕ್ಷಣ, ಬಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಸ್ವಭಾವಗಳಿವೆ. ಅಂತಹೀ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 195 ಅಧಿಕೃತ ತಳಿ ಮತ್ತು 79 ಉಪತಳಿಗಳ ಶಾಸನಗಳಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೂಡಲೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕಂಡುಬರುವ ಚೊಮುವ ತಾಯ್ಯಾಡಿ ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ವರ್ಣಮಾಲೆಗಳ ಜೋಡಣೆಯಿಂದ ಮೂಡಿದ ಪದಪಂಗಳಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದ ಭಾಷೆ, ರಕ್ತಗತ ಭಾಷೆ, ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಇತಿಹಾಸ, ನೆಲ, ಜಲ, ಸಂಪತ್ತು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಅಸ್ತಿತ್ವ.

ಚಿತ್ರ : ಪವನಶ್ರೀ, 4ನೇ ತರಗತಿ ಎ

ನಮ್ಮ ಅವಿಂಡ ಕನಾರ್ಕಕವೆಂಬುದು ತಾಯಿ ಸರಸ್ವತಿಯೇ ರಚಿಸಿದ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ರೂಪಕ ಎಂಬ ಕುವೆಂಪುರವರ ಕವನವೋಂದರ ಸಾಲು ಬಹು ಪ್ರೇರಕವಾದದ್ದು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ನಮಗೆ ರಾಜಕಾರಣದ ಆಯುಥ ಅಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಜೀವದ ಉಸಿರು, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಹಿಂದಿ ಮತ್ತೆಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಗೌರವವಿರಬೇಕು. ದೈನಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಈ ಭಾಷೆಗಳು ಅಗತ್ಯವೂ ಹೋದು. ಈ ಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಿದು ಬರುವ ಜ್ಞಾನದ ಅಮೃತವೂ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಜೀವನಾಡಿಯಂತೆ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ ಬೇಕು. ಮಾತ್ರಭಾಷೆಗೆ ಮೊದಲ ಮಾಜೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಭಾರತವು ಒಕ್ಕೊಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದೇಶ. ರಾಜ್ಯಗಳು ಭಾಷಾವಾರು ವಿಂಗಡಣೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಗಿವೆ. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡವೂ ನಮಗೆ ಮಾತ್ರಭಾಷೆಯೂ ಹೋದು ಅಂತೆಯೇ ನಿಸರ್ಗದ ಭಾಷೆಯೂ ಹೋದು. ಹಿಂದಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯೂ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ, ಈ ನೆಲದ ಸಾರ್ವಭೌಮ ಭಾಷೆ. ಇದನ್ನೂ ಸಂವಿಧಾನವೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ.

‘ಹಿಂದಿ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆ’ ಎಂಬ ಕುರುಡು ಭಾವನೆ ಹಲವರಲ್ಲಿದೆ. ಜಾಗತಿಕ ಮುಷ್ಟಿದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಧೋರಣೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಭಾರತದ ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಒಮ್ಮೆವಂತಹ ವಿಜಾರ. ಆದರೆ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ‘ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ ಬದಲಿಗೆ ‘ಆಜಳಿಃಜತ ಭಾಷೆ’ ಎಂದಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ದೇಶದ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಜಳಿತ ಭಾಷೆಗಳೆಂದು ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿರುವ ಇತರ 22 ಭಾಷೆಗಳಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನಮಾನವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಜಳಿತ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಂದಾಗಿರುವ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ವಾಸ್ತವ.

ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೋಟ್ಯಾನಲ್ಲಿ ವಾದ ಪ್ರತಿವಾದಗಳೂ ನಡೆದಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹಲವಾರು ಚರ್ಚೆಗಳಾಗಿವೆ. 2010ರ ಜನವರಿ 25ರಂದು ಗುಜರಾತ್ ಹೈಕೋಟ್ಯಾಗ್ ನೀಡಿದ್ದ ತೀರ್ಮ್ಯ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಾರ್ಥಕವಾದದ್ದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ತನ್ಸ್ವಾಳ ಮೇಲೆ ಅದರ ಬೆಲೆ, ತೂಕ, ತಯಾರಾದ ದಿನ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಸಾಮಾಗ್ರಿ ಮುಂತಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಸುರೇಶ್ ಕಣ್ಣಾಡಿಯಾ ಎಂಬುವರೊಬ್ಬರು ಗುಜರಾತ್‌ನ ಹೈಕೋಟ್ಯಾಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಅಜ್ಞಯೋಂದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು. ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆದರ ಬಳಕೆ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಅಜ್ಞಯ ವಿಚಾರರಣೆ ನಡೆಸಿದ್ದ ಗುಜರಾತ್ ಹೈಕೋಟ್ಯಾ ದೇಶದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಒಫ್ಫಿರಿಬಹುದು. ಹಿಂದಿಯನ್ನೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಅದನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತನ್ನ ತೀರ್ಮ್ಯನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿತ್ತು.

ಅದೇ ವರ್ಷದ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರರ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಸದರೊಬ್ಬರು, ಹಿಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಲು ಯಾವುದಾದರು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೇ? ಎಂದು ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರವು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಿತ್ತು.

2017ರ ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಚಚೆರ್ಯ ವೇಳೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಕರಣ ರಿಚಿಬು, ನಾವು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಹೇರುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಎಂದು ಕರೆದಿಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆಗಳೂ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಗಳೇ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸಾಫ್ತಿವೆ ನೀಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದೂ ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಾಹ.

ಬಹುಭಾಷೆ ಬಹು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಬೀಡಾಗಿರುವಂತಹ ಈ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನಾಕಾರರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಚಚೆರ್ಯ ಸಿದ್ಧಾರೆ. ಇಂದು ಇರುವ ಗೊಂದಲಗಳು, ಧೋರಣೆಗಳು ಸಂವಿಧಾನದ ರಚನೆಯ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಿತಿಯು ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚಚೆರ್ಯ ಸಿತ್ತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾರಿರು ಮಂಟಗಳ ದಾಖಿಲೆಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ. ಸುದೀರ್ಘ ಚಚೆರ್ಯ ನಂತರ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಸಮಾನ ಗೌರವ ನೀಡಬಲ್ಲಂಥ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೂ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಜರ್ತೆಗೆ ಹಿಂದಿಗೂ ಸಾಫ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಹಿಂದಿಯ ಹೆಗ್ಲಿಗೆಯಾಗಿ ಉಳಿಯಿತು ಎಂಬುದು ಗಮನಾಹ ಸಂಗತಿ.

ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾಗುವ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಸಂವಿಧಾನದ 343(1) ವಿಧಿಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ. 342(2)ನೇ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ರೂಪಿಸಿದ 15 ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬಳಸಲು ಅವಕಶ ನೀಡಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಯನ್ನೂ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ಹದಿನ್ಯೇದು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅನ್ನು ಆಡಳಿತಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸುವ ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸಲು ಸಂವಿಧಾನದ 343(3)ನೇ ವಿಧಿ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿತ್ತು.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು 1966ರಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿದ ಕಾನೂನಿನನ್ನು ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಎರಡೂ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಗಳು ಇದರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದ 344, 346 ಮತ್ತು 351ನೇ ವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದ ಕೆಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಯಿತು. ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅನ್ನು ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಗಳಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಜರ್ತೆಗೆ ಯಾವುದಾದೂ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಬಳಸು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯ ಹಿಂದಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಆಯೋಗವೇಂದನ್ನು ರಚಿಸಿ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಸಂವಿಧಾನವು 344ನೇ ವಿಧಿಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ರಾಜ್ಯಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೆ 346ನೇ ವಿಧಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವರದಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು ದಕ್ಷಿಣದ ರಾಜ್ಯಗಳು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದು ಹಿಂದಿ ವಿರೋಧ ಹೋರಾಟಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಾಹ ಸಂಗತಿ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕೃತಿ, ಹೇರಿಕೆ ಎಂಬೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ನಾವು ಗುದಾಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ತಮ್ಮ ನೇಲದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಬೆಳೆಸುವವತ್ತೆ ಚಿತ್ತ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಭಾಷೆ ಅಂತರಂಗದ ಭಾಷೆಯಾಗಲು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂತರಂಗದ ಹೃದಯಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದೇ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಿ, ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ, ಬೆಳೆಸಿ, ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಈ ನೇಲದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಕೊಂಡೊಯ್ದಬೇಕಾದ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಾಳಬೇಕಿದೆ.

***

ಉಡುಪಿಯ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಹುಲವೆಳಡ ಭಜನೆ

ಶ್ರೀತಲ್
I Non-Cet

ಹುಲಿವೇಷ ಹಾಕುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕನಾಟಕದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಒಂದು ಜನಪದ ಕಲೆ. ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹಬ್ಬದ ಅಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಲಿವೇಷಗಳು ಸದ್ಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ದೇಹವನ್ನು ದಂಡಿಸಿ ಅಪಾರ ದೃಢತೆಯಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಯಶ್ಸಿ ಹುಲಿವೇಷ ಹಾಕೋದು ಸಾಧ್ಯ.

ಅಷ್ಟುಗೂ ಹುಲಿವೇಷಕ್ಕೂ ಬಿಡಿಸಲಾಗರದ ನಂಬು. ಉಡುಪಿಯ ಅಷ್ಟು ಸಂಭ್ರಮವೆಂದರೆ ಹುಲಿವೇಷ. ಉಡುಪಿಯ ವೇಷಾಧಾರಿಗಳ ವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆ ಇತರ ಕಡೆ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ತಾಳ್ಳೆ ಶ್ರಮ : ಅನೇಕರು ಭಾವಿಸಿದಂತೆ ಹುಲಿವೇಷ ಹಾಕುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ತಾಸೆ ಡೋಲು ಪೆಟ್ಟು ಬಿಡ್ಡಾಗ ನಮಗರಿವಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಕೈಕಾಲು ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ಹಾಕಬಹುದೇನೋ, ಆದರೆ ಹುಲಿವೇಷ ಹಾಕಬೇಕಾದರರೆ ತುಂಬಾ ತಾಳ್ಳೆ ಮತ್ತು ಶ್ರಮ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವೇಷಾಧಾರಿಯ ಮೈಮೇಲೆ ಬಣ್ಣ ಬಳಿದಾಗ ಅದು ಒಣಗುವವರೆಗೂ ನಿಂತರಬೇಕು. ಮೈಮೇಲೆ ಪಟ್ಟಿಗಳು, ಮುಖಿದ ಮೇಲೆ ಗರೆ ಹಿಗೆ 5 ರಿಂದ 6 ಗಂಟೆ ಬಣ್ಣಕ್ಕಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಬಣ್ಣದ ಘಾಟು ಮತ್ತು ಉರಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪರತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಣ್ಣ ಬಳಿಸಿಕೊಂಡವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು ಬಣ್ಣ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ ಬಳಿಕ ಉಳಿದ ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಳಿಕ ದೇವರ ಮುಂಭಾಗ ಮೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಧೂಪ ಸೇವೆ ನಡೆದು ಹುಲಿ ವೇಷಾಧಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಮೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ವೇಷಾಧಾರಿಗಳ ನಗರ ಸಂಚಾರ : ಹೌದು, ಹುಲಿವೇಷ ಅಥಿಕೃತವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗೋದೇ ರಥಬೀದಿಯಲ್ಲಿ. ಅದು ಕೂಡ ಅಷ್ಟುಮಿಯ ದಿನದಂದು. ಹಬ್ಬದ ದಿನ ದೇವರಿಗೆ ಮೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿಯೇ ವೇಷಾಧಾರಿಗಳು ನಗರ ಸಂಚಾರ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದು ಪದ್ಧತಿ. ಒಂದರ್ಫದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟುಮಿಯ ನಂತರವೇ ಹುಲಿವೇಷ, ಸಂಚಾರ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಲಿವೇಷಾಧಾರಿಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದ್ಧತೆ.

ರಾತ್ರಿಯಿಡೀ ನಿದ್ದೆ ಬಿಟ್ಟು ದಿನವಿಡೀ ಕುಣಿದು ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಈ ಕಲಾವಿದರ ಜೀದಾಯ್ವಾ ಮೆಚ್ಚುವಂತಹದು. ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ಮನೋರಂಜನೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದ ಹುಲಿವೇಷ ಕಲೆ. ಈಗ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸಹಾಯ ಮಾಡೋ ಮನಸ್ಸಿದ್ದೆ ಹೇಗೋ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಅನ್ನೂದಿಕ್ಕೆ ಉಡುಪಿಯ ‘ಯುವ ಟ್ಯೂಗ್ಸ್‌’ ಹುಲಿವೇಷ ಹಾಕಿ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷದ್ವಾರ್ಥಿ ಹಣವನ್ನು ಉರಿನ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ನೇಲದ ಗೌರವ ಹುಲಿವೇಷ : ಹುಲಿವೇಷ ಎಂಬ ಕಲೆ ಕರಾವಳಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನೋಡಲು ಸಿಗುವ ಹುಲಿವೇಷಗಳು ಈ ಭಾಗದ ಜನರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಗೌರವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಬದಲಾದ ಕಾಲಫಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಲಾಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಈ ಕಲಾವಿದರ ಕ್ಷೇತ್ರಾರ್ಥವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಲೇಬೇಕು.

ಚಿತ್ರ : ಸಂಧ್ಯಾ, 6ನೇ ತರಗತಿ

***

ತುಳುನಾಡು

ಶ : ಸುಪ್ರಿಯಾ ದೇವಾದಿಗ
I BASCS

ತುಳುನಾಡು ಅಥವಾ “ತುಳುನಾಡ್” ತುಳು ಭಾಷೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾರತದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನರನ್ನು ತುಳುವರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯರು ಹಳೆಯ ದಕ್ಷಿಣ ಕೆನರಾ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕನಾರಾಟಕದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಉಡುಪಿ ಮತ್ತು ಕೇರಳದ ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂರು ನಗರಗಳನ್ನು “ತುಳುನಾಡು” ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯ ಭಾಷೆ “ತುಳು” ಇನ್ನು ಈ ತುಳುನಾಡು ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಧಾರನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದೆ. “ತುಳುವರು” ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಇವರು ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಯ ರೀತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಇವರು ಆಚರಿಸುವ ಹಬ್ಬಗಳೂ ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಭಿನ್ನ ಹಾಗಾಗಿ ಇವರ ಆಚರಣೆಯ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಹಬ್ಬಗಳು ಬಗೆಗಿನ ಸರಣಿ ತಿಳಿಸದೇ ತನ್ನ ಈ “ತುಳುನಾಡ ಹಬ್ಬಗಳ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಲೆಗಳು ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಯಕ್ಕಾನದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಸುಮಾರು 16ನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಕ್ಕಾನ ಎಂದರೆ ಹಿಮ್ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಂಡೆ ಮದ್ದಳಯೋಂದಿಗೆ ಹಾಡಿ ಹೇಳುವುದು. ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ನವರಸಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಸಂಗೀತದ ಸ್ವರ್ತ್ಯದ ವಿವಿಧ ರಾಗಗಳನ್ನು ತಾಳಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಆಟ ಬಯಲಾಟ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆಟ ಹಿಂದೆ ಟಿಪಿ ಮೊಬ್ಬೆಲ್ ಇಲ್ಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನರಂಜನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ತನ್ನದೇ ಆದ ನಿಯಮಗಳು ಇದೆ. ಬಣ್ಣಾರಿಕೆ ಹೀಗೆ, ವೇಷಭೂಷಣ ಹೀಗೆ ಎಂದು ನಿಯಮಗಳಿವೆ.

ಚಿತ್ರ : ಸುದೀಶ್

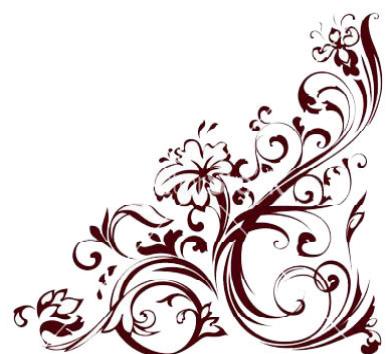
ಅಲ್ಲದೆ ಯಕ್ಕಾನದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವೇನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೆ ಜಾತಿ ಧರ್ಮದ ಹಂಗು ಇಲ್ಲದೇ ಕಲೆಗೆ ಬೆಲೆ. ಜಬ್ಬಾರ್ ಸಾಮಾರಂತಹ ಅನೇಕ ಕಲಾವಿದರು ಯಕ್ಕಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಕ್ಕಾನಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಗೋರವ ಸಾಫನಮಾನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಇದು ತುಳುನಾಡಿನ ಸಾಧನೆಯ ಕೀರಿಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗರಿಯನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಮಲಿವೇಷ (ಪಿಲಿವೇಷ) ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ತಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ರೂಪವಾಗಿದ್ದು ಯುವಕರು ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು (ಮಾನ್ಯ ಮಿ) ತುಳುನಾಡಿನ ದಸರಾವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಇದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ಜನಾಷ್ಟುಮಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕರಡಿ ವೇಷ ತುಳುನಾಡಿನ ದಸರಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ಸ್ವರ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ

ಕಂಬಳವು ಇಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷವಾದ ಆಟವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೀರು ತುಂಬಿದ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೋಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಸ್ಪೃಧೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಶ್ರೀಜಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೋಣ ಕಾಳಗವೆಂಬ ಮಾತೊಂದು ಶ್ರೀಡೆ ಇದೆ. ಇದು ಕೂಡ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ತುಳುನಾಡು ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಈಗಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೆಂಕಣ ಭಾಗ ಹಾಗೂ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದ ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಡಗಳ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಭೂತಾರಾಥನೆ (ದ್ಯುವರಾಥನೆ) ಎಂದರೆ ತುಳುನಾಡಿನ ಜನ ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹ ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ದ್ಯುವ ಮತ್ತು ದೇವರನ್ನು ಸಮಾನಾಗಿ ನೋಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದ್ಯುವವನ್ನು ನಂಬಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅದರದೇ ಆದ ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟಳೆ ಕ್ರಮಗಳು ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಷ್ಟ ಹೊಂದರೆ, ಕೇಡು ಆಗದಂತೆ ದ್ಯುವ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಆರಾಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಇಲ್ಲಿ ಭೂತಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಲವಾಗಿ ಮೂರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಾಣಿರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಭೂತ ಮನುಷ್ಯ ಮರಣಾನಂತರ ದ್ಯುವೀಕೃತವಾದ ಭೂತ, ಮುರಾಣದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಭೂತ ಹಲಿ, ಹಂಡಿ, ನಂದಿ, ಕೋಣ ಇತ್ಯಾದಿ (ಪಿಲಿಚಂಡಿ, ಪಂಜುಲ್, ಮೈಸಂದಾಯ) ಇವುಗಳು ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಗದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆರಾಧನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಜುಮಾದಿ, ಕಲ್ಲುಡ ಮೊದಲಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಾನವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಏರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅಕಾಲ ಮರಣಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಅನಂತರ ಭೂತಗಳಾಗಿ ದ್ಯುವತ್ತ ಹೊಂದಿ ಆರಾಧನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇವು ಎರಡನೆ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಕೊಂಡಮೇಂತಾಯ, ಅಣ್ಣಿಪ್ಪ ಮೊದಲಾದ ದ್ಯುವಗಳನ್ನೂ ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ‘ಬೆರ್ಮೆ’ ಎಂಬ ದ್ಯುವ ಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರತಿರೂಪ ಆಗಿದೆ. ವೇದಬ್ರಹ್ಮನ ನಿದೇಶನ ಒಂದು ಕ್ರಮದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಜಿಮೇ ಎಂಬ ದ್ಯುವ ಭೂತ ಬ್ರಹ್ಮವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆರಾಧನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದು ತುಳುವರ ಮೂಲ ದೇವರು “ಬೆರ್ಮ್ರೂ” ಆಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ಚರಿತ್ರೆಯುಳ್ಳ ವಿವಿಧ ಸೌರಮಾನಿ ಶಕ್ತಿಗಳು ನೆಲೆಸಿದ್ದೆ. ಯಾವುದೇ ಕಷ್ಟ ಬಂದಾಗ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರು ದ್ಯುವದ ಮೇರೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಸಂಕೊಷದಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದೊಂದು ಜನರ ಬಲವಾದ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ತುಳುವ ಪ್ರದೇಶದ ಆಲಡೆ, ಬ್ರಹ್ಮಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ನಾಗಬ್ರಹ್ಮನ ಚಿತ್ರಣಗಳಲ್ಲಿ ಆತನ ದೇಹದ ಕೆಳಭಾಗ ಸರ್ವರೂಪಿಯಾಗಿಯೂ ಮೇಲಾಗದಲ್ಲಿ ರಾಜದಂಡ ಅಥವಾ ವಿಧವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮನುಷ್ಯನಾಗಿಯೂ ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿನ ನಾಗಾರಾಥನೆ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಿಡಮರಗಳಿರುವ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ‘ನಾಗಶಿಲೆ’ ಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಆ ಜಾಗವನ್ನು ನಾಗಬನ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಜಾತಿ-ಜನಾಂಗದ ಮೂಲ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ನಾಗನ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ತಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ವಿಶೇಷವಾದ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಶಾಲಿಯಾದ ದೇವರಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾಗರ ಪಂಚಮಿಯ ದಿನದಂದು ಹಾಲು ಎಳನೀರು, ತುಪ್ಪ, ಅರಳಿನಪುಡಿ, ಜೇನುತುಪ್ಪ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಭಕ್ತರು ತಂದು ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಉಡುಪಿ ಕೇರಳದ ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಕರಾವಳಿಯ ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಜಾತ್ರೆ, ನೇಮ, ಯಕ್ಕಾನ ಭಜರಿ ಶುಲ್ಕ, ಮಳೆಗಾಲ ಮುಗಿದ ತಕ್ಕ ಶುರುವಾಗುವ ಸಾಲು ಸಾಲು ಪರವಗಳು ದೇವಸ್ಥಾನದ ವಾರ್ಷಿಕ ಜಾತ್ರೆ, ಬ್ರಹ್ಮಕಲಶೋತ್ಸವ ನೇಮೋತ್ಸವ, ನಾಗಮಂಡಲೋತ್ಸವ, ಯಕ್ಕಾನ, ಈ ತುಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬದ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಯೂಗುತ್ತದೆ.

***

English Section

Classrooms

☞ : Bhushi

7th STD

Smart classrooms are also an attraction to students which enables students learn new things in a fun and interesting way. The pictorial representation of lessons helps students to understand better and increase their memory retention power with the introduction of e-book. It becomes easier for students to access to innumerable books over the internet with just a click. There is much scope to go beyond the syllabus and learn in depth about any subject. This increases their visibility and interest in developing their knowledge. It offers educational outcomes that stimulate the brain and help children who have difficulties in focusing on learning procedure.

Technology is no doubt the greatest blessings to humans. Technology is like a coin which has both positive and negative sides. If we use it in a good positive way it will affect our lives positively, and have positive impact on the present and future generations. Parental control and guidance are must to make the best use of technology should like to say that technology is the king, humans are the slave. But if the slave is clever and us able enough he can manipulate the king. Technology should be a flower of life not a productivity killer.

***

The Foolish Donkey

☞ : H. Pavan

7th Std.

Once a donkey was walking in the field. He heard some grasshoppers singing. 'Their song is so nice', he thought. "How do you sing so well? The donkey asked. "It is because we only drink the drops of water in the morning," the grasshoppers said jokingly.

The donkey too wanted to sing. He believed them, and from the next day onwards he drank drops of water present in leaves. After two days the donkey was so weak that he could not even stand up. He understood his mistake.

***

Ben's birthday present

✉ : H. Pavan

7th STD

It was little Ben's birthday. His grand father sent him a birthday present. It was a huge box, bigger than Ben's father and mother.

The three of them opened the box and then there was another...the another...then another...another and it went on.

When they opened the hundredth box, there was a teeny – weeny teddy bear in it. Ben took it out and BOOM.... The teddy became huge!! Bigger than Ben, father and mother.

Ben hugged the huge teddy and TA – DA ...it was again the teeny-weeny teddy! It was Ben's own magic teddy bear, and he loved it very much.

***

THE VALUE OF TIME...

Life to Enjoy

The most selfish one letter word I - Avoid it

✉ : Maanvi.G

6th Std.

A life is to enjoy

The most satisfying two letter word -we - use it

A life is to end

The most used four letter word Love -value it

There is only one chance

The most pleasing five letter word smile - Keep it

We cannot get it again

The most spreading six letter word Rumor - Ignore it.

Enjoy every moment

The most delightful seven letter word, Success Achieve it.

Remember all the moment

The most Envious eight letter word Jealousy - Avoid it

The life is slow

The most powerful nine letter word, knowledge - Acquire it

The time is fast

The most essential ten letter word, Confidence - Trust it.

Do a good thing in your life

***

***

English as Global Language

A global language is one that is spoken and understood at an international level by a wide variety of people. Moreover no language in the world better fits this description than English language.

When it comes to language, one can make a strong argument that a strong link exists between dominance and cultural power. Furthermore, the main factor that the language becomes popular is due to a powerbase whether economic or political or military. The derivation of English language took place from languages like French, Latin, German and other European languages. This can be a reason why many Europeans don't find English a difficult language to learn. Furthermore, linguists argue whether the simplicity of English is the main reason for it becoming a global language.

The Latin script of the English language appears less complicated for people to recognize and learn. Also, the pronunciation of English language is not as complex as other languages like Korean or Turkish.

Generally, the difficulty level of a language varies from person to person and it also depends on the culture to which one may belong for example a Korean person would find less difficulty in mastering the Japanese language in comparison to a German person. This is because of the close proximity of the Korean and Japanese cultures.

Consequently, learning English is not such a big deal for most people as they can find a certain level of familiarity with language.

English is a very effective language and this is evident. Due to the presence of various native and non-native speakers on global scales. Furthermore according to statistics, one-fourth of the world is either fluent in the English language or content with it. While it's true that the number of native Mandarin speakers is the greatest in the world, Mandarin is not the global language due to its complex spellings, grammar and letter system.

The English language, on the other hand does not suffer from such complexity problems. Furthermore the English language has lots of words and synonyms to express something. As such, any word or its meaning can be expressed with a high level of accuracy.

English is certainly the most widely spoken language in the world by far. On a global scale, English has the most number of speakers, who speak English either as a first or second language in the world.

***

Story of Zero

 Bhuvi

7th STD

One day a famous mathematician conducted a meeting of numbers except zero. All others had the meet. Zero was hiding in an unknown place.

The mathematician ordered other numbers to bring the zero to this meeting immediately. All the numbers began to search for him. At last after a long search they found him hiding behind a tree. They presented him before the mathematician.

Mathematician asked, why you are hiding? Why you are afraid to attend the meeting? Zero started crying and said in a broken voice. According to people I have no value. So no one respect me. That is the reason I did not attend the meeting.

Mathematician called number 1 and said him to stand in front of zero. Then he said to zero to stand to the right of the 1. Looking at the other numbers he asked the value this number. 10 replied all the numbers.

As the number of zero increases the value of one also increases a 10, a 100, a 1000 and so on. Now zero understand the point of mathematician. He was very happy.

The moral of the story is when we stand united our value will increase. Every man and everything on this earth is very important. We should never discriminate any one.

***

FOUR FRIENDS

કૃતિ : H. Pavan
7th Std

Once in a house lived a Kitten. One day, Bunny, a friend of Kitten came to visit. Kitten was very happy to see Bunny. They began to play hide and seek. Bunny hid in a long borrow. Kitten started search for Bunny. He could not find Bunny. He called out, "Bunny! I failed to find you! Now come back." But there was no response from BUNNY!" where did Bunny go?" Kitten got really scared! He got the help of Puppy. Puppy came and sniffed all over. Puppy found that Bunny was trapped in a borrow. Kitten ran to the Mouse. The Mouse rushed in and widened the borrow for Bunny to come out. That was a great day for all the friends!

***

Swami Vivekananda (Motivations)

- ❖ "Take up one idea.
Make that one idea your life.
Think of it, dream of it.
Live one that idea.
Let the brain, muscles, nerves.
Every part of your body be full of that idea.
And just leave every other idea alone.
This is the way to "SUCCESS"
And this is the way great spiritual
Giants are produced."
- ❖ Arise, awake and stop not till the goal is reached
❖ You cannot believe in god until you believe in yourself.
❖ We are what our thoughts have made us so take care about what you think. Words are secondary, thoughts live, they travel far.
❖ The greatest sin is to think that you are weak.
❖ Never think there is anything impossible for the soul.

***

LIFE

☞ : Saniha M.S

I B1 SEBA

Life has been bestowed upon us by the almighty and we all must value it. We should be thankful for all that we have, and try to improve ourself each day to build a better life. The journey of life may not always be smooth but we must keep going and stay positive at all times.

“Life is beautiful.” There is a lot of stress all around us these days. Most people complain about problems at office, issue in relationship and growing competition in various fields. People are so engrossed in dealing with these issues that they don’t see the real beauty of life. There is so much more to life than these things. In fact if we look at life closely we will realise how beautiful it is. God has given us everything in abundance. There is evident in the nature. The trees, plants, river and sunlight everything is in abundance . This is the beauty of life.

However, we cannot say that life is a bed of roses. It is not! The problems and concerns of people are genuine so, everyone has his/her own problems. Life is not easy for everyone. However we need to understand that this is how life is. If everything came easy we would not really value it. Life is beautiful in its own way and we should look for reasons to enjoy it and embrace its beauty amid the issues we have to deal with.

Challenges are a part of life. We face different challenges at different points of life. While same people look at these challenges as an opportunity to learn something new others get disheartened and succumb to them. We learn many new things as we take on different challenges. These experiences make us a person of determination despite the hurdles.

Challenges require us to get out of our comfort zone. These can be difficult to deal with. However, we must deal with them with courage and determination.

While challenges take us through new experiences and make us stronger, goals help us to stay focused. Both challenges and goals are important in life.

But the secret is not to have that one step back, even into the failure learn from backward steps and keep on stepping forward in this dance called life!! If your efforts are true you will succeed for sure.

***

Parents are the powerful models of life

ಖ: Adhya B.R
1st CET(H)

My parents are the most precious people in my life and they are the world to me. So I give them top priority in my life they taught me my religion and culture. The best feeling in the world is to know that our parents are smiling because of us. Don't wait for the time till you lose your parents. Realize their sacrifices and the love they rendered to you. Never hurt your parents because they are the one who care you the most. They are the precious gifts given by god. I have the best parents in the world and I am so lucky to have them they prepared me so well that I can face the world easily that our parents are one of the best, greatest and the biggest blessings in the world. They work very hard to make us independent so that we do not have to face the problems which they have faced.

Now a days children have no time for their parents. They insult them and when they are financially independent they send their parents to old age homes. My request to my readers is that kindly respect your parents, elders and teachers because we need their blessings. I know sometimes they restrict us from something but that is for our good –will and safety. Spend sometime with your parents everyday and never make them feel lonely in their life. Share your daily experiences and feelings with your parents. They will feel very happy.

My dear parents, thank you so much, for giving me everything in my life. I think you always trusted me, and gave me all your love. You are the best parents in the world. Thank you for supporting me and helping me in fulfilling my wishes.

“Respecting elders means respecting God”

***

ಚಿತ್ರ : ಅರಾಧ್ಯ ವ್ಯೇ. ಅಚಾರ್ಯ
4ನೇ ತರಗತಿ ಎ

PLASTIC

ರೂ : Sathvik S.A

1st P.U.C PCMCS

Now a days we use a lot of plastic items in our daily life. You can list that what plastic items we use in a day. First we use tooth brush, bucket, mug soap box, tiffin box, comb, clip, water bottle, helmet, food packet, plastic bag, even also pen is made of plastic. Like wise many plastic items used in our daily life.

The 20th century saw a revolution of plastic production. The world's first fully synthetic plastic was Bakelite invented in New York in 1907 by Leo Baekeland who coin the term plastics.

First application was insulating radar cabling during second world war. In the modern world plastic has been used for an incredible variety of products. Plastics were once seen as miraculoers materials. It is cheap light weight for transport and safe in that its virtually unbreakable. It can be reused or remelted and made a new product. So people buy plastic Pollutes our environment. Only one length of plastics is recycled plastics impacts on human and ecosystem health and waste reduction efforts. As world's population continuous to grow so does the amount of garbage that people produce. It is inexpensive items so people can use more products every year we use several billion items such as bags, bottles, trays, food packages etc. now a days the plastic is every where floating on ocean, river, lakes. If the Plastic Litter in the water is mistaken for food by ajvatic animals. When we burn the plastic it will produce toxic gases. It will cause cancer and disrupt thyroid and respiratory problem. It produce lot of black carbon which contribute to climate change and air pollution.

In the same way industry produce enormous amount of plastic items. It will effect the future generation try to avoid and minimize use of plastics such as drinking straw, food packages, plastic bags etc. reduce use of plastic instead of using cloth bags, glass and steel container, paper bags, plastic items are non biodegradable some plastic are recycle cleaning areas of plastics waste's difficult and expensive

So we used to buy less plastic items use alternative packaging buy local market vegetable, and other items and grow own food.

In future we should save our environment avoid to use the plastic items. Use the plastic right manner and right place. Think better in future days

***

STUDENT LIFE IS GOLDEN LIFE

Student' life is golden life because student life is the most important part of human life. It is the period of pure joy and happiness. It is a life, free from all anxieties of the tough world. The mind of the students is full of noble ideas and his/her eyes are full of dreams.

Student life is the most crucial period in the life of a person. The most important things in student life are discipline and punctuality, without discipline students are like a bird without wings punctuality is the exact time to gain knowledge.

The primary duty of a student is to learn and to acquire knowledge. He/she must do all his /her work at the right moment and maintain punctuality and discipline. He must remember that if a student become successful in his student career and his/her character is built on a sound base he will be able to shine in any sphere of life and can serve his society and his nation.

A student should spend most of his time of this golden period in reading and learning. A good student never waste his time fixed for reading. But he must not be book-warm being always engaged in his studies. He should also be careful about his health and spend some time daily in some sports and games. He should try to develop his body and mind at the same time.

As a student he must try to develop his intellect. He should also try to acquire some good qualities like obedience, dutifulness, respect for elders and love and sympathy for his fellow men. The duty of a student is to obey his parents and teachers and respect the elders of the society.

Students are the future, hope of our country. Every student should try to become the best citizen in all aspects so that he might serve his country as far as he can. This period and he should build a sound character is called the formative period in his/her best to make the best use of his student life.

What is important in a student life is thus, TIME and STRESS management which will do wonders. Always keep in mind that there are many opportunities in student life and you should grab them so that you become stronger and wise.

***

Technology Boon or Curse

 : Bhushi
7th STD

Technology is changing our lives by increasing the speed of time . we are humans, we introduce and develop technology our life to its best. In today's modern world technology is advancing day by day due to which the life of children has become very easy.

Technology in general refers to all the tools, machines or devices used in our daily life. It is the result of advancement of science. All the things we use like TV, washing machine, bicycle are also technology which have made our life much easier.

Internet is probably the most famous means to spread information . Using the internet one can easily get the news, views and updates of the world. People can communicate with others through voice calls and video calls.

The use of modern technology is inevitable today because education has changed significantly in the last 20 years. The emergence of technology has a profound impact to the educational landscape in our society. With technology students and parents have a variety of learning tools at their fingertips,specially after the outbreak of COVID – 19. The latest technology has enabled students to stay connected through E – classrooms. Today the use of technology is not only limited to computer labs but has direct access to smart phones.

***

The Thing

 : H. Pavan
7th STD

Minku mongoose was walking through a forest. He noticed something lying on the ground. He took it and saw another Mangose in it. Minku looked at him and he peered back. Minku snarled at him and the other one snarled back. Minku tried to shake the Mongoose out of it. But he couldn't .Montu monkey was watching this. "Minku, it's a mirror you are holding. You see your self in it. Humans use it to see themselves," Montu said. Minku dropped the mirror and walked away.

***

THE HAUNTED LIBRARY

✍: Koushik

7th STD

Exams had started in the school. School library was open till 11:00 PM. So we can study there at night. I was reading for exams at library. I didn't see the time. When I saw the time it was 10:50PM. No one was there in library just I was there. So I packed my things when I was ready to go and felt someone is calling my name 'Ranjithhh!' I was afraid and when I saw back no one was there. So, I quickly went out of library and locked it. When started to walk on road after sometime I saw here and there. I saw that I was there only, where I started to walk. When I saw down I was shocked that I was not walking and I was floating in air and I was just swinging my legs.

After sometime I came down automatically. After I came down I ran very fast and again I reached to the library. I shouted very loudly for help "Help! Help! Somebody help! me please!", but no one came. After sometime I went again to the library. It was open someone was reading alphabets so loudly. I got afraid. So, I went inside the library to see who was that and when I went inside there was a girl who was wearing a white saree and on that saree her eyes blood was dropping. I was frightened and went outside the library. The girl also came out of the library, held my neck and lifted me up. I felt difficult to breath.

I did act like I am dead and she left me down. Because of fear I slept there only. Later when I woke up I was there at my home. Later I was bathing someone knocked the door loudly "Dhap! Dhap! Dhap!" I was afraid of last night's incident. I wore a towel and went near the door and opened the door but nobody was there. At that time inside my bathroom someone is singing the song and the shower was on and water was coming outside of the bathroom. I slowly went near the bathroom and saw a girl who was bathing. I asked her who are you? The girl came near me at once. I felt unconscious and fell down.

When I woke up I was again in the library. I was so frightened. So, I called the tantrik Karam baba. I told "please help me. I am in difficulty." Karam baba told, "what difficulty?" I told "one ghost is there in library and it is trying to kill me." Karam baba told "Ok, I will come soon there."

When karam baba came there and asked with Ranjith "where is that Ghost?" Ranjith told "It is in the library of my school." Karam baba told "Then why we are waiting here come fast we will go to library." When they went to the library the Ghost was laughing very loudly. Ranjith got afraid and he went behindKaram baba. The Karam baba told some mantras "Om krimbhatswaha." Because of saying mantras the Ghost came near the Karam baba and told "stop! Stop! Don't say the mantras." Then the Karam baba stopped to say mantras and asked with the ghost "What "what is your name and tell me your story." Then the girl told " I am Anjali and I was killed here by Ranjith." Karam baba asked Ranjith "Did you kill Anjali, tell me the truth or else I can't save you." Ranjith told "I will say the truth. I killed Anjali because she was the topper in my class, because of her I am always in the 2nd place. So, one day I decided to kill her. On December 31, 2019 at night 7:30 pm I called her to the library for reading and when she came I gave a cup of tea and when she was drinking the tea, I took the knife and stabbed into her stomach. Because of stabbing knife the blood was dropping and after few minutes she died and I digged a hole on the floor of library and threw her body to it. Then I filled that hole and I wiped off the floor." Karam baba told 'I can't do anything because it is a punishment for the crime you have done.'

Then Anjali killed Ranjith and went from the library.

***

LIFE, HAPPINESS, MONEY

✉ : Tejasvi J N

II PUC Non CET

Are we satisfied over what we have today in our life? Do you think you are living a happy, peaceful life with no stress in day to day life. Will money satisfy your all needs or will it increase the life span? And the questions go on.....

Live isn't about earning and living, it's about how best you give to make worth living. As a student I had doubt, that is why we don't learn in classroom about how to face our problems rather than learning the problems which are needed for exam point of view. I don't say that it's useless, we gain knowledge from it, and of course it's usually few parents expect from these children to fulfil their needs, and on that basis they guide us on the path. Likewise few will be successful and few will stuck in midway due to lack of effort, concentration, misunderstanding, poor determination and more importantly fail in finding the happiness in it.

Never stick to a particular aim, rather keep some alternative so that it would help you later as a backup. Don't let your talent go waste, recognize it, work on it, develop it, use it and work for your passion, don't let it go.

Money is just a temporary by which we buy our materials. But sometimes we should think for a while before spending it unnecessarily. A small help for a needy brings a smile on our face and happiness. Silence during the argument is better than winning an argument. In every moment we can find happiness, our heart should be pure and warm so that it feels better at every moment being lightened. Try to hold back the water poured to your hand rather to leave it by the gaps which will empty your hand. Happiness is a feeling which comes from heart, action made by mind, impressed by face. Sometimes money is the material which at certain point takes part in the happiness.

Life is a question to those who fail to understand about themselves, and the surroundings. Human body is just a material for the soul to reside. Once the soul gets out of human body it belongs to the nature.

Existence of soul is like a book. It has many parts but each part differs from other. The book contains many chapters. If one chapter is finished, it can't be written again but remember future chapter can be change and alterd with a new fresh page leaving back all old once. .....tik, tok a familiar sound. The Time, a self created. What if I had a dream of going back, if so then I could not dream it because my present would not be what I am doing now.

There are few strange thoughts which used to come to my mind. To begin with about the dreams we see an unknown faces, places etc but if feels better sometimes and painful to. Secondry, a feel of experiencing your present time, it rarely happens. Then the unknown human powers subconscious mind, and death.

Let me narrate an incident which took place a few months ago, when I was on the vacation. A bright Sunday morning, news report informed There won't be, cloudy weather and rainfall would not happen. But I felt like carrying umbrella for precautions. Later while returning home, clouds were heavily gathered and suddenly started to shower, for my luck I had umbrella. I felt strong because from few days weather was clear. Next morning a cool, pleasant environment, surrounded. I had my breakfast, then took my heavy wallet at that time I felt like today something bad, negative is going to happen but I didn't want to miss up my friend's birthday party. So, everything was on track when I returned home mom asked me to handover my wallet, I was frozen, I started to shiver because wallet was missing. Next morning I got a call, saying to collect your wallet from police station. At that moment I felt relaxed and took a sigh of relief. I reached station and took my wallet, asked where it was the inspector said a girl handed the wallet to them, I thanked her and I asked her, she started to explain about the past incident. That a few years back I had helped poor kids who were searching for their parents and had forgotten the way to home.

Then the flashback hit my memory, that I had called their parents and informed about their children. The girl thanked me again and said you had left up your wallet at the park, I handed to the station later she walked up.

What you do, it reflects back. Your deeds, thoughts. so make it meaningful.

Do good, don't except anything in return.

Be good, don't except anything by others.

***

Tiny Bird

A Tiny Bird has Born

But it can't fly high

It tries and tries and tries

One day a bird saw a

Cat which came to catch

The tiny Bird starts to fly high

Cat was shocked But,

The bird was happy

Then it daily try to fly

Then the tiny Bird was

Flying like a Big bird

It was enjoying

The bird was flying happily

It was dancing singing and

Flying around the sky and enjoying

***

THE VALUE OF TIME...

✍ : Chirag N.Salian

BASCs IB2

To realize the value of ONE MILLI SECOND ask a person who had won a silver medal in olympics

To realize the value of ONE SECOND ask a peson who had survived an accident.

To realize the alue of ONE MINUTE ask a person who had missed a train or a bus.

To realize the value of ONE DAY ask the daily wage labourers who has a large family to feed.

To realize the value of ONE WEEK ask the editor of weekly newspaper.

To realize the value of ONE MONTH ask a parent of premature baby.

To realize the value of ONE YEAR. ask a student who failed in his exam.

All we have to decide is what to do with the time that is given to us.

***

Gender Discrimination

કૃતી: Deeksha Bangera

I SEBA

Introduction: Gender discrimination is when there are unfair rights between male & female his known as gender discrimination most countries practise gender with make discrimination . Countries Practise gender discrimination with males typically holding higher positions in social, economical and political hierarchies. For more than 2 decades gender discrimination continues and still exists in society.

Census of 2011 witnessed a sharp decline in the population of girls under age 7 and census 2005 showed the infant mortality estimates of females and males 61 and 56 respectively with girls more being aborted than boys due to based behaviour patters among people.

Factors responsible for gender discrimination:

Sons are preferred more than daughters as they are thought to be the heirs of ancestral property and take the name ahead.

The work done by women is not valued and won't get any recognition. It is considered that the main responsibility of women is to do household chores and bring up the children. In most families women do all household works like cleaning, cooking, washing clothes, ironing, look after the children etc whereas men go to office and do outdoor work to earn their livelihood. Although women constitute half of humanity their role in public sector is minimal in most societies.

The major cause of gender discrimination is illiteracy. People who are not educated continue to follow the old practices in the name of tradition and culture. They do not allow the women to go outside the home and become independent. The girls are not given the opportunity to study. In India, only a few girls go to school and among them very few complete secondary education. Only a few of them get the opportunity for higher education and graduation.

Due to lack of knowledge and educational qualification women does not get suitable job for them. Because of this they have to be dependent on their male partner for money. They also don't

have the power and decision making capability because of this whatever is decided by male member of family should be followed by women if they got the opportunity of going to job then they are under paid and they do not get salary equal to their male counterparts.

Steps to eradicate gender discrimination

India is a male dominated ,patriarchal society, so it becomes crucial that we make laws and practices in favour of women, which results in the equal treatment of women in society. The government has enacted many laws to promote equality of women in family, at workplace and public place. For example: equal remuneration and sexual harassment of women at workplace act of 2013 helps women to fight against exploitation at workplace.

The constitution of India also conveys a strong mandate against inequality and gives equal rights to women in its preamble fundamental duties and laws.

After so much effort by the government gender discrimination still continues. It is the duty of every citizen to eradicate gender inequality wherever they see it. Parents should teach the boys to respect girls and consider them as equals as them we should save girl child and celebrate her birth. Then only female foeticide in India will completely banned. School education and social culture also plays an important role in eradication of gender inequality. Awareness campaigns about complete eradication of dowry system, child marriage should be done.

Now women are seen in every field and sectors. They are working as scientists, doctors, engineers, lawyers, mangers, school, college university teacher and in so many profession which was earlier not meant for womens. So it is our duty to boost her confidence and help her to utilize her full potential. We should provide special facility like maternity, child care, menstrual leave to help her to work.

Conclusion: Gender discrimination is a curse on our society. We should try to eliminate it from our society in order to make our country move towards progress.

***

Nature

I am learning against a huge tree
Surrounded by lovely greenery
Clouds are ready to shower
I am sheltered by the tree
How beautiful you look !

✉ : Tejasvi J N

II PUC Non CET

Birds are chirping
Insects are buzzing
No human around
Only me, and my dog
How peaceful you are !

I am into you
Enjoying every moment
Walking by the shore under the clouds
I see myself, and ask
Am I on the heaven?

Tiny droplets dripping down from the cloud
What a tender feel,
How warm it feels,
Earth is heaven in the nature
Nature is the medicine for everything
Trees, rocks, soil, rain all belong to you
Oh ! you are all around me
I feel relaxed and happy

You look gorgeous in day and night
At day I see everything lighten
At night I see the moonlight and the stars
How pleased you are !
We has created the heaven

You have answers to my questions
That I am trying to find
You are mystery
How long it would take to understand you !
You are living but don't speak or move
But can be felt and connected

You are what you are
I meditate sitting on the rock
Water falling up on head
How calm and beautiful
No living creature can live
Without you, you are everything
The starting and the ending.

***

Master your Own fate

☞: Gouthami Jogi

II B2 BASCs

God created man and made him master of the universe. He gave him everything to exercise his control over all creatures he gave him freedom to shape his life. It is said that man shapes his own destiny. He is responsible for his rise and also his fall.

People who believe in fate say there is an unseen super power that controls mans actions. It directs his thinking in a particular way such people believe that stars govern man's future. Astrology is all about foretelling the future. Horoscope gives an indication of the position of man's starts. Some others believe in omens and auspicious times to take up something important. In fact fate works through chance. It is impossible to predict the outcome of any venture. Man has now realised his inherent powers to change the course of his life. He knows through determination and hard work he can win whatever he wants. The three people who first conquered Mount Everest did not believe in fate. Instead they worked hard with determination and reached the top.

We can shape our destiny with our resolute will. We can be the architect of our fate. Even if we fail, we should accept defeat bravely. Thomas Edison was busy perfecting the phonograph. In the process he was faced with the problem of removing muffled low tones and harsh high tones. He entrusted the task to one of his assistants. After working at it for two years, the assistant approached Edison and said , sir I have spent thousands of your dollars and two years of my life and accomplished nothing. Surely if there were a solution to this problem. I would have found it by now. I wish to resign, Edison smiled and said, I believe that for every problem God has given us a solution. Go back and try a while longer.

Some people give up trying just at the point when they are about to succeed. Nobody has ever failed till he has given up trying. Subin was learning to skate. His frequent mishaps awakened the pity of a by stander. Subin, you're getting all banged up. Why don't you stop for a while and watch the

others?? He said. With tears still rolling down his cheeks from the last fall, he looked from his adviser to the shining steel on his feet and said, Sir, I didn't get these stakes to give up. I got them to learn.

Only those who are timid and prone to easily giving up resign themselves to fate. They wait for a sudden turn of events in their favour. They hope to be successful without any effort. But people who are gifted with courage and enterprise believe in action and struggle to achieve their goal. It is such people who conquer Mount Everest and cross the oceans. They enjoy absolute control of their fate. Their destiny is in their own hands.

Moral: we can shape our destiny with our resolute will. We can be the architect of our fate.

***

WINNERS AND LOSERS

The winner is always a part of the answer.

 : Varshini

9th KMHS

The Losers is always a part of the problem.

The winner always has a plan

The loser always has an excuse

The winner says "Let me do it for you"

The loser says "That's mat may job"

The winner finds an answer for every problem.

The loser finds a problem in every problem.

The winner finds greenery near every sand trap

The loser finds a sand Trap near greenery

The Winner says "It may be difficult but it's possible"

the loser says "it may be possible but it's difficult to be a winner"

***

Our Universe

 Varsha S Shetty

II BASCs

When we look at the sky we see different kinds of natural bodies like the sun, the stars, the moon, and so on. The natural bodies in the sky are called Celestial bodies or heavenly bodies. They are part of our universe. The universe is a huge space which contains everything that exists. The Celestial bodies that we see are just a small fraction of the bodies that exist in the universe. One of the reasons why we do not see more of them is that they are very, very far away.

To measure the large distances in the universe, scientists use a unit of length called the light year. A light year is the distance travelled 9.46 trillion km in a year (one trillion is 1 followed by 12 zeroes) One light year represents this huge distance. Proxima centauri, the star closest to our solar system, is 4.2 light years from us. This means that light from this star takes 4.2 years to reach us. In this article, we shall learn a bit about stars and our solar system. But before that, let us see how the universe was formed.

Scientists believe that the universe was born after a massive explosion called the big bang. A long time after the big bang stars like our sun is formed. At that time, clouds of hot gases and particles revolved around the sun. Over time, many particles got stuck together to form large bodies. These bodies pulled in smaller objects near them by gravitational force. This made them larger still. These bodies finally became the planets.

Stars: Away from the lights of the city, you can see thousand of stars in the night sky you can also see some planets and their moons, either with the naked eye or with the help of a telescope these Celestial bodies are different from the stars in one important way. Stars are Celestial bodies that produce their own heat and light. Planets and their moons shine by reflecting the light of a star such as our sun.

All stars are huge balls of hydrogen and helium gases. In a star, hydrogen gets converted into helium. In this reaction, a large amount of energy is liberated this is the source of the heat and light of a star. Stars vary in brightness and size. Some are medium-sized, like our sun some are so huge that if they were to be placed in our sun's position, they would fill the entire solar system!.

Galaxies : There are trillions of stars in the universe. They occur in groups called galaxies. The gravitational force between stars helps the stars of a galaxy together. Apart from stars a galaxy may have other celestial bodies like planets and moons. So you can say that a galaxy is a group of stars and other celestial bodies bound together by gravitational force.

The distribution of the stars in a galaxy can give it a shape such as spiral ring or elliptical. Our sun is a part of a spiral galaxy called the Milky way. Galaxy. This galaxy is named after the Milky way. The Milky way is a band of stars that we can see on a clear night. These stars are a part of our galaxy. The ancient Romans called this band of stars via Galactica or road of milk. That is how our galaxy got its name.

Constellations: As the Earth moves round the sun, we see different stars at different times of the year. In the past, people found many uses from this For example they would get ready for sowing when particular stars appeared in the sky. Obviously it was not possible for them to identify each and every star. So, they looked for groups of stars which seem to form patterns in the sky. A group of stars which seem to form a pattern is called a constellation.

Orion: A group of stars in the sky that looks like a hunter with a line of three bright stars for a belt. This group of stars is named for a famous hunter in stories from Greek mythology.

The solar system: The sun is the brightest object in the sky. It is huge it is about 3,33,000 times heavier than the earth, and you could fit more than a million earth inside it! Its great mass causes a

large gravitational force. This keeps the sun the planets, their moons and some other smaller bodies together as the sun's family. The sun and all the bodies moving around it are together called the solar system. All the members of the solar system revolve around the sun in almost circular paths or orbits.

Planets: After the sun the planets are the largest bodies in our solar system. Scientists define a planet as a round body that orbits the sun and which has pulled in all objects near its orbit. Remember that planets were formed when large bodies in space pulled in smaller bodies near it. This cleared the space around a planet's orbit.

There are 8 planets in our solar system. They are Mercury, Venus, Earth, Mars, Jupiter, Saturn, Uranus and Neptune.

Apart from revolving around the sun each planet rotates or spins about its axis. The time taken to complete a revolution around the sun is the length of a planet's year. And the time taken to complete one rotation is the planet's day while stars twinkle planets shine with a steady light. You can see some of the planets with the naked eye or with the help of a good pair of binoculars. Just remember that as the planets move around the sun they appear at different positions in the sky at

different times of the year. And for the period they are behind the sun, they are not visible.

A Poem by a....

If I die in a war zone,
Box me up and send me home
Put my medals on my chest
Tell my mom I did my best
Tell my dad not to bow,
He won't get tension from me now.
Tell my brother to study perfectly
Key of my bike will be his permanently
Tell my sister not to be upset
Her bro will take a long
Sleep after the sunset
Tell my nation not to cry
"Because I'm a soldier
born to die"

***

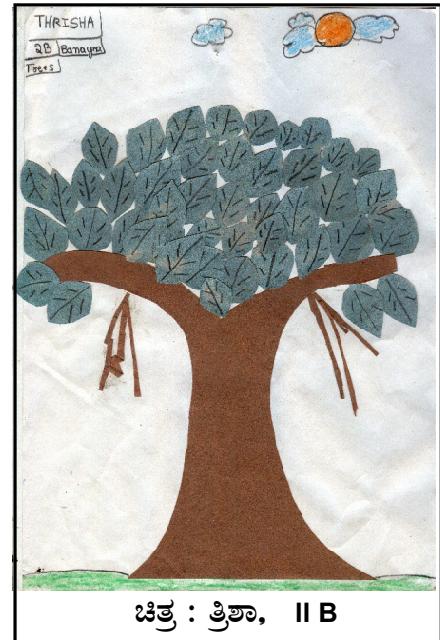
***

TREE PLANTATION

 : Manvitha

Class : 1st SEBA

Human lives are depended on nature, the element that support the existence of human life come from the nature. Trees form one of the most important elements of the environment. They provide oxygen to breathe, and have medicinal properties etc. Man had learnt the usage of these materials and began to depend on them since the beginning of human era. In this process man reached a stage where he began to turn the nature according to his needs, which led to deforestation, further leading to loss of livelihood, impure air and global warming. In order to overcome these defects and make the air clean, breath there is a need for tree plantation or afforestation.

Trees give us life and in gratitude it is our responsibility to ensure their protection. This was also recognised by many governments and they began encouraging people.

E.g: The Telangana Government started a programme called Harita Human Plantation of trees, makes our earth and health better. It protects us from lung problems and has many other benefits economically too. So, everyone should plant and grow trees at least once in a year. Tree plantation should be made a part of general activities. **GO GREEN, GO CLEAN.**

***

Don't Skip, Read :

☞ : Tejasvi J N

II PUC Non CET

Here then is a beautiful reminder, Time is free but it is priceless, you can't over it but you can use it, you can't keep it but you can spend it, once you have lost it, you can never get it back.

Sometimes, things doesn't go in your way. All happens with a reason. So do my situation is. At present I am in my college, sitting in the class without any work. So, started pinning few words about life living.

Since I joined hostel, I met variety of people with different mindset. When I joined hostel at first day I was on cloud nine since everything was new. Made new friends. We used to get monthly twice to call our any parents at my first call I cried, not only me but also my friends. Reason behind this was common among all of us that was home sick. Staying away from parents may make us feel sad willing to go home and all. In my early days of school life I made some antics like cracking jokes during class hours with friends, bunking classes and all that a teenage boy does in his teenage overall I learned many lessons through this, what to be done, what not to be at but sometimes I do fail because of misunderstanding. I was good at dancing, singing and playing basket ball friends praised me and I felt like an underrated among themselves.

I made friends, One of my close friends, we studied only one year together but still he is in contact with me sharing the same bond of friendship. Feels how strange it is, with the fellow mates with whom I spent my four years are not much in contact, sometimes I call them and ask them about their new journey in life .

I was twelve when I joined hostel, completed my tenth and then joined here. My four years of high school life thought me variety of lessons and I was able to self realize the things.

There were situations where I was happy and sad which is common in everyone's life. There is only one happiness in this life, to love and be loved. Sometimes I felt lonely and at some point I faced the reality of life living. Few closest ones betrayed me with or without reason and few. They say "All that is near becomes far". Isn't it strange one will change himself/herself for some reason with time

effecting others themselves. One of my English teachers said “Appearance is not the reality” it resides a deeper meaning.

When I was bored, I used to take nap, draw, write what comes to mind i write, speak, or sing a song. In my early days I prayed that let years go like months and months like days, soon when it was ending of tenth we recalled our happy moments, wanting to be another year.

My butterfly days of life where when I was in Delhi from LKG to third standard. I enjoyed a lot. Almost I enjoyed which even today it flashed in my dreams and eyes wanting to live those days again. All we do at present is to think of future. Expect, assume, imagine things and just let go the happiness of living present life with peace of mind, and enjoyment. Count your age by happiness, not years. Count your life by smiles, not tears. Happiness is not something ready made it comes from your own actions.

Life isn’t in living the way we are living don’t live it in a simple way like you feel bored of being and doing some things repeatedly like in loop. You should observe your surroundings feel it. It wonder how beautiful he has created the world. The nature which gives every necessary items to live a peaceful life, but we harm the same nature without thinking about the circumstances to face.

I saw people torturing animals for fun, I stopped they went. If you can’t feed it then its fine, please don’t torture it. Animals do have the freedom to live their life on mother earth. The good things you left is a positive aura you have created around your people, though after your dead they should remember you as a noble person.

Its easy to destroy a building then the work it required to build a building, the hardwork and determination. My grandpa used to say that, when money is lost, nothing is lost , when health is lost something is lost, but when character is lost everything is lost. He was always right. He smiled at sad situation, he nevers showed his inner pain. I just observed it and made it applicable for me to. At my lowest, around the people I smile or keep silence.

We all are one we are humans with same mind but differs in mentality. We have got the independency but not for our mentality. We still discriminate on gender, caste, religion, racial, social, money others. Our tradition, culture is falling down day by day. The rate of rape, suicide, shortage in

food for needy, shelter for people who recover it and proper education is not been given to the people who are in search of it. Because they cant pay. But they do have equal right on everything. A single man cant change whole world but if you atleast change yourself and try to change your nearer people than it may bring a different in upcoming generation.

Life is journey between the start point birth and the end point death. Whatever the road you choose it will have on end. In between this its left to us how to handle the seat and drive on the road, even small mistakes while driving will cithes damage the car or the people who is sitting inside inside it. At every stop, things change but driver the vehicle remain same. Up and downs, sudden breaks, slow breaks, drifts, high speed, slow speed everything is in your hand to handle. So, over all you are, your own decider of your life, journey. Handle with care. Before you take a decision think about the circumstance and dream big then proceed.

Never procrastinate your plans, it builds up a negative aura around you and will affect your future badly, though it can't make a sense in present life. However difficult life may seem, there is always something you can, do and succeed at it. Challenges, failures, defeats and ultimately, progress are what make your life worthwhile. Be brave to stand for what you believe in even if you stand alone.

If you win, don't show off, have a smile and be silent if you lose, figure out your mistake and try harder next time. Do you know after all, the wrong road always leads somewhere. Don't let yesterday take up too much of today. Always have the some faith, determination, sacrifice, struggle, pain to achieve year aim. One fine day success will knock at your door, you will be in surprise that tears in your eyes will define how happy you are. Believe in time, have faith in time but don't depend on time. He has created you and sent you, but it's in your hand to have the capacity and a pure heart to hear him. Please respect your elders, parents, teachers, all who lifted you even be thankful to your haters. Love and trust, if this two you build in yourself and make it built in others then you can seen change in the world. Make world a better place.

Life is short, live it before it leaves you.

***

The Cracked Pot

☞ : Darshan

II B2

There once lived a water carrier. Every morning, as soon as the sun rise, she walked from her home to collect water in two earthen pots that hung from a long hole that she carried across her shoulders. One pot was perfectly formed, the other although the same shape and size as its counterparts, had a crack in its side, so whenever they returned to the water carrier's house it was only ever half full.

For years, the water carrier repeated her journey to and from her house collecting water from the river. As the years passed by, the cracked pot created a story in its head about its level of worthiness and inability to properly perform the job for which it had been created. Eventually, the pain and shame that it felt about its own perceived imperfections become too much for it to bear, so one day as the water carrier knelt beside the river and began her usual task of filling the pots with the water the cracked pot found its voice and said : "I am so sorry. For years and years, I have watched you fill me with water and I can only imagine what a fruitless task it must be for you. As whenever we return to home, I am only even half full. While in comparison, the other pot is perfect, rarely does it lose a drop of water on our long walk back to our home, but me, I am far from perfect. This crack in my side, not only does it cause me so much hurt and shame, but it must also cause you to want to get ride of me. Surely, I am only making this long, arduous job that you do each day, that much more difficult? I can understand if you are thinking of getting rid of me and replacing me with another perfectly formed pot."

The water carrier responded with both care and compassion. For this was not one that she recognized. For this was not one that she had thought of the pot. She knew about the crack, but did not see it as an imperfection, or as something that made it less worthy than the other pot that hung from her shoulder.

Gently she turned to the pot and said, “On our return walk home, I want you to look up and to the side of you. For too long it would seem you have been looking down, comparing to others yourself and not noticing how you and the crack that you have in your side has brought untold beauty into my life.

Puzzled, the cracked pot wondered what on earth her words meant. She seemed to be suggesting that its story of lack, unworthiness and shame, was in some way faulty. As to how this could be it could not be comprehend. However, the cracked pot trusted the water carrier. It occurred to it that in all the time that it had journeyed with her she had never said a harsh word and never returned or ridiculed it but had always shown a sense of gratefulness and care when filling it with water.

So, on the return journey it needed the water carrier’s words it looked up and it looked out. In its former depressed state, it had not noticed that along the path that they travelled there was a dazzling array of beauty, colour and life. The water carrier in her wisdom, knowing of the crack in the pots side had sprinkled along the path. These seeds were duly watered every day as a result of the crack in the pot’s side and the path that had once been barren and avoid of life was now resplendent with an array of beautiful wild flows.

Now, the cracked pot understood. Now the cracked pot began to see itself in a new light, Now it understood that indeed it had been telling itself a faulty story. If its experience of being a “cracked pot” was going to change the story that it was telling itself.

Moral of the Story : The moral of the cracked pot story is that we all are like that cracked pot. We all have certain flaws and imperfection within ourselves but these imperfections and flaws make us very interesting and rewarding. We should always accept the outcomes of our lives just like the perfume of the flowers on the way of the cracked pot.

***

LIFE IS...

✉: Chirag N.Salian

BASCs IB2

Life is a challenge	-	meet it
Life is a gift	-	accept it
Life is an adventure	-	dare it
Life is a Sorrow	-	overcome it
Life is tragedy	-	face it
Life is duty	-	perform it
Life is a game	-	play it
Life is a mystery	-	unfold it
Life is a song	-	sing it
Life is an opportunity	-	take it
Life is a promise	-	fulfill it
Life is a struggle	-	fight it
Life is a puzzle	-	solve it
Life is eternal	-	believe it
Life is a beauty	-	praise it
Life is a goal	-	achieve it
Life is a journey	-	complete it

***

Having A Best Friend

ರೂಪಾ:
(1st B2)

A story tells that two friends were walking through the desert. During some point of the journey they had an argument, and one friend slapped the other one in the face.

The one who got slapped was hurt, but without saying anything, wrote in the sand;

"Today my best friend slapped me in the face."

They kept on walking until they found an oasis, where they decided to take a bath. The one who had been slapped got stuck in the mire and started drowning but the friend saved him. After he recovered from the near drowning, he wrote on a stone;

"Today my best friend saved my life."

The friend who had slapped and saved his best friend asked him;

"After I hurt you, you wrote in the sand and now you write on a stone, why?"

The other friend replied; "When someone hurts us we should write it down in sand where winds of forgiveness can erase it away. But when someone does something good for us, we must engrave it in stone where no wind can ever erase it."

Moral of the story : Don't value the things you have in your life. But value who have in your life.

ಚಿತ್ರ : ಪ್ರಯಾಂಕ ಶೆಟ್ಟಿ, II BASCS

***

Beti Bachao Beti Padhao

☞ : Anushree
1st B2

Girl child is a blessing. There are some societies where gender discrimination exists till today. In many societies it is observed that women enjoy less rights compared to men.

The sex selective abortion of female foetus is strictly banned and prohibited throughout India. The reduction of the female population in many Indian states was worsening and ratio of human in the last two census dropped significantly. Three primary objectives of this campaign are as under.

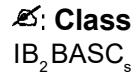
Prevention of female infanticide, developing new schemes to ensure that every girl child is secured and protected. Girls are the important part of a family as without them it is impossible to imagine the existence of life on the earth.

It is a girl who plays various roles in the family like daughters, mother, sister which proves that there are many phases in a girl's life. Many people think girls are the burden and curse on the family and due to this, they are killed in the womb itself.

"Save the girl".

***

Battle for Sanskrit

 Class
IB₂ BASC_s

Why this ancient language must be main stream.

“Sanskrit language has been universally recognized by those competent to form a judgement, is one of the most magnificent, the most perfect, the most prominent and wonderfully sufficient literary instrument developed by the human mind.”

-**Sir Aurobindo.**

“The language of Sanskrit is of wonderful structure; more perfect than Greek , more apious than Latin and more exquisitely refined than either. Human life would not be sufficient to make oneself acquainted with any considerable part of Hindu literature.”

- **Sir William Jones**

Shri Rajiv Malhotra a great Bharatiya scholar and expert in bharatiya civilization writes in his book “ The Battle For Sanskrit” about the importance of Sanskrit revival to develop ourselves socioeconomically, scientifically and technologically advanced in every field while preserving the great heritage.

In other words the study of sankrith language and sanskrithi in the west is being taken over by two distinct vested interests:

a) Social Scientists and humanities scholars seeking to reinterpret India’s past and re engineer its future by exhorting the facility they precieve in Hindu Dharma.

b) Scientists environmentalists, spirifual seekers , experts and new thought gurus seeking to mine its treasury of knowledge.

Non-translatable sanskrith terms must enter the mainstream

* Sanskriti must be revitalized on multiple levels and in various ways even those whose do not become fluent in Sanskrit can learn important non-translatable words and concepts. It is critical to explain and argue why common translations (for example ‘atma’ translated as ‘soul’) are false, misleading and confusing when used in a western context.

The goal should be to infuse these Sanskrit terms into the English idiom so that the word and ideas they represent become part of the English mainstream discourse. We can sankritize English to some extend by incorporating sanskril words and concepts into everyday language. ideas are translated in the west today, they are almost always taken out of context, disconnected from the source and reintroduced as part of western thought. The preservession of Sanskrit terms as well as the correct history and metaphysical framework. Should aid in preventing such hijacking.

Shastras must be seen as a plasform for innovation.

* The shastras of the past are encyclopedias and data bases that contain the intellectual work done to date and are written in Sanskrit language. Many specialised fields of knowledge are covered with in the shastras including architecture, astronomy, ceramics, chemistry ethnics, jyotisha (broader than astrology), mantras, medicine, mesallugy ohilosphy. All wait slvely by experts.

The goal is not to revise old verses out of cheauvinistic pride but to solve contemporary problems by combining Sanskrit with new knowledge. The shastras were never permanently frozen or sealed they wore constantly challenges by rivals and kept alive as dynamic bodies of knowledge that evolved with new evidence.

Re Positioning Sanskrit language as the foundation of an Indian Renaissance is intended to revitalise the art of writing sanskrits.

For example : we need new itihasa to describe two long - lived traumatic events that occurred over the 1000 years. The Islamic invasions which peaked with Auranaeb's rule across, from the eighteenth to the twentieth centuries. It is necessary to research the method by which such ithihasas are written. Today we can apply this genre in practical ways.

The Mahabharata, for example speaks not only of politics but also of the lessons to be learned from various levels: individual, groups, community, social, and so on. All of this must be placed within a much larger frame work, the vedic work. This would be effective to decolonize Indians and allows for a better understand of India's past!

***

हिन्दी विभाग

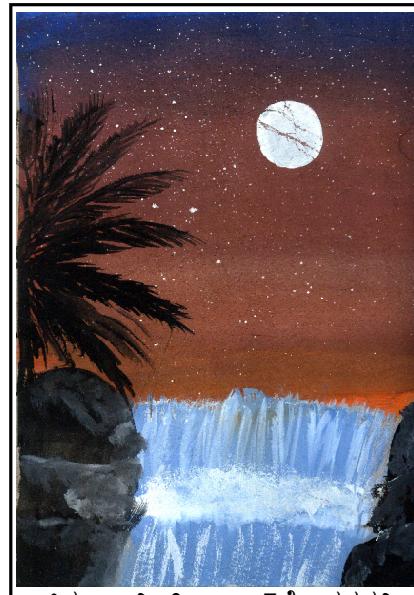
जल ही जीवन कविता

क्र. : वर्षिणि

9

जल ही जीवन जल सा जीवन, जल्दी ही जल जाएंगे,
अगर न बची जल की बूँदें, कैसे प्यास बुझाओगे ।
धरती पर सबसे बहुमूल्य रन जल है,
जो प्रकृती के द्वारा मानवता के लिए अनमोल उपहार है ।
जल की एक भी बूँद को बरबाद न करें
सुधारे गलती व अपनी भूल
हम न सुधरे या न सुधरे समाज
तो प्यासे ही गवाएंगे अपनी जान ।

***

छिठ्ठु : आश्विनी ए०., 7नं८ डिसेंट्रल

हिन्दी दिवस

क्र. : वर्षिणि

9

हिन्दुस्तान की गौरव गाया है हिन्दी
एकता की अनुपम परम्परा है हिन्दी
जिस के बिना हिन्द थम जाए
ऐसी जीवन रेखा है हिन्दी
सरल शब्दों में कहा जाए तो
जीवन की परिभाषा है हिन्दी

***

एक सवाल

क्र. : वर्षणि
9

आओ, पूछे एक सवाल !
मेरे सिर में कितने बाल ?
कितने आसमान में तारे ?
बतलाओ या कह दो हारे !
नदियाँ क्यों बहती दिन-रात ?
चिडियाँ क्या करती हैं बात ?
क्यों कुत्ता बिल्ली पर धाए ?
बिल्ली क्यों चूहे को खाए ?
फूल कहाँ से पाते रंग ?
रहते क्यों न जीव सब संग ?
बादल क्यों बरसाते पानी ?
लड़के क्यों करते शैतानी ?
नानी की क्यों सुकुड़ी भ्वाल ?
अजी, न ऐसा करो सवाल !
यह सब ईश्वर की माया है,
इसको कौन जान पाया है ?

***

स्कूल के वो दिन

क्र: स्नेहा
1B1

स्कूल के वो दिन कितने अच्छे थे
जब हम सीधे साथे बच्चे थे ।
दोस्तों के साथ दिन धोटे से लगते थे।

वो सुबह की घंटी, वो टीचर की डाँट
वो नाम की ग्रूप स्टडी, वो खेल की मस्ती
वो स्कूल के चार, वो दोस्तों का प्यार
वो होमवर्क की मारामारी, वो परीक्षा की तैयारी

पीरियड का चलना, टिफिन का खुलना
फालतु बकवास करना, बात बात परअ मजाक उडाना
फस्टे बेंच मे पढना, लास्ट बेंच मे मौज मस्ती करना
बेकार कलास होने का नाम मिलना, उसीमे ज्यादा गर्व होना

फेरवेल मे गंगा यमुना बेह गए
पता ही नहीं चल कि दस साल कैसे बीत गए
देर सारे वादे तो सभी ने किए, लेकिन सभी अधूरे रह गए
रोते रोते आए भे, रोते रोते ही चले गए ।

जिंभु : भ्रावन जै. जै.

***

यादें

एक: Raksha Nayak
1st BASE 'A'

मेरे हर मुश्किल राह कि तुम पहली मददगार हो
मेरे हर खुराहाल लम्हे की तुम मुझमें यादगार हो

जम आँखो मे उभरती मुस्काराहट की हकदार हो
अपने हर पहलू के शब्द में तुम इज्जनदार हो

तुसे गुफ्गू मे मिले सिकून वैसी तुम किरदार हो
जमाने को छोड़मेरे अजीज सबसे तुम रानदार हो

हमारी रब्त की गेहराई से हम दोस्तों मे गुनेहगार है
हर बात अपनी वक्त पे न केहना वैसे तुम गहार है

कभी कभी अरांत पर रुह से दिलदार हो
लकज बेनुकी कभी गर हर जरै में तुम ईमानदार हो

बनों जिंदगी मे एक काबिल वकील से बहद मुराद है
भारों परिंदो जैसी उडान तुम इस यारी से आजाद है

मेरे कुछ पसंदिदा दिनों मे से एक तेरा जन्मादिन है
वो खुरानूमा वक्त था जो सब मे आई मेरी समृति है

साथ न होके भी नज़दीकी लगे ऐसी मादगार हो
खुशी और गम में रही मेर साथ तुम ऐसी मददगार हो ।

***

प्रतिशोध

कृ : Samit S. Puthran
SEBA 1B1

एक दिन एक दैन में एक बुजुर्ग आदमी मुसाफरी कर रहा था। दैन के उसी डिब्बे में ५ – ६ नौजवान लड़के भी बैठे थे। तर्भ उस नौजवान लड़कों के मन में कुछ शरारत करने का विचार आता है। ये विचार यह था की उन लोगों को दैन की चैन खींचेंगे तो हमें फाडन भरना पड़ेगा। उन में से एक लड़का बोलना है की कोई बात नहीं हम फाडन भर दोंगे। सभी लोग १०० रुपये इकठा करलो, जितना भी फाडन लगेगा हम भर देंगे।

सभी ने पैसे डकाठे कर लिए, पुरे मिलाकर १०० रुपये इकठे हुए, दैन में सफर कर रहा वो बुजुर्ग थे सब देख रहा था। फिर उन लड़कों के मन में आता है की क्यों न हम कुछ ऐसा करे की हम चैन भी खींच ले और हमें फाड़न भी ना भरना पड़े। उस में से एक लड़का बोलना है, हाँ मेरे पास एक अच्छा विचार है जिससे वे उस बुजुर्ग को इस्तेमाल कर सकते हैं। ऐसा करने से हमारे पैसे भी बच जायेगे और चैन खींचने का मजा भी आएगा। वो बुजुर्ग आदमी थे सब सुन रहा था। उस लड़के ने कहा क्यों न हम दैन की चैन खींच के उसका आरोप इस बूढ़े पे लगा दे। वो बुजुर्ग लड़कों से ये भी कहा की मुझे क्यों परेशान कर रहे हो। लेकिन ये सभी लड़के बोल रहे थे की नहीं हम तो परेशान करेंगे। इतने में एक लड़के ने चैर सींच दी। वो बुजुर्ग आदमी सोच रहा था कि अब तो कुछ हो ही नहीं सकता है। वो चुप चाप बैठ गया। कुछ देर में दैन के अधिकारी आये और उन्होंने फूछा की ये दैन की चैन किसने खींची? उन अभी लड़कों ने कहा की इस बूढ़े आदमी ने चैर खींची तभी वह अधिकारी ने उस बुजुर्ग से पूछा की आपने दैन की चैन क्यों खींची? नभी उस बुजुर्ग ने उस अधिकारी के कहा की इन लड़कों ने मेरे १०० रुपये छीन कर अपनी जेब में रख लिए हैं तो मैंने परेशान होकर दैन की चैन खींच दी।

उस अधिकारी ने तुरंत लड़कों की जेब चेक की और उन्है १० रुपये मिले जो की इस लड़कों ने इकठे किये थे। उन्होंने वो १०० रुपये मिले जो इस बुजुर्ग को दे दिए और उन सभी को आगे की कार्यवाही करने के लिए अपलिस स्टेशन में बुलाया। सभी लड़के अपने किये पे पछता रहे थे लेकिन अब पछताने का कोई फाचदा नहीं था।

***

हिन्दी भाषा

वर्षणि ९

प्रकृती की पहली ध्वनी ऊँ है
मेरी हिन्दी भाषा भी, इसी ऊँ की देन है
देवनगरी लिपि है इसकी, देवों की कल्म से अपनी
बांगला, गुजराती, भोजपुरी डोगरी, पंजाबी और कई
हिन्दी ही है इन सब की जननी ।

प्रकृती की हर एक चीज़ अपने में सम्पूर्ण है
मेरी हिन्दी भाषा भी अपने में सम्पूर्ण है ।
जो बोलते हैं वही लिखते हैं,
मन के भाव सही उभरते हैं ।
हिन्दी भाषा ही तुम्हे, प्रकृती के समीप ले जाएगी,
मन की शुधि तन की शुद्धि, सहायक यह बन जाएगा ।
कुछ हवा चली है दोसी यहाँ

कहते हैं इस मातृभाषा को बदल डालो ।
बदल सको क्या तुम अपनी माता को?
मातृभाषा का क्यों बदलाव करो ।
देवों की भाषा का क्यों तुम तिरस्कार करो ।
बदल सको तो तुम अपनी सोच को बदल डालो
हर इस भाषा का तुम दिल से सम्मान करो

हिन्द की जड़ों पर आओ हम गर्व करें
हिन्दी भाषा पर आओ हम गर्व करें ।

छिठु : डॉ शेष्टी, 10वीं डरगति

***

ತುಳ್ಣ ವಿಭಾಗ

ಅಪ್ಪೆ ಮಂತ್ರದೇವತೆ ಇರುವ್ಯೆಲ್ ಸೂಂತಾಡಿ ಬಕೆಗೌಬಲ ಉಂಗುಷ್ಠ ದೀತಿನ ವಿನ

ಅ: ಕಾವ್ಯ ಅಚಾಯ್
IA - HEPS

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಇರುವ್ಯೆಲ್ ಬಕೆಡ್ ಕಾಂತುಬ್ಯೆದ್ರ್ ಪ್ರಸ್ವಿನಾರ್ ಅರಸುಲೆನ ಒಕ್ಕೆಲೆಡ್ಬೆನ್ನಿ ಬೆನೋಂದು ಇಪ್ಪುನ ಪ್ರೋತ್ಸಂಹ ಕಂಡಡ್ ಬ್ಯೆಸೂಡಿ, ತಾರೆಡ್ ತಾರಾಯಿ, ಗೂಡುಡ್ ಕಿನ್ನಿ-ಹೋರಿ, ಕಿದೆಟ್ಪ್ ಕೈಕಂಜಿಲು ಕಲುವರೆನ ಪಾಲ್ ಆಪಿನ ಅಂಚನ ಪ್ರಾಯಗ್ ಬ್ಯೆದಿನ ಪ್ರೋಣ್ಣಲ್ಗ್ ಮಾನ ಹರಣ ಆಪಿನ ಕಾಲೊಹು ಕಲುವರೆನ್ ಪತ್ತರೆ ಒಂಜಿ ದ್ಯೇವ ಬೋಡು ಪಂಡುದ್ ಪಂದುಂಜ ಬ್ಯೆದರೆಡ ಪನ್ನಗ ಆರ್ ಇಂಚಿನ ಶಕ್ತಿ ಈ ನಾಡ್‌ಡ್ ಇಜ್ಜಿ, ತೆನ್ನಾಯಿದ ಮಲಯಾಳಿ ರಾಜ್ಯೋಡು ಕುಂಟಳಾ ಜಂತ್ರಿಲೆನ ಇಲ್ಲದ ಚಾವಡಿಡ್ ಕಪ್ಪುದ ಮೋನೆಗ್ ಬೊಲ್ಲುದ ಬೊಟ್ಟು ಪಾಡೊಂದಿನ ಒಂಜಿ ಶಕ್ತಿ ಉಂಡೊಪಂಡ್ ಅವೆನೊಪಂತೊದ್ ಬರ್ತೆ ಪಿದದ್ದೋರ್. ಕುಂಟಳ ಜಂತ್ರಿಲು ಮನೆದೇವರೆನ ಪ್ರಾಜೆಡ್ ಇಪ್ಪುನ ಪ್ರೋತ್ಸಂಹ ಕಾಂತು ಬ್ಯೆದ್ರ್ ಜಂತ್ರಿಲೆನ ಚಾವಡಿಗ್ ಬತ್ತೋದ್ ಸೇರುವೇರ್. ಅಂಚ ಇಪ್ಪುನಗ? ಇಡೆ ದಾನೆ ಬತ್ತ ಕಾಂತುಬ್ಯೆದ್ರ್? ಪಂಡೋದ್ ಜಂತ್ರಿಲು ಕೇನ್ನಗ್, ಕಾಂತು ಬ್ಯೆದ್ರ್ ದುಃಖೋಡ್ ರಾಜ್ಯೋದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿನ್ ಪನ್ನರ್. ಅಂಚಾದ್ ನಮಕ್ಕು ಒಂಜಿ ಬಿಗಿತ್ ದ್ಯೇವ ಬೋಡು ಪಂಡ್ ಜಂತ್ರಿಲೆಡ ಕಾಂತುಬ್ಯೆದ್ರ್ ಕೇನುವೆರ್. ಅವಕ್ಕು ಜಂತ್ರಿಲು ಬಿಲಿಚಂಡಿ, ಮೈಸಂದಾಯಿ ವಾ ದ್ಯೇವ ಬೋಡು ಕೇನಿನಗ್, ಇಂಚಿನ ದ್ಯೇಪೊಲು ನಮನ ಬಕೆಡ್ ಉಂಡ್. ಈರ್ ಕೊಪ್ರುನಾಂಡ ಗುಬ್ಬದೇವರೆನ ಎಡತ ಮಗಿಲ್ಲ್, ಮನೆದೇವರೆನ ಬಲತಮಗಿಲ್ಲ್ ಕಪ್ಪುದ ಮೋನೆಗ್ ಬೊಲ್ಲುದ ಬೊಟ್ಟು ದೀತಿನ ಶಕ್ತಿನ್ ಎಂಕ್ ಬಚ್ಚಿದ್ ಕೊರೊಲಿಯೆ? ಪಂಡೋಕೇನ್ನಗ್, ಕುಂಟಳ ಜಂತ್ರಿಲು ಇಂಚ ಪನ್ನರ್.? ಕಾಂತುಬ್ಯೆದ ಅವೋಂಜಿ ಶಕ್ತಿ ಕೇನಡಾ. ಅಲ್ಲಕ್ಕೆನೀಡಾಯಿನಡೆ ಜತ್ತೋದ್ ಪಿದಾಡುನಾಲ್. ನಿಕ್ಕು ಆ ಶಕ್ತಿ ಬೋಡುಂದೆ ಪಂಡೋಂಡ ದೇಸ ತಿಗ್ರೋಧಾಬಾಸೆ ಕಲ್ಲುಲಾ? ಪಂಡೆರ್.

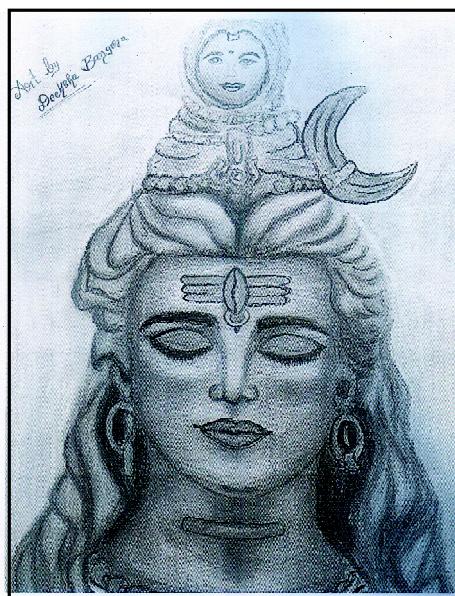
ಕುಂಟಳ ಜಂತ್ರಿಲು ಪಂಡಿಲೆಕೊನೆ ಕಾಂತುಬ್ಯೆದ್ರೋದೆಸೊ ತಿಗ್ರೋಧಾಬಾಸೆನ್ ಕಲ್ಲೋಂಪಿರ ಬನ್ನಗ ಆಟಿ ಆಸ್ತು ತಿಂಗೊಲ್ದ ಪದಿಮೂಜಿ ದಿನ ಪ್ರೋಪಿನ ದಿನ ಆದುಪ್ಪುಂಡ್. ಅಂಚಿ ಪ್ರೋತ್ಸಂಹ ಜಂತ್ರಿಲು ಒಂಜಿ ಪಾಲೆ ಪಿಂಗಾರ, ಒಕ್ಕಣ್ಣಿ ಬಜ್ಜೆಯಿ, ಮುಕ್ಕಣ್ಣಿ ತಾರಾಯಿ, ಒಂಜಿ ಕವಲೆ ಬಚ್ಚಿರೆ, ಒರುಂಬ ತುಂಬೆದ ಪ್ರೂ, ಕಪ್ಪುದ ಮೈತಾ ಕರಡೆ, ಗಂಡದ ಗುಳಿಗೆ, ಸುಣ್ಣದಕ್ಕೆಲ್ಲ್, ಅಚ್ಚಿದ ಬೆಲ್ಲ ಪತೊಂದ್ ಮಂತ್ರೋದ್ ಮಾನಾದ್ ಜಂತ್ರಿಲು ತನ್ನ ಸೆರಂಗೋಡ್ ಇತ್ತಿನ ಶಕ್ತಿನ್ ಕಾಂತುಬ್ಯೆದರೆನ ಸೆರಂಗೋಗ್ ಬಚ್ಚಿದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅವದ್ರೋ ಬೊಕ್ಕು ಕಾಂತುಬ್ಯೆದರೆನ ತುಳುವನಾಡ್‌ಡ್ ಅಪ್ಪ್ಗ್ ಪೆಲತ್ತ ಮಣೆಮಂಚಾವು ಮಲ್ಲೋದ್ ಬೊಲ್ಲಿದ ಮೂರ್ತಿಬಿಂಬೊನ್ ಮಲ್ಲೋದ್ ನಂಬಿಯೆರ್. ನಂಬಿನ ಆಚಿಮೂಜಿ ದಿನೊಟ್ಟು ರಕ್ಷಸೆರೆನ ವಂಶೋನೇ ನಾಶ ಆದ್ ಪ್ರೋಪುಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಆಟಿ ಆಸ್ತು ತಿಂಗೊಲ್ಲ್ ಪದಿಮೂಜಿನೇ ದಿನೊತ್ತಾನಿ ಅಪ್ಪೆ ಮಂತ್ರದೇವತೆ ಇರುವ್ಯೆಲ್ ಸುಂತಾಡಿ ಬಕೆಗ್ ಬಲತ್ತ ಉಂಗುಷ್ಠ ದೀತಿನ ದಿನ ಪನ್ನಿನ ನಂಬುಗೆ ಉಂಡು.

ಮಂತ್ರದೇವತೆ (ವಿಷ ಅಮೃತ ಮದಿಪು) :

ಮಧ್ಯಸ್ಥಃ ಯಾನ್ ಉಂಡಾಯಿಂಚಿತಿ ಪೋತು ವಿಷನಾ - ಅಮೃತನಾ, ಎರ್ಕನಾ - ಜಪ್ಪಲಾ ಹಂದು ಕೋರನಾ, ಮಿತ್ರಕೊಲ್ಲುಗು ಪೋವಾ, ತಿರ್ಕಗಂತ್ರಾಗ್ ಪೋವಾ ಪಂದ್ ಕೇನ್ನಗ ಧರ್ಮದೇವತೆ ಮಂತ್ರ ಮೂರ್ತಿಯೆ ಎಂಕ್ಲು ಬಂಡಿಡ್ ಜನನ ಬೆರಿಟ್ ಮರಣ ಪಡೆವೋಂದು ಬತ್ತೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ದೇವನ್ ಆಯುಷ್ಯಾನಂ ಕಾಲ ಮುಟ್ಟು ಬದುಹೊಡ್ಡ ನಿಶ್ಚೀಂಬಿನ ಶಕ್ತಿನ ಅನುಗ್ರಹ ಇತ್ತೊಂಡ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಕ್ಲು ಬಂಜಿ ತರಿದ್ ಒರುವ ತರಿಯಂದಿನ ಮಾನವರ್. ಉಪ್ಪು, ಪುಳಿ, ಖಾರ ತಿನ್ನಿನ ಚಮ್ಮೆ ದೃಷ್ಟಿಲು ಪರಿಶೋಧನೆ ನಿಕ್ಷೇಪ ಅತ್ತಂದೆ ಎಂಕ್ಲೆಡ ಇಜ್ಜ್. ಅಂಚಿನ ದಾಲ ದೋಷದ ಪಾಲ್ ಇತ್ತೊಂದಾಂಡ ಆ ಸ್ವಾಮಿನ ಅಪ್ಪೆನಲಾ ಅನುಗ್ರಹ ಪತ್ತೊನ್ನ. ಪಾಪದ ಬಡ ಕುಟುಂಬದ ಕನಿಕರೊನು ಶೋಲ. ದೋಷೋನು ತಟ್ಟ ಪಾರಾದ್ ತಪ್ಪುನು ಒಪ್ಪು ಮಲ್ಲೋದ್, ಪಾಪೋನೋ ಪಾವನ ಮಲ್ಲೋದ್ ವಿಷೋನೋ ಕಪಟ ರಾಜ್ಯೋಗ್ ಪಾಡ್ ಅಮೃತೋನೋ ಕೂಡಾದ್ ಕೊಲ್ರ. ಜಪ್ಪಲ್ ಕೋಡಿಡ್ ಈ ಉಂತುಲ. ದಿಂಜೆಲ್ಲ್ ಕೋಡಿಡ್ ಸಂಸಾರೊನು ಉಂತಾಲ. ಸಂಸಾರೋಗು ಬರ್ಫಿನ ದುರಿತ ದೋಷೋಗು, ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟೋಗು ಈ ಬೆರಿ ಪಾಡ್ ಉಂತುಲ ನಿನ್ನ ಮಾಯೋಡ್ ಸಾಯದ ಗಾಳಿ ಬೀಜಾದ್ ಸಸೂತ್ ಮಲ್ಲೋಕಾಪುಲ ಪನ್ನಿನ ಎಂಕ್ಲೆನ ಭಕ್ತಿಡ್ ರಡ್ ಮದಿಪು.

***

ಚಿತ್ರ : ದೀಕ್ಷಾ ಬಂಗೇರ

ಮಂತ್ರ ದೇವತೆ ಕಥೆ

ಶ್ರೀ: ಕಾವ್ಯ ಉಚಾಯ್
IA - HEPS

ಬಡಕಾಯಿ ಭದ್ರಗಿರಿಡ್‌ದ್ ತೆಂಕಾಯಿ ಚಂದ್ರಗಿರಿಮುಟ್ಟ ಮೂಡಾಯಿ ಗಟ್ಟದ್ರ್ ಪಡ್ಡಾಯಿ ಕಡಲ ಬರಿಮುಟ್ಟ ಪಂಚವರ್ಣದ ಪವಿತ್ರವಾಯಿನ ಮಣ್ಣಾಡ್ ಮಾಣಿಕ್ಯದ ಪರಲ್ ಆವ್ರೋಂದ್ ಸತ್ಯನುಡಿಟ್ ಮಾಯೋದ ಸಿರಿಗಂದೊಡ್ ಮಾಯೋದ ಅಪ್ಪೆಯಾದ ಜೋಕುಲೆನ್ ಜೋಕೆಡ್ ತೊಪ್ಪೊಂದ್. ಪ್ರೋಯಿನಲ್ಲ ಬತ್ತಿನಲ್ಲ ಕಾತ್ತೊರಕ್ಕಣೆ ಮಲ್ಲೋಂದ್ ಕಟೀಲ್ ಜತ್ತಿ ಬಾಕಿಲೆನ್ ಪ್ರೋಗ್ನೋಂದು ನಂಬಿನಳ್ಕೆಗ್ ಇಂಬು ಕೊರೊಂದು ಬತ್ತಿ ಕಷ್ಟಿಲೆನ್ ದೂರ ಮಲ್ಲುನ ಮಾಯೆ ಈರ್. ಕಣ್ಣಾಗ್ ತೊಜೋಡ್ ಪಂಡ ತೋಜನ ಮಾಯೆ ಅತ್ತೊರ್ ಪತ್ತೊಡು ಪಂಡ ಕ್ಯೊತಿಕ್ಕುನ ಮಾಯೆ ಅತ್ತೊ ಈರ್ ಬಲ ಪಂಡ ಬಪ್ರುನಾರ್ ಅತ್ತೊ ಈರ್ ಬರೊಚೆ ಪಂಡ ಬರಂದೆ ಕುಲ್ಲುನಾಲ್ ಅತ್. ಮೋಕೆದ ಲೆಪ್ಪುಗ್ ಒಕ್ಕೊಂದ್ ಅಪ್ಪೆ ಪಂದ್ ಮಾಯೋಡ್ ಕಾತ್ ರಕ್ಕಣೆ ಮಲ್ಲುನ ಮಾಯೆದ ಅಪ್ಪೆ ಮಂತ್ರದೇವತೆ.

ಮಂತ್ರದೇವತೆ ತುಳುನಾಡ್ ಒಂಜಿ ದ್ಯೇವ ಆದ್ ಉಂಡ್. ಉಂದು ದೇವಿ ರೂಪೊದ ಶಕ್ತಿ ಉಂದು ಇಲ್ಲದ ದ್ಯೇವ. ಮಾಟ ಮಂತ್ರ ಮಲ್ಲೋಡ್ ಒರಿಯನ ಪಿರಪು ಬಪ್ರುನ ದ್ಯೇವ ಬೊಕ್ಕ ಕಂಡ್ದೊ ಕೊನೊಂಡ ಬೆರಿಪತ್ತುನ ಕಾರಣಿಕದ ದ್ಯೇವ. ಕುಂತಾಲ ದೇಶೊದ ಕುಂತಾಲ ಮಂತ್ರಿನ ದೇವರೆ ಬಲಭಾಗೊಡು ನೆಲೆಯಾಯಿನ ಶಕ್ತಿ ಮಂತ್ರದೇವತೆ. ಕಾಂತುಬ್ಯೇದರ್ ಮಲಿಯಾಳಿ ರಾಜ್ಯೋಡ್ ತುಳುನಾಡ್ಗ್ ಕನತ್ತಿನ ದ್ಯೇವ ಉಂದುವೇ ಮಂತ್ರದೇವತೆ.

ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪ್ರದರುಲು :-

- ◆ ಸತ್ಯೋಗ್ ಸತ್ಯದೇವತೆ
- ◆ ಧರ್ಮೋಗ್ ಧರ್ಮದೇವತೆ
- ◆ ಕರ್ಪಣೋಗು ಕಲ್ಲುಟೆ
- ◆ ಮಾಯೋಗು ಮಂತ್ರದೇವತೆ
- ◆ ಮಹಾಮಾಯೆ
- ◆ ಎಲ್ಲಿಮ್ಮು
- ◆ ದುರ್ಗಾಮ್ಮು
- ◆ ಕಾಳಮ್ಮು
- ◆ ಮಾರಮ್ಮು
- ◆ ಬಿತ್ತಿಲ್ಲಾಡ್ ಗುಡಿಟ್ ಉಪ್ಪುನ ಸತ್ಯದೇವತನೆ ಪ್ರೋಸ ಭೂತ ಪ್ರೋಸಪ್ಪೆ ಆದ್ ಉಲ್ಲೇರ್
- ◆ ಪಾರ್ವತಿ ದೇವರೆನ ಒಂಜಿ ಅಂಶ

***

ಕನ್ನಡಿಕರಣ ಅರ್ಥಗಳ ಶಾರುಹೆದ ತುಕು ಪುದರುಲು

ಇ : Nishmitha R. Shetty

Primary Headminister

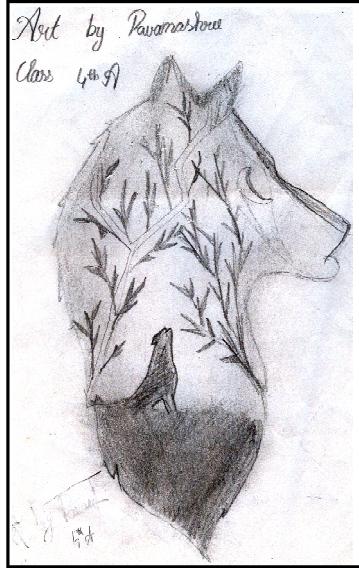
1. ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ	-	ಬೊಲ್ತ್ರ್
2. ಉಪಿನಂಗಡಿ	-	ಉಬರ್
3. ಅಳದಂಗಡಿ	-	ಅವ್ರ್
4. ಮೋಳಲಿ	-	ಮರಲ್
5. ಉಡುಪಿ	-	ಒಡಿಪು
6. ಪಾಣಿ ಮಂಗಳೂರು	-	ಪಾಣಿರ್
7. ಕಾರ್ಕಳ	-	ಕಾಲ್ರ್
8. ಮೂಡಬಿದ್ರೆ	-	ಬೆದ್ರ್
9. ಶಿಬರೂರು	-	ಶಿಬಾರ್
10. ಹೂ ಹಾಕುವ ಕಲ್ಲು	-	ಮೂವಾಡಿಕಲ್ಲ್
11. ಸಸಿಹಿತ್ತು	-	ದೃಬಿತ್ತಿಲ್
12. ಮಂಗಳೂರು	-	ಕುಡ್ಲ್
13. ಪಡುಬಿದ್ರೆ	-	ಪಡ್ಡೆದ್ರ್
14. ಹೆಚಮಾಡಿ	-	ಪೆಚಮಾಡಿ
15. ಧರ್ಮಸ್ಥಳ	-	ಕುಡುಮು
16. ವಿಟ್ಟು	-	ಇಟ್ಟೆಲ್
17. ಹಿರಿಯಡ್ಡು	-	ಪೆರಿಯಡ್ಡು
18. ತಣ್ಣೀರು ಬಾವಿ	-	ತಂತ್ರಾಯಿ

***

ಚಿತ್ರ ಲಕ್ಷಣ

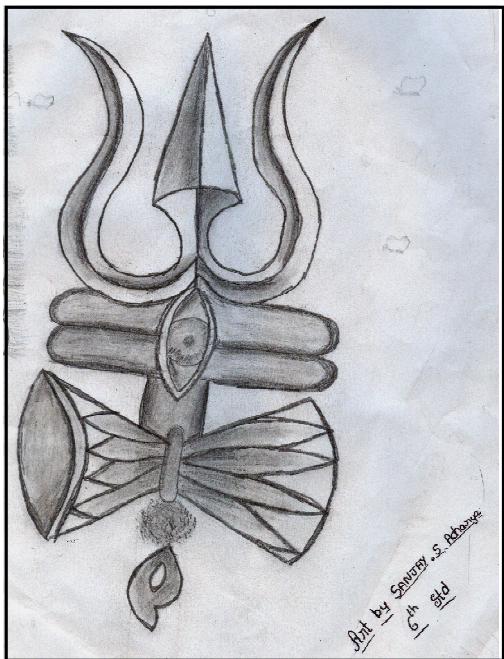
ಚಿತ್ರ : ಸಹನಾ ಕಿನಿ
II B

ಚಿತ್ರ : ಪವನಶ್ರೀ, 4ನೇ ತರಗತಿ ಎ

ಚಿತ್ರ : ಆದಿತ್ಯ ದೇಸಾಯಿ, 10ನೇ ತರಗತಿ

ಚಿತ್ರ : ಸಂಜಯ್ ಅಥಾವಾಲೆ. ಆಚಾರ್ಯ
6ನೇ ತರಗತಿ

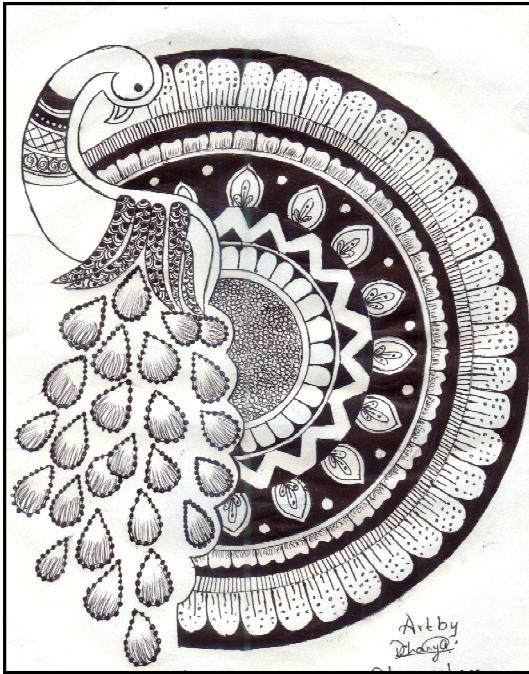

ಚಿತ್ರ : ಮಂಥನ್, 10ನೇ ತರಗತಿ

ಚಿತ್ರ ಲಕ್ಷಣ

ಚಿತ್ರ : ಶೈಲ್ಪಿ, 9ನೇ ತರಗತಿ

ಚಿತ್ರ : ಧನ್ಯಶ್ರೀ || ಬಿ 2

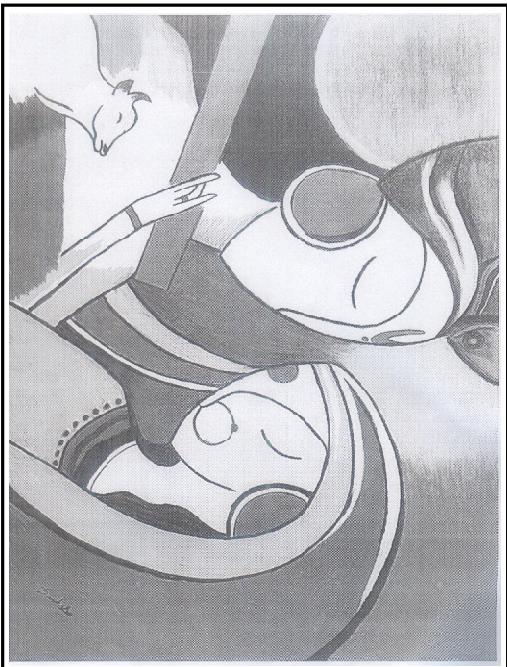

ಚಿತ್ರ : ನಂದಿನಿ, || ಬಿ 2

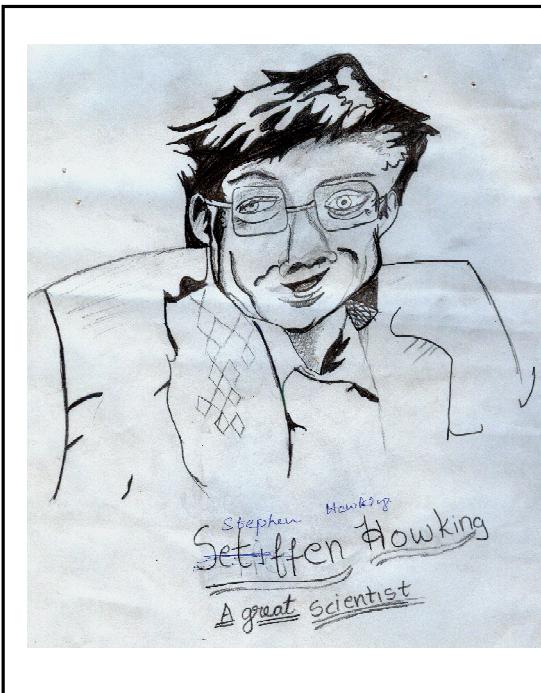

ಚಿತ್ರ : ಮಂಥನ್, 10ನೇ ತರಗತಿ

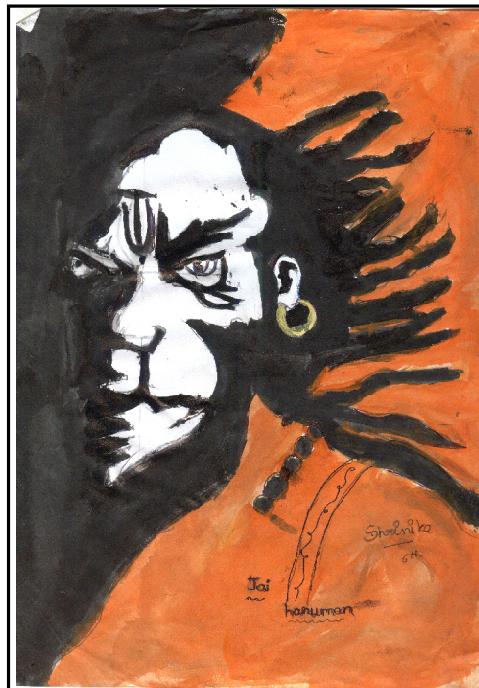
ಚಿತ್ರ ಲಕ್ಷಣ

ಚಿತ್ರ : ವರ್ಷಿಕ, II BASCS

ಚಿತ್ರ : ಶಮೃತ್ಯ ಹೆಚ್. ಎಸ್., 8ನೇ ತರಗತಿ

ಚಿತ್ರ : ಶ್ರೀನಿಕ, 6ನೇ ತರಗತಿ

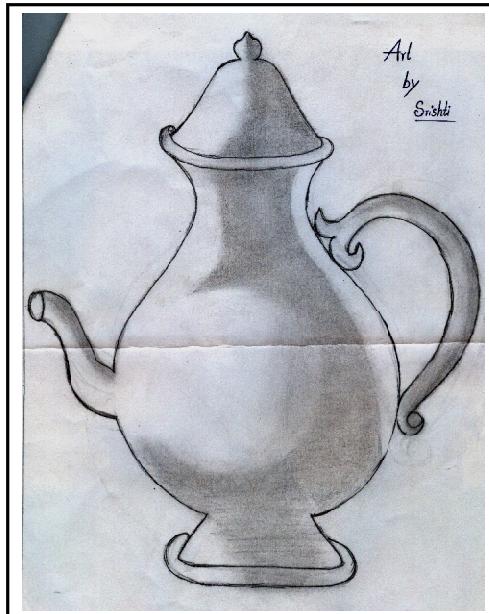
ಖಿತ್ತ ಲಂಡಿ

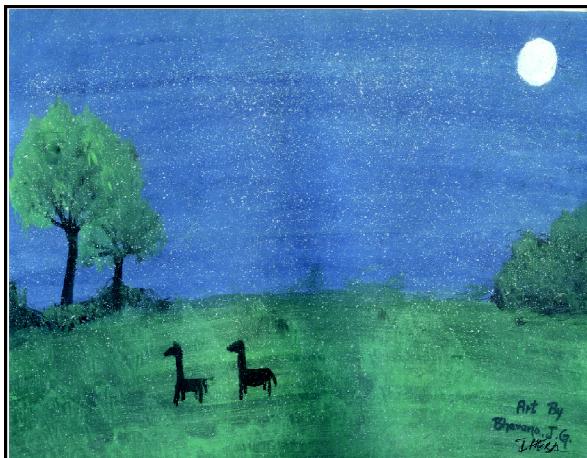
ಚಿತ್ರ : ಹಷ್ಟ ದೇವಾಡಿಗ, ೨ನೇ ತರಗತಿ

ಚಿತ್ರ : ಮಾಂತ್ರ ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ

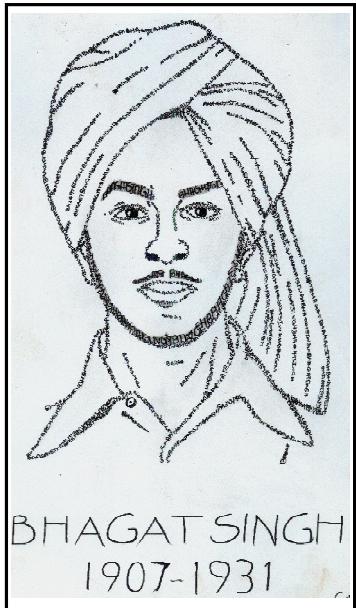

ಚಿತ್ರ : ಸೃಜಿ

ಚಿತ್ರ : ಭಾವನ ಜ. ಜ., ೧ ಬಿ ೧

ಚಿತ್ರ ಲಕ್ಷಣ

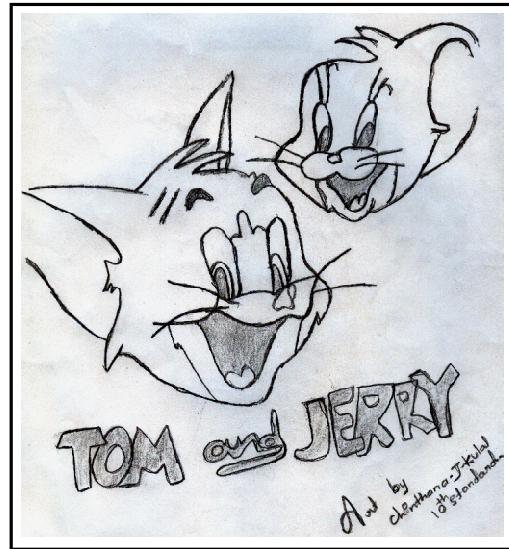

BHAGAT SINGH
1907-1931

ಚಿತ್ರ : ಸುಮನ್, 8ನೇ ತರಗತಿ

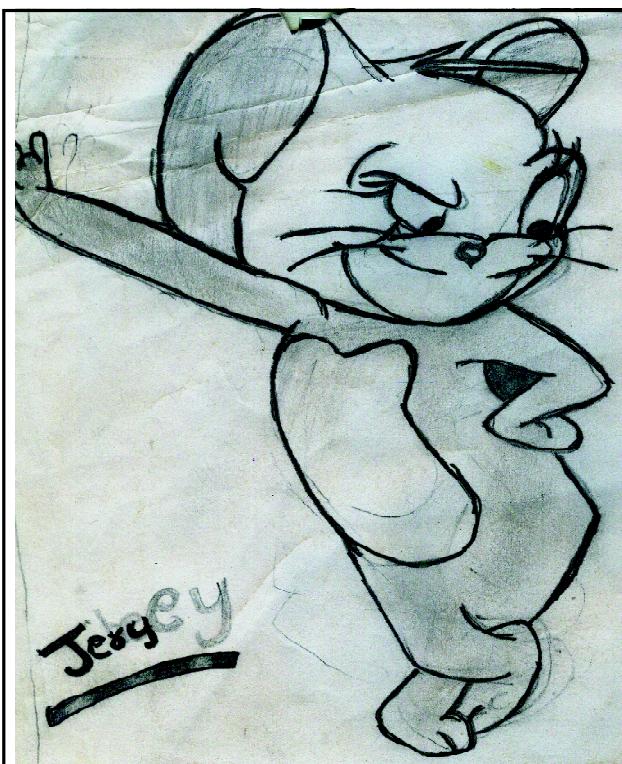

ಚಿತ್ರ : ಅದಿಧಿ

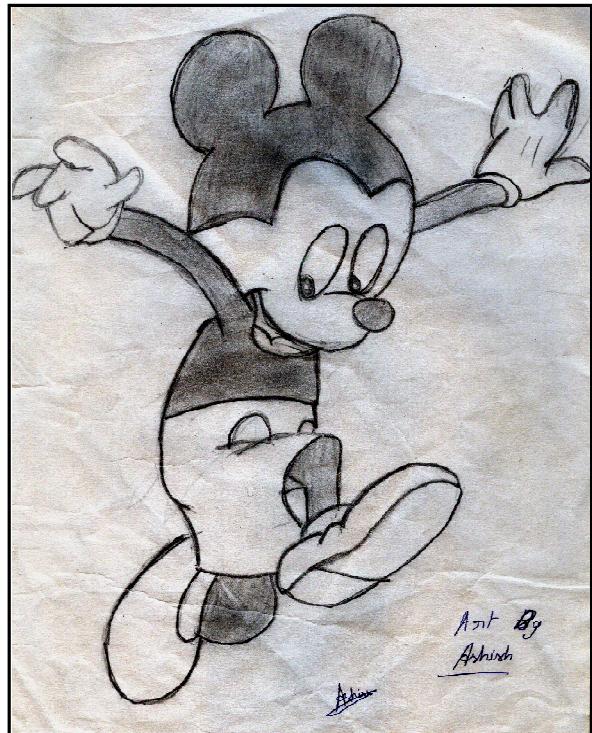

ಚಿತ್ರ : ಕಿಂತನ ಜಿ. ಕುಲಾರ್, 10ನೇ ತರಗತಿ

*Art by
Kintan Kulal
10th Standard*

ಚಿತ್ರ : ಆಶೀಶ್

ಚಿತ್ರ : ಆಶೀಶ್

*Art By
Ashish*

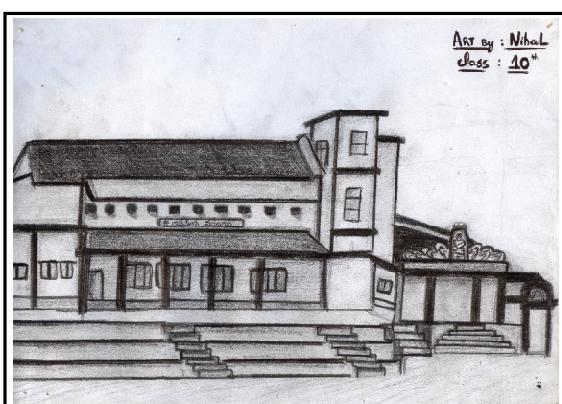
ಚಿತ್ರ ಲಕ್ಷಣ

ಚಿತ್ರ : ಸುಧರ್ಮ | ಬಿ

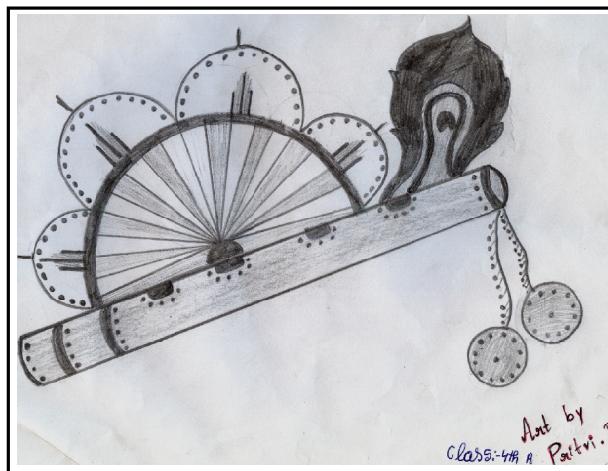
ಚಿತ್ರ : ನಿಹಾಲ | ಬಿ 1

ಚಿತ್ರ : ನಿಹಾಲ, 10ನೇ ತರಗತಿ

ಚಿತ್ರ : ಸುಧರ್ಮ, 4ನೇ ತರಗತಿ

ಚಿತ್ರ : ಪ್ರದೀಪ ಆರ್. ಪೂಜಾರಿ, 4ನೇ ತರಗತಿ

ಸಂಸ್ಥಾಪಕರ ದಿನಾಚರಣೆ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮಂಡಳ ಉದ್ಘಾಟನೆ

ಮಹತ್ವದ ನಡೆಸುವ ಜ್ಞಾನಪ್ರಯೋಗ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಉದ್ಘಾಟನೆ

ಜವಾಹಾರಲಾಲ ನೆಹರು ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಬೆಂಗಳೂರು ಇದರ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಾಶ್ನೇಕೆ

ಯುಷಿ ಧರ್ಮ ಫೌಂಡರ್ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಿ. ಎ. ಚೋಸೆಫ್ ಪಾಂಡಿಚೆರಿ ಇವರಿಂದ ಖವನ್ಯಾಸ

75ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಭ್ರಮ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯುವ ದಿನಾಚರಣೆ

ಅಂಧನಾಡ ಬಸವರಾಜ್ ಶಂಕರ ಉಮಾರಾಣ (ಮಾನವ ಕಂಪನಿ) ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ

Poornaprajna Alumni Association website Inauguration & Alumni Meet

ಉದ್ದೇಶ ವಲಯ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರೋಡ್ ಶಾಲೆಗಳ ಮೊ - ಮೊ ಪಂದ್ಯಾಟ

ಜಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ವಿಭಾಗದ ಫೋರ್ಮಾಲ್ ಪಂದ್ಯಾಟ

ಗಣತಾಮೃತಂ ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಾಗಾರ - ಶ್ರೀ ಟಿ.ಕಿ ಪ್ರಸನ್ನಮಹಿಲೆ ಬೆಂಗಳೂರು

ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಬಾರಿ ಗಿನ್ನೆಸ್ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಿದ ಬಾಲ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಕು. ತನುತ್ತೀ ಸಿತ್ಯೋದಿ ಇವರಿಂದ
“ತನು ಯೋಗ ಭೂಮಿ” - ಪ್ರಾರ್ಥಕೆ

ಕಳೆತ್ತುದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 1-10-2022ರಂದ 7-10-2022ರವರೆಗೆ ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಚಾರ್ಫ್‌ಕ ವಿಶೇಷ ತಿಬಿರ

ಶಿಕ್ಷಕರ ದಿನಾಚರಣೆ

ಸಂಸ್ಕೃತೋತ್ಸವ

ಕನ್ನಡ ರಾಷ್ಟ್ರೋತ್ಸವ

ಶಿಕ್ಷಕ - ರಕ್ಷಕ ಸಭೆ - ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಜನ್ಯ ಶೇಟ್

ಕಾರ್ಯಾಲಯ ವಿಜಯೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

Felicitation to M.R. Pai (Principal) for his Retirement on October 31st 2022

College Day Celebration

Primary & Pre Primary Annual Day

Prize Distribution Day & Endowment Lecture

Website Inauguration

Annual Sports Meet

ಮತದಾನ ಜಾಗ್ರತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ವಿಜ್ಞಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ - ಶ್ರೀ ಜಯಚಂದ್ರ ಬಜ್ಜುಲಿ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಂಜುನಾಥ ವರ್ಧಿಂದ ಎನ್.ಇ.ಪಿ. ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ

IST YEAR - ART HEPS

I B1 SEBA + HEBA

IST YEAR SCIENCE NON CET

IST YEAR SCIENCE CET DAY SCHOLARS

IST YEAR HOSTEL BATCH

IST B2 BASCs

Ist YEAR SCIENCE HOSTEL

II ART HEPS

II B1 SEBA

II B2 BASCs + HEBA

II SCIENCE NON CET

II SCIENCE CET DAY SCHOLARS

II SCIENCE HOSTEL BATCH

II HOSTEL BATCH

I CULTURAL COMMITTEE

II CULTURAL COMMITTEE

NSS BATCH

THROWBALL STATE WINNERS

KABBADI STATE RUNNERS

DISTRIC ATHLETIC TEAM

GIRLS HOSTEL BATCH

NON TEACHING STAFF

BUS COMMITTEE

HIGH SCHOOL HOSTEL BATCH

10th Std. Kannada Medium

9th Std. Kannada Medium

8th Std. Kannada Medium

10th Std. English Medium

9th Std. English Medium

8th Std. English Medium

7th Std. English Medium

6th Std. English Medium

5th Std. English Medium

4th Std. A English Medium

4th Std. B English Medium

3rd Std. A English Medium

3rd Std. B English Medium

2nd Std. A English Medium

2nd Std. B English Medium

1st Std. A English Medium

1st Std. B English Medium

UKG A English Medium

UKG B English Medium

LKG A English Medium

LKG B English Medium

COLLEGE SECTION

District Chess Team

District Table Tennis Team

COLLEGE SECTION

District Kabaddi Winners

District Shuttle Badminton

COLLEGE SECTION

Taluk Winners Kho -Kho Team

Football Taluk Winners

Taluk Runners Throwball

POORNAPRAJNA EDUCATIONAL INSTITUTIONS

ADAMARU

FRONT VIEW

EAGLE EYE VIEW

A graphic design element featuring a large orange circle containing several white icons. Inside the circle, the text "FUTURE PROJECTS" is written in a stylized font. Below this, there is an "e-library" logo with a book icon and a star. To the right of the library logo is a track and field icon labeled "400 m Synthetic Track". At the bottom of the circle is a green tree icon labeled "Green-Campus". To the right of the circle, there is a vertical stack of colorful books.

✉ principalpuc@poornaprajnaadamaru.edu.in
🌐 www.poornaprajnaadamaru.edu.in

ARPANA

2022 - 2023

KANTARA

Art By
VAIBHAV